ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ
pro správní obvod ORP Bohumín
4. úplná aktualizace – 2017

ZPRACOVAL:

MĚSTSKÝ ÚŘAD BOHUMÍN
ODBOR ROZVOJE A INVESTIC
ODDĚLENÍ ROZVOJE A ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

LISTOPAD
2017

AUTORSKÝ KOLEKTIV

Městský úřad Bohumín, odbor rozvoje a investic, oddělení rozvoje a územního plánování.
Seznam osob se zvláštní odbornou způsobilostí pro územní plánování:

Mgr. Jan Przeczek
Ing. Petra Kišková
Ing. Dalibor Třaskoš

První Územně analytické podklady ORP Bohumín byly spolufinancovány z prostředků Evropské unie, Evropského fondu pro regionální rozvoj - Integrovaného operačního programu (IOP), oblast intervence 5.3 Modernizace a rozvoj systémů tvorby územních politik, 5.3a) Podpora při zavádění územně analytických podkladů obcí s rozšířenou působností, v celkové částce 816 tis. Kč, kdy 85 % bylo uhrazeno z IOP (694 tis. Kč) a 15 % ze státního rozpočtu (122 tis. Kč).

Úplná aktualizace ÚAP 2008, 2010, 2012,2014 - EKOTOXA s.r.o.

Ing. Jiří Hon	koordinace projektu, metodika, kompletace zprávy, komunikace se zákazníkem
Mgr. Zdeněk Frélich	koordinace témat ENVI témat 1-5 (horninové prostředí a geologie, vodní režim, hygiena životního prostředí, ochrana přírody a krajiny zemědělský půdní fond a pozemky k plnění funkcí lesa), kartogramy
Mgr. Pavel Pracný	horninové prostředí a geologie, ochrana přírody a krajiny
Ing. Jana Fichnová	vodní režim
Bc. Veronika Frélichová	hygiena životního prostředí
Eva Krásenská	zemědělský půdní fond a PUPFL
Mgr. Miroslava Baranová	hospodářské podmínky, vyhodnocení vyváženosti pilířů
Jana Vaňková	GIS podpora pro témata, výkresová dokumentace, problémy, střety, problémový výkres
Gabriela Hřivnáčová	servisní práce, korektury
Mgr. Pavla Škarková	kompletace zprávy
Ing Kamil Plaček	urbanistické, dopravní a hygienické závady, komunikace se zákazníkem
Ing. Eva Brhelová	urbanistické, dopravní a hygienické závady
Daniel Bartoň	zpracování problémů pro jednotlivé obce SO ORP z dodaných podkladů
Ing. Arch. Petr Malý	územní plánování
Mgr. Ivo Dostál	veřejná dopravní a technická infrastruktura
Mgr. Jiří Dužár	bydlení
Mgr. Vladan Hruška	sociodemografické podmínky, rekreace

Úplná aktualizace ÚAP 2017 - EKOTOXA s.r.o.

Ing. Kamil Plaček	aktualizace podkladů, metodika, komunikace se zákazníkem
Jana Vaňková	tvorba mapových výstupů a kartogramů

OBSAH

1 ÚVOD 9
1.1 Základní informace 9
1.2 Podklady pro RURÚ – údaje o území 10
1.3 Požadavky na zabezpečení vyvážených podmínek udržitelného rozvoje v SO ORP Bohumín 10
1.4 Použitá metodika RURÚ 11
1.4.1 Výchozí informace – právní stav 11
1.4.2 Metodika RURÚ uplatněná pro aktualizaci RURÚ v roce 2014 pro SO ORP Bohumín 11
2 ZÁKLADNÍ ÚDAJE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ 13
2.1 Základní údaje řešeného území – SO ORP Bohumín 13
3 ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ – TÉMATICKÉ ROZBORY 14
3.1 Horninové prostředí a geologie 14
3.1.1 Geologický a geomorfologický profil území 14
3.1.2 Těžba nerostných surovin 16
3.1.3 Sesuvná a poddolovaná území 18
3.1.4 Indikátory 19
3.1.5 SWOT analýza 20
3.2 Vodní režim 21
3.2.1 Hydrologie 21
3.2.2 Vodní zdroje 22
3.2.3 Vodní útvary povrchových a podzemních vod 22
3.2.4 Sklonitá orná půda 24
3.2.5 Povodňová charakteristika 24
3.2.6 Stav povrchových a podzemních vod 29
3.2.7 Indikátory 31
3.2.8 SWOT analýza 33
3.3 Hygiena životního prostředí 34
3.3.1 Ovzduší 34
3.3.2 Hlukové zatížení 35
3.3.3 Staré ekologické zátěže 37
3.3.4 Další hygienické závady území 37
3.3.5 Indikátory 38
3.3.6 SWOT analýza 39
3.4 Ochrana přírody a krajiny 40
3.4.1 Chráněná území 40
3.4.2 Územní systém ekologické stability 41
3.4.3 Významné krajinné prvky 43
3.4.4 Památné stromy 43
3.4.5 Lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem 43
3.4.6 Vyhodnocení krajinného rázu 43
3.4.7 Koeficient ekologické stability krajiny 44
3.4.8 Indikátory 44
3.4.9 SWOT analýza 45
3.5 Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa 46
3.5.1 Zemědělský půdní fond 46
3.5.2 Pozemky určené k plnění funkcí lesa 48
3.5.3 Indikátory 49
3.5.4 SWOT analýza 50
3.6 Veřejná dopravní a technická infrastruktura 51
3.6.1 Dopravní infrastruktura 51
3.6.2 Indikátory 59
3.6.3 SWOT analýza dopravní infrastruktury 61

3.6.4 Technická infrastruktura ... 62
3.6.5 Indikátory ... 69
3.6.6 SWOT analýza technické infrastruktury ... 70
3.7 Sociodemografické podmínky ... 71
3.7.1 Demografický vývoj ... 71
3.7.2 Věková struktura ... 73
3.7.3 Vzdělanostní struktura ... 74
3.7.4 Školy a školská zařízení ... 76
3.7.5 Zdravotnická zařízení a zařízení sociální péče ... 80
3.7.6 Rozvoj občanské vybavenosti ... 80
3.7.7 Indikátory ... 81
3.7.8 SWOT analýza ... 81
3.8 Bydlení ... 82
3.8.1 Základní údaje o domech a bytech ... 82
3.8.2 Domovní fond ... 83
3.8.3 Bytový fond ... 85
3.8.4 Indikátory ... 86
3.8.5 Analýza disponibilních zastavitelných ploch pro bydlení a potřeby nových zastavitelných ploch v jednotlivých obcích ... 88
3.8.6 SWOT analýza ... 94
3.8.7 Závěry kapitoly bydlení ... 94
3.9 Rekreace ... 95
3.9.1 Lokalizační předpoklady rekreace ... 95
3.9.2 Turisticko-rekreační funkce ... 102
3.9.3 Indikátory ... 102
3.9.4 SWOT analýza ... 104
3.10 Hospodářské podmínky ... 105
3.10.1 Nezaměstnanost ... 105
3.10.2 Podnikatelská struktura ... 106
3.10.3 Indikátory ... 110
3.10.4 SWOT analýza ... 111
4 VYHODNOCENÍ ROZBORU UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ ... 112
4.1 Vyhodnocení vyváženosti pilířů ... 112
4.1.1 Vyhodnocení environmentálního pilíře ... 114
4.1.2 Vyhodnocení ekonomického pilíře ... 115
4.1.3 Vyhodnocení sociodemografického pilíře ... 116
4.1.4 Celkové hodnocení obcí ... 117
5 URČENÍ PROBLÉMŮ K ŘEŠENÍ ... 121
5.1 Problémy k řešení v územně plánovací dokumentaci ... 122
5.2 Závady území ... 125
5.2.1 Závady hygienické ... 125
5.2.2 Závady environmentálního charakteru ... 128
5.2.3 Závady dopravní ... 128
5.2.4 Závady technické infrastruktury ... 130
5.2.5 Závady urbanistické ... 131
5.3 Ohrožení území ... 131
5.4 Střety záměrů s limity využití území ... 132
5.5 Střety záměrů ... 135
6 ZÁVĚR ... 136
6.1 Hodnocení metodiky RURÚ ... 136
7 LITERATURA ... 137

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Základní údaje správního obvodu ORP Bohumín ... 13
Tabulka 2: Ložiska nerostných surovin v SO ORP Bohumín ... 16
Tabulka 3: Sesuvná území v SO ORP Bohumín ... 18
Tabulka 4: Indikátory geologických rizik ... 20
Tabulka 5: Ochranná pásma vodních zdrojů a pásma hygienické ochrany ve SO ORP Bohumín ... 22
Tabulka 6: Množství sklonitých orných pozemků na území jednotlivých obcí SO ORP Bohumín ... 24
Tabulka 7: Plocha záplavových území Q na území$_{100}$ jednotlivých obcí ... 25
Tabulka 8: Aktivní zóny v záplavových území ve SO ORP Bohumín ... 26
Tabulka 9: Zvláštní povodeň pod vodním dílem ve SO ORP Bohumín ... 28
Tabulka 10: Souhrnné hodnocení tématu na základě navržených indikátorů ... 32
Tabulka 11: Překročení imisního limitu a cílového imisního limitu pro ochranu zdraví, rok 2012 ... 35
Tabulka 12: Souhrnné hodnocení kvality ovzduší ve smyslu navržených indikátorů na území SO ORP v roce 2012 ... 38
Tabulka 13: Hodnocení ekologické stability v jednotlivých obcích SO ORP Bohumín ... 45
Tabulka 14: Výměra zemědělské půdy (ha) ... 46
Tabulka 15: Plocha lesa a lesnatost dle jednotlivých obcí ... 48
Tabulka 16: Nastavení indikátoru ... 50
Tabulka 17: Indikátory změny výměry zemědělské půdy mezi lety 2007 a 2013 ... 50
Tabulka 18: Linky ODIS ve SO ORP Bohumín ... 58
Tabulka 19: Dopravní dostupnost jednotlivých obcí (spojů/den) ... 59
Tabulka 20: Nastavení indikátoru dopravní obslužnost území veřejnou dopravou ... 60
Tabulka 21: Hodnocení dopravní dostupnosti jednotlivých obcí ... 60
Tabulka 22: Hodnocení indikátoru technické infrastruktury ... 62
Tabulka 23: Zdroje elektrické energie ve SO ORP Bohumín dle typu a instalovaného výkonu v MW 62
Tabulka 24: Hodnocení indikátoru technické infrastruktury ... 70
Tabulka 25: Počet obyvatel a jeho vývoj v SO ORP Moravskoslezského kraje mezi lety 2001-2013 . 71
Tabulka 26: Počet obyvatel a jeho vývoj v obcích SO ORP Bohumín mezi lety 2001-2013 ... 73
Tabulka 27: Počet obyvatel a jeho vývoj v obcích SO ORP Bohumín mezi lety 2006-2013 ... 73
Tabulka 28: Věková struktura obcí SO ORP Bohumín k 31.12.2016 ... 74
Tabulka 29: Srovnání vzdělanostní struktury v obcích SO ORP Bohumín v letech 2001 a 2011 ... 74
Tabulka 30: Srovnání vzdělanostní struktury v obcích SO ORP Bohumín v letech 2001 a 2011 ... 75
Tabulka 31: Vzdělanostní struktura obcí ve SO ORP Bohumín v roce 2011 (v %) ... 75
Tabulka 32: Přehled oborů a počet žáků podle jednotlivých oborů k 30.9.2013 na Střední škole Bohumín, p.o. ... 77
Tabulka 33: Popis mateřských škol ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013 ... 78
Tabulka 34: Popis základních škol ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013 ... 79
Tabulka 35: Indikátory a jejich hodnocení ... 81
Tabulka 36: Srovnání počtu trvale obydlených domů a bytů v obcích SO ORP Bohumín ... 82
Tabulka 37: Obydlené byty podle právního důvodu užívání a počtu obytných místností v obcích SO ORP Bohumín ... 83
Tabulka 38: Domovní fond na území obcí SO ORP Bohumín v roce 2001 ... 83
Tabulka 39: Domovní fond na území obcí SO ORP Bohumín v roce 2011 ... 84
Tabulka 40: Trvale obydlené domy podle období výstavby ve SO ORP Bohumín ... 84
Tabulka 41: Srovnání trvale obydlených bytů členěných podle právních důvodů k užívání ... 85
Tabulka 42: Dokončené byty v období 2005-2013 ... 86
Tabulka 43: Dokončené byty celkem v období 2005-2013 ... 86
Tabulka 44: Hodnocení vývoje počtu trvale obydlených bytů v letech 2001-2011 ... 87
Tabulka 45: Průměrný roční počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel v období 2005-2009 a 2009-2013 ... 88
Tabulka 46: Potřeba zastavitelných ploch pro bydlení ... 89
Tabulka 47: Poměr bytových jednotek ... 89
Tabulka 48: Výpočet potřeby zastavitelných ploch pro bydlení ... 90
Tabulka 49: Disponibilní plochy určené územním plánem pro bydlení ... 92

Tabulka 50: Odborný odhad potřeby zastavitelných ploch pro bydlení 93
Tabulka 51: Výpočet potřeby zastavitelných ploch pro bydlení - do roku 2025 93
Tabulka 52: Podíl potenciálních rekreačních ploch v jednotlivých obcích SO ORP Bohumín 97
Tabulka 53: Bodování jednotlivých ukazatelů pro vyhodnocení turistické atraktivity 100
Tabulka 54: Průběžné hodnocení turistické atraktivity jednotlivých obcí SO ORP Bohumín 100
Tabulka 55: Hromadná ubytovací zařízení na území SO ORP Bohumín 101
Tabulka 56: Ubytovací zařízení a jejich kapacity v obcích SO ORP Bohumín v roce 2014 102
Tabulka 57: Turisticko-rekreační funkce obcí v SO ORP Bohumín 102
Tabulka 58: Hodnocení indikátoru potenciální rekreační plochy a turisticko-rekreační funkce obcí 103
Tabulka 59: Průměrná roční míra nezaměstnanosti (%) v období 2007 až 2014 105
Tabulka 60: Počet firem podle počtu zaměstnanců (31.12.2011) 106
Tabulka 61: Počet subjektů podle NACE (31.12.2011) 107
Tabulka 62: Míra podnikatelské aktivity (údaje k 31.12.) 109
Tabulka 63: Plochy výroby 110
Tabulka 64: Hodnocení indikátorů průměrné roční míry nezaměstnanosti a míry podnikatelské aktivity 110
Tabulka 65: Zařazení témat do pilířů za účelem vyhodnocení vyváženosti pilířů 112
Tabulka 66: Přehled a hodnocení použitých indikátorů pro vyhodnocení vyváženosti pilířů 113
Tabulka 67: Zařazení obce do skupiny na základě hodnocení pilířů 114
Tabulka 68: Přehled získaných bodů v jednotlivých obcích a SO ORP Bohumín 114

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Subglaciální koryto v SO ORP Bohumín 14
Obrázek 2: Geologická struktura území SO ORP Bohumín 15
Obrázek 3: Těžba nerostných surovin v SO ORP Bohumín 17
Obrázek 4: Sesuvná a poddolovaná území v SO ORP Bohumín 19
Obrázek 5: Vodní režim ve SO ORP Bohumín 22
Obrázek 6: Záplavové území Q_{100} na území SO ORP Bohumín 26
Obrázek 7: Lokality pro akumulaci vnitřních vod (městské části Starý Bohumín a Šunychl) 27
Obrázek 8: Směry rozlivu místních vodních toků - Lutyňka a Flakůvka (Bohumín - Nová Ves, Dolní Lutyně) 28
Obrázek 9: Celková rizikovost povrchových vod 30
Obrázek 10: Celková rizikovost podzemních vod 31
Obrázek 11: Překročení limitů pro hluk podél hlavních komunikací v SO ORP Bohumín 36
Obrázek 12: Přehled evidovaných SEZ na území SO ORP Bohumín (k roku 2014) 37
Obrázek 13: Chráněná území v SO ORP Bohumín 41
Obrázek 14: Územní systém ekologické stability 42
Obrázek 15: ZPF I. a II. třídy ochrany 47
Obrázek 16: Plochy meliorací na zemědělské půdě 48
Obrázek 17: Kategorie lesa 49
Obrázek 18: Silniční síť SO ORP Bohumín 52
Obrázek 19: Sčítání dopravy 2010 ve SO ORP Bohumín 53
Obrázek 20: Železniční a vodní dorpava ve SO ORP Bohumín 56

Obrázek 21: Zóny a linky Integrovaného dopravního systému Moravskoslezského kraje ve SO ORP Bohumín 59
Obrázek 22: Rozvod plynu a CZT ve SO ORP Bohumín 64
Obrázek 23: Zásobování vodou ve SO ORP Bohumín 66
Obrázek 24: Odkanalizování území SO ORP Bohumín 68
Obrázek 25: Vývoj počtu obyvatel (k 31.12.) SO ORP Bohumín mezi lety 2001-2013 72
Obrázek 26: Ukazatel demografického vývoje SO ORP Bohumín 72
Obrázek 27 : Chráněná území v SO ORP Bohumín 97
Obrázek 28: Míra nezaměstnanosti a počet uchazečů v ORP Bohumín 106
Obrázek 29: Vyhodnocení vyváženosti pilířů udržitelného rozvoje - celkové hodnocení 118
Obrázek 30: Vyhodnocení vyváženosti pilířů udržitelného rozvoje SO ORP Bohumín 119
Obrázek 31: Vyhodnocení vyváženosti pilířů udržitelného rozvoje jednotlivých obcí SO ORP 119
Obrázek 32: Vyhodnocení vyváženosti pilířů udržitelného rozvoje v jednotlivých obcích 120

SEZNAM ZKRATEK:

AOT40	expoziční index AOT40 pro ozon. Je definován jako součet rozdílů mezi hodinovými koncentracemi vyššími než prahová koncentrace 80 µg·m-3 (40 ppb) a hodnotou 80 µg·m-3, v období 8-20 hod. SEČ. vypočten z 1h hodnot v období květen-červenec, průměr za 5 let.
BPEJ	bonitovaná půdně-ekologická jednotka
BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřičský a katastrální
DPS	dům s pečovatelskou službou
DV	daňová výtěžnost
EKO	ekonomický pilíř
ENV	environmentální pilíř
EU	Evropská unie
EVL	evropsky významná lokalita
GIS	geografický informační systém.
HEIS VÚV T.G.M.	Hydroekologický informační systém Výzkumný ústav vodohospodářský T.G.M.
HP1	hlavní parametr 1
CHKO	chráněná krajinná oblast
CHLÚ	chráněné ložiskové území
KES	koeficient ekologické stability krajiny
KO	komunální odpad
KPÚ	komplexní pozemkové úpravy
Ldvn	hladina hluku celodenní
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
Mze	Ministerstvo zemědělství
MZCHÚ	maloplošně zvláště chráněná území
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NATURA 2000	Soustava chráněných území a stanovišť evropského významu

NP	národní park
NR	nadregionální
OKEČ	odvětvová klasifikace ekonomických činností
ORP	obec s rozšířenou působností
OZKO	oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší
PLO	přírodní lesní oblast
PP	přírodní památka
PUPFL	pozemky určené k plnění funkcí lesa
PÚR	Politika územního rozvoje
Q	vydatnost zdroje (vodního)
Q_{100}	průtok při stoleté vodě
R	regionální
RBC	regionální biocentrum
RURÚ	Rozbor udržitelného rozvoje území
SEZ	stará ekologická zátěž
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SKO	směsný komunální odpad
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
SO	správní obvod
SO ORP	správní obvod obce s rozšířenou působností
SOC	sociodemografický pilíř
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats (Silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení)
ÚAP	územně analytické podklady
ÚP	územní plán
ÚPD	územně plánovací dokumentace
ÚSES	územní systém ekologické stability krajiny
ÚTP	územně technický podklad
VKP	významný krajinný prvek
ZPF	zemědělský půdní fond
ZÚR	zásady územního rozvoje
ŽP	životní prostředí

Značky chemických prvků, chemické vzorce, uzanční názvy analýz

As	arsen
BaP, B(a)P	benzo(a)pyren
Cd	kadmium
Cl	chlor
CO_2	oxid uhličitý
N_2O	oxid dusný
NO	oxid dusnatý
NO_2	oxid dusičitý
NO_3^-	dusičnany
NO_x	oxidy dusíku (oxid dusnatý a dusičitý)
NH_4^+	amonné ionty
O_3	přízemní (troposférický) ozon
PM_{10}	pevné prachové částice suspendované v ovzduší o velikosti do 10 μm
SO_2	oxid siřičitý
SO_x	oxidy síry
TZL	tuhé znečišťující látky

1 ÚVOD

1.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE

Tento dokument navazuje na „Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod ORP Bohumín“ zpracovaný v letech 2008, 2010 a 2012.

Práce související s aktualizací podkladů a tvorba mapových výstupů byly provedeny na základě smlouvy mezi firmou EKOTOXA s.r.o. a Městem Bohumín ze dne 10.4.2014.

Úkolem předkládané práce je zpracování rozboru udržitelného rozvoje území pro SO ORP Bohumín postupem, který vyplývá ze zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcích předpisů. Problematika udržitelného rozvoje je členěna do 10 tématických oblastí, které jsou vymezené vyhláškou č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, a které reprezentují tři základní pilíře udržitelného rozvoje, tj. environmentální (přírodní), ekonomický (hospodářský) a sociodemografický (soudržnost společenství obyvatel).

Nedílnou součástí této zprávy je příloha – problémový výkres.

SEZNAM PŘÍLOH

Grafická příloha	Problémový výkres (v měřítku 1:10 000)

1.2 PODKLADY PRO RURÚ – ÚDAJE O ÚZEMÍ

Základním podkladem pro zpracování „Rozboru udržitelného rozvoje území“ jsou údaje o území, jejichž seznam je dán vyhláškou **č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti.** Seznam sledovaných jevů je uveden v příloze č. 1 této vyhlášky.

- Část A – Územně analytické podklady obcí – podklad pro rozbor udržitelného rozvoje území (119 jevů)
- Část B – Územně analytické podklady kraje – podklad pro rozbor udržitelného rozvoje území (37 jevů)

Údaje ve 119. jevu z ÚAP obcí a 37. jevu ÚAP kraje mohou obsahovat další informace mimo konkrétně stanovené jevy ÚAP ve vrstvách 1-118 pro obce a ve vrstvách 1-36 pro kraj.

Při zpracování se dále vycházelo ze strategických koncepcí a plánů vypracovaných pro území Moravskoslezského kraje a České republiky (Strategie trvale udržitelného rozvoje ČR, statistické údaje ze Statistického úřadu apod.). Dále byly využity podklady převzaté od zadavatele projektu, kterým je Město Bohumín (tj. data - územně analytické podklady) a další informační zdroje uvedené v seznamu literatury podle jednotlivých témat udržitelného rozvoje stanovených vyhláškou. Konkrétní zdroj je zmíněn v textu nebo pod patřičnou tabulkou nebo obrázkem.

1.3 POŽADAVKY NA ZABEZPEČENÍ VYVÁŽENÝCH PODMÍNEK UDRŽITELNÉHO ROZVOJE V SO ORP BOHUMÍN

Tento dokument má být jedním z podkladů pro zadání nových územních plánů obcí nebo jejich změn. Měl by přejímat informace z územně plánovacích dokumentací a územně plánovacích podkladů vyšších územně správních celků (kraj, případně stát). Rovněž by měl reagovat na problémy a potřeby jednotlivých obcí v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností.

Rozhodujícím právním předpisem pro tvorbu dokumentu je zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcí vyhlášky.

Účel územního plánování

Priority územního plánování kraje jsou stanoveny k dosažení vyváženého vztahu územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území. Formulují požadavky na udržitelný rozvoj území vyjádřené v Politice územního rozvoje České republiky v souladu s charakterem území kraje a místními podmínkami (struktura osídlení, přírodní a hospodářské podmínky) tak, aby byly uspokojeny potřeby současné generace, a přitom nebyly ohroženy podmínky života generací budoucích.

Nadřazeným a závazným dokumentem pro tvorbu územních plánů obcí jsou ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE, zpracované vždy pro území kraje.

1.4 POUŽITÁ METODIKA RURÚ

1.4.1 Výchozí informace – právní stav

Územně analytické podklady se od 1.1.2007 staly novým nástrojem územního plánování v souladu se zákonem č. 183/2006 Sb. a navazujícími vyhláškami. Problematikou ÚAP se zabývá vyhláška č. 500/2006. Dle této vyhlášky ÚAP obsahují:

1. Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje,
2. Rozbor udržitelného rozvoje.

Podklady (1) se skládají z textové a grafické části. Textová část obsahuje vyhodnocení stavu a vývoje území, hodnoty území, limity využití území a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území. Grafická část obsahuje výkres hodnot, limitů a záměrů na provedení změn v území.

Rozbor udržitelného rozvoje (2) se dělí opět na textovou a grafickou část. Textová část obsahuje vyhodnocení udržitelného rozvoje území formou SWOT analýzy v deseti daných tématech, vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek, které reprezentují tři základní pilíře udržitelného rozvoje, tj. environmentální (životní prostředí), ekonomický (hospodářský) a sociodemografický (soudržnost společenství obyvatel). Rozbor dále zahrnuje problémy k řešení v ÚPD. Grafickým výstupem RURÚ je problémový výkres.

Řešení úkolu je tedy možné rozdělit do dvou částí - zpracování podkladů pro RURÚ a následně zpracování vlastního RURÚ.

1.4.2 Metodika RURÚ uplatněná pro aktualizaci RURÚ v roce 2014 pro SO ORP Bohumín

Zpracovatel na základě svých předchozích zkušeností přistoupil k dané problematice následovně.

1. **Zvolení metody hodnocení RURÚ** - pro zpracování rozboru udržitelného rozvoje území byla použita metodika vyhodnocení udržitelnosti území pomocí navržené sady indikátorů v určené škále pro zadaná témata. Limity udržitelnosti části navržených indikátorů korespondují s limity danými příslušnými vyhláškami nebo strategickými koncepcemi (např. překročení stanoveného imisního limitu pro dané znečišťující látky). Tam kde není dána první možnost, je využita metoda vzájemného porovnání (benchmarking) jednotlivých obcí v rámci SO ORP (kraje), v některých případech také s hodnotou indikátoru celé ČR.
2. **Stanovení sady indikátorů** - byla stanovena sada indikátorů, která vychází ze sady stanovené v letech 2008, 2010 a 2012. Zařazení indikátorů do jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje proběhlo v souladu s metodikou MMR z 05/2010 (neexistuje ostrá hranice pro vlastní zařazení stanovených témat do jednotlivých pilířů udržitelnosti, např. rekreace je na pomezí sociodemografického a ekonomického pilíře). U některých indikátorů jsou obce mezi sebou přímo porovnatelné v rámci daného SO ORP, kraje (nebo i ČR) nebo jsou v druhém případě stanovovány a hodnoceny relativně a to s ohledem na požadované rozlišení obcí v rámci SO ORP. Ve vybraných tématech byly indikátory doplněny (téma č. 1), respektive účelově změněny (téma č. 2), aby jejich vypovídající schopnost byla v daných podmínkách maximální.
3. **Zpracování stanovených témat** - jednotlivá témata byla zpracována specialisty na danou problematiku z posledních dostupných dat ÚAP, statistik ČSÚ a dalších, zejména internetových zdrojů informací. Témata se nezaměřují pouze na standardní popis území, ale zejména na zpracování podkladových dat jednotlivých indikátorů a jejich vyhodnocení. Z takto zpracovaných témat v rozsahu 5-25 stran byly generovány jednotlivé výroky SWOT analýzy, ve většině témat v rozsahu 3-10 výroků pro každou ze čtyř oblastí SWOT a stanoveny problémy pro dané území. Zjištěné problémy jsou určeny k řešení v rámci územně plánovacích dokumentací, popř. i k jiným účelům (např. organizace dopravy).
4. **Vyhodnocení vyváženosti pilířů udržitelného rozvoje** - bylo zpracováno vyhodnocení vyváženosti pilířů udržitelného rozvoje, když za základ hodnocení byla brána skutečnost, že

všechny tři pilíře udržitelného rozvoje jsou si rovnocenné, stejně jako váhy jednotlivých zvolených indikátorů (některé složitěji definované indikátory mohou mít obsaženy různé váhy jednotlivých částí indikátoru, je uvedeno vždy v kapitole Indikátory v tématech). Tuto skutečnost však lze poměrně snadno změnit na základě rozhodnutí politické reprezentace území (váhy pilířů) i váhy jednotlivých indikátorů (na základě shody vzešlé z diskuzí odborníků na jednotlivá zpracovaná témata). Součástí hodnocení „vyváženosti" je tabulka všech hodnocených indikátorů pro všechny obce v daném správním obvodě ORP. Hodnocení daného indikátoru (ve škále od -2 do +2) je individuální, přesněji řečeno některé indikátory jsou porovnávány s hodnotami v rámci celého kraje nebo i ČR, jiné jen v rámci daného území SO ORP. Při zpracování bylo přihlédnuto k „Metodické příručce k aktualizaci rozboru udržitelného rozvoje území v ÚAP" MMR z 05/2010, který požaduje zařazení obcí do jedné z 8 kategorií vyváženosti.

5. **Závěr** - uvádí hodnocení použité metodiky RURÚ, její klady i zápory a v další části jsou uvedeny problémy k řešení v ÚPD za celé území SO ORP po jednotlivých obcích strukturované v souladu s požadavky MMR z jejich pracovních seminářů s pracovníky SO ORP v druhém pololetí roku 2012. Pozorný čtenář ale rychle zjistí, jak je problematické dávat do jedné struktury problémy a střety v území z čerstvě zpracovaných podkladových dat ÚAP generované GIS společně s problémy zjištěnými vlastním zpracováním témat RURU (tedy problémy také částečně generované z podkladových dat ÚAP, ale i dat dalších). Problémy jsou charakterizovány oblastmi, kterými se daná kapitola RURÚ zabývá.
6. **Problémový výkres** - samostatnou přílohou je problémový výkres zpracovaný v požadovaném měřítku 1:10 000 včetně legendy a popisu všech problémů, závad a ohrožení na území SO ORP uvedených ve zprávě.

2 ZÁKLADNÍ ÚDAJE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

2.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ – SO ORP BOHUMÍN

Tabulka 1: Základní údaje správního obvodu ORP Bohumín

Obec	**Počet obyvatel**	**Rozloha (km^2)**	**Hustota (počet obyvatel/km^2)**
Bohumín	20 980	31,03	676
Dolní Lutyně	5 232	24,88	210
Rychvald	7 309	17,02	429
SO ORP Bohumín	**33 521**	**72,93**	**460**

Zdroj: rozloha - vrstvy ÚAP, počet obyvatel - Ministerstvo vnitra, data k 31. 12. 2016

3 ROZBOR UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ – TÉMATICKÉ ROZBORY

3.1 HORNINOVÉ PROSTŘEDÍ A GEOLOGIE

3.1.1 Geologický a geomorfologický profil území

Celá oblast spadá do provincie Západní Karpaty, soustavy Vněkarpatských sníženin, a jeho převážná část náleží ke geomorfologickému celku Ostravská pánev. Ta se zde dělí na dva podcelky – Ostravská niva, tvořící severní a severozápadní část území, a Orlovská plošina tvořící jižní a jihovýchodní část území. Reliéf Ostravské pánve má charakter ploché pahorkatiny s oblými hřbety. V širokých nivách řek převládají rovinné úseky lemované strmými, nepříliš vysokými terasami s četnými prameništi. Zemský povrch je zde spíše plochý až mírně zvlněný, nejníže položeným místem je soutok Odry a Olše u Kopytova (189 m). Průměrná nadmořská výška činí 230 m n. m. Odlišný charakter mají severní a jižní části území. Pro Ostravskou pánev jsou charakteristická silná antropogenní narušení vlivem hustého osídlení a těžkého průmyslu.

Nejmladším statigrafickým členem předkvartérního geologického vývoje je produktivní svrchní karbon, v jehož povrchu vznikl pokarbonskou erozní činností výrazný reliéf se hřbety a údolími (Mísař a kol., 1983). Jedno z hlavních údolí, tzv. bohumínsko-dětmarovický výmol, se rozkládá podél státní hranice od Bohumína dále k východu a jeho výplň přesahuje mocnost 1000 m. Svrchnokarbonský reliéf je vyplněn neogenními sedimenty mořského původu – na bázi jsou hrubozrnná bazální klastika – detrit (mají charakter zvodněného písčitého štěrku), na ně navazuje monotónní sled miocénních vápnitých jílů. V povrchu miocénních sedimentů se nachází v úzkém pruhu max. šířky 400 m a v délce cca 9 km od Starého Bohumína k Dětmarovicím subglaciální koryto s převahou velmi jemného písčitého materiálu kvartérního stáří (Michlíček a kol, 1986). Geologický sled je ukončen čtvrtohorními glacifluviálními sedimenty (štěrky, písky), náplavovými, případně sprašovými hlínami a navážkami. Koryto je zobrazeno na obrázku níže.

Obrázek 1: Subglaciální koryto v SO ORP Bohumín

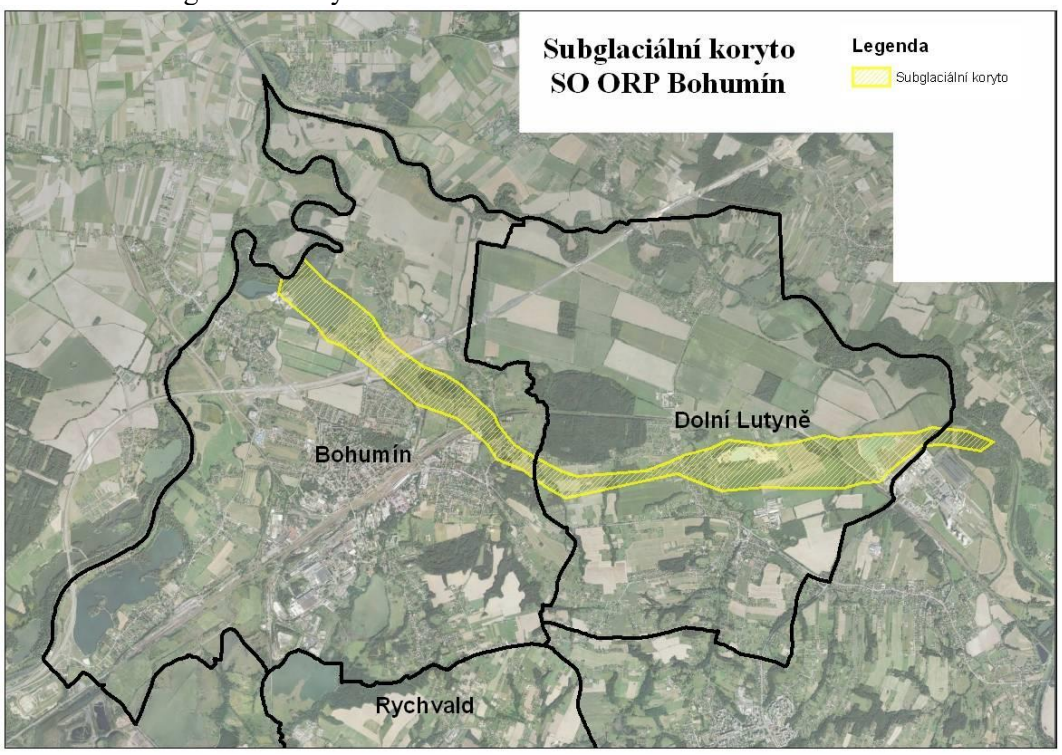

Obrázek 2: Geologická struktura území SO ORP Bohumín

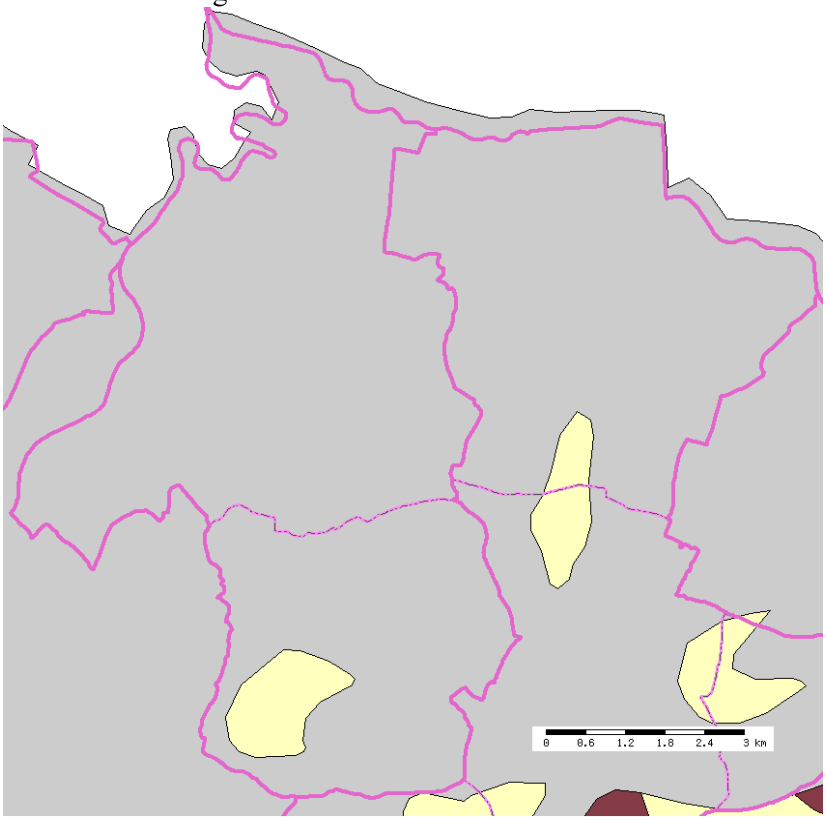

Legenda

kvarter (hlíny, spraše, písky, štěrky)
terciérní horniny (písky, jíly)

Zdroj: Národní geoportál INSPIRE, 2014

3.1.2 Těžba nerostných surovin

Na území SO ORP Bohumín a v blízkém okolí je evidováno několik ložisek nerostných surovin, zejména se jedná o černé uhlí a zemní plyn, v blízkosti řeky Odry také o ložisko štěrkopísku. Těžba černého uhlí již byla zastavena, těží se pouze zemní plyn a štěrkopísek. Ložiska jsou chráněna v rámci chráněných ložiskových území, která pokrývají území celého SO ORP Bohumín.

Pro potřeby těžby nerostných surovin je zde vymezeno několik dobývacích prostorů. Těžbou štěrku se zabývá společnost KAMENOLOMY ČR s.r.o., Ostrava – Svinov a těžbou zemního plynu společnost Green Gas DPB, a.s., Paskov.

Tabulka 2: Ložiska nerostných surovin v SO ORP Bohumín

Obec	Těžba	Evidenční číslo	Název ložiska	Surovina	Plocha (ha)
Rychvald	Dřívější hlubinná	307102104	Důl Odra, stř.J.Fučík	černé uhlí	877,1
Rychvald	Dřívější hlubinná	307102604	Důl Odra, stř.J.Fučík	černé uhlí	877,1
Rychvald, Bohumín	Dřívější hlubinná	307110001	Důl Odra, stř.Heřmanice	černé uhlí	1127,5
Rychvald	Dřívější hlubinná	307110002	Důl Odra, stř.Heřmanice	černé uhlí	264,1
Rychvald, Bohumín	Dřívější hlubinná	307112501	Důl Odra, stř.Heřmanice	černé uhlí	1127,5
Rychvald	Dřívější hlubinná	307112502	Důl Odra, stř.Heřmanice	černé uhlí	264,1
Bohumín	Dřívější hlubinná	307122100	Důl Odra, stř.Ostrava-Přívoz	černé uhlí	122,6
Bohumín	Dřívější hlubinná	307122200	Důl Odra, stř.Ostrava-Koblov	černé uhlí	122,6
Bohumín	Dřívější hlubinná	307122600	Důl Odra, stř.Ostrava-Přívoz	černé uhlí	122,6
Bohumín	Dřívější hlubinná	307122700	Důl Odra, stř.Ostrava-Koblov	černé uhlí	122,6
Rychvald, Bohumín	Dosud netěženo	307220000	Věřňovice	černé uhlí, zemní plyn	4515
Bohumín	Současná z vody	319790001	Starý Bohumín	štěrk	20,3
Bohumín	Současná z vody	319790002	Starý Bohumín	štěrk	19,1
Rychvald	Současná z vrtu	326650000	Rychvald	zemní plyn	2391,3

Zdroj: Data ÚAP, 2014

Obrázek 3: Těžba nerostných surovin v SO ORP Bohumín

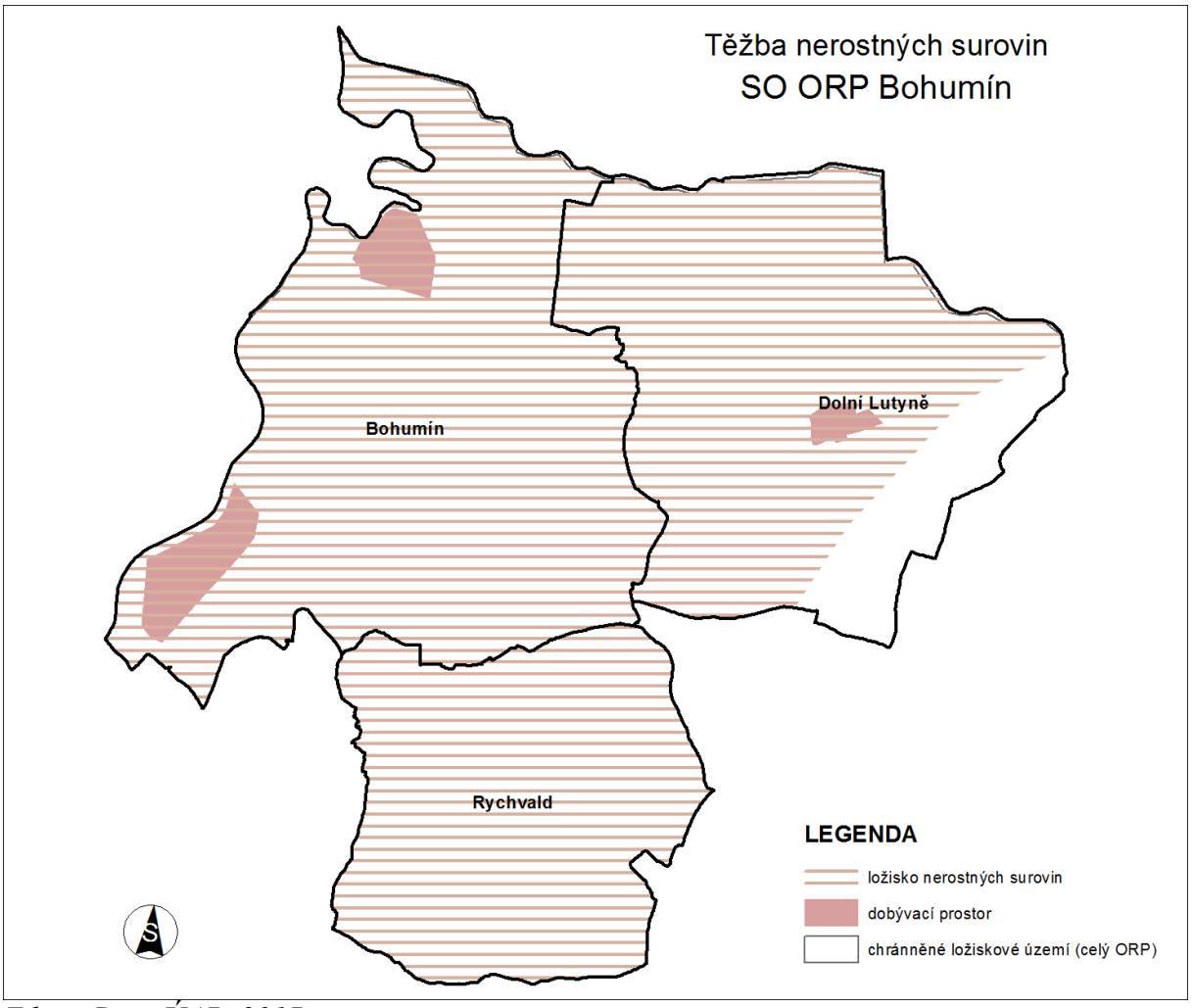

Zdroj: Data ÚAP, 2017

3.1.3 Sesuvná a poddolovaná území

Poddolované a sesuvné území může představovat omezení pro rozvoj obcí, například pro výstavbu. Sesuvných území je zde evidovaných celkem 14 – 6 bodových a 8 plošných – z toho jsou 11 aktivních, 2 potenciální a 1 stabilizovaný. Největší aktivní sesuv je evidován na katastrálním území Záblatí u Bohumína (27,42 ha). Tyto sesuvy zčásti zasahují do zastavěného území a mohou představovat riziko pro stávající zástavbu a pro budoucí rozvoj obcí.

Tabulka 3: Sesuvná území v SO ORP Bohumín

Obec	KÚ	Aktivita	Plocha (ha)
Rychvald	Rychvald	aktivní	bodový sesuv
Rychvald	Rychvald	aktivní	bodový sesuv
Rychvald	Rychvald	stabilizovaný	bodový sesuv
Bohumín	Záblatí u Bohumína	aktivní	bodový sesuv
Bohumín	Záblatí u Bohumína	aktivní	bodový sesuv
Bohumín	Záblatí u Bohumína	aktivní	bodový sesuv
Bohumín	Záblatí u Bohumína	aktivní	27,4
Bohumín	Záblatí u Bohumína	aktivní	2,8
Bohumín	Záblatí u Bohumína	aktivní	1,3
Bohumín	Záblatí u Bohumína	aktivní	0,1
Bohumín	Záblatí u Bohumína	aktivní	0,2
Bohumín	Záblatí u Bohumína	potenciální	15,2
Rychvald	Rychvald	aktivní	0,2
Dolní Lutyně	Dolní Lutyně	potenciální	4,3

Zdroj: Data ÚAP, 2017

Poddolované území mají mnohem vyšší význam a také jsou evidována na plošně větším území. Zasahují sem z Ostravska v jihozápadní části území obce Bohumín a také v části katastrálního území Rychvald. Celková výměra poddolovaných území na území SO ORP Bohumín je 1168,3 ha. Poddolovaná území zasahují částečně i pod zastavěné plochy.

Na území SO ORP Bohumín se nachází celkem 7 objektů evidovaných jako stará důlní díla. Poskytovatelem údajů je DIAMO, s.p a Česká geologická služba. V k.ú. Vrbice nad Odrou se nachází zlikvidované hlavní důlní dílo Věrtní vrt VPV 3V. V k.ú. Rychvald se nacházejí zajištěná stará důlní díla Jáma 4 a Ústí Martinské štoly, dále pak zlikvidovaná hlavní důlní díla Harach IV, Výdušná jáma Heřmanice č.4 – Rychvald, Těžní jáma Heřmanice č. 5 – Rychvald a Velkoprůměrový vrt VPV - 1.

Pro zajištěné SDD Ústí Martinské štoly je stanoveno bezpečnostní pásmo, a pro SDD Jáma 4 je vydána příslušným stavebním úřadem stavební uzávěra. Kontrolní činnost SDD v souladu s vyhláškou ČBÚ č.j. 52/1997 Sb. v platném znění, je u obou zajištěných SDD prováděna pro DIAMO s.p., o.z. ODRA subdodavatelsky. Na zlikvidovaných HDD provádí DIAMO, s. p., o. z. ODRA kontrolní činnost v souladu s vyhláškou ČBÚ č.j. 52/1997 Sb. v platném znění. Kolem uvedených zlikvidovaných HDD jsou stanoveny stavební uzávěry.

Obrázek 4: Sesuvná a poddolovaná území v SO ORP Bohumín

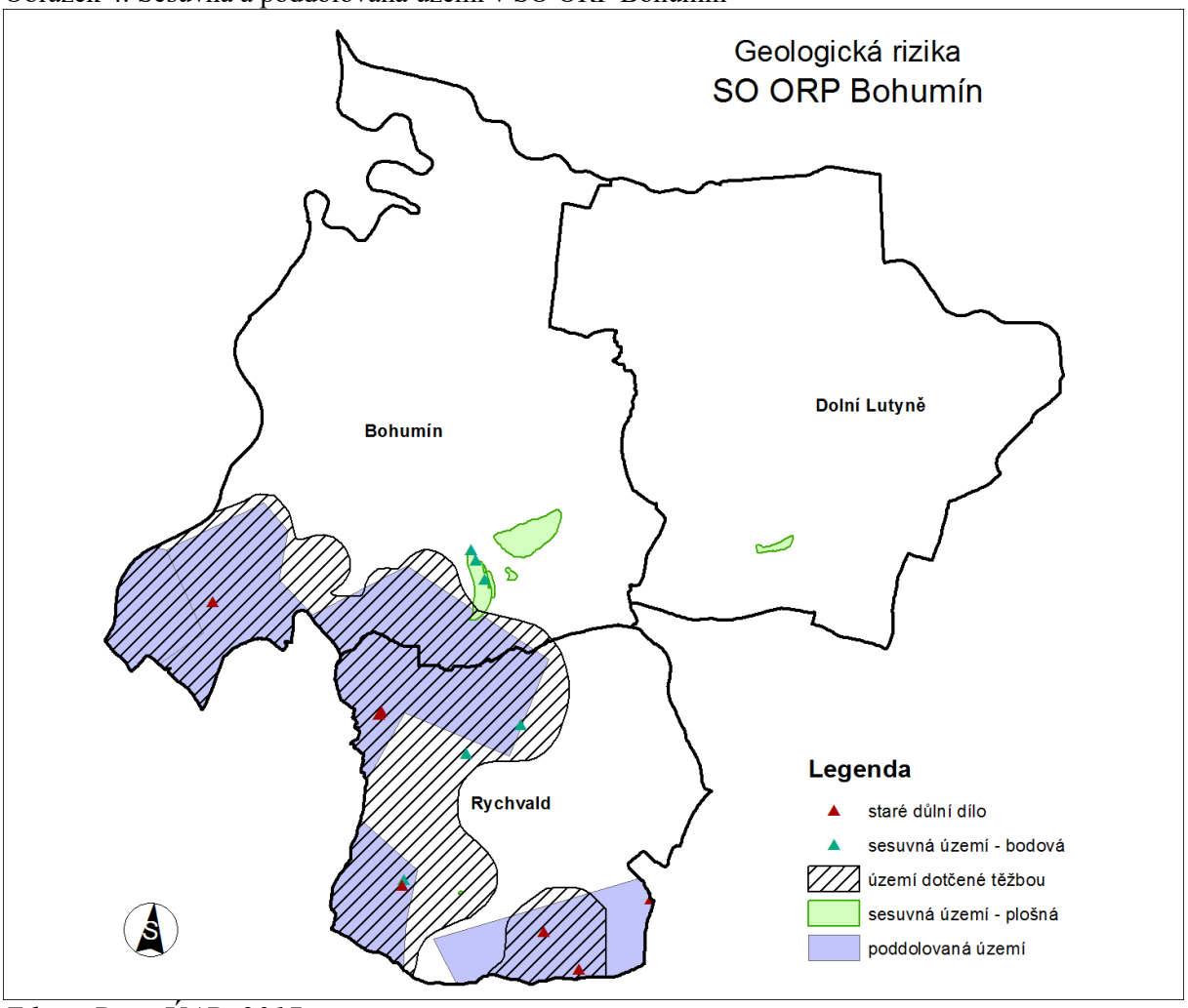

Zdroj: Data ÚAP, 2017

3.1.4 Indikátory

Jako indikátor, který charakterizuje území z hlediska horninového prostředí, byl zvolen indikátor zaměřený na vztah sesuvných a poddolovaných území k zastavěné a zastavitelné ploše. Výskyt těchto území představuje omezení pro rozvoj obcí, zejména je limitem pro výstavbu. Stav indikátoru v jednotlivých obcích je znázorněn v následující tabulce.

Hodnocení indikátoru:

+2 *na území obce se nevyskytuje žádná sesuvné ani poddolované území.*

+1 *v zastavěném/zastavitelném území se nevyskytují žádná sesuvná ani poddolovaná území.*

0 *v zastavěném/zastavitelném území se vyskytují sesuvná nebo poddolovaná území, nepředstavují však riziko nebo omezení pro rozvoj obce.*

-1 *v zastavěném/zastavitelném území se nacházejí sesuvná nebo poddolovaná území představující omezení pro rozvoj obce.*

-2 *v zastavěném/zastavitelném území se nacházejí sesuvná nebo poddolovaná území představující potenciální riziko pro obec (zástavbu, komunikace).*

Tabulka 4: Indikátory geologických rizik

Obec	Plocha obce (km²)	Indikátor
Bohumín	31,03	-1
Dolní Lutyně	24,88	0
Rychvald	17,02	-1

3.1.5 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Výskyt ložisek štěrkopísků v nivě řeky Odry.	Výskyt plošných sesuvů (Bohumín-Záblatí, Dolní Lutyně).
Výskyt ložisek zemního plynu (Rychvald).	Výskyt bodových sesuvů (Bohumín, Rychvald).
Ochrana ložisek nerostných surovin je zajištěna vymezením chráněných ložiskových území.	
Relativně malý rozsah poddolovaných území.	
Na většině poddolovaných území doznívající nebo ukončené vlivy způsobené těžbou černého uhlí (Bohumín a Rychvald).	
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
Rozšíření těžby štěrkopísku na Kališově jezeře v Bohumíně.	Zvýšení aktivity sesuvů způsobená zintenzivněním dopravy a dalším zahušťováním zástavby.
Rozšíření těžby písku v lokalitě Nerad a štěrkopísku v lokalitě Velké Lány v Dolní Lutyni.	Snížení disponibilních zásob štěrkopísku v lokalitě Velké Lány (Dolní Lutyně) realizací záměru VRT.
Využití ložisek zemního plynu v Rychvaldě.	Snížení disponibilních zásob štěrkopísku v Bohumíně realizací záměru vodní cesty DOL.

3.2 VODNÍ REŽIM

3.2.1 Hydrologie

V oblasti povodí Odry lze vymezit dvě hydrologicky odlišné oblasti podmíněné geologickou stavbou, oblast jesenickou a beskydskou. Nivní říční trati s výplní starých říčních sedimentů se nacházejí zvláště na dolním toku Odry a Opavy, jsou významným zdrojem kvalitních štěrkopísků a tvoří zčásti rezervoáry podzemní vody.

V říční síti je nejvýznamnějším tokem Odra, která pramení v Oderských Vrších. Odtéká na severovýchod směrem k Ostravské pánvi a ke státním hranicím s Polskou republikou. Státní hranice zde tvoří přibližně na délce 8 km a území ČR opouští pod Bohumínem u Kopytova pod soutokem s Olší v nadmořské výšce 190 m n. m.

Do prostoru Ostravské pánve, jejíž osu Odra vytváří, se vějířovitě stékají její tři nejvýznamnější přítoky. Z jesenické strany to je řeka Opava, z beskydské pak Ostravice a Olše. Nad soutokem s Olší, tzn. těsně nad místem, odkud spolu obě řeky z území ČR odtékají, má Odra dlouhodobý průměrný průtok 49 $m^3.s^{-1}$ a průměrný průtok Odry pod Olší pak dosahuje téměř 63 $m^3.s^{-1}$. Na celou oblast povodí dopadá ročně přes 5,1 mld. m^3 srážek, roční srážkový úhrn, vztažený na průměrnou plochu, dosahuje cca 820 mm, z čehož v průměru odteče přibližně asi 300 mm. Průměrný odtokový součinitel tak činí 0,35. Součinitel odtoku u Olše je 0,4. Pokud jde o průměrnou vodnatost na 1 km^2, tak specifické odtoky v nížinách Odry a Olše klesají až pod 5 $l.s^{-1}.km^{-2}$.

Olše (délka toku 83 km, plocha povodí 1 107 km^2), jako další významný beskydský tok, má pramen v Polsku, její největší přítok Stonávka (118 km^2) ústí do ní pak na území města Karviné zleva. Olše je přibližně v délce 25 km hraničním tokem s Polskou republikou. Zprava přibírá Olše Hluchovou a Petrůvku, zleva pak Lomnou, Tyru a Ropičanku. Z podhůří Beskyd do Odry ústí zprava ještě nad Ostravskou pánví čtyři menší řeky – Luha, Jičínka (114 km^2), Lubina (196 km^2) a Ondřejnice (99 km^2). Z Oderských vrchů ústí zleva do Odry Husí potok a dále pak ještě Bílovka a Porubka. Pod Ostravou ústí do Odry zprava Stružka.

Toky v zájmové oblasti jsou nížinného charakteru s plošně rozsáhlejším záplavovým územím, které na území Ostravsko - karvinské aglomerace bylo výrazněji omezeno ohrázováním. Celkově lze říci, že toky v Ostravské pánvi, v jednom z nejprůmyslovějších regionů ČR, jsou mimořádně silně antropogenně ovlivněny, a to nejen regulacemi svých koryt z důvodu protipovodňové ochrany, ale na určité délce (kolem 115 km) i důlními vlivy - poklesy zemského povrchu v důsledku hlubinné těžby uhlí. Na hlavních tocích oblasti – na Olši, Ostravici, Odře, Opavě a Moravici - je upraveno celkem 31,5 % jejich celkové délky. Z retenčního hlediska významnější vliv mají i inundační prostory na dolní Olši pod jejím soutokem s Petrůvkou až do Bohumína.

Režim a morfologie toků je významně ovlivňován nejen upraveností jejich koryt, ale na páteřní síti i nakládáním s vodami soustavou vodních nádrží a rybníků. Pokud jde o rybníky, v oblasti povodí Odry byly v 15. a 16. století vybudovány poměrně rozsáhlé rybniční soustavy, ze kterých se do současnosti zachovala jen menší část. Částečně jsou to soustavy na dolní Odře, resp. na jejím přítoku Stružce (Heřmanický rybník a další) a na dolní Olši (Olšiny, soustava Louckých rybníků).

Vzájemnou spoluprací údolních nádrží ve vodohospodářské soustavě, jejíž fungování bylo dovršeno v polovině 80. let minulého století, se původní hydrologické poměry na páteřních tocích s nádržemi výrazně změnily. A to jak pokud jde o malé průtoky, tak i o povodně. U malých průtoků jejich stav a výskyt výrazně ovlivňuje skutečnost, že nádrže leží poměrně vysoko v povodí nad těžištěm spotřebišť, do nichž se voda odebírá přímými potrubními řady. Přímé odběry z nádrží tak průtoky vody v tocích pod přehradními profily - kromě garantovaných minimálních průtoků - ochuzují, a do toků se postupně vracejí až po jejich využití ve spotřebištích. Níže po vodě jsou tak po kvantitativní stránce proti přirozenému stavu určitým nadlepšením, které v závěrném profilu Odra v Bohumíně (nad soutokem s Olší) ve vztahu k minimálnímu průtoku Q_{364d} činí 1,2 $m^3.s^{-1}$.

Analogicky se projevuje i vliv retenčních účinků údolních nádrží za povodní. Z celkového objemu všech údolních nádrží v oblasti (385,5 mil. m^3) činí retenční objem přibližně 18 % (69,3 mil. m^3), což má příznivý snižovací efekt na kulminační hodnoty povodňových průtoků. Retenční vliv nádrží se

logicky nejvíce projevuje v přehradních profilech a těsně pod nimi a vlivem nárůstu neovládaného podpovodí níže po toku postupně klesá. V hraničním profilu Odry v Bohumíně sumární účinek všech údolních nádrží v povodí činí při Q_{100} necelých 15 % této kulminační hodnoty (přirozený 1807 $m^3.s^{-1}$, ovlivněný 1550 $m^3.s^{-1}$). Na Olši vzhledem k nízkému podílu ovlivnění nádrže Těrlicko na Stonávce (ovládá jen asi 7 % celého povodí Olše) k soutoku s Odrou retenční účinek prakticky mizí.

Obrázek 5: Vodní režim ve SO ORP Bohumín

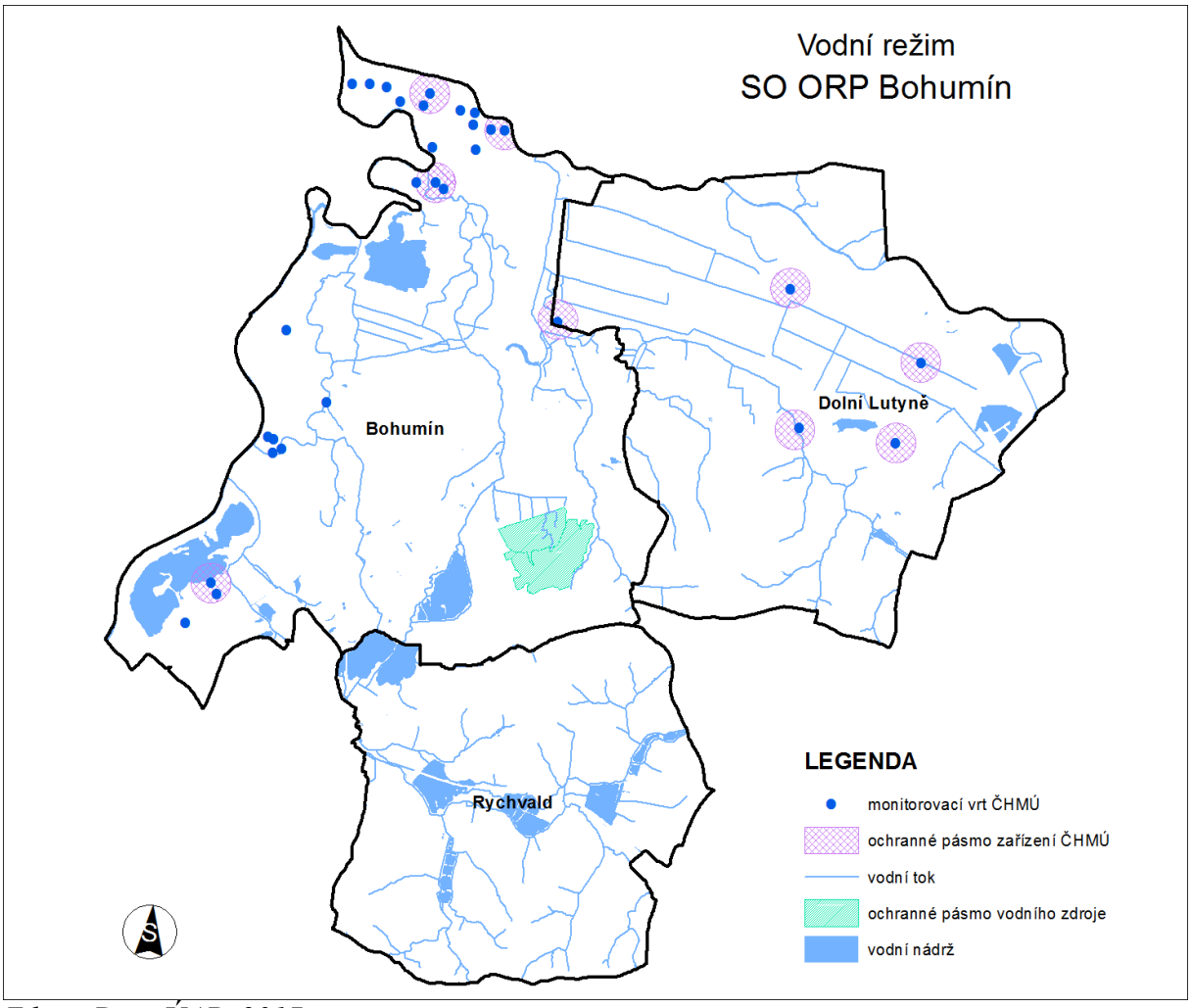

Zdroj: Data ÚAP, 2017

3.2.2 Vodní zdroje

Na území města Bohumína se nachází prameniště Baginec, kolem kterého je vyhlášeno ochranné pásmo vodního zdroje 1. a 2. stupně. Integrované povolení k nakládání s vodami z tohoto zdroje vlastní společnosti BOCHEMIE a.s.

Tabulka 5: Ochranná pásma vodních zdrojů a pásma hygienické ochrany ve SO ORP Bohumín

Obec	Název	Stupeň ochrany	Rozloha (ha)
Bohumín	OP vodního zdroje Baginec	OP vodního zdroje II. stupně	52,4
	OP vodního zdroje Baginec	OP vodního zdroje I. stupně	31,7

Zdroj: Data ÚAP, 2014

3.2.3 Vodní útvary povrchových a podzemních vod

Vodní útvary v území SO ORP Bohumín zasahují do povodí Odry.

3.2.3.1 Povrchové toky

Hlavními vodními toky na území Bohumína jsou Baginec, Bajcůvka, Bohumínská Stružka, Bystřinka, Flakůvka, Lutyňka, Mašlonka, Odra, Olše, Orlovská Stružka a Skřečoňský potok. V Dolní Lutyni jsou to Lutyňka, Olmovec, Olše, Skřečoňský potok, Vavrošův potok, Výšina a Zbytkový potok. V Rychvaldě jsou to Bohumínská Stružka, Bystřinka, Gurňák, Juřákovec, Michálkovický potok, Orlovská Stružka, Podlesák, Rychvaldská Lutyňka, Statkový potok a Václavka. Dále jsou uvedeny názvy hlavního vodního toku v dílčích povodích a čísla hydrologického pořadí dílčích povodí v jednotlivých obcích.

Obec	Vodní tok	č. hydrologického pořadí dílčích povodí	Správce toku
Bohumín	Odra	2-03-02-0010	Povodí Odry, s.p.
		2-03-02-0030	
		2-03-02-0090	
		2-03-02-0110	
		2-03-02-0130	
		2-03-02-0170	
	Lutyňka	2-03-03-0751	Povodí Odry, s.p.
		2-03-03-0753	
	Olše	2-03-03-0740	Povodí Odry, s.p.
		2-03-03-0760	
	Orlovská stružka	2-03-02-0080	Město Bohumín
	Bohumínská Stružka	2-03-02-0120	Město Bohumín
Rychvald	Rychvaldská Stružka	2-03-02-0060	
	Orlovská stružka	2-03-02-0080	Město Bohumín
	Bohumínská Stružka	2-03-02-0120	
	Michálkovický potok	2-03-02-0070	
Dolní Lutyně	Mlýnka	2-03-03-071	
	Olše	2-03-03-0720	Povodí Odry, s.p.
		2-03-03-0740	
	Lutyňka	2-03-03-0751	Město Bohumín

3.2.3.2 Vodní nádrže

Bohumín	malé Kališovo jezero	7,7 ha
	slepý Meandr	2,8 ha
	velké Kališovo jezero	49,2 ha
	Vrbická jezera	82,3 ha
	Záblatský rybník	33,1 ha
Rychvald	Horní Gořalčok	2,0 ha
	Malý Cihelník	5,1 ha
	Nový stav	42,6 ha
	pískovna Gurňák	0,3 ha
	Podkostelní rybník	18,0 ha
	Skučák	16,7 ha
	Spojený rybník	1,4 ha
	Statkové rybníky	6,5 ha
	Velký Cihelník	16,6 ha
	Velký Gořalčok	2,2 ha
	Výtažník	1,6 ha
Dolní Lutyně	Farský rybník	3,0 ha

3.2.3.3 Útvary podzemních vod

Na celém území SO ORP Bohumín se nachází jeden typ útvarů podzemních vod a to ostravská pánev - ostravská část (22610). Charakteristika tohoto kolektoru:

- Typ zvodnění lokální
- Mocnost kolektoru > 100
- Geologický typ neogén, svrchní karbon
- Litologie – jíly, písky, jílovce, prachovce
- Hladina vody napjatá
- Propustnost průlinová, průlinovo-puklinová
- Transmisivita > 1.10^{-3}
- Mineralizace > 1
- Chemický typ Ca-Na-HCO_3-SO_4

3.2.4 Sklonitá orná půda

Neporušená krajina má schopnost akumulovat a zpomalit odtok velkého množství vody. Tuto schopnost krajiny výrazně snižujeme především díky velkovýrobnímu způsobu hospodaření v krajině, jako je vysoké zornění půdy, velké půdní bloky s nízkým obsahem organického podílu v půdě, nevhodnou skladbou dřevin v lese (smrková kultura na nevhodných místech). Tyto negativní projevy přináší nižší stabilitu krajiny a v konečném důsledku zvyšující se riziko povodní.

Nejhorší kombinací pro přirozený vodní režim v krajině je intenzivní zemědělská činnost na svažitém území. Tomu v ČR odpovídá definice orné půdy na sklonitých pozemcích. Dle metodik je považován z hlediska zrychleného odtoku pro ornou půdu kritický sklon nad 7°. Z těchto důvodů je tento typ kultury a sklonitosti předpokladem ke zhoršování přirozeného vodního režimu v krajině. Důsledkem je zvýšené riziko vzniku lokálních povodní nebo vysychání a degradace půdy.

Absolutně největší množství ploch se svažitou ornou půdou se nachází na území obce Dolní Lutyně a to 81,3 ha. Toto množství činí 7,4 % veškeré orné půdy na území obce. Větší množství svažité orné půdy se nachází také na území obce Rychvald a to 57,8 ha. Toto množství činí 18,8 % veškeré orné půdy na území obce. Prioritou je identifikovat tyto pozemky a navrhnout potřebná opatření (možno využít KPÚ) a zabránit tím nebezpečí vzniku zrychleného odtoku vody při přívalové srážce a omezit tím nebezpečí vzniku lokální povodně.

Tabulka 6: Množství sklonitých orných pozemků na území jednotlivých obcí SO ORP Bohumín

Obec	Plocha sklonité orné půdy (ha)	Plocha orné půdy (ha)	Podíl sklonité orné půdy z orné celkově (%)
Bohumín	16,6	760,5	2,2
Dolní Lutyně	81,3	1100,2	7,4
Rychvald	57,8	308,4	18,8
SO ORP Bohumín	**155,7**	**2169,0**	**7,2**

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2014

3.2.5 Povodňová charakteristika

Vodní režim v krajině úzce souvisí se vznikem povodňových stavů. Podle výskytu povodňových stavů jsou stanovována záplavová území. Na území SO ORP Bohumín zasahují záplavová území Q_{100} sedmi vodních toků – Michálkovický potok, Odra, Olše, Orlovská stružka, Bohumínská stružka, Lutyňka a Flakůvka. Záplavové území Q_{100} Odry zasahuje do území města Bohumín. Záplavové území Q_{100} toku Olše zasahuje do území města Bohumín a obce Dolní Lutyně. Záplavové území Q_{100} Orlovské stružky a Bohumínské stružky zasahuje do území města Bohumín a Rychvald. Záplavové území Q_{100} Michálkovického potoka zasahuje do území města Rychvald. Záplavové území vodního toku Lutyňky a Flakůvky zasahuje na území města Bohumín a obce Dolní Lutyně.

Tabulka 7: Plocha záplavových území Q na území$_{100}$ jednotlivých obcí

Obec	**vodní tok (Q_{100})**	**zaplavená plocha při Q_{100} (ha)**	**zaplavená plocha při Q_{100} v ZÚ (ha)**	**% zaplavená plocha při Q_{100} v ZÚ z celkového ZÚ**
Bohumín	Bohumínská stružka	296,25	98,92	9,46
	Bohuminsko_Odra_(Olše)	566,59	23,14	2,21
	Lutyňka	5,35	1,00	0,10
	Odra	20,69	-	-
	Odra, Orlovská Stružka	411,89	49,18	4,71
	Orlovská stružka	57,56	0,05	0,005
Dolní Lutyně	Bohumínská stružka	0,40	-	-
	Bohuminsko_Odra_(Olše)	309,82	40,94	10,77
	Lutyňka	122,60	13,97	3,67
	Olše	123,91	-	-
Rychvald	Bohumínská stružka	63,19	0,01	0,002
	Michálkovický potok	15,07	5,46	1,07
	Orlovská stružka	95,23	7,54	1,48

Zdroj: Data ÚAP, 2017

Ve všech obcích jsou zdokumentovány povodně z roku 1997. V Bohumíně se jedná o 2337,3 ha zaplavených řekou Odrou. V Dolní Lutyni je to 73,3 ha zaplavených Odrou a 28 ha zaplavených Olší. V Rychvaldu bylo 60,9 ha zaplavených Odrou a 130,4 ha Orlovskou Stružkou.

Území určené k rozlivům povodní se na území ORP Bohumín nevyskytuje.

Obrázek 6: Záplavové území Q_{100} na území SO ORP Bohumín

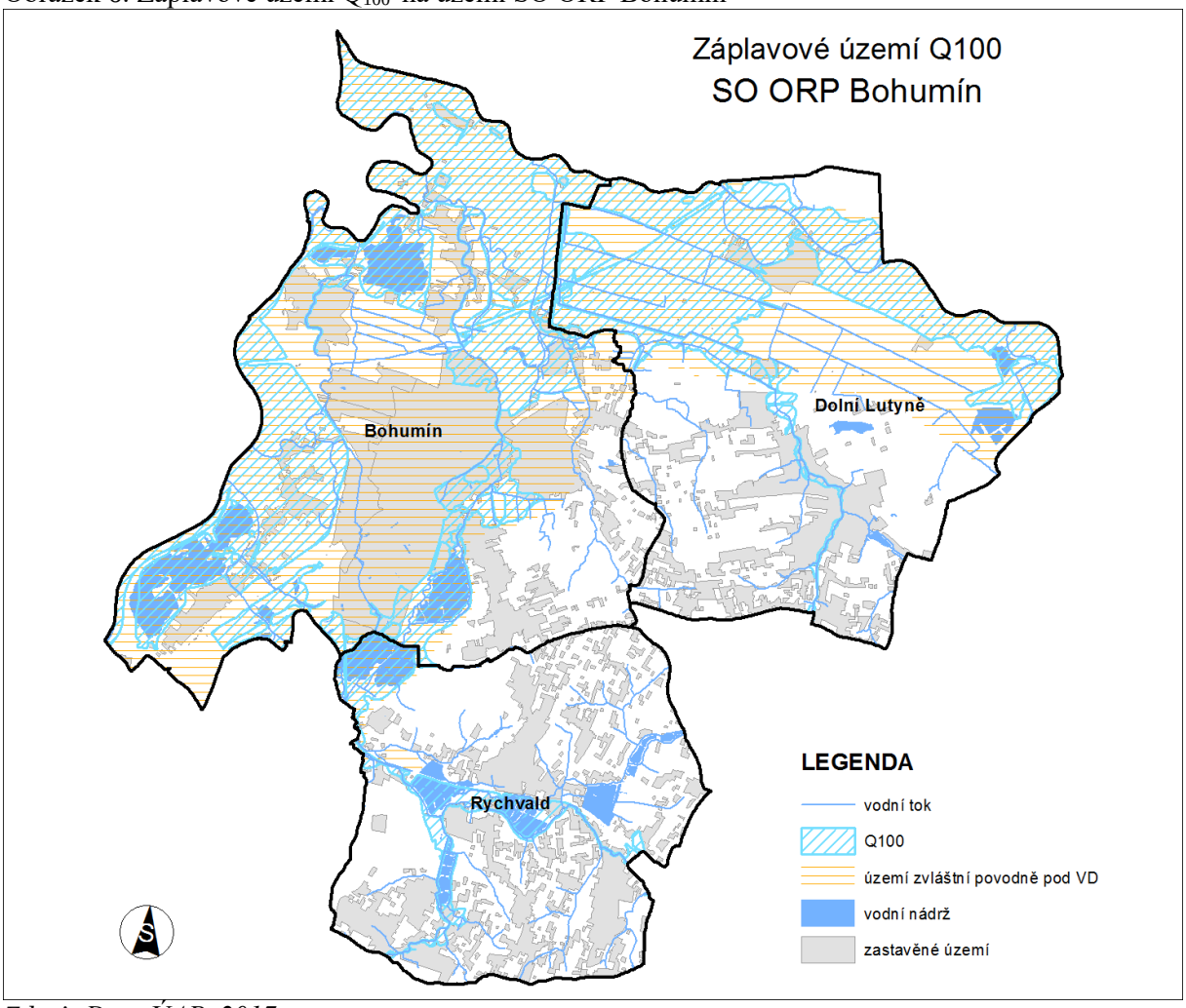

Zdroj: Data ÚAP, 2017

Tabulka 8: Aktivní zóny v záplavových území ve SO ORP Bohumín

Obec	vodní tok (AZ)	plocha aktivní zóny (ha)	plocha aktivní zóny v ZÚ (ha)	% plochy aktivní zóny v ZÚ z celkové plochy ZÚ
Bohumín	Bohumínská stružka	144,54	9,50	0,91
	Bohumínsko_Odra_(Olše)	328,35	12,64	1,21
	Lutyňka	4,46	0,75	0,07
	Odra	192,35	6,47	0,62
	Orlovská stružka	45,21	-	-
Dolní Lutyně	Bohumínsko_Odra_(Olše)	168,45	0,55	0,14
	Lutyňka	66,09	5,74	1,51
	Olše	122,57	-	-
Rychvald	Bohumínská stružka	0,63	-	-
	Michálkovický potok	3,26	0,78	0,15
	Orlovská stružka	47,54	1,27	0,25

Zdroj: Data ÚAP, 2017

Obrázek 7: Lokality pro akumulaci vnitřních vod (městské části Starý Bohumín a Šunychl)

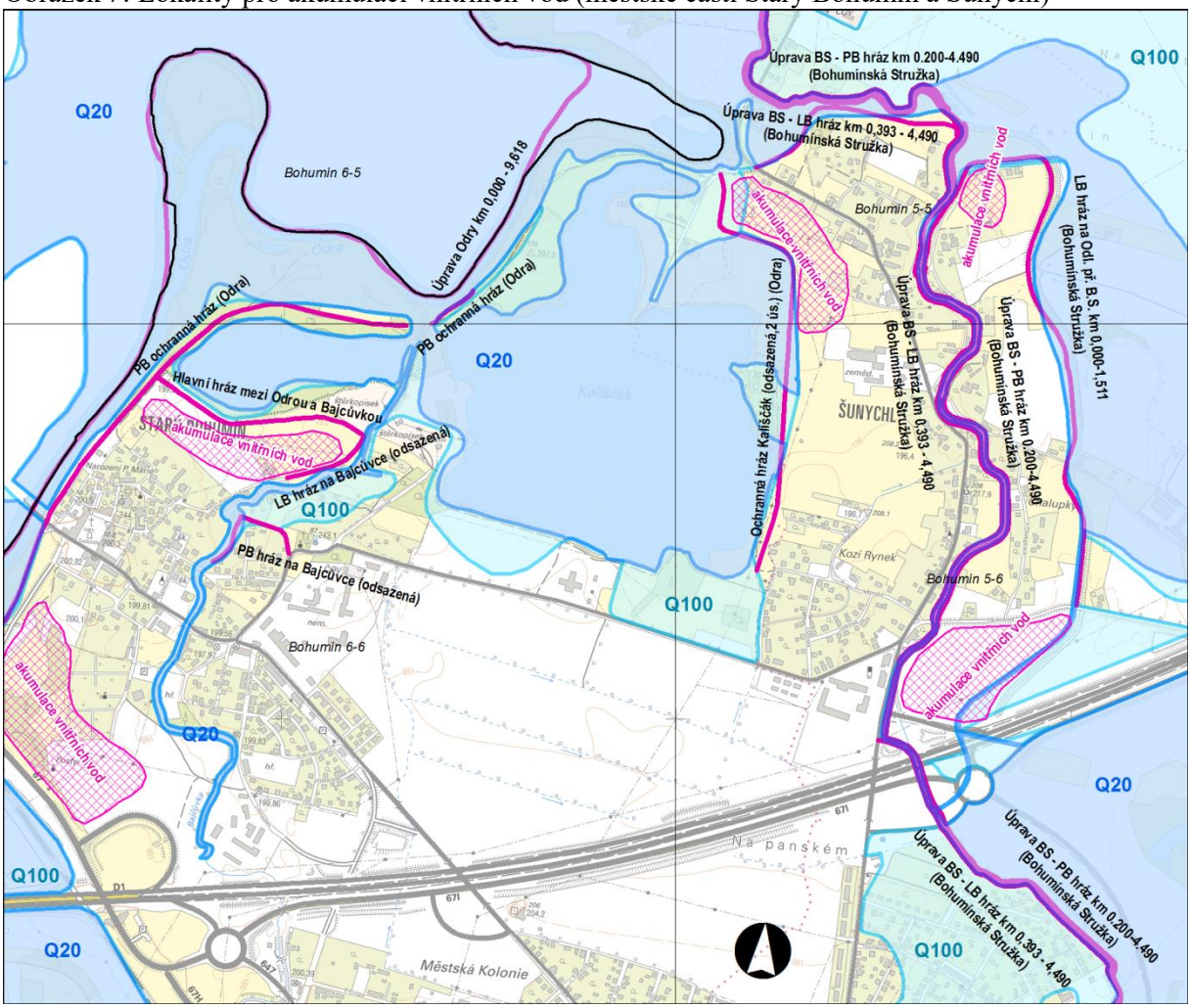

Zdroj: Povodí Odry, říjen 2014

Obrázek 8: Směry rozlivu místních vodních toků - Lutyňka a Flakůvka (Bohumín - Nová Ves, Dolní Lutyně)

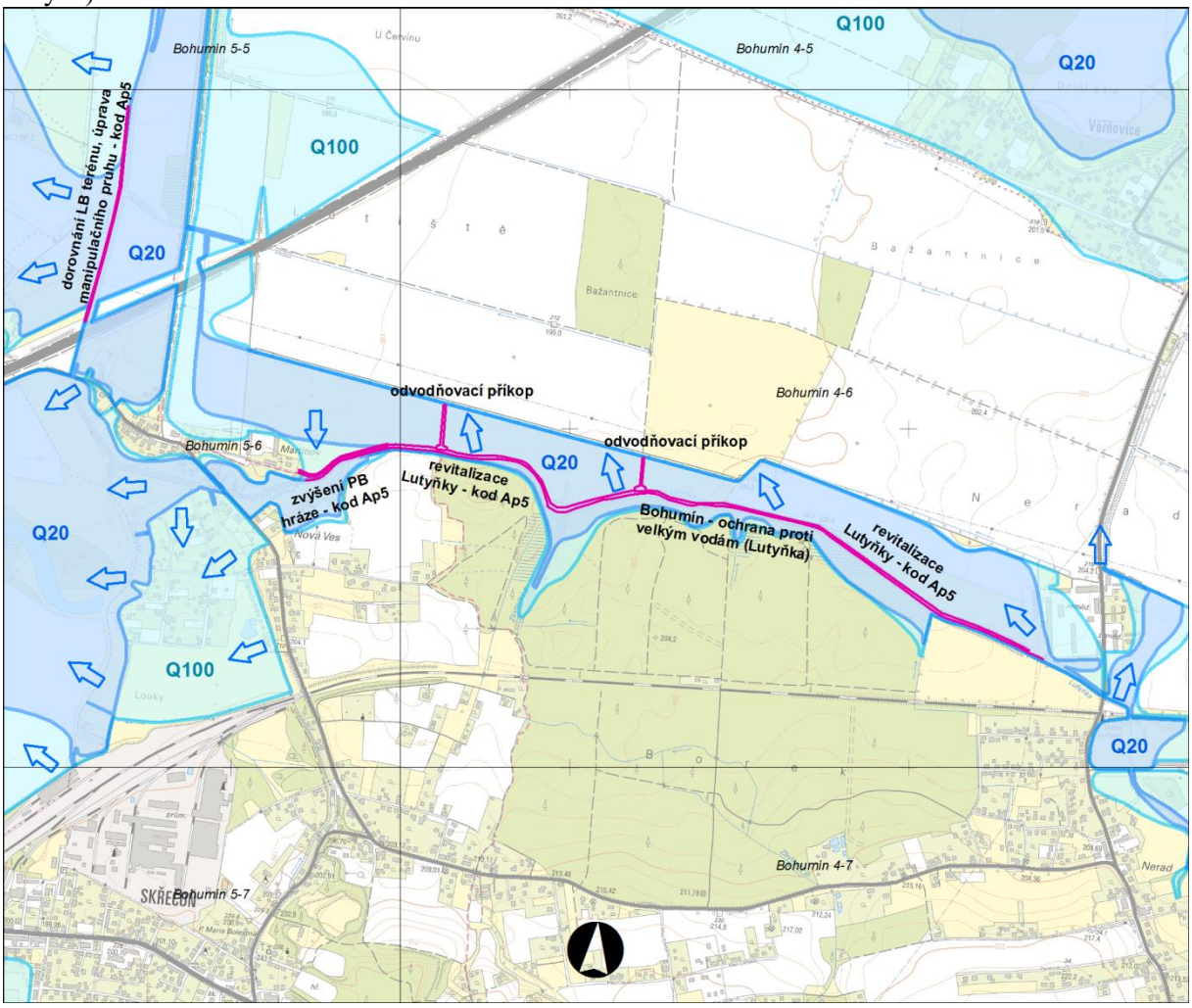

Zdroj: Povodí Odry, říjen 2014

Na území SO ORP Bohumín jsou stanovena území zvláštní povodně pod vodními díly Slezská Harta a Kružberk (vodní tok Moravice), Morávka (vodní tok Morávka), Šance (vodní tok Ostravice) a Těrlicko (vodní tok Stonávka).

Tabulka 9: Zvláštní povodeň pod vodním dílem ve SO ORP Bohumín

Obec	**Vodní nádrž**	**Rozloha (ha)**
Bohumín	Slezská Harta, Kružberk	2 611,4
	Morávka	42,6
	Šance	2 632,5
	Těrlicko	1 569,3
Dolní Lutyně	Slezská Harta, Kružberk	231,7
	Šance	168,8
	Těrlicko	334,3
Rychvald	Slezská Harta, Kružberk	80,0
	Šance	95,7

Zdroj: Data ÚAP, 2017

3.2.6 Stav povrchových a podzemních vod

Znečištění vod je jedním z největších environmentálních problémů současného světa. Voda transportuje živiny, ale zúčastňuje se rovněž na zprostředkování pohybu škodlivin v rámci různých ekosystémů. Důsledkem je, že může dojít ke kumulaci - nahromadění škodliviny v některé ze součástí životního prostředí. Znečištění vod je způsobováno chemickými látkami anorganického charakteru, hlavně těžkými kovy, nebo látkami organickými. Hlavním typem znečištění vod v našich podmínkách je eutrofizace – znečištění vod nadměrným obsahem živin. Odpadní vody splaškové mohou být znečištěny mikrobiálně. Významnou měrou se na znečištění vod podílí také zemědělská výroba. Problémem vody je rovněž její dosažitelnost a distribuce. Přibližně třetina toků ČR zůstává i přes výrazné zlepšení za posledních 15 let stále nadměrně znečištěna.

Z dat HEIS VÚV T.G.M. (2011 a 2012) vyplývá, že všechny útvary povrchových vod v Bohumíně a Rychvaldu jsou potencionálně rizikové a v Dolní Lutyni je část vodních útvarů hodnocena jako potencionálně rizikové a část jako rizikové. U vodních útvarů podzemních vod je situace ještě horší – všechny jsou hodnoceny jako nevyhovující (viz následující obrázky).

Hodnocení bylo použito pro současný stav a odhad stavu k roku 2015, který je použit pro návrhy opatření. Výstupem hodnocení stavu pro jednotlivé podložky a složky je klasifikace vodního útvaru jako vyhovující (dobré), potenciálně nevyhovující (potencionálně rizikové) nebo nevyhovující (rizikové).

Stav útvaru povrchových vod je určený horším z jeho ekologického a chemického stavu. Stav silně ovlivněných útvarů povrchových vod je dán tzv. ekologickým potenciálem a chemickým stavem. Stav útvaru podzemních vod je daný horším z jeho kvantitativního či chemického stavu. Pro období platnosti prvních plánů oblastí povodí, tj. do roku 2015, byly navrženy limity [O92], definující dobrý stav útvarů povrchových a podzemních vod a chráněných území.

Přístup k hodnocení stavu vodních útvarů je stanoven v „Metodických postupech státních podniků Povodí pro hodnocení chemického a ekologického stavu a rizikovosti útvarů povrchových vod, ekologického potenciálu útvarů povrchových vod, chemického a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod v prvních plánech oblastí povodí“. Hodnocení stavu vodních útvarů spočívá v syntéze výsledků hodnocení jednotlivých složek stavu. Hodnocení složky je pak určeno výsledky hodnocení jednotlivých parametrů. Při těchto hodnoceních a syntézách platí následující pravidla:

- Přímé hodnocení (na základě dat z monitoringu) má přednost před nepřímým (na základě informací o vlivu užívání vod na stav vod).
- Nevyhovuje-li alespoň jeden parametr hodnocené složky stavu limitům dobrého stavu, cela složka stavu je klasifikována jako nevyhovující
- Při syntézách hodnocení platí vždy horší z provedených hodnocení.

Obrázek 9: Celková rizikovost povrchových vod

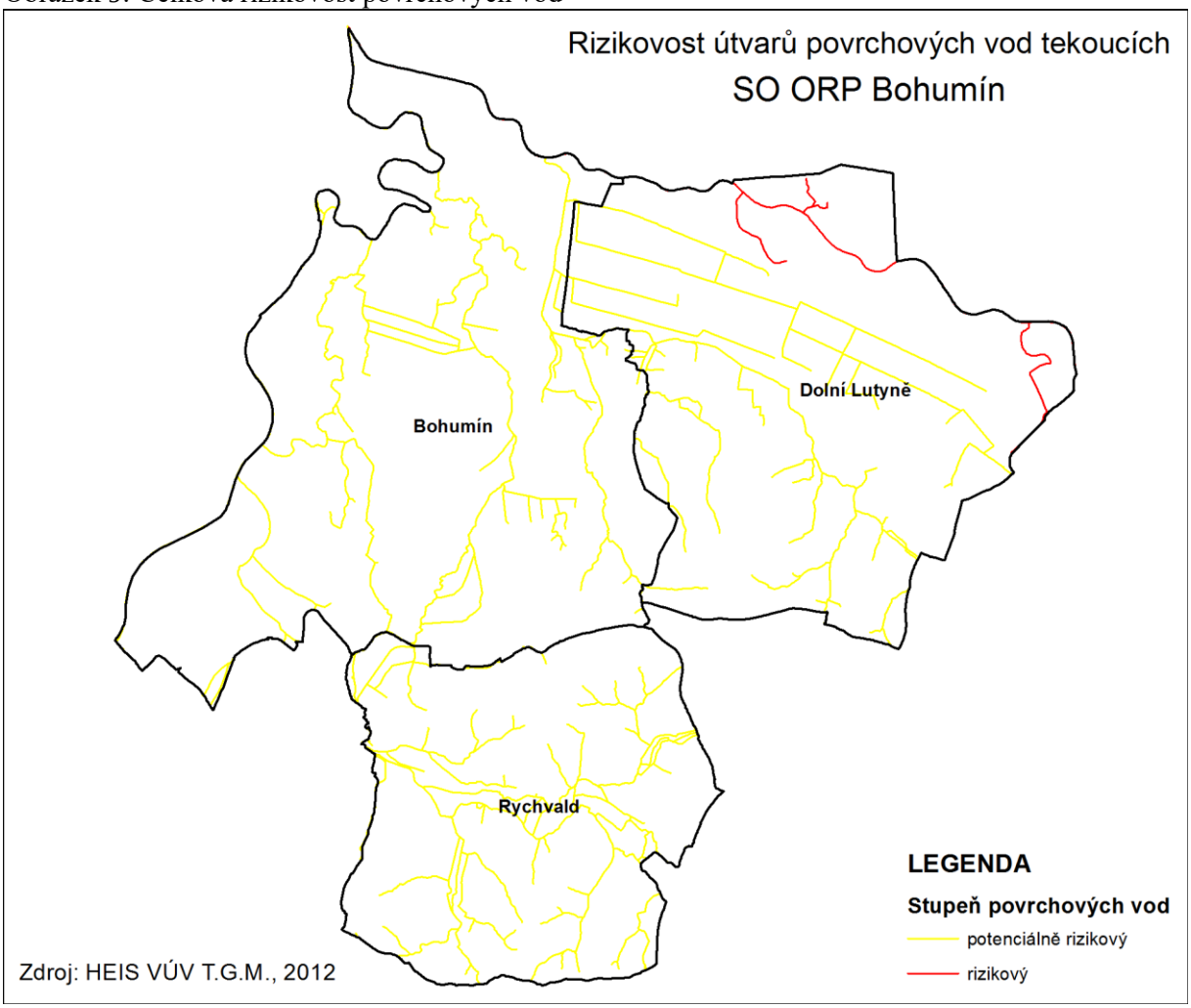

Obrázek 10: Celková rizikovost podzemních vod

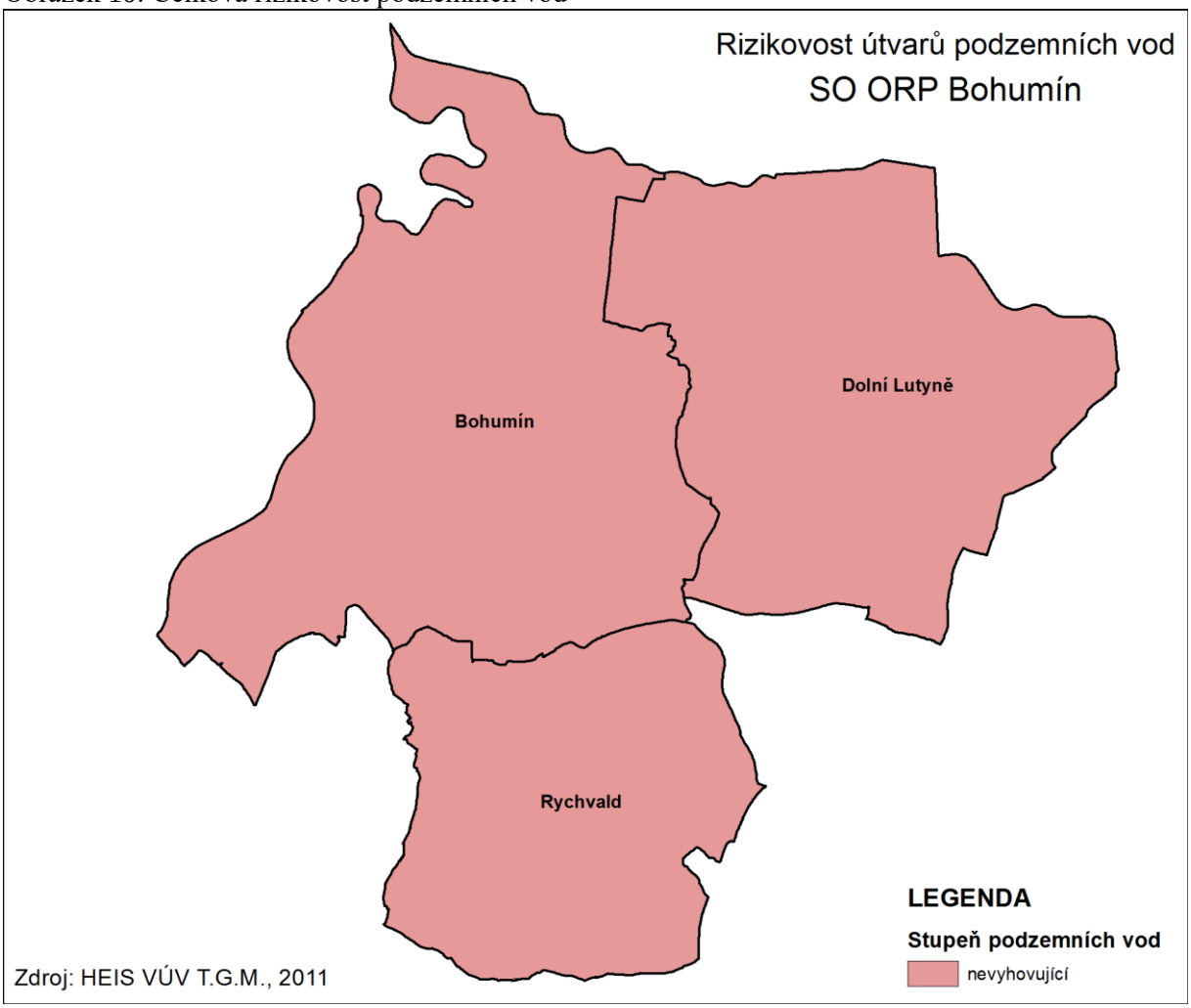

3.2.7 Indikátory

Sklonité orné pozemky

Na území SO ORP Bohumín se nachází celkem 155,7 ha nadměrně sklonitých pozemků s ornou půdou. Z celkové výměry orné půdy v SO ORP Bohumín (2169,0 ha) tyto „nevhodné“ pozemky činí 7,2 %. Pouze v obci Bohumín je nepatrné množství sklonitých pozemků s ornou půdou, že lze toto území označit za cílový stav pro ostatní katastry na území SO ORP. Tím je dosaženo z hlediska využití zemědělské půdy na svažitých pozemcích ideálního stavu a přiblížení přirozenému vodnímu režimu v krajině – tzn. snížení rizika výskytu extrémních odtokových jevů na těchto územích. Opačná situace panuje v obcích Dolní Lutyně a Rychvald, kde se vyskytuje nadměrné množství těchto „rizikových pozemků“, a je potřeba tento neuspokojivý stav řešit.

Hodnocení indikátoru sklonité orné pozemky:
-2 na území obce se nachází více než 6 % sklonité orné půdy
-1 na území obce se nachází 4 – 6 % sklonité orné půdy
0 na území obce se nachází 2 – 4 % sklonité orné půdy
1 na území obce se nachází 1 – 2 % sklonité orné půdy
2 na území obce se nachází méně než 1 % sklonité orné půdy

Záplavové území Q_{100}

Na území všech obcí jsou stanovena záplavová území Q_{100}, přičemž ve všech obcích zasahují záplavová území do zastavěného území.

Hodnocení indikátoru záplavové území Q_{100}:

-2 více než 25 % zaplavené plochy při Q_{100} zasahuje do zastavěného území obce
-1 10 – 24,99 % zaplavené plochy při Q_{100} zasahuje do zastavěného území obce
0 5 – 9,99 % zaplavené plochy při Q_{100} zasahuje do zastavěného území obce; záplavové území při Q_{100} na území obce není stanoveno
1 0 - 4,99 % zaplavené plochy při Q_{100} zasahuje do zastavěného území obce
2 záplavové území při Q_{100} je stanoveno mimo zastavěné území obce

Stav povrchových a podzemních vod

Stav povrchových a podzemních vod, hodnocený s využitím navržených indikátorů je nepřijatelný na území všech obcí.

Hodnocení indikátoru stav povrchových a podzemních vod:

-2 na území obce se nachází útvary povrchových i podzemních vod s klasifikací rizikový
-1 na území obce se nachází útvary povrchových nebo podzemních vod s klasifikací rizikový
0 na území obce se většinově nachází útvary povrchových nebo podzemních vod s klasifikací nejistý
1 na území obce převažují útvary povrchových nebo podzemních vod s klasifikací nerizikový
2 na území obce převažují útvary povrchových a podzemních vod s klasifikací nerizikový

Tabulka 10: Souhrnné hodnocení tématu na základě navržených indikátorů

Obec	Sklonité orné pozemky		Záplavové území Q_{100}		Stav povrchových a podzemních vod
	hodnoty [ha]	hodnocení	hodnoty [%]	hodnocení	hodnocení
Bohumín	16,6	**2**	19,2	**-1**	**-1**
Dolní Lutyně	81,3	**2**	14,5	**-1**	**-2**
Rychvald	57,8	**0**	2,3	**1**	**-1**

Zdroj: EKOTOXA s.r.o., 2014

3.2.8 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Vymezení záplavových území a území pro akumulaci vnitřních vod.	Snížená přirozená retenční schopnost krajiny způsobená urbanizací.
Zpracované povodňové plány pro všechny obce.	Nedokončená realizace komplexní protipovodňové ochrany území.
Vyhlášená ochranná pásma I. a II. stupně vodního zdroje Baginec (Bohumín-Záblatí).	Malý spád místních vodních toků způsobený nevhodnou geomorfologií území Bohumína a Dolní Lutyně.
Dostatek zdrojů povrchové a podzemní vody.	Zpětné vzdutí či vznik úseků se stojatou vodou na místních tocích způsobený vodním režimem Odry a Olše za zvýšených průtoků či povodňových stavů.
	Všechny útvary podzemních vod jsou z hlediska chemického stavu hodnoceny jako rizikové.
	Všechny útvary povrchových vod jsou z hlediska chemického stavu hodnoceny jako potenciálně rizikové nebo rizikové (Olše).
	Vypouštění splaškových vod z domácností do povrchových recipientů a z trativodů do vod podzemních.
	Ve všech obcích zasahují záplavová území do zastavěného území.
	Ovlivnění přirozeného vodního režimu v krajině v důsledku nevhodného hospodaření na sklonitých pozemcích (Dolní Lutyně, Rychvald).
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
Zlepšení kvality vod rozšířením a modernizací stávající kanalizační sítě a podpora napojení obyvatel na veřejnou kanalizaci zakončenou v ČOV.	Zhoršení následků povodně v důsledku chybějících opatření na horních úsecích toků v povodí Odry.
Zlepšení odtokových poměrů revitalizací koryt vodních toků a úpravou nebo omezením aktivit zhoršujících odtokové poměry (Bohumín).	Ohrožení území zvláštní povodní z vodních nádrží v povodí Odry.
Provádění opatření na zvyšování retenční schopnosti krajiny v povodí řeky Odry (suché poldry).	Změna přirozených odtokových poměrů v důsledku výstavby protipovodňových opatření.
Realizace opatření pro snižování znečištění povrchových vod nebezpečnými chemickými látkami zejména z průmyslové a zemědělské výroby.	Zhoršení přirozené retenční schopnosti krajiny v důsledku zvyšování výměry zpevněných ploch.
Dodržování zásad správné zemědělské praxe pro snížení obsahu znečišťujících látek (hlavně dusičnanů) v podzemních a povrchových vodách.	

3.3 HYGIENA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

3.3.1 Ovzduší

Znečištění ovzduší je stále vážný environmentální problém nejen v ČR, ale i v Evropě a po celém světě. Důsledky znečišťování jsou velmi široké. Jsou prokázány přímé negativní účinky látek znečišťujících ovzduší na zdraví obyvatel, zvířat, rostlin, půdu a materiály. Respirace zvýšených koncentrací látek znečišťujících ovzduší má přímé následky na zdravotní stav obyvatel. Zdraví obyvatel může být zasaženo také nepřímo, ukládáním těchto látek v dalších složkách životního prostředí (půda, voda, biota), vstupem chemikálií do potravního řetězce s následkem další expozice lidí. Navíc tyto účinky mohou ovlivnit strukturu a funkci ekosystémů, včetně jejich schopnosti samoregulace. Tyto účinky se mohou projevovat okamžitě, ale současně také s určitým časovým zpožděním (např. degradace lesních ekosystémů).

Znečištění venkovního ovzduší je nejčastěji vyvoláno směsí znečišťujících látek emitovaných z celé řady zdrojů – dopravy, průmyslových a technologických zdrojů, lokálních topenišť. Sezónně může na kvalitu ovzduší v SO ORP působit i zemědělství.

Ke znečištění ovzduší na místní úrovni přispívají také emise látek znečišťujících ovzduší přenášené ze středních a velkých vzdáleností (desítky až stovky kilometrů – zvláště velké stacionární zdroje mimo Ostravsko v Polsku a v severních a východních Čechách). Významný vliv na kvalitu ovzduší mají rovněž aktuální meteorologické podmínky. Velké zdroje znečištění ovzduší se nacházejí především v Ostravě, Bohumíně, Karviné a Třinci.

Lokální topeniště se podílejí na znečištění ovzduší zejména v zimních měsících při inverzním počasí a jsou významným producentem tuhých znečišťujících látek TZL a široké škály organických látek (velice nebezpečné právě pro své škodlivé účinky). Lokální topeniště resp. malé zdroje produkují největší množství těkavých organických látek VOC.

Při hodnocení kvality ovzduší se setkáváme s nerovnoměrnostmi prostorové distribuce emisních a imisních charakteristik. Účinky látek znečišťujících ovzduší emitovaných v určité oblasti se mohou negativně projevovat v oblastech více či méně vzdálených (desítky až stovky kilometrů). Řadu problémů tedy nelze řešit izolovaně v rámci sledovaného území (SO ORP, obec, katastr), ale nutná je spolupráce na větších územních celcích (kraje, ČR, mezinárodně - přeshraniční vlivy). Opatření provedené na konkrétním území, např. v působnosti pověřeného stavebního úřadu, se mohou, ale také nemusí projevit na témže území (zvláště v případě stacionárních velkých a zvláště velkých emisních zdrojů).

3.3.1.1 Plocha území, na kterém došlo v daném roce k překročení imisních limitů pro ochranu zdraví obyvatel

Překročení imisních limitů je sledováno pro tyto látky znečišťující ovzduší: SO2, PM10, NO2, benzen. Překročení cílových imisních limitů pro ochranu zdraví je sledováno pro tyto látky znečišťující ovzduší: As, Cd, benzo(a)pyren, O3. V tabulce níže jsou uvedeny pouze informace o látkách, u kterých došlo k překročení imisních limitů. U ostatních látek nebyly imisní limity v daném roce překročeny.

Pro SO ORP Bohumín byly v roce 2012 z důvodu překračování imisních limitů (resp. cílových imisních limitů) určeny jako problematické suspendované částice velikostní frakce **PM_{10}** a **benzo(a)pyren**. Imisní limity pro suspendované částice frakce PM_{10} a polycyklické aromatické uhlovodíky vyjádřené jako benzo(a)pyren byly překročeny na 100 % území obce.
U imisních koncentrací suspendovaných částic (prach) velikostní frakce **PM_{10} došlo** k překročení hodnot 24h imisního limitu pro suspendované částice velikostní frakce PM_{10} v letech 2006, 2008, 2010 i 2012 na 100 % území SO ORP. Roční imisní limit pro PM_{10} byl překročen rovněž ve všech sledovaných letech na 100 % území SO ORP.

Dalším stálým problémem je překračování cílového imisního limitu imisními koncentracemi **benzo(a)pyrenu.** V roce 2006, 2008, 2010 i 2012 došlo na 100 % území SO ORP k překročení

cílových imisních limitů pro ochranu zdraví pro polycyklické aromatické uhlovodíky vyjádřené jako benzo(a)pyren (BaP).

V letech 2006, 2008, 2010 a 2012 nebyly překročeny hodnoty 24h imisního limitu pro **SO_2**, ročního imisního limitu pro **NO_2**. Imisní limit pro benzen byl v roce 2006 překročen na 1% území obce Bohumín, v letech 2008, 2010 a 2012 již překročen nebyl. V roce 2006 byl překročen cílový imisní limit pro **arsen** na 12 % území obce Rychvald (tj. na 4 % území SO ORP), v letech 2008, 2010 a 2012 již překročení zjištěno nebylo. V letech 2006, 2008, 2010 ani 2012 nebyl překročen imisní limit pro **kadmium**.

Tabulka 11: Překročení imisního limitu a cílového imisního limitu pro ochranu zdraví, rok 2012

SO ORP Bohumín % území obce s překročením imisních limitů pro ochranu zdraví					
Obec	**Imisní limit**		**Cílový imisní limit**	**Souhrnně OZKO**	
	$PM_{10\ 24h}$	**$PM_{10\ (rok)}$**	**B(a)P**	**Imisní limit**	**Cílový imisní limit bez O_3**
Dolní Lutyně	100	100	100	100	100
Rychvald	100	100	100	100	100
Bohumín	100	100	100	100	100
Celkem SO ORP	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**

Zdroj dat: Data ÚAP, 2017

Na území správního obvodu ORP Bohumín je v provozu jedna stanice automatického imisního monitoringu v Dolní Lutyni-Věřňovicích.

3.3.2 Hlukové zatížení

Většina zdrojů hluku je vázána na silniční dopravu. Hlavní dopravní tepnou na území SO ORP je dálnice D1, dále silnice 1. třídy I/67 (od I/58, centrem Bohumína ve směru na Karvinou a dále na Polsko) a silnice I/58 (Ostrava – D1 - Bohumín - D1 a dále ve směru na Polsko). Další významnou komunikací je silnice II/471 (Bohumín – Rychvald) a silnice II/470 (Ostrava I/58 – Rychvald – I/59). Zmíněné silniční tahy jsou doplněny sítí silnic III. třídy a místními komunikacemi. Území v dosahu významných liniových zdrojů mohou být ovlivněna zvýšenými hodnotami emisí látek znečišťujících ovzduší či zvýšenou hladinou hluku.

Míra ovlivnění území je závislá na intenzitě dopravy a její organizaci a složení dopravního proudu (podíl těžké nákladní dopravy). V centru Bohumína a na významných komunikacích SO ORP Bohumín (I/67 a II/471) lze usuzovat na vyšší pravděpodobnost působení emisí a hluku z dopravy na obyvatelstvo. Nejzatíženější úseky silnic procházející Bohumínem dosahují podle sčítání dopravy z roku 2010 (www.rsd.cz) celoroční průměrnou intenzitu do 10000 vozidel za 24h (nejzatíženější 12 700 za 24 hodin). Překročení limitů pro hluk podél hlavních komunikací je znázorněno na následující mapce.

Obrázek 11: Překročení limitů pro hluk podél hlavních komunikací v SO ORP Bohumín

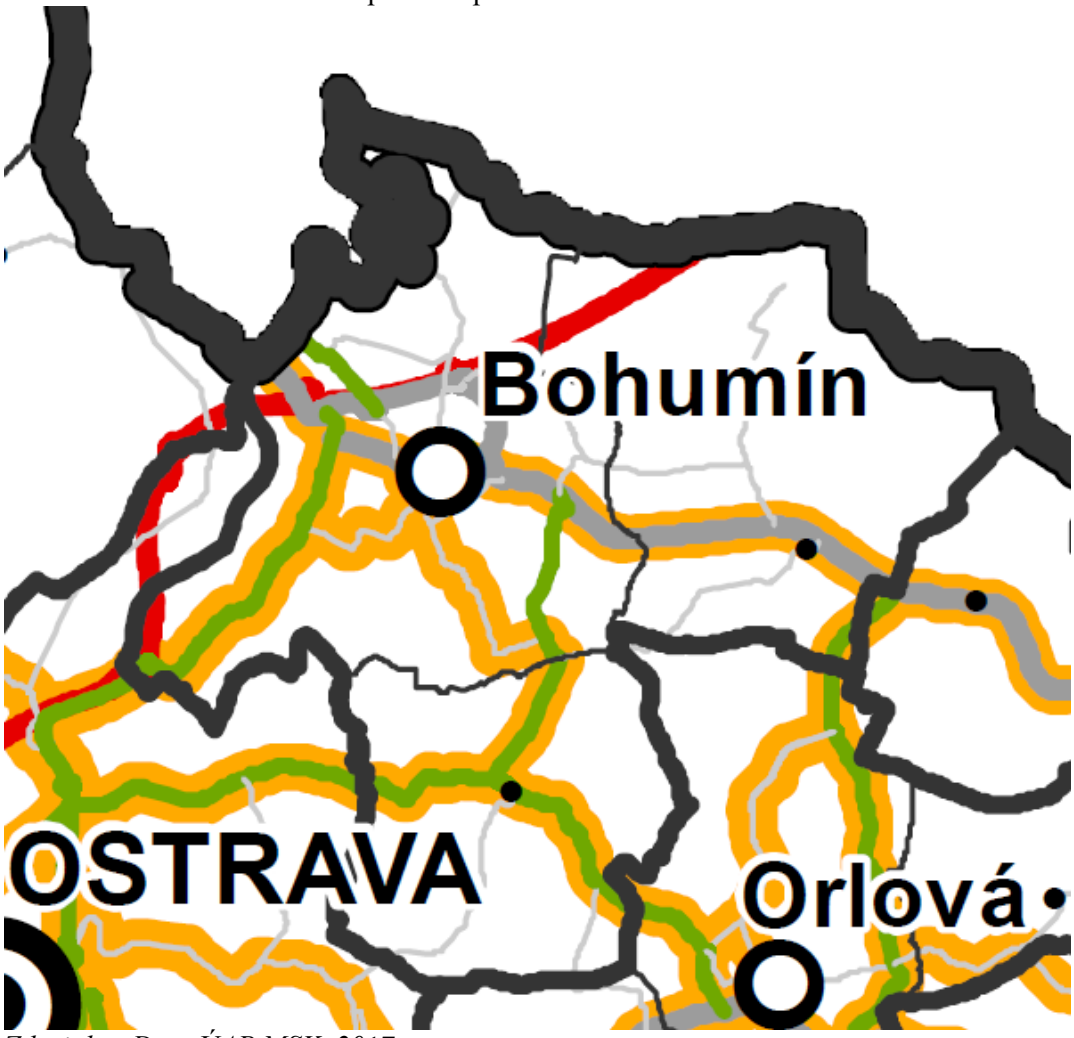

Zdroj dat: Data ÚAP MSK, 2017

Pozn.: Oranžově vyznačené linie vyznačují silnice s překročenými imisními limity pro hlukové znečištění

3.3.3 Staré ekologické zátěže

Dle dat ÚAP týkajících se starých ekologických zátěží, jejichž správcem a poskytovatelem je MŽP, jsou na území SO ORP Bohumín evidovány staré ekologické zátěže uvedené v Podkladech RURÚ.

Obrázek 12: Přehled evidovaných SEZ na území SO ORP Bohumín (k roku 2017)

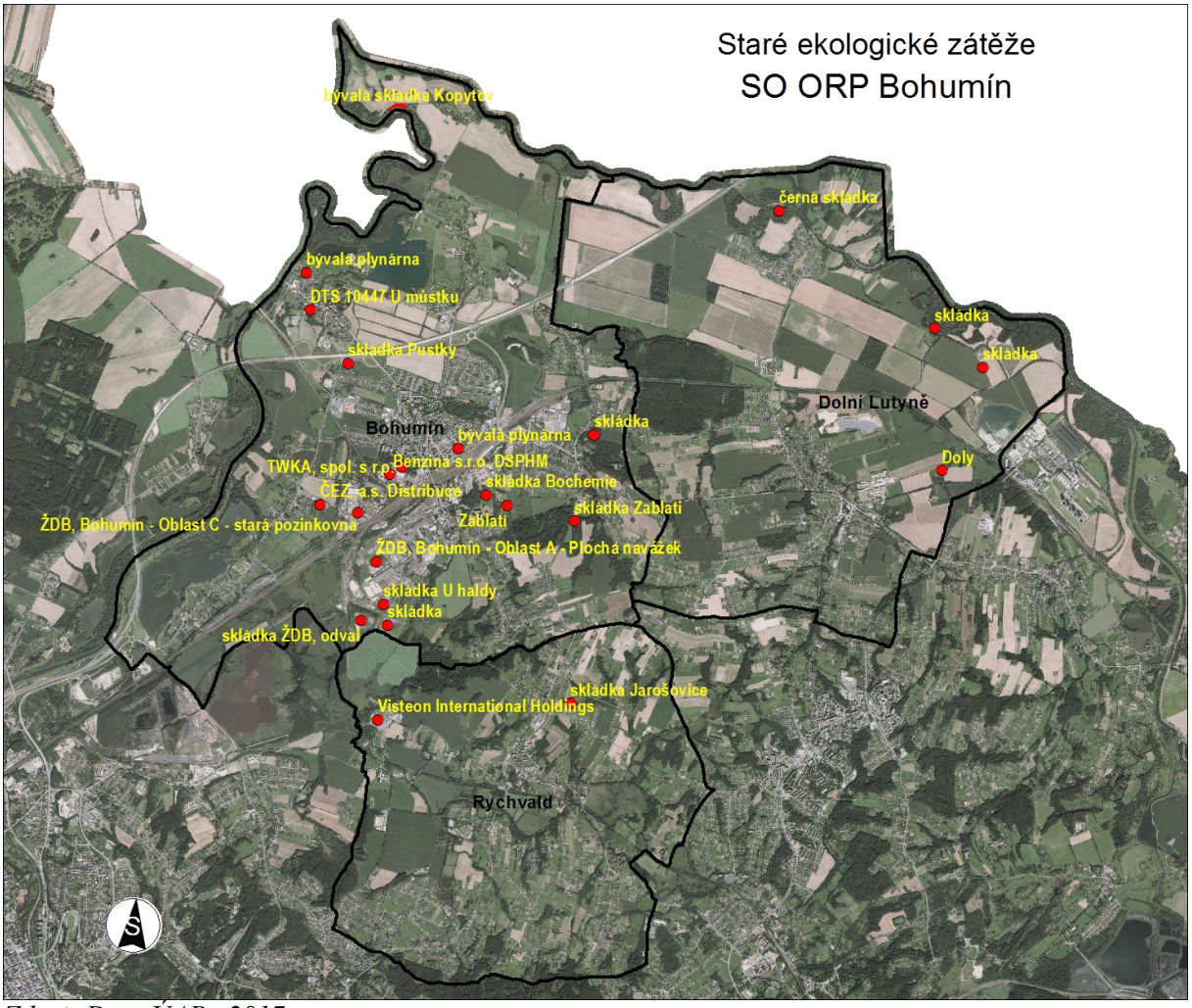

Zdroj: Data ÚAP , 2017

3.3.4 Další hygienické závady území

Radonové riziko (podle dat ČGS – mapa radonového indexu z geologického podloží)

Radon může pronikat do objektů jednak z hornin a zemin, které vycházejí na povrch v jejich základech, jednak z pitné vody, dodávané do objektů a ze stavebních materiálů, jejichž základem jsou obvykle přírodní materiály. Stavební materiály jsou však v současnosti sledovány z hlediska radioaktivity, případy jejich použití z minulosti jsou známy a proto je pravděpodobnost přítomnosti radonu z nich podstatně menší než z geologického podloží. Rovněž v podzemních zdrojích pitné vody jsou v současnosti prováděna měření koncentrace radonu a následné odradonování a proto je malá pravděpodobnost, že by radon unikající z vody dodávané do objektů mohl výraznějším způsobem ovlivnit objemovou aktivitu radonu v objektu. Hlavním zdrojem radonu tedy zůstává geologické podloží. Migrace radonu z místa jeho vzniku (horninové prostředí) k povrchu je závislá na řadě klimatických a pedologických faktorů.

Většina obcí na území SO ORP spadá do přechodné kategorie radonového indexu z geologického podloží. Střední ani vysoká kategorie radonového indexu není na území SO ORP lokalizována. Zvýšené riziko pronikání radonu z geologického podloží je podél tektonických jevů. Určení kategorie radonového indexu v lokálním měřítku (stavební pozemky) však není možné provádět odečtením

z mapy jakéhokoliv měřítka, ale pouze měřením radonu v podloží na konkrétním místě tak, aby byly zohledněny lokální, mnohdy velmi proměnlivé geologické podmínky.

3.3.5 Indikátory

3.3.5.1 Indikátory stavu kvality ovzduší

Výběr parametrů pro hodnocení kvality ovzduší byl veden snahou o zjednodušení složité problematiky za účelem podání rychlé a srozumitelné informace o stavu ovzduší ve smyslu platné legislativy. Hlavní indikátory

- HP1: Plocha území, na které došlo v daném roce k překročení imisních limitů pro ochranu zdraví lidí,
- HP2: Plocha území, na které došlo v daném roce k překročení imisních limitů pro ochranu ekosystémů a vegetace

byly navrženy na základě požadavků platné legislativy (zahrnují současné problémy ochrany ovzduší). Indikace problémů ve vývoji imisních koncentrací látek znečišťujících ovzduší byla stanovena na základě vyhodnocení překročení platných imisních limitů pro ochranu zdraví lidí a imitů pro ochranu ekosystémů a vegetace.

Indexace hodnocení: -2 / -1 / 0 / 1 / 2 (-2 nejhorší, 0 neutrální, 2 nejlepší)

-2 na území obce jsou překročeny dva nebo více imisních limitů nebo cílových imisních limitů pro ochranu zdraví a pro ochranu ekosystémů a vegetace (bez zahrnutí ozonu) – není plněn cílový stav indikátoru

-1 na území obce je překročen imisní limit nebo cílový imisní limit pro ochranu zdraví nebo pro ochranu ekosystémů a vegetace (bez zahrnutí ozonu) – není plněn cílový stav indikátoru

0 neutrální stav, hodnota 0 není vzhledem ke konstrukci indikátoru přiřazena

1 na území obce nejsou překročeny imisní limity ani cílové imisní limity pro ochranu zdraví a pro ochranu ekosystémů a vegetace s výjimkou přízemního ozonu – cílový stav indikátoru není plněn, ale situace se dá vzhledem k plošnému překročení imisních limitů pro ozon hodnotit spíše pozitivně

2 na území obce nejsou překročeny imisní limity ani cílové imisní limity pro ochranu zdraví a pro ochranu ekosystémů a vegetace – je naplněn cílový stav indikátoru

Tabulka 12: Souhrnné hodnocení kvality ovzduší ve smyslu navržených indikátorů na území SO ORP v roce 2012

SO ORP Bohumín			
Obec	**Počet látek s překročením imisních limitů nebo cílových imisních limitů pro ochranu zdraví a ochranu ekosystémů a vegetace se zahrnutím ozonu**		**Výsledné hodnocení**
	HP1 (zdraví)	**HP2 (ekosystémy)**	(-2 / -1 / 0 / 1 / 2) (-2 nejhorší, 2 nejlepší)
Bohumín	3	2	**-2**
Dolní Lutyně	3	2	**-2**
Rychvald	3	2	**-2**

Zdroj dat: Data ÚAP, 2014

3.3.6 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Dostatečná kapacita a lokalizace městské skládky tuhých komunálních odpadů vč. kompostárny v Bohumíně.	Vzájemná koexistence ploch bydlení a výroby daná historickým prolínáním zástavby (Bohumín).
Funkční systém separovaného sběru odpadů ve všech obcích SO ORP.	Celé SO ORP je územím se zhoršenou kvalitou ovzduší - plošné překračování imisních limitů pro PM_{10} a benzo(a)pyren) na území celého SO ORP.
Nízké riziko pronikání radonu z geologického podloží na celém území SO ORP.	Zvýšená hluková a imisní zátěž z dopravy v okolí významných komunikací (D1, I/67, II/470, II/471) a železnice.
Plošná plynofikace celého území ORP a napojení centra Bohumína na CZT.	Lokálních topeniště na tuhá paliva jako zdroje znečištění ovzduší.
	Nedostatečné zapojení obyvatel i podnikatelských subjektů do systému třídění odpadů.
	Existence lokalit se starou ekologickou zátěží na území všech obcí SO ORP.
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
Řešení emisní zátěže z významných průmyslových i lokálních zdrojů na území ORP i v širší oblasti Ostravsko-Karvinska a v Polsku.	Nárůst intenzity tranzitní dopravy ve směru Polsko – Slovensko (silnice I/67).
Využití kapacity CZT pro obytnou zástavbu a zapojení dalších subjektů, především průmyslových podniků, do systému CZT (Bohumín, Rychvald)	Návrat k používání nešetrných technologií spalování a spoluspalování komunálního odpadu při vytápění domácností.
Realizace obchvatu Bohumín-Dětmarovice-Karviná s cílem snížit hlukovou a emisní zátěž obyvatel kolem silnice I/67.	Realizace nadmístních záměrů v oblasti dopravy s nepříznivými dopady na hygienu životního prostředí (VRT, DOL, silnice I/68, logistická centra spolu s indukovanou dopravou).
Důsledné využívání nejpokročilejších technologií z hlediska zhoršování hygieny ŽP v průmyslové výrobě, zemědělství, při vytápění i veškerých činnostech podnikatelských subjektů i jednotlivých obyvatel.	Vznik nových brownfields s ekologickou zátěží v důsledku ekonomické krize.
Výsadba účelové zeleně podél průmyslových areálů, komunikací a na návětrných stranách obcí pro snížení prašnosti v ovzduší i snížení hluku.	Vznik dalších významných zdrojů znečištění mimo území ORP.

3.4 OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY

3.4.1 Chráněná území

Podle současné české legislativy je obecně chráněná veškerá volná krajina (zákon 114/1992 Sb., v platném znění). Do tzv. **obecné ochrany přírody** spadají např. prvky ÚSES (jev č. 21), VKP (jevy č. 22, 23) nebo přírodní parky (jev č. 30). Ztráta a poškozování ekosystémů je jednou z hlavních příčin snižování početnosti volně žijících druhů rostlin a živočichů, které může vést až k jejich vyhynutí. Divoká fauna a flora představují cenné přírodní dědictví, které je nutné zachovat pro další generace.

3.4.1.1 Chráněná území v SO ORP Bohumín

V SO ORP se nevyskytují velkoplošná chráněná území typu CHKO. Podíl maloplošných zvláště chráněných území a lokalit soustavy Natura 2000 v SO ORP Bohumín je vysoký.
Nachází se zde maloplošná zvláště chráněná území – 1 přírodní rezervace a 3 přírodní památky.

- **PR Skučák** – rybník se vzácnou květenou (plavín leknínovitý) a bohatou avifaunou. Rozloha 30,08 ha v obci Rychvald. PR Skučák se skládá z vodní plochy, z pásu rákosin, zbytek tvoří zazemněná část. Z územních vegetačních jednotek se zde nachází společenstva plovoucích rostlin, vodních rostlin, rákosin, vysokých ostřic, zblochanu, kulturní louky, degradované louky, bažinné olšiny a ruderealizované břehové porosty.
- **PP Hraniční meandry Odry** – úsek meandrujícího toku Odry na česko-polské hranici od soutoku s Olší po Starý Bohumín. Rozloha 126,36 ha. Ve střední Evropě unikátní rezervace obsahuje meandry, slepá ramena a tůně vzniklé neregulovanými korytotvornými procesy řeky. Zhruba sedmikilometrový úsek vodního toku mezi Starým Bohumínem a Kopytovem vytváří štěrkové náplavy a lavice, čímž dochází k neustálé mírné změně státních hranic mezi Českou a Polskou republikou. Zasahuje pouze na území Bohumína, k.ú. Kopytov, Nový Bohumín a Starý Bohumín.
- **PP Niva Olše – Věřňovice** – důvodem ochrany je výrazná říční terasa řeky Olše s téměř přirozeným lesním porostem a výskytem chráněných druhů rostlin a živočichů (sněženka podsněžník, bledule jarní, jezevec lesní) v obci Dolní Lutyně, místní části Věřňovice. Rozloha je 16 ha.
- **PP Heřmanický rybník** – přírodní památka, která vznikla v roce 2013, rozloha: 465 ha. Zasahuje na území k.ú. Rychvald, Záblatí u Bohumína, Nový Bohumín a Vrbice nad Odrou. Jedná se o soustavu čtyř rybníků s rozsáhlými porosty rákosin eutrofních stojatých vod a přilehlými, druhově chudými mokřadními vlhkými pcháčovými loukami.

3.4.1.2 Natura 2000 v SO ORP Bohumín

Na území SO ORP Bohumín se nacházejí 3 evropsky významné lokality a jedna ptačí oblast:

- **EVL Meandry Dolní Odry (CZ0814093)** – lokalita páchníka hnědého, kuňky žlutobřiché, lesáka rumělkového a hořavky duhové. Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy. Úsek Odry je jedinečný zachovalostí dynamiky říčního systému. Rozloha 122,85 ha. Obec Bohumín, katastrální území utyšs, Nový Bohumín, Starý Bohumín. Nachází se v místech přírodní památky Hraniční meandry Odry, plošně je menšího rozsahu.
- **EVL Niva Olše-Věřňovice (CZ0813457)** – lokalita páchníka hnědého a kuňky žlutobřiché. Území je fragmentem nivy Olše podél jejího zregulovaného toku převážně na hranici s Polskem. Původní meandry byly zachovány jako slepá ramena, bohužel bez návaznosti na stávající tok řeky. Celková rozloha 544,79 ha, zasahuje i do SO ORP Karviná. Obec Bohumín, k.ú. Skřečoň a Kopytov. Na území obce Dolní Lutyně (k.ú. Věřňovice a Dolní Lutyně).
- **EVL Heřmanický rybník (CZ0813444)** – lokalita čolka velkého. Soustava čtyř rybníků s rozsáhlými porosty rákosin eutrofních stojatých vod. Rozloha celkem 478,96 ha, v ORP Bohumín 253,74 ha. Nachází se v obcích Bohumín (k.ú. Vrbice nad Odrou, Pudlov a Záblatí u Bohumína) a Rychvald.

- **Ptačí oblast Heřmanský stav-Odra-Poolší (CZ0811021)** – předmětem ochrany je populace bukáčka malého, ledňáčka říčního a slavíka modráčka a jejich biotopy. Pro území ptačí oblasti jsou charakteristická velice pestrá vodní a mokřadní stanoviště. Značná jeho část leží v říční nivě. Nejzachovalejším ekosystémem je zde měkký luh, často ze starými doupnými stromy. Na řadě míst se vytvořily zvodnělá místa – drobné mokřady, trvalé a periodické tůně a odstavená ramena řek. V korytech a břehových partiích řek se vytvářejí náplavy v různém stupni vegetační sukcese. Pro pestrost bioty jsou rovněž důležité říční nátrže, které vznikají dynamickou říční činností. Území patří mezi oblasti s nejvyšším potenciálem pro hnízdění, tah a zimování ptáků v České republice.

Obrázek 13: Chráněná území v SO ORP Bohumín

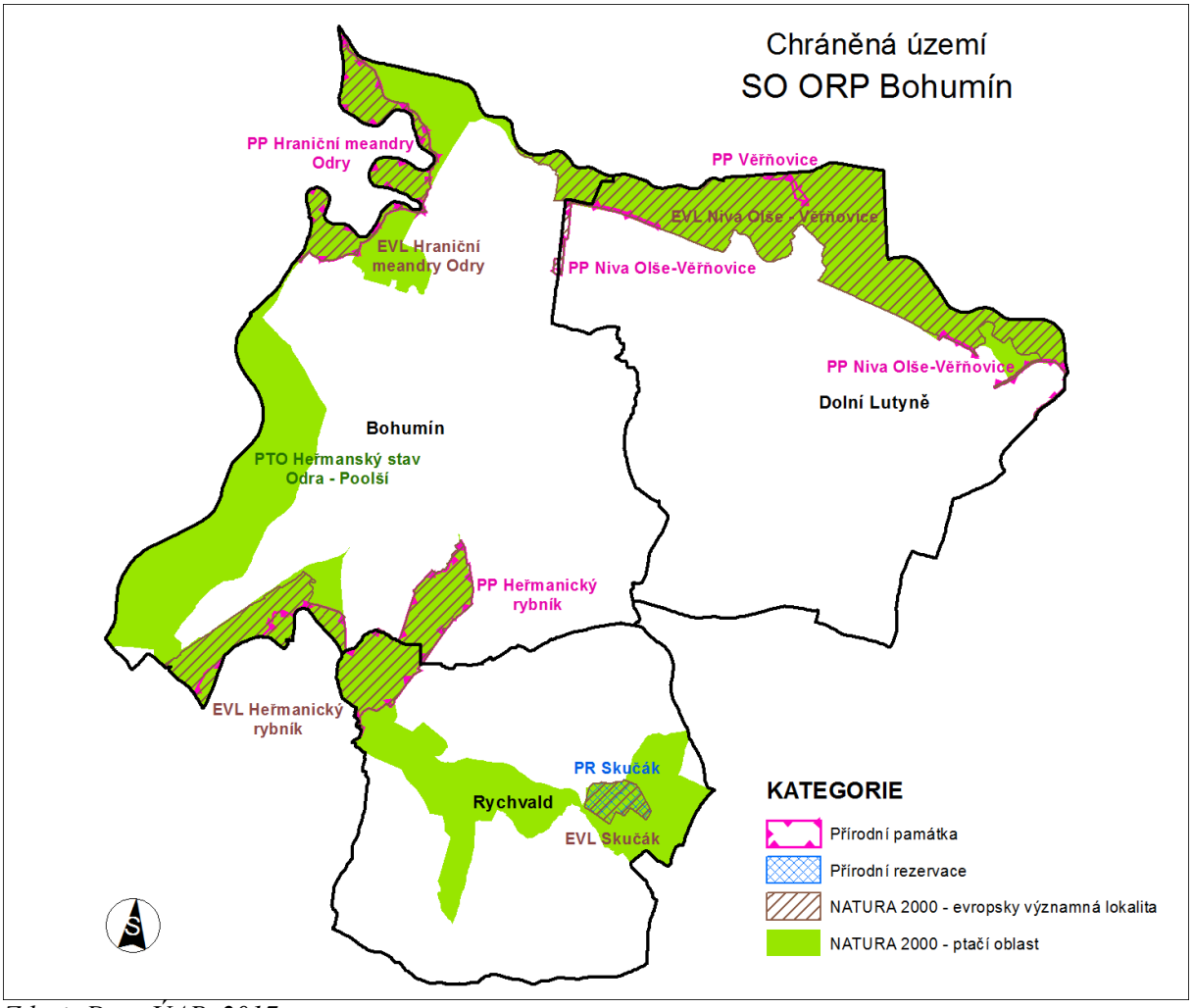

Zdroj: Data ÚAP, 2017

3.4.2 Územní systém ekologické stability

Cílem územního systému ekologické stability je přispět k vytvoření ekologicky vyvážené krajiny, v níž je trvale zajištěna možnost využívání vyžadovaných produkčních a mimoprodukčních funkcí – „trvale udržitelný život“.

Územní systém ekologické stability je legislativně zakotven v zák. č. 114/1992 Sb. ČNR ze dne 26.2.1992 (s účinností od 1.6.1992), prováděcí vyhlášce č.395/1992 Sb. a dalších oborových předpisech.

Pro formulování celkové koncepce funkčního využití území je aplikován nadregionální a regionální stupeň ÚSES, který tvoří základní rámec ekologické stability, od něhož se odvíjejí detailní ÚSES místní úrovně a na ně navazující projekty komplexních pozemkových úprav, revitalizací říčních

systémů, lesní hospodářské plány, apod. Cílem je vytvoření územního systému ekologické stability jako vzájemně propojeného souboru přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu.

Na území SO ORP Bohumín se nacházejí prvky nadregionálního, regionálního i lokálního systému ekologické stability. Nadregionální a regionální ÚSES na území ORP Bohumín byl převzat ze ZÚR. Tento systém je přirozeně propojen s vymezenými maloplošně zvláště chráněnými územími a soustavou Natura 2000. Kostru tvoří především větší plochy zachovalých lesních porostů, vodní plochy a toky a jejich okolí. V oblasti, kde je tak vysoká koncentrace osídlení a výroby a antropogenní zátěž na krajinu je tak vysoká, je obzvláště důležité zachovat funkční systém a jeho jednotlivé prvky, a to nejen z hlediska ekologické stability a ochrany přírody, ale také z hlediska rekreačního.

Obrázek 14: Územní systém ekologické stability

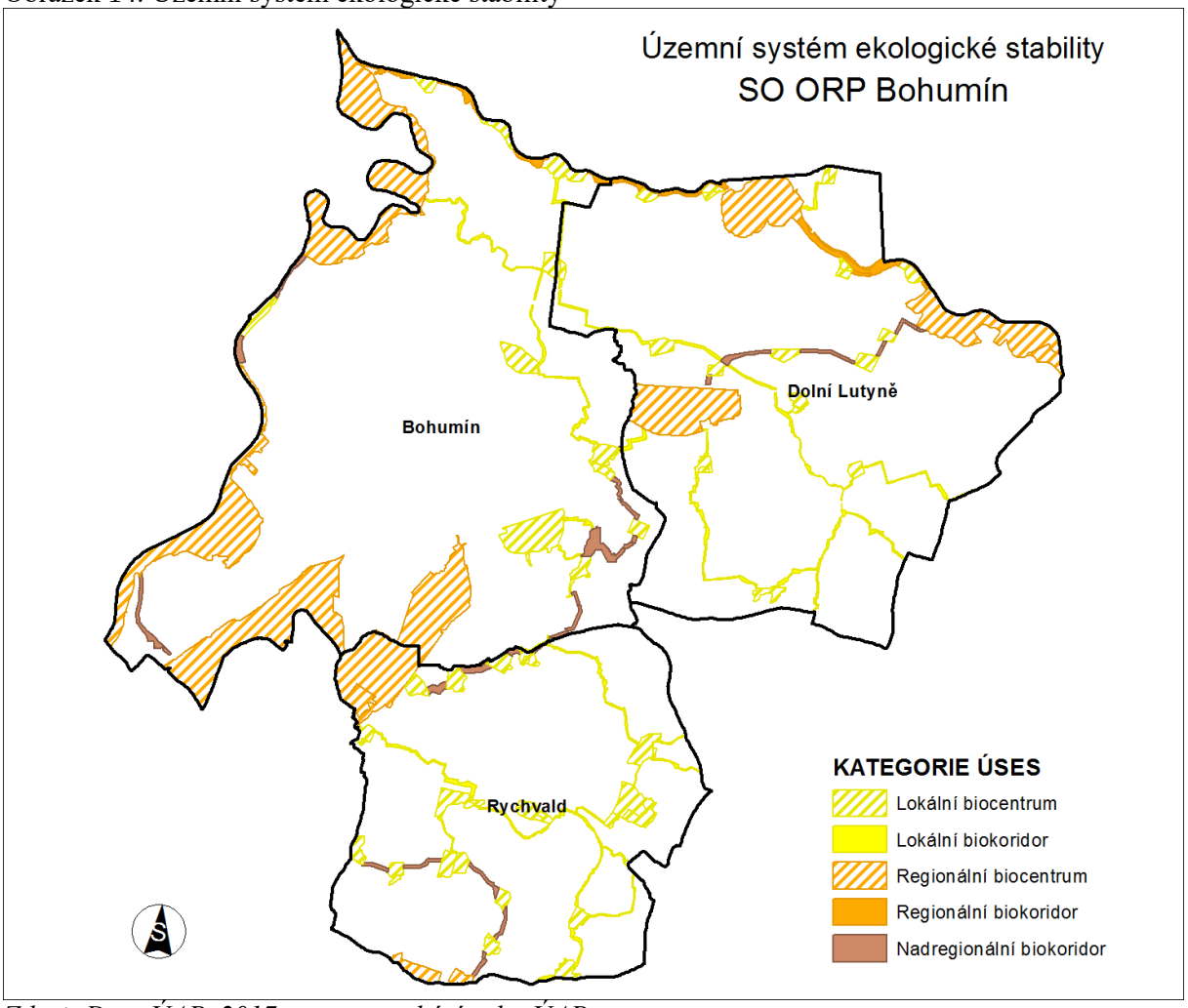

Zdroj: Data ÚAP, 2017 – mapa vychází z dat ÚAP

Územím SO ORP Bohumín prochází celkem 3 nadregionální biokoridory. První z nich kopíruje západní hranici řešeného území a nachází se zde dvě regionální biocentra – RBC Šunychl (v podstatě odpovídá plošnému rozsahu přírodní památky Hraniční meandry Odry) a část RBC Koblovská a Vrbická niva. Další NRBK prochází regionálním biocentrem Heřmanický rybník středem SO ORP směrem k východu. Na něm, kromě již zmíněného RBC, je nově navrženo další RBC (zatím bez názvu). Třetí NRBK směřuje od RBC Heřmanický rybník k jihu. Na něm leží RBC Gurňák, jehož malá část zasahuje do řešeného území.

Severní část SO ORP Bohumín kopíruje regionální biokoridor.

ÚSES na území Rychvaldu byl zapracován do Územního plánu Rychvaldu (Urbanistické středisko Ostrava, Ing. arch. Petr Gajdušek), autor návrhu ÚSES Ing. Petr Širina. Data o ÚSES převzata z platné územně plánovací dokumentace. Pro většinu prvků je cílovou vegetační formací les.

Pro území obce Dolní Lutyně (k. ú. Dolní Lutyně a Věřňovice) byl v červnu 1994 zpracován Generel územního systému ekologické stability (Mgr. Aleš Dolný, Ing. arch. Magdaléna Zemanová). Generel byl zapracován do územního plánu obce, data převzata z územního plánu.

ÚSES na území Bohumína byl převzat z nového Územního plánu Bohumín, který nabyl účinnosti dnem 1.3.2014 (projektant Ing. arch. Jaroslav Haluza).

3.4.3 Významné krajinné prvky

V rámci obecné ochrany přírody a krajiny dle zákona č. 114/1992 Sb., mají zvláštní postavení významné krajinné prvky – ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotné části krajiny, které utvářejí její typický vzhled nebo přispívají k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou obecně lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Vymezené VKP zaujímají významnou plochu na území těchto obcí.
Na území se nachází jeden registrovaný významný krajinný prvek a to Dubobukový porost v k. ú. Záblatí u Bohumína a dále řada významných krajinných prvků ze zákona (např. Mokřady u Heřmanického rybníka, Niva řeky Odry v Kopytově a Šunychlu, Lipová alej ve Skřečoni, Rychvaldské rybníky, Údolí nad Statkovými rybníky).

3.4.4 Památné stromy

Na území ORP Bohumín se nachází 1 vyhlášený památný strom (k.ú. Rychvald). Jedná se o dub letní, lokalizovaný v blízkosti č.p. 58 (na ul. utyšské).

3.4.5 Lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem

Na území SO ORP Bohumín se nacházejí dvě lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. Rybník Skučák – předmětem ochrany je Plavín štítnatý (Nymphoides peltata), rozloha lokality je 32,2 ha a rybník Malý Cihelník – předmětem ochrany je Plavín štítnatý (Nymphoides peltata), rozloha lokality je 5,3 ha.

3.4.6 Vyhodnocení krajinného rázu

V prosinci 2010 byla vydána zpráva o oblasti krajinného rázu (Ing. Eva Birgusová, EKOTOXA s.r.o.12/2010).

Cílem projektu bylo vymezení oblasti krajinného rázu a místa krajinného rázu jako jevy územně analytických podkladů (dále jen ÚAP) pro obec s rozšířenou působností (dále jen ORP) Bohumín.

V oblasti krajinného rázu bylo vymezeno – Místo krajinného rázu Meandry Odry (CZ8102MKr0202) – ochrana přírodních meandrů řeky Odry.

Místo bylo vymezeno v oblasti EVL Hraniční meandry Odry, hranice v některých částech EVL kopíruje. Vzhledem k tomu, že krajinný prostor je vymezen nejen územím SO ORP Bohumín, ale hlavně státní hranicí s Polskem, je tvar vymezeného území – místo krajinného rázu v některých hranicích dost úzký. Z hlediska správnosti vymezení by se mohlo místo krajinného rázu rozšířit i na druhý břeh řeky Odry, tak by pak lépe vyhovovalo metodice vymezení, což však není možné.

Významné narušení krajinného rázu

- narušení měřítka krajiny výškovými objekty, utváření a členění pozemků a intenzifikace krajiny,
- velké množství a zvyšující se velikost antropogenních ploch pro průmyslové využívání, štěrkovny, skládky, haly,
- hustá cestní síť a vedení technické infrastruktury.

Opatření k ochraně pozitivních hodnot krajinného rázu

- zachování a ochrana přírodě blízkých částí území,
- ochrana vegetace podél komunikace,

- ochrana a údržba vegetace podél vodních toků a vodních ploch jako cenných znaků přírodních charakteristik,
- regulace urbanizování, omezení možnosti umísťování výškových staveb na horizonty,
- zachování historických částí obcí a jejich charakteru.

3.4.7 Koeficient ekologické stability krajiny

Pro zjištění stavu krajiny z hlediska její vyváženosti a rovnováhy se krajina oceňuje koeficientem ekologické stability. Pro účely tohoto hodnocení byla zvolena obecně uznávaná klasifikace vytvořená Ing. Igorem Míchalem.

Ekologická stabilita představuje schopnost krajiny samovolnými vnitřními mechanismy vyrovnávat rušivé vlivy vnějších faktorů bez trvalého narušení přírodních mechanismů, tzn., že se systém brání změnám během působení cizího činitele zvenčí nebo se vrací po skončeném působení cizího činitele k normálu. Protože potenciálními nositeli ekologické stability krajiny jsou přirozené ekosystémy, racionální využívání krajiny nejen nevylučuje, ale nutně zahrnuje jejich trvalou existenci.

Výsledné určení hodnoty ekologické stability konkrétního území, resp. administrativní jednotky, je vyjádřeno koeficientem ekologické stability (KES). Tento ukazatel umožňuje získat základní informaci o stavu krajiny daného území a míře problémů, které se v ní vyskytují.

Koeficient ekologické stability je poměrové číslo a stanovuje poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinotvorných prvků ve zkoumaném území.

$$KES = \frac{\text{plocha ekologicky stabilních ploch}}{\text{plocha ekologicky nestabilních ploch}}$$

Ekologicky stabilní plochy: lesy, louky, pastviny, zahrady, vinice, ovocné sady, rybníky, ostatní vodní plochy, doprovodná a rozptýlená zeleň, přírodní plochy.

Ekologicky nestabilní plochy: orná půda, chmelnice, zastavěné plochy, ostatní plochy.

Klasifikace území na základě hodnoty KES dle Míchala:

Krajinný typ A – krajina zcela přeměněná člověkem:
KES do 0,3: území nestabilní – nadprůměrně využívaná území s jasným porušením přírodních struktur.
KES 0,4 – 0,8: území málo stabilní – intenzivně využívaná kulturní krajina s výrazným uplatněním agroindustriálních prvků.

Krajinný typ B – krajina intermediální:
KES 0,9 – 2,9: území mírně stabilní – běžná kulturní krajina, v níž jsou technické objekty v relativním souladu s charakterem relativně přírodních prvků.

Krajinný typ C – krajina relativně přírodní:
KES 3,0 – 6,2: území stabilní – technické objekty jsou roztroušeny na malých plochách při převaze relativně přírodních prvků.
KES nad 6,2: území relativně přírodní.

3.4.8 Indikátory

Koeficient ekologické stability krajiny byl zvolen jako zástupný indikátor environmentálního pilíře za téma Ochrana přírody a krajiny. Hodnocení KES vychází z rozdělení krajinných typů dle Ing. Míchala. Pro zjednodušení a větší přehlednost je hodnocení provedeno vlastní škálou do pěti kategorií.

Hodnocení indikátoru „koeficient ekologické stability“:

-2	*KES pod 0,4*	*území nestabilní*
-1	*KES 0,4 – 0,89*	*území málo stabilní*
0	*KES 0,9 - 2,99*	*území mírně stabilní*
1	*KES 3,0 - 6,2*	*území stabilní*
2	*KES nad 6,2*	*území relativně přírodní*

Tabulka 13: Hodnocení ekologické stability v jednotlivých obcích SO ORP Bohumín

Obec	KES	Hodnocení indikátoru
Bohumín	0,39	-2
Dolní Lutyně	0,32	-2
Rychvald	0,61	-1

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, údaje k 31. 12. 2016.

V SO ORP Bohumín se nachází pouze 3 obce. Území je celkově ekologicky málo stabilní. Obec Bohumín má ekologickou stabilitu (KES) 0,39, Dolní Lutyně 0,32 a Rychvald 0,61. Je to způsobeno tím, že je zde větší podíl zastavěných ploch (zástavba obytná, průmyslové plochy) z celkové výměry obce.

3.4.9 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Vysoký podíl chráněných ploch na území SO ORP Bohumín.	Nízká ekologická stabilita území ve všech obcích.
Vymezená chráněná území přírodní rezervace Skučák v obci Rychvald, přírodní památka Hraniční meandry Odry v obci Bohumín, přírodní památka Niva Olše – Věřňovice a přírodní památka Heřmanický rybník.	Narušení krajinného rázu, fragmentace a měřítka krajiny propojováním sídel, rozptýlenou zástavbou, výškovými objekty, intenzifikací krajiny velkým množstvím antropogenních ploch pro průmyslové využívání a sítěmi technické infrastruktury
Vymezení soustavy Natura 2000 EVL – Meandry Dolní Odry, Niva Olše - Věřnovice a Heřmanický rybník.	Část ÚSES není funkční.
Vymezené prvky ÚSES ve všech ÚPD obcí.	
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
Citlivá a přírodě blízká realizace rekultivací člověkem narušených ploch v území Natura 2000 v Bohumíně (k.ú. Vrbice nad Odrou).	Další fragmentace krajiny v souvislosti s realizací dopravních záměrů a staveb technické infrastruktury (kanál DOL, VRT, přeložka silnice I/67 a R68)
Zvýšení diverzity krajiny přírodě blízkým způsobem.	Prosazení záměrů na výstavbu v přírodně cenných územích či v jejich těsné blízkosti
Realizace nefunkčních prvků ÚSES.	

3.5 ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA

3.5.1 Zemědělský půdní fond

Zemědělství má zásadní vliv na zachování venkovského prostoru, využívání půdy a tvorbu krajiny. Pro vypracování rozboru udržitelného rozvoje území je proto nezbytné provést analýzu současného stavu zemědělství a možných trendů vývoje v budoucnosti a posoudit kvalitu půd na daném území.

Bohumínsko je součástí Ostravské pánve tvořené nivami řek Odry a Olše. Zemědělství zde obhospodařuje dle údajů ČSÚ plochu 4402,88 ha zemědělské půdy, což představuje 60,4 % z celkové rozlohy území správního obvodu ORP. Stupeň zornění je poměrně vysoký. Orná půda zaujímá plochu 3469,84 ha, což tvoří 78,8 % zemědělské půdy. Tento podíl je mírně vyšší než republikový průměr. Pěstují se zde nejvíce obiloviny, krmné plodiny, luskoviny a řepka olejná. Druhou nejvíce zastoupenou kulturou jsou zahrady s 532,39 ha (12,1 %). Trvalé travní porosty zaujímají plochu 374,89 ha, což je pouze 8,52 % výměry zemědělské půdy.

Tabulka 14: Výměra zemědělské půdy (ha)

Název obce	Celková plocha obce	Orná půda	Zahrady	Ovocné sady	TTP	Zeměděl-ská půda	Podíl ZP k celk. ploše obce (%)
Bohumín	3102,82	1166,27	223,75	0,86	165,22	1556,11	50,2
Dolní Lutyně	2488,16	1551,88	97,99	23,89	112,27	1786,02	71,8
Rychvald	1702,10	751,69	210,65	1,00	97,4	1060,75	62,3
SO ORP Bohumín	**7293,08**	**3469,84**	**532,39**	**25,75**	**374,89**	**4402,88**	**60,4**

Zdroj: ČSÚ, 2014

Ochrana zemědělského půdního fondu

Plošná ochrana půdy je definována ustanoveními zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu ve znění pozdějších předpisů a ustanoveními zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 13/1994 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu.

Zábor půd, především pro stavební účely je většinou nevratným procesem, který podstatně omezuje nebo úplně odstraňuje plnění funkcí půdy. Zábory půd patří podle závěrů dokumentu „Politika ochrany půdy EU“ mezi nejzávažnější procesy poškozující půdní fond jako celek.

Pro nezemědělské účely je nutno co nejméně používat zemědělskou půdu a odnímat jen nejnutnější plochy. Navržené odnětí ZPF v nezbytných případech je třeba zdůvodňovat, přitom je nutno co nejméně narušovat organizaci ZPF, hydrologické a odtokové poměry v území a zemědělskou cestní síť.

Hodnocení z hlediska kvality půd probíhá na základě vymezení 5 tříd ochrany, které vycházejí z kódů mapy BPEJ (bonitovaných půdně-ekologických jednotek). Pro nezemědělské účely je nutno používat nezastavěné a nedostatečně využité pozemky v zastavěném území nebo na nezastavěných plochách stavebních pozemků. Musí-li však v nezbytných případech dojít k odnětí ze ZPF, je nutno využívat pokud možno pozemky ve 3. – 5. třídě ochrany.

1. **třída ochrany** - do 1. třídy ochrany jsou zařazeny bonitně nejcennější půdy v jednotlivých klimatických regionech, které je možno odejmout ze ZPF pouze výjimečně, a to převážně na záměry související s obnovou ekologické stability krajiny, případně pro liniové stavby zásadního významu.
2. **třída ochrany** – jsou zde situovány zemědělské půdy, které mají v rámci jednotlivých klimatických regionů nadprůměrnou produkční schopnost. Ve vztahu k ochraně ZPF jde o půdy

vysoce chráněné, jen podmíněně odnímatelné a s ohledem na územní plánování také jen podmíněně zastavitelné.

Na následujícím obrázku je pro představu zobrazeno rozložení půd v 1. a 2. třídě ochrany. Nejvíce hodnotná půda se nachází okrajové (západní) části obce Rychvald a v severní části obce Dolní Lutyně a poměrně rovnoměrně v obci Bohumín. Směrem do středu ORP bonita půd klesá.

Obrázek 15: ZPF I. a II. třídy ochrany

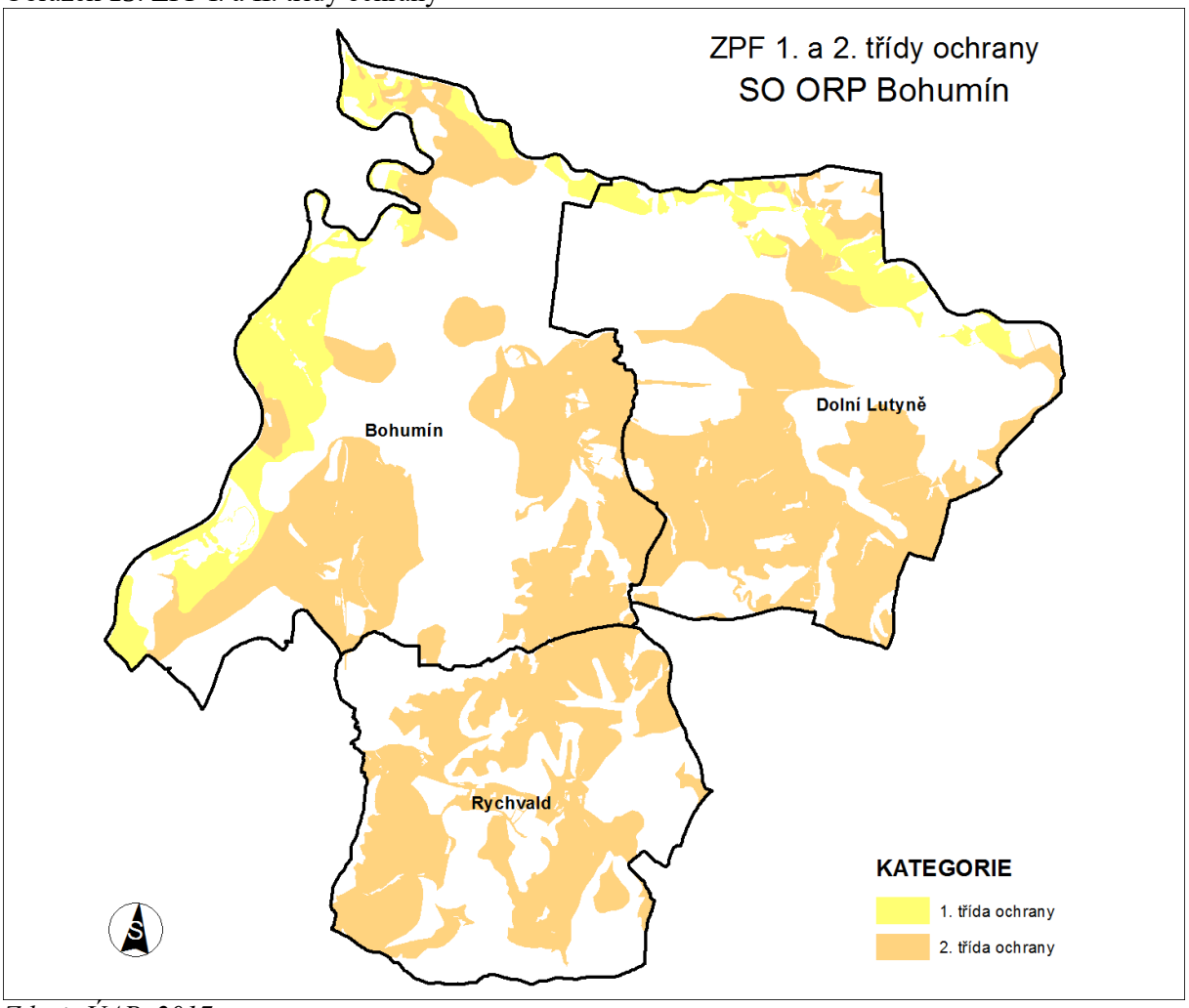

Zdroj: ÚAP, 2017

Součástí dat ÚAP jsou také data vymezující plochy zemědělské půdy, které byly v minulosti meliorovány za účelem zvýšení půdní úrodnosti. Tyto plochy jsou znázorněny na následujícím obrázku. Podklady byly poskytnuty Zemědělskou vodohospodářskou správou (ZVHS), zákresy v mapových podkladech Územního informačního systému ZVHS (digitalizace v letech 2003-2006).

Data pro obec Rychvald nejsou data k dispozici.

Obrázek 16: Plochy meliorací na zemědělské půdě

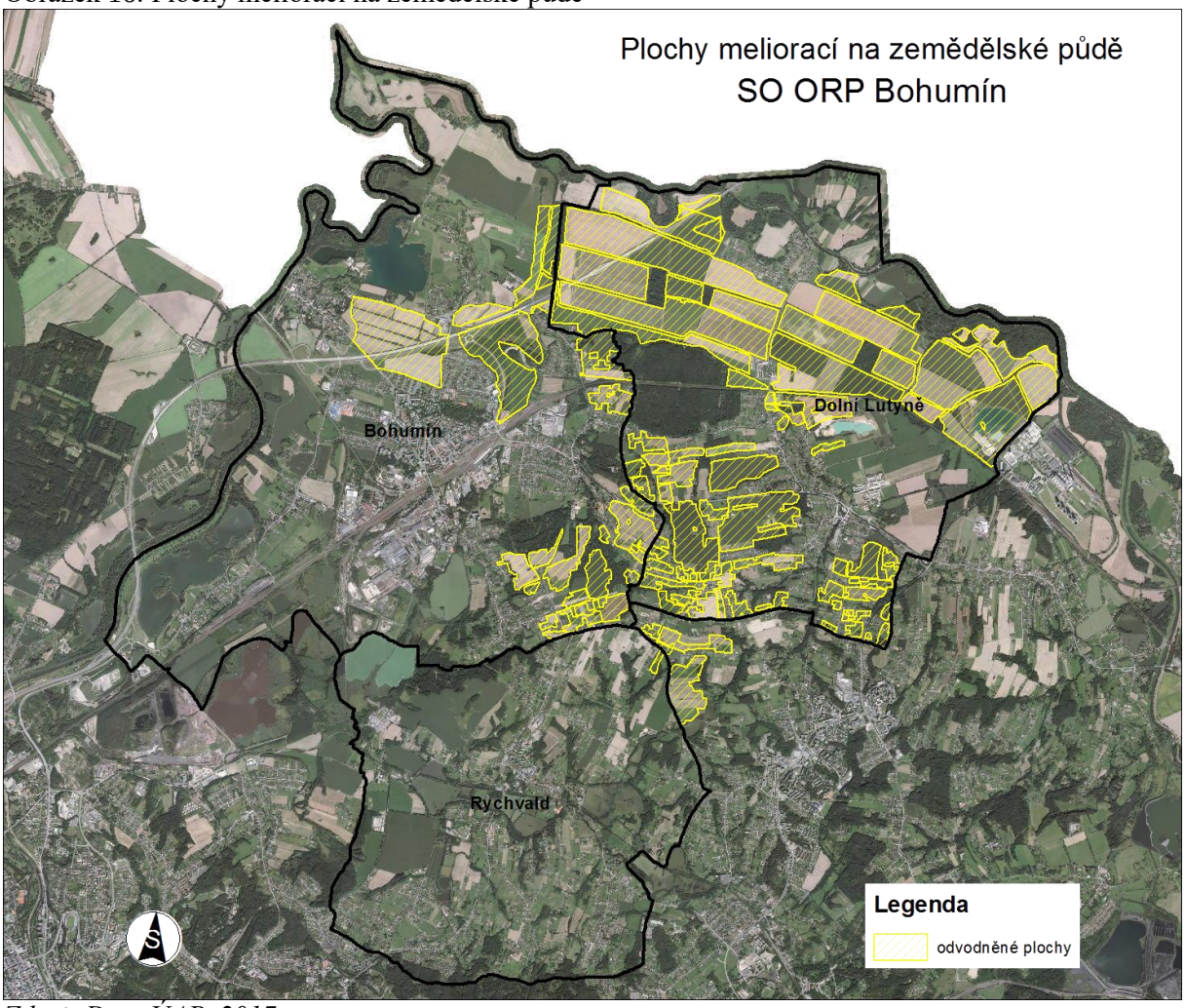

Zdroj: Data ÚAP, 2017

3.5.2 Pozemky určené k plnění funkcí lesa

Plochy lesa

Lesnatost SO ORP Bohumín je velmi nízká (7,4 %), zejména ve srovnání s lesnatostí Moravskoslezského kraje (35,7 %) a lesnatostí ČR (33,7 %). V SO ORP Bohumín jsou jen 3 obce, lesnatost Rychvaldu je o něco vyšší (7,9 %) než lesnatost Bohumína (3,4 %), což je způsobeno jednak hustotou osídlení, tak roztříštěnou zástavbou a zejména blízkostí Ostravské aglomerace. Naopak nejvyšší lesnatost je v Dolní Lutyni (12,2 %). Celkově se jedná spíše o menší lesíky nacházející se spíše při okrajích SO ORP.

Tabulka 15: Plocha lesa a lesnatost dle jednotlivých obcí

Obec	Celková výměra (ha)	Plocha lesa (ha)	Lesnatost (%)
Bohumín	3103	104,1	3,4
Dolní Lutyně	2488	302,0	12,2
Rychvald	1702	133,8	7,9
SO ORP Bohumín	**7293**	**539,9**	**7,4**

Zdroj: podklady pro ÚAP 2017

Na území ORP jsou zastoupeny pouze dvě kategorie lesa, a to lesy zvláštního určení 8,7 % a převládající lesy hospodářské (91,3 %).

Obrázek 17: Kategorie lesa

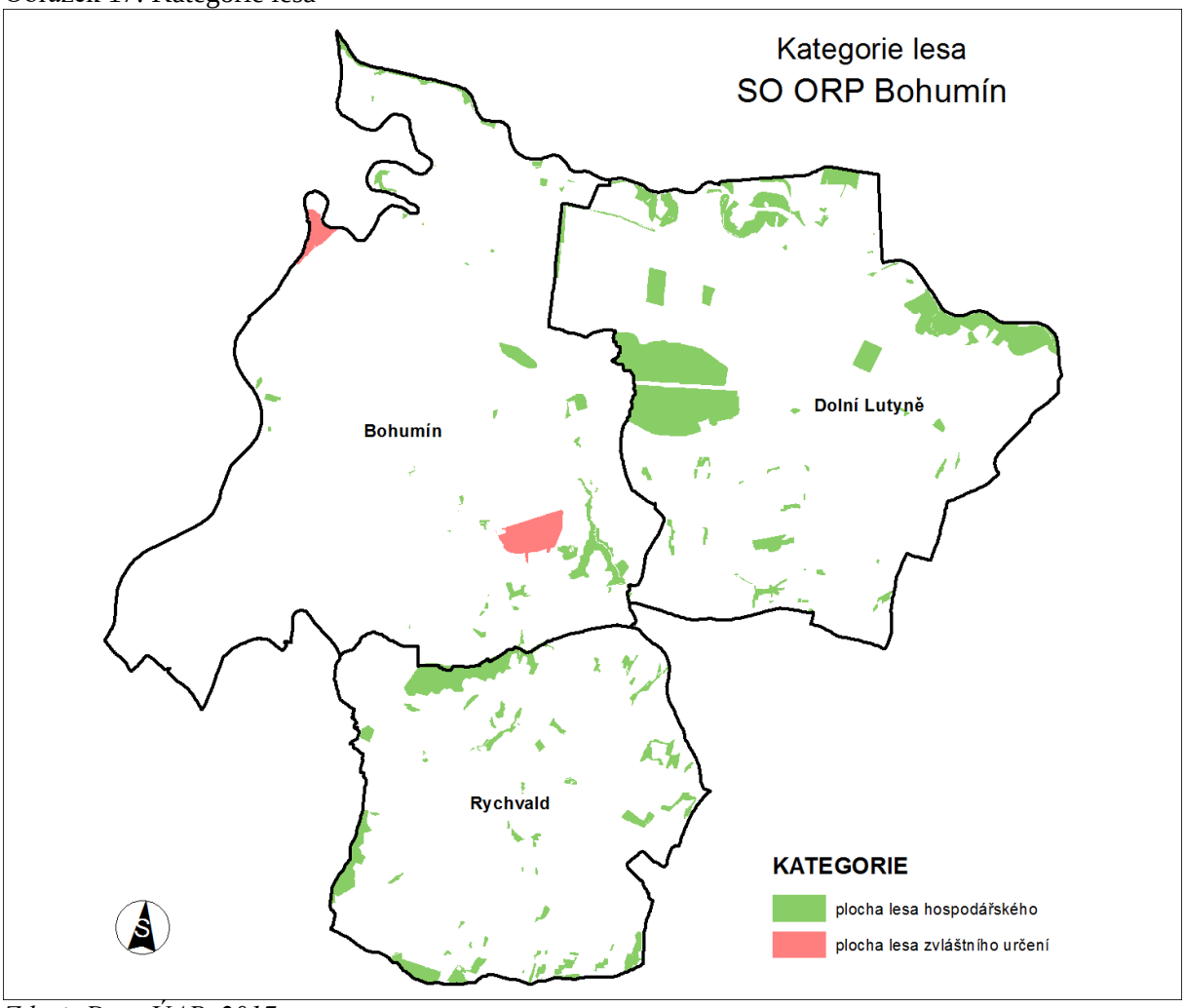

Zdroj: Data ÚAP, 2017

Přírodní lesní oblast

Lesy na území SO ORP Bohumín jsou zařazeny dle Oblastních plánů rozvoje lesa (lesní zákon č.289/1995 Sb. §23 a Vyhláška Mze č. 83/1996 Sb. o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů - zpracovatelem je ÚHÚL Brandýs nad Labem) do jedné přírodní lesní oblasti: PLO 39 - Podbeskydská hornatina.

PLO 39 – Podbeskydská pahorkatina

Tato PLO se vyznačuje vysokými škodami na lesích způsobených blízkostí Ostravské aglomerace, což platí v tomto případě pro SV okraj SO ORP. Je zde vyšší podíl lesů zvláštního určení.

3.5.3 Indikátory

Změna výměry zemědělské půdy v čase (2007– 2013)

Jako indikátor pro sledování ZPF byla zvolena *změna výměry zemědělské půdy v jednotlivých obcích v čase*. Konkrétně je porovnána výměra mezi lety 2007 (31. 12.) a 2013 (31.12.). Změna výměry v tomto sledovaném období v obcích je vyjádřena v % a porovnána se stejným ukazatelem za celý SO ORP. V případě SO ORP Bohumín je stanovení tohoto indikátorů komplikovanější, neboť mezi sledovanými období došlo k připojení k ORP Bohumín obce Dolní Lutyně. Proto údaj o rozloze ZP SO ORP Bohumín bude udávat hodnotu započítávající obci Dolní Lutyně.

Tabulka 16: Nastavení indikátoru

Oblast	Rozloha ZP k 31.12.2007 (ha)	Rozloha ZP k 31.12.2013 (ha)	Úbytek ZP (%)
ČR	4 249 179	4 219 867	-0,69
SO ORP Bohumín	**4441,69**	**4402,88**	**-0,87**

Zdroj: ČSÚ 2007, 2013

Nastavení indikátoru pro ORP Bohumín

Úbytek půdy nad 2 % -2
Úbytek půdy 1 – 1,9 % -1
Úbytek půdy 0,5 – 0,9 % 0
Úbytek půdy 0 – 0,4 % 1
Přírůstek půdy 2

Z hodnocení indikátorů vyplývá, že k úbytku zemědělské půdy došlo na úrovni celorepublikové, krajské i SO ORP. To může být způsobeno jak záborem půdy pro zástavbu nebo technickou infrastrukturu. V SO ORP Bohumín je relativní úbytek ZPF mírně vyšší než průměr České republiky.

Tabulka 17: Indikátory změny výměry zemědělské půdy mezi lety 2007 a 2013

Obec	Výměra ZPF v roce 2007 (ha)	Výměra ZPF v roce 2013 (ha)	Změna výměry (%)	Hodnocení
Bohumín	1 575,99	1 556,11	-1,3	-1
Dolní Lutyně	1 803,01	1 786,02	-0,9	0
Rychvald	1 062,69	1 060,75	-0,2	1
SO ORP Bohumín	**4441,69**	**4402,88**	**-0,9**	**0**

Zdroj: ČSÚ, 2007, 2013, podklady pro ÚAP 2014

Z údajů podle ČSÚ vyplývá úbytek zemědělské půdy zejména v Bohumíně (19,88 ha, tj. 1,3 %).

3.5.4 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Vysoký podíl úrodných půd v I. a II. třídě ochrany téměř v celém SO ORP (vyjma centrální části města Bohumín).	Velmi nízké zastoupení lesa ve všech obcích, především ve městech Bohumín a Rychvald.
Vysoký podíl orné půdy.	Úbytek zemědělské půdy na území města Bohumín (1,3 %).
Vysoký podíl meliorovaných ploch zemědělské půdy na území Bohumína a Dolní Lutyně.	
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
Využití komplexních pozemkových úprav k podpoře zalesňování pozemků, které přispějí ke zvýšení lesnatosti.	Snížení už tak nízké lesnatosti v důsledku uskutečnění nové výstavby a záměrů.
Rekultivace ploch vzniklých v důsledku těžby nerostných surovin a jejich zalesnění nebo zemědělské využití (k.ú. Vrbice nad Odrou, Rychvald-odvaly).	Prosazení záměrů na vymezení nových zastavitelných ploch a tím zvýšení záborů ZPF v I. a II. třídě ochrany a na pozemcích s provedeným odvodněním (meliorace)
Realizace prvků zeleně	Rozšiřování těžby štěrkopísku bude míst za následek snížení ploch orné půdy.

3.6 VEŘEJNÁ DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

3.6.1 Dopravní infrastruktura

3.6.1.1 Silniční doprava

V současnosti platná legislativa (Zákon o pozemních komunikacích č. 13/1997 Sb.) dělí pozemní komunikace na dálnice, silnice, místní a účelové komunikace. Silnice se dále člení na silnice I., II. a III. třídy, místní komunikace jsou na základě svého významu, určení a stavebně-technického vybavení zařazovány do tříd I. až IV. Zvláštním případem silnic I. třídy jsou rychlostní silnice. Vlastníkem dálnic a silnic I. třídy je stát (správce komunikací je Ředitelství silnic a dálnic), silnice II. a III. třídy patří kraji, a vlastníkem místních komunikací je obec, na jejímž území se místní komunikace nacházejí. Vlastníkem účelových komunikací je právnická nebo fyzická osoba.

Koridory a dopravní plochy mezinárodního významu

Multimodální koridory jsou charakteristické tím, že soustřeďují dva nebo více druhů dopravy s dělbou dopravní práce. Dle závěrů třetí panevropské dopravní konference v Helsinkách je jedním z koridorů procházejících územím ČR větev VI.B multimodálního koridoru sítě TEN-T v severojižní trase Katowice – Bohumín – Ostrava – Brno – Wien. Jeho reprezentací v rámci silniční dopravní sítě je dálnice D1 (původně D47), jež prochází i územím SO ORP Bohumín. Mezi výhledové silniční tahy republikového významu se řadí i navržený koridor kapacitní dopravní cesty S6 v trase Bohumín – Havířov – Třanovice – Mosty u Jablunkova – hranice ČR/SR dle PÚR ČR 2008.

Dálnice, rychlostní komunikace a silnice I. třídy

V současné době je k Bohumínu přivedena dálnice D1 (původně D47) jenž prochází územím Moravskoslezského kraje v trase (Praha - Brno – Bělotín –) Hladké Životice – Bílovec – Ostrava – Bohumín – státní hranice ČR/PL s napojením na polskou dálnici A1 u Veřňovic (Dolní Lutyně). Dálnice zajišťuje propojení řešeného území s ostatními částmi republiky a v budoucnu i silné vazby na sever do Polska. Silniční síť celostátního významu v území SO ORP Bohumín doplňuje ještě silnice I. třídy I/67 Český Těšín – Chotěbuz – Karviná – Bohumín – státní hranice CZ/Polsko (silnice I/58 byla po zprovoznění dálnice převedena do kategorie silnic II. třídy – viz další text).

Silnice II. a III. třídy

Současný základní komunikační systém v území je doplněn vedením silnic II. a III. třídy. Ve správním obvodu ORP Bohumín se nacházejí následující silnice II. třídy:

- II/470 Ostrava - Rychvald (ul Orlovská) - Orlová,
- II/471 Bohumín Záblatí (ul. Rychvaldská) - Skřečoň ,
- II/647 Bohumín (od křížení ul. Ostravské s I/67) – Pudlov – Vrbice – Ostrava (po křižovatku se silnicí I/11 ul. Rudná),
- II/474 Hnojník – Dětmarovice.

Silnice II/647 je bývalou silnicí I. třídy (I/47 a I/58) vedoucí paralelně k nově zbudované dálnici D1, po jejímž zprovoznění byla vzhledem ke změně funkce na obslužnou pro přilehlé území, převedena do kategorie silnic nižší třídy a přeznačena. Silnice II/470 je důležitou komunikační spojnicí Rychvald ve směru západ – východ (Ostrava – Orlová) a silnice II/471 je páteřní komunikací v severojižním směru pro spojení měst Bohumín a Rychvald. Silnice II/474 zajišťuje spojení Dolní Lutyně s Orlovou a Havířovem. Základní silniční síť pak dále doplňují silnice III. tříd.

U silnice II/471 došlo ke změně trasovaná, respektive na území Bohumína došlo ke změně kategorie silnice II/471 za silnici III/4711 a naopak, s ohledem na skutečný provoz (omezení průjezdu vozidel nad 3,5 t po bývalé silnici II. třídy).

Obrázek 18: Silniční síť SO ORP Bohumín

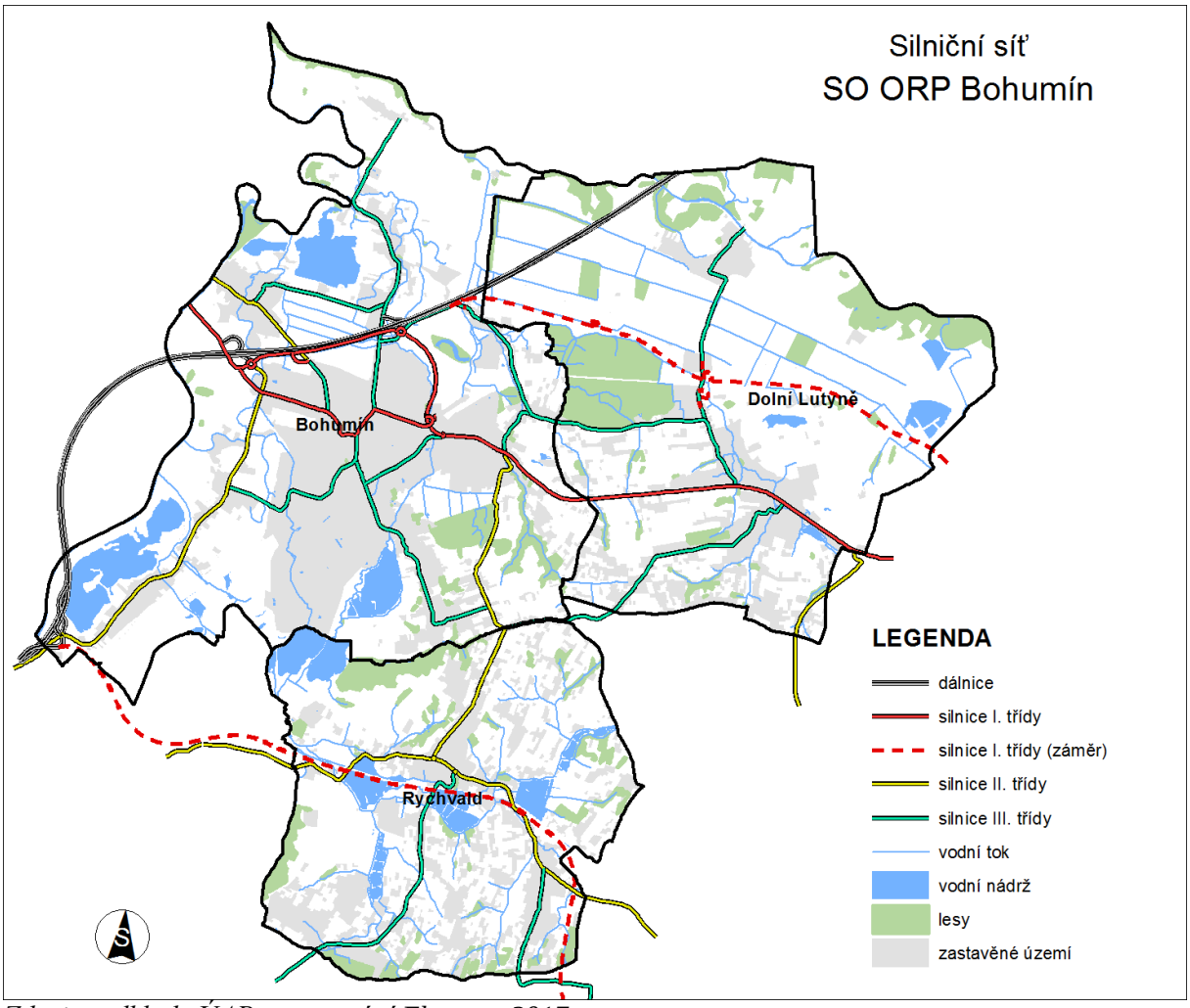

Zdroj: podklady ÚAP, zpracování Ekotoxa, 2017
Pozn.: Kategorizace komunikací v Novém Bohumíně byla upravena dle webu ŘSD v návaznosti na zprovoznění přeložky silnice I/67

Zatížení silniční sítě

Po zprovoznění dálnice D1 v úseku Ostrava – Bohumín nastaly zásadní změny v rozložení intenzit dopravy v západní části řešeného území. Pokles intenzit byl zaznamenán zejména na souběžné komunikaci č. II/647 (původní I/58), kterou dnes kromě místní dopravy využívají jen ta vozidla, která nemají dálniční známku a je zde zakázán vjezd nákladní vozidel nad 12 tun. Relativně nízká intenzita dopravy na stávajícím úseku D1 postupně narůstá vlivem dokončení spojení s polskou dálnicí směr Katowice a Warszawa. Do té doby je nejzatíženější komunikací v regionu bohumínská ulice Bezručova od křižovatky Štefánikova x 9. května přes nadjezd železnice až k průmyslovému areálu ŽD Bohumín.

Po zprovoznění přeložky silnice I/67 v červenci 2012 poklesla intenzita dopravy i na průtahu centrem Nového Bohumína, což však vzhledem k termínu není zahrnuto ve výsledcích sčítání z roku 2010. Úplným zprovozněním dálnice a přivaděče (přeložka silnice I/67) rovněž významně roste intenzita provozu na silnici I/67 zejména na ulici 1. máje v úseku od křižovatky 1.máje x Rychvaldská po křižovatku ulic 1. máje x Lidická (sčítání dopravy v roce 2013 a 2014, které zajišťovalo Město Bohumín).

Krizovým místem silniční sítě v Bohumíně byla křižovatka ulic Ostravská a Čs. Armády. Jen v letech 2008-10 zde došlo k 18 dopravním nehodám, při nichž zahynula 1 osoba a v dalších 11 případech došlo ke zranění. Po zprovoznění dálnice došlo k úpravě křižovatky a k dopravním nehodám zde již

nedochází. Další nehodovou lokalitou je zatáčka silnice II/470 mezi Rychvaldem a Heřmanicemi u rybníku Velký Cihelník (2007-10 celkem 7 nehod, z toho 1x s těžkým zraněním).

Obecně však lze říct, že v rámci územně-plánovací činnosti lze intenzitu dopravy ovlivňovat zejména dodržováním vhodné urbanistické struktury, která nebude podněcovat nové cesty automobilem (zdroje a cíle dopravy musí být blízko sebe, tj. neměly by být koncentrovány na okrajích měst a obcí v podobě rozsáhlých monofunkčních areálů průmyslového (průmyslové zóny) nebo obchodního charakteru (nákupní centra)). Další možností jak omezovat automobilovou dopravu je změna v dělbě přepravní práce způsobem, kdy pro krátké cesty se bude využívat pěší nebo cyklistická doprava a pro delší cesty doprava veřejná, pro něž však musí být neustále vytvářeny vhodné předpoklady na všech úrovních řízení státní správy.

Obrázek 19: Sčítání dopravy 2016 ve SO ORP Bohumín

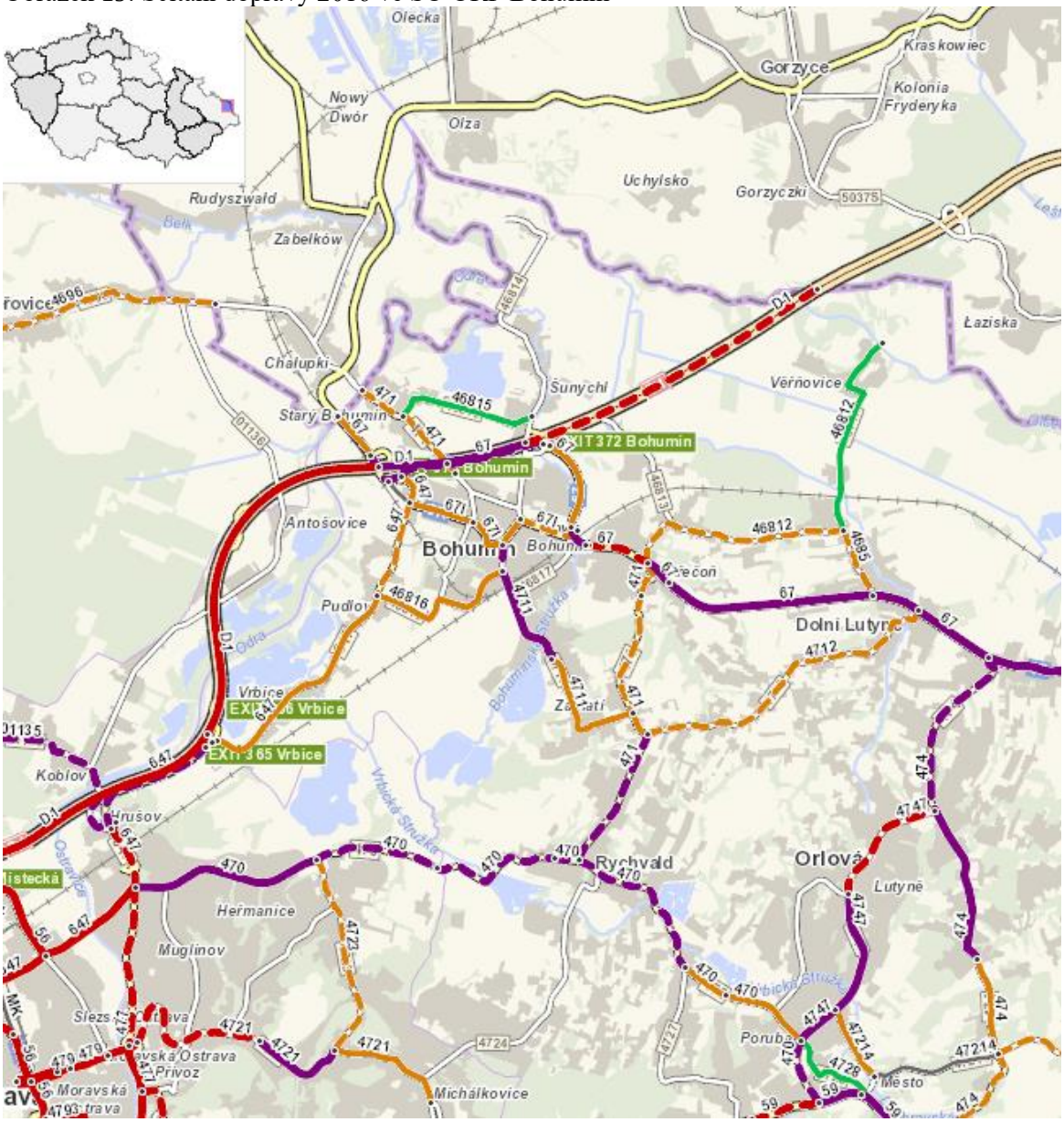

Zdroj: http://scitani2016.rsd.cz/pages/map/default.aspx, úprava

Bohumín:

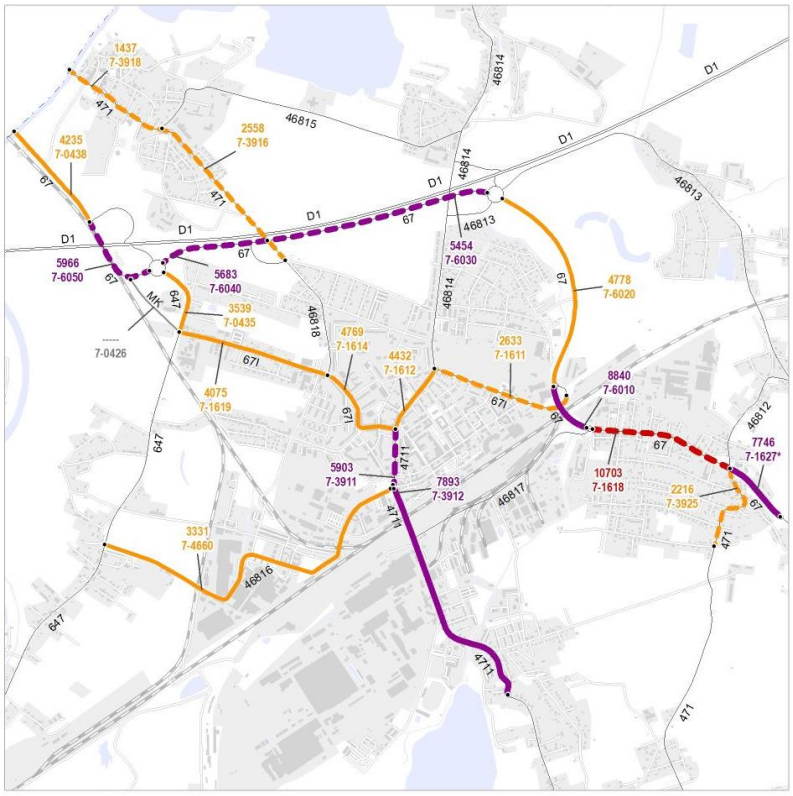

Výsledky sčítání dopravy na dálniční a silniční síti ČR v roce 2016

Rychvald:

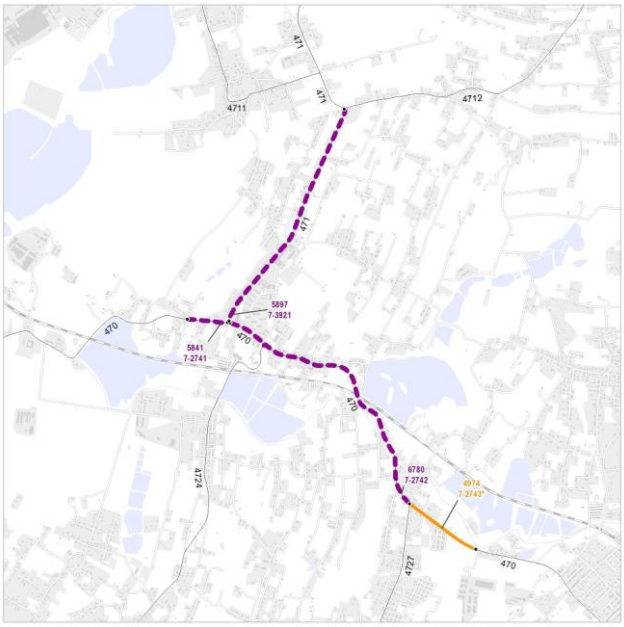

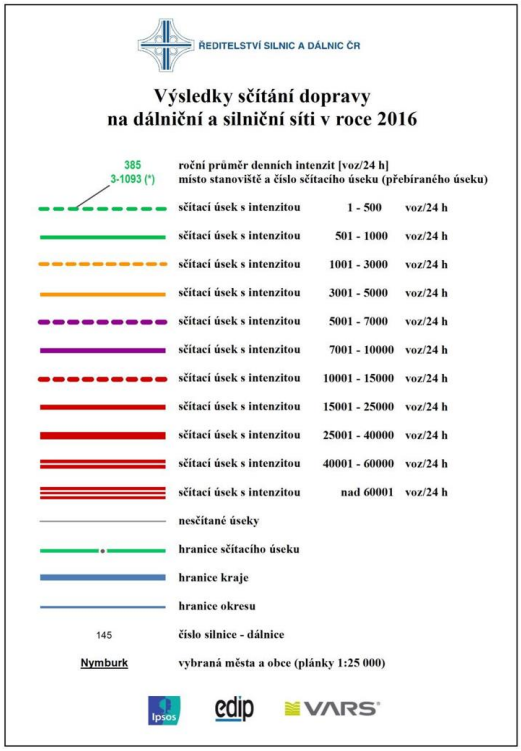

Zdroj: http://scitani2016.rsd.cz/pages/map/default.aspx, úprava

Očekávaný rozvoj silniční sítě na území SO ORP Bohumín

ZÚR převzala z původního ÚP VÚC Ostrava - Karviná (2006) vybudování silnice I. třídy (rychlostní) v trase dálnice D1 (MÚK Bohumín-Vrbice) – Rychvald – Petřvald – Orlová – Havířov – Těrlicko – Třanovice jako tangenciálního propojení D1 a rychlostní silnice R48. V hodnoceném území je trasa navržené silnice stabilizovaná. Je navržena realizace v plném profilu (koridor D15 dle ZÚR MSK) v úseku Bohumín-Vrbice (D1) – Rychvald (II/470) a v polovičním profilu (koridor D16 dle ZÚR MSK) v návazném úseku Rychvald (II/470) – Petřvald (I/59) s územní rezervou na případné rozšíření. Dále ZÚR MSK navrhují koridor DZ5 dvoupruhové, směrově nedělené, silnice I. třídy vedeny od dálnice D47/D1 (MÚK Bohumín) z prostoru místní části Nová Ves ve směru na Dětmarovice a Karvinou. Od počátečního bodu koridor pokračuje severovýchodním směrem v souběhu s dálnicí D47/D1 do prostoru místní části Martinov (obec Dolní Lutyně), který míjí severozápadním obchvatem a dále mimo řešené území až do prostoru Karviné.

Koncepce rozvoje dopravní infrastruktury Moravskoslezského kraje pak ve výhledu po roce 2018 navrhuje ještě stavby:

- 4/O.39 III/46812 Rychvald-Bohumín, Skřečoň,
- 4/O.40 III/4724 Rychvald,
- 4/O.62 východní obvodová komunikace s vazbou na I/67 v oblasti Bohumína.

3.6.1.2 Cyklistická doprava

Studie cyklistické dopravy v Bohumíně byla zpracována v říjnu roku 2001. Jejím cílem bylo systematicky řešit cyklodopravu ve městě a propojit městské části s centrem, zajistit koordinaci cyklistických tras s okolními obcemi, příp. s Polskem. V budoucnu město Bohumín hodlá vybudovat tři cyklostezky s označením S (Severní), V (Východní) a K (Kopytovská). V roce 2010 byla vybudována část cyklostezky K od dálničního mostu na ulici Šunychelská po křížení ulic Štefánkova a 9. května. V rámci stavby dálnice byla rovněž realizována část cyklostezky S na ulici Slezské. V roce 2006 byly v Bohumíně dokončeny čtyři místní cyklotrasy (A, B, C, D), které vedou několika částmi tohoto města. Všechny trasy se protínají u bohumínského Aquacentra.

V letech 2010 až 2012 byl realizován projekt Cyklotrasa Racibórz - Krzyżanowice - Chotěbuz podél řeky Olše i Odry. Jde o úsek přes 50 km (převážně) rekreační cyklistické trasy, spojující Bohumín s Loukami nad Olší, z toho na Karvinsku je více jak 15 km zcela nové komunikace pouze pro cyklisty. Ve Starém Bohumíně navazuje cyklotrasa na připravovanou stavbu cyklotrasy Greenway Odra - Morava - Dunaj a v Chotěbuzi na zvažovanou cyklotrasu Chotěbuz - Český Těšín.

Městem Bohumín prochází dále cyklotrasa II. třídy číslo 56 a místní cyklotrasa:

- 56 ((55) Rejvíz – Drakov – Heřmanovice – Holčovice – Město Albrechtice – Krnov – Úvalno – Skrochovice – Holasovice – Opava – (56) – Bohumín – Orlová – Havířov – Horní Budovice – Těrlicko – Český Těšín (CZ/PL))
- 6109 Starý Bohumín (CZ/PL) - Pudlov - Antošovice

Až na krátké úseky v centru Nového Bohumína jsou tyto cyklotrasy vedeny pouze po stávající silniční síti společně s automobilovou dopravou.

3.6.1.3 Železniční doprava

Vysokorychlostní železnice

V návaznosti na VI. panevropský multimodální koridor vymezuje PÚR 2008 koridor VR1 pro realizaci sítě vysokorychlostních železnic, jehož součástí je také větev Brno – Ostrava – hranice ČR/Polsko(– Katowice) procházející železničním uzlem Bohumín. Úkolem zemního plánování je reflektovat závěry mezirezortní komise zřízené Ministerstvem dopravy, která má za úkol prověřit reálnost, účelnost a požadované podmínky územní ochrany koridorů VRT, včetně způsobu využití vysokorychlostní dopravy a její koordinace s dalšími dotčenými státy a navazující případné stanovení podmínek pro vytvoření územních rezerv. ZÚR MsK s územní rezervou počítá – je vymezena jako koridor D507.

Konvenční železniční doprava

Bohumín patří k nejvýznamnějším železničním uzlům v České republice. Historie zdejšího nádraží se začala psát již roku 1847, kdy do města dospěla stavba Severní dráhy císaře Ferdinanda z Vídně do Haliče. Nádraží však bylo díky odporu místních obyvatel postaveno tři kilometry za městem na katastru sousední obce Šunychl. Původní město Bohumín je nyní označováno jako Starý Bohumín, zatímco jeho název získalo postupem času nově vzniklé (a prudce se rozvíjející) sídlo v okolí nádraží. O významu železničního uzlu svědčí i fakt, že již v roce 1849 došlo k jeho navázání na železniční síť sousedního Pruska (dnešní trať Bohumín – Chalupki), čímž zde vznikl vůbec první hraniční přechod v rakouské monarchii a bylo také vytvořeno historicky první železniční spojení Berlína s Vídní. Dráha pak byla prodloužena východním směrem roku 1856. Ještě větší důležitosti pak nabyla bohumínská stanice po roce 1872, kdy zde byla zakončena Košicko-Bohumínská dráha, až do první poloviny 20. století jediné opravdu dálkové spojení území dnešní České republiky se Slovenskem.

Obrázek 20: Železniční a vodní doprava ve SO ORP Bohumín

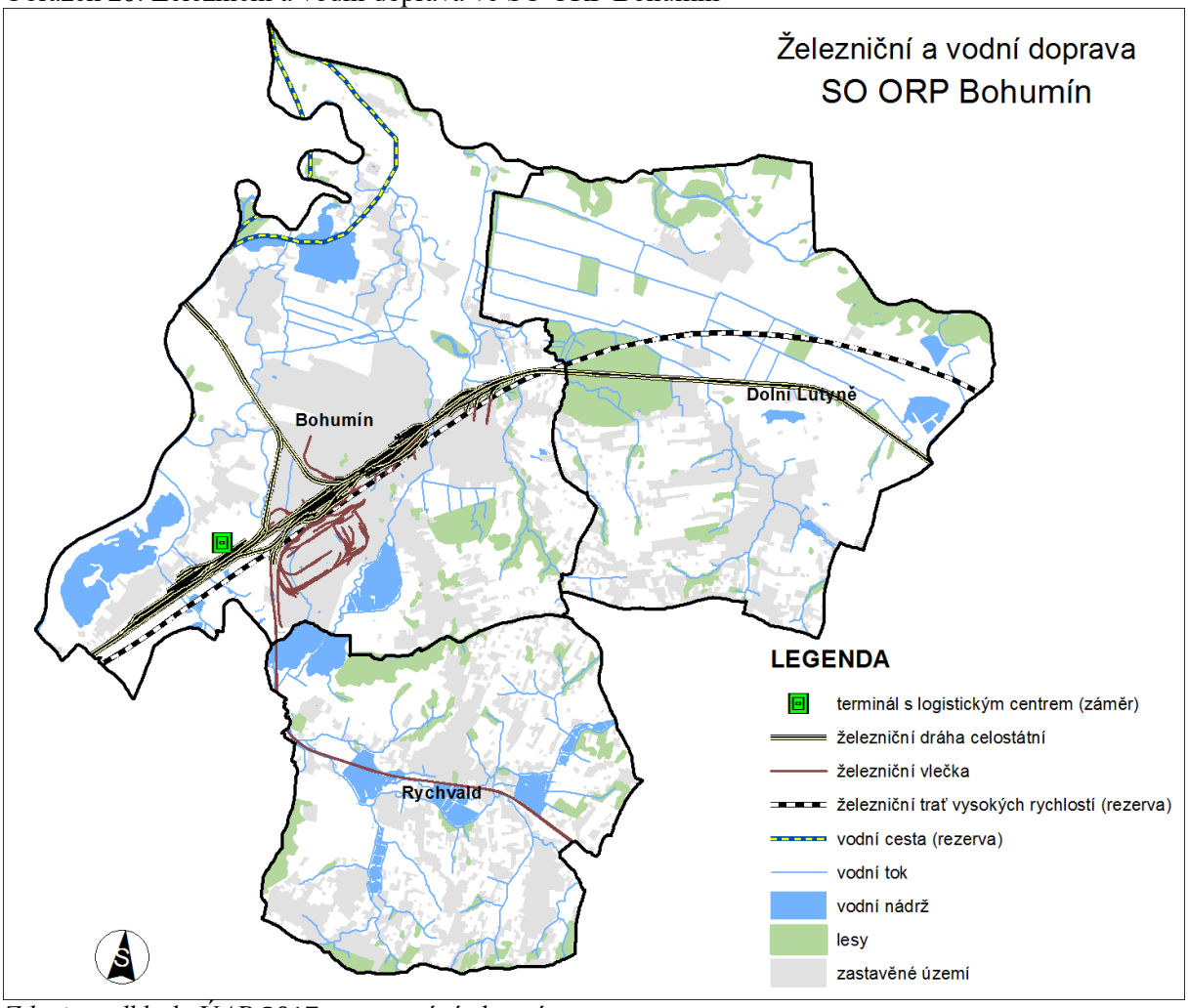

Zdroj: podklady ÚAP 2017, zpracování vlastní

Svou významnou pozici si uzel Bohumín udržel dodnes. Uzlem prochází II. tranzitní železniční koridor, a odklání se zde (provozně však až v sousední žst. Dětmarovice) také v současnosti postupně modernizovaný III. tranzitní železniční koridor. Dále jsou zde lokalizovány významné činnosti související s údržbou a servisem drážních vozidel, jak tažných, tak i tažených. V letech 2003 až 2005 byl uzel zcela zmodernizován, mimo jiné bylo zcela obnoveno kolejiště, podchody a nástupiště osobního nádraží. Žst. Bohumín je v rámci SO ORP Bohumín v současnosti jednou

z dvojice dopraven využívaných pro osobní železniční dopravu. Druhou je zastávka v Dolní Lutyni umístěná na okraji zástavby u místní části Nerad

Uzlem Bohumín procházejí v současnosti tři trati ve správě SŽDC, všechny jako součást dráhy celostátní, část zařazená do evropského železničního systému:
- Mosty u Jabl. st. hr – Bohumín (v KJŘ součást traťové tabulky č. 320),
- Bohumín – Přerov (v KJŘ součást traťové tabulky č. 270),
- Bohumín st. hr. – Bohumín (neuvedena v KJŘ).

Rozvoj železniční sítě na území SO ORP Bohumín

Modernizace II. tranzitního železničního koridoru (trať 270 - součást trasy multimodálního koridoru VI.B a páteřní sítě TINA) již byla dokončena dle dohod AGC a AGTC pro traťovou rychlost do 160 km/hod. III. tranzitní koridor (trať 320) se do značné míry překrývá s již modernizovaným II.koridorem, zbývá modernizace úseku Dětmarovice – Mosty u Jablunkova, tj. mimo území SO ORP Bohumín.

Pro region severní Moravy je v lokalitě Bohumín-Vrbice sledován záměr výstavby kontejnerového překladiště s využitím stávajících ploch a objektů dráhy a s možností napojení přístavního bazénu, který vznikne v rámci splavnění řeky Odry.

Zásadní výstavba železniční sítě na území SO ORP Bohumín se předpokládá až ve výhledu po roce 2018 v souvislosti se stavbou evropské sítě vysokorychlostních tratí v rámci stavby VR1 Brno – Ostrava – Polsko.

3.6.1.4 Letecká a vodní doprava

Na území SO ORP Bohumín se nenachází letiště pro vnitrostátní a mezinárodní přepravu. Nejbližší mezinárodní letiště je v Ostravě-Mošnově. Ačkoliv se v území v současné době nenacházejí žádné splavné vodní cesty, leží území SO ORP Bohumín v trase oderské větve uvažovaného kanálu Dunaj-Odra-Labe (D-O-L) včetně vybudování přístavního bazénu, který by sloužil jako centrální přístav pro Ostravsko. Tato vodní cesta je podle Evropské dohody o hlavních vnitrozemských vodních cestách mezinárodního významu (AGN) označena E-20. S tím však souvisí i dlouhodobá územní ochrana v trase uvažovaného kanálu, následkem čehož jsou značně omezeny rozvojové možnosti území podél uvažované trasy. Územní ochrana může být odblokována změnou trasy kanálu západním obchvatem meandrů Odry pře Polsko, který Město Bohumín prosazuje. O prodloužení platnosti územní ochrany koridoru průplavního spojení rozhodla v květnu 2010 Vláda ČR.

3.6.1.5 Veřejná doprava

Z historického hlediska má vývoj hromadné dopravy osob v Bohumíně velkou souvislost se vzdáleným nádražím od města, kdy již v roce 1902 byla zřízena koňská dráha mezi nádražím a městem, přestavěná v roce 1903 pro parní provoz a později elektrickou trakcí. Městská dráha později byla propojena do systému Slezských zemských drah, které úzkorozchodnou tramvají propojily celé Ostravsko. Od 60. a 70. let byly tyto linky neuváženě zlikvidovány a nahrazeny autobusy ČSAD.

Železniční doprava má zásadní význam pro dopravu na větší vzdálenosti a pro část vztahů pravidelné přepravy do Ostravy a Karviné. Poloha železniční stanice na východním okraji centra Bohumína je pro většinu vazeb ideální. Obec Dolní Lutyně má zastávku na trati 320 obsluhující místní část Nerad. V Rychvaldě v současné době neexistuje osobní železniční doprava. Uvažovaným záměrem by mohlo být zprovoznění vlakotramvaje Ostrava-Orlová přes obec s využitím vlečkové sítě společnosti AWT (původní trať Košicko-Bohumínské dráhy)

Příměstskou linkovou dopravu v největší míře zajišťuje společnost ČSAD Karviná, a.s. Území obsluhují také spoje zajišťované dopravci Dopravní podnik města Ostravy (DPMO) a Veolia Transport Morava, a.s. Autobusové linky plní z části funkci neexistující městské dopravy mezi jednotlivými částmi Bohumína (do místních částí Kopytova, Šunychlu a Nové Vsi však jezdí autobusy mimo špičku pouze v omezené míře).

Tabulka 18: Linky ODIS ve SO ORP Bohumín

č.	licence	dopravce	trasa
23	915023	DPO	MHD Ostrava: Bohumín,Záblatí střed – Rychvald rozc. - Rychvald městský úřad – Michálkovice – Bastro – Hranečník
293	000293	VTM	Hlučín,aut.nádr. - Ludgeřovice,kostel - Markvartovice,obecní úřad - Šilheřovice,Ricka - Bohumín,Nový Bohumín,ŽD vrát.III
	910293		Hlučín,aut.nádr. - Ludgeřovice,kostel - Markvartovice,obecní úřad - Šilheřovice,Ricka
539	870539	ČSAD KA	Karviná,Fryštát,aut.nádr. - Karviná,Nové Město,Osvobození - Dětmarovice,obecní úřad - Dolní Lutyně,Výšina - Orlová,Lutyně,aut.nádr. / Orlová,Lutyně,pošta - Petřvald,Březiny - Rychvald,Autopal
546	870546	ČSAD KA	Karviná,Fryštát,aut.nádr. - Dětmarovice,obecní úřad - Dolní Lutyně,střed - Orlová,Lutyně,rozhraní - Rychvald,rozc. - Bohumín,Nový Bohumín,aut.st. - Bohumín,Pudlov,ŽD točna
553	870553	ČSAD KA	Orlová,Lutyně,aut.nádr. - Rychvald,Městský úřad - Ostrava,Michálkovice - Ostrava,Sl.Ostrava,ZOO
555	870555	ČSAD KA	Bohumín,Styrý Bohumín,nám.Svobody - Bohumín,Nový Bohumín,aut.st. - Bohumín,Vrbice,jezero - Ostrava,Muglinov,Mexiko - Ostrava,ÚAN
556	870556	ČSAD KA	Bohumín,Pudlov,ŽD točna - Rychvald,Městský úřad - Orlová,Lutyně,pošta - Dětmarovice,obecní úřad - Karviná,Nové Město,obch.dům - Karviná,Fryštát,aut.nádr.
557	870557	ČSAD KA	Orlová,Lutyně,aut.nádr. - Rychvald,Městský úřad - Bohumín,Záblatí,střed - Bohumín,Nový Bohumín,aut.st. - Bohumín,Pudlov,ŽD točna
558	870558	ČSAD KA	Orlová,Lutyně,aut.nádr. - Petřvald,Březiny - Rychvald,Městský úřad - Bohumín,Nový Bohumín,aut.st. - Bohumín,Nový Bohumín,žel.st.
559	870559	ČSAD KA	Orlová,Lutyně,aut.nádr. - Dolní Lutyně,střed - Bohumín,Skřečoň,pošta - Bohumín,Nový Bohumín,aut.st. - (Bohumín,Pudlov,ŽD točna)
560	870560	ČSAD KA	Orlová,Lutyně,aut.nádr. - Dětmarovice,EDĚ,aut.st. / Dolní Lutyně,střed - Bohumín,Skřečoň,pošta - Bohumín,Nový Bohumín,aut.st. - (Bohumín,Pudlov,ŽD točna)
561	870561	ČSAD KA	Orlová,Lutyně,aut.nádr. - Dolní Lutyně,střed - Rychvald,rozc. - Bohumín,Záblatí,střed - Bohumín,Nový Bohumín,aut.st. - (Bohumín,Pudlov,ŽD točna)
564	870564	ČSAD KA	Dolní Lutyně,Věřňovice,rest. - Dolní Lutyně,střed - Orlová,Lutyně,aut.nádr. - Horní Suchá,dvůr - Stonava,sídl.Nový svět - Stonava,Důl ČSM-Jih
565	870565	ČSAD KA	Dolní Lutyně,Věřňovice,rest. - Bohumín,Skřečoň,Martinov - Bohumín,Kopytov,točna - Bohumín,Šunychl,škola - Bohumín,Nový Bohumín,aut.st. - Bohumín,Pudlov,ŽD točna
566	870566	ČSAD KA	Dolní Lutyně,střed - Rychvald,rozc. - Bohumín,Nový Bohumín,aut.st. - Bohumín,Šunychl,kříž. - Bohumín,Skřečoň,pošta - Bohumín,Nový Bohumín,aut.st.
591	910591	VTM	Ostrava,ÚAN - Rychvald,Městský úřad - Orlová,Lutyně,aut.nádr.
592	910592	VTM	Ostrava,ÚAN - Rychvald,Městský úřad - Dolní Lutyně,střed - Dětmarovice,EDĚ,aut.st. / Orlová,Lutyně,aut.nádr.
S2	VLAK	ČD	Ostrava-Svinov - Ostrava hl.n. - Bohumín - Dolní Lutyně - Karviná hl.n. - Chotěbuz - Český Těšín - Třinec - Návsí - Mosty u Jablunkova zastávka
V21	VLAK	ČD	Bohumín - Dolní Lutyně - Dětmarovice - Petrovice u Karviné

Označení dopravců: DPO = Dopravní podnik Ostrava a.s.; VTM = Veolia Transport Morava a.s.; ČSAD KA = ČSAD Karviná a.s., ČD = České dráhy a.s.

Obrázek 21: Zóny a linky Integrovaného dopravního systému Moravskoslezského kraje ve SO ORP Bohumín

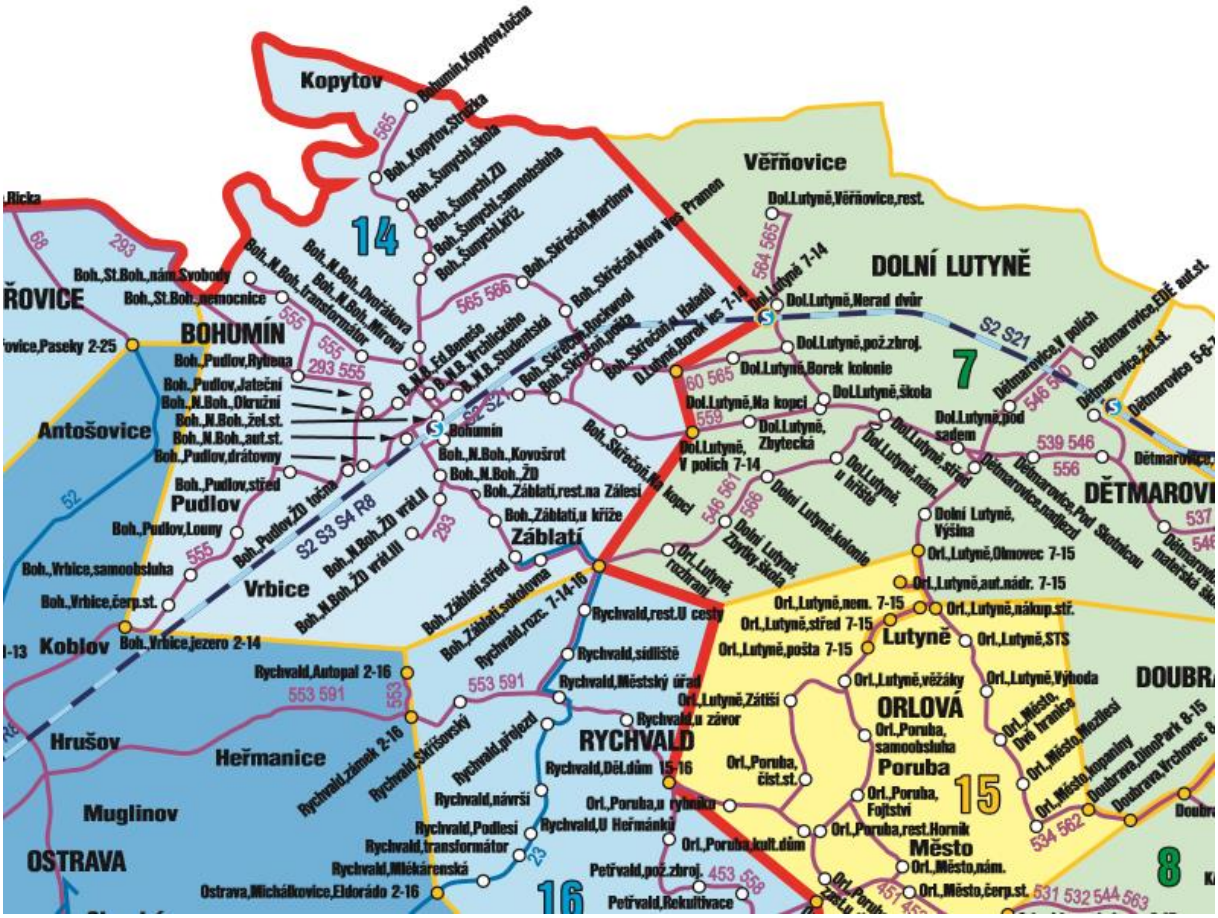

Zdroj: http://www.kodis.cz, upraveno červenec 2017

3.6.2 Indikátory

Dopravní infrastruktura

Zajištění kvalitní dopravní obslužnosti je jedním z klíčových požadavků na udržitelný rozvoj venkovských regionů. Pokrývají se tím požadavky na mobilitu osob, které nemohou nebo nechtějí vlastnit soukromý osobní automobil, zároveň se tím dává možnost alternativní dopravy vůči environmentálně nejškodlivější individuální automobilové dopravě. Nebude-li nabídka veřejné dopravy (bez ohledu na to zda jde o vlak či autobus) dostatečně široká po celou dobu včetně dnů pracovního volna a klidu, bude nuceně narůstat počet automobilů, intenzita silniční dopravy a všechny negativní jevy s tím spojené.

Navržený indikátor hodnotí počet spojů, které jsou z jednotlivých obcí k dispozici v typický pracovní den (označeny X) a v sobotu či neděli (označeno †) na trase do pověřené obce (Bohumín) a krajského města (Ostrava).

Na trase z obce do ORP a do krajského města je uvažováno s možností přestupů, přičemž maximální čekací doba mezi dvěma návaznými spoji byla stanovena na 20 minut včetně event. nuceného pěšího přesunu mezi autobusovým a vlakovým nádražím.

Tabulka 19: Dopravní dostupnost jednotlivých obcí (spojů/den)

	Spojení do			
	pověřené obce, ORP (Bohumín)		**krajského města** (Ostrava)	
	X	†	X	†

Bohumín	-	-	45	39
Dolní Lutyně	31	22	31	22
Rychvald	23	16	24	11

Zdroj: platné jízdní řády ČD a autobusových dopravců, září 2014

X ... běžný pracovní den † ... nepracovní dny (nižší z hodnot pro sobotu či neděli)

- ... nehodnoceno

Tabulka 20: Nastavení indikátoru dopravní obslužnost území veřejnou dopravou

z	do	den	-2	-1	0	1	2
obec	pov. obec	X	méně než 4	4, 5	6, 7	8, 9	10 a více
		†	méně než 2	2	3	4	5 a více
	sídlo ORP nebo krajské město	X	méně než 2	2, 3	4, 5	6, 7	8 a více
		†	méně než 1	1	2	3	4 a více
pov. obec nebo sídlo ORP	sídlo ORP nebo krajské město	X	méně než 8	8 - 11	12 - 15	16 - 19	20 a více
		†	méně než 4	4, 5	6, 7	8, 9	10 a více

Celkové hodnocení indikátoru na základě průměrné známky:

-2 -1,5 a méně
-1 -1,49 až -0,5
0 -0,49 až 0,49
1 0,5 až 1,49
2 1,5 a více

Tabulka 21: Hodnocení dopravní dostupnosti jednotlivých obcí

	Spojení do						
	pov. obce a ORP (Bohumín)		**krajského města** (Ostrava)				
Obec	X	†	X	†	**nejhorší**	**průměr**	**Celkem**
Bohumín	-	-	2	2	2	2,00	**2**
Dolní Lutyně	2	2	2	2	2	2,00	**2**
Rychvald	2	2	2	2	2	2,00	**2**

Pozn.: X ... běžný pracovní den † ... nepracovní dny (nižší z hodnot pro sobotu či neděli)

- ... nehodnoceno

3.6.3 SWOT analýza dopravní infrastruktury

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Přímé napojení na dálniční síť a vysoká hustota silniční sítě	Omezená prostupnost území pro pěší
Bohumín je jedním z hlavních železničních uzlů v ČR, leží na II. a III. modernizovaném tranzitním železničním koridoru.	Nedostatečná kapacita místních komunikací (šířkové uspořádání)
Dobrá dostupnost veřejné dopravy	Nedokončené propojení cyklistických stezek.
Fungující síť cyklotras	Dopravně-bezpečnostní stav frekventovaných křižovatek (bodové dopravní závady)
	Nevyhovující parametry silnice II/471 přes Bohumín
	Rozptýlená slezská zástavba (zejména v Rychvaldě a Dolní Lutyni) klade větší nároky na investice a provoz veřejné dopravní infrastruktury.
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
Přesun dopravního zatížení ze stávající silnice I/67 na výhledové přeložky této komunikace.	Územně nestabilizovaná trasa splavnění ř. Odry a vysokorychlostní železnice. Střety navrhovaných dopravních záměrů se zájmy ochrany přírody.
Výstavba vysokorychlostní železniční tratě VR1 zajišťující napojení na evropskou síť VRT.	Růst intenzity dopravy na stávajících (kapacitně nevyhovujících) místních komunikacích.
Využití rozsáhlé vlečkové sítě pro osobní kolejovou dopravu v Ostravské aglomeraci formou vlak/tram	Růst intenzity tranzitní nákladní dopravy na silnici I/67.
Splavnění řeky Odry včetně přístavu ve Vrbici	
Výstavba logistického centra pro multimodální nákladní dopravu.	

3.6.4 Technická infrastruktura

Zajištění kvalitních podmínek pro bydlení je základní podmínkou udržitelného rozvoje. Mezi technickou infrastrukturu je zahrnuto především napojení regionu na rozvod elektrického proudu, úroveň vodovodních sítí a kanalizace, v neposlední řadě je také velmi významným bodem plynofikace.

Tabulka 22: Hodnocení indikátoru technické infrastruktury

Obec	vodovod	plyn	kanalizace	ČOV
Bohumín	ano	ano	ano	ano
Dolní Lutyně	ano	ano	ne	ne
Rychvald	ano	ano	ano	ano
SO ORP Bohumín	**3**	**3**	**3**	**2**

Zdroj: ČSÚ, ÚAP SO ORP Bohumín, web ČSÚ, Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Moravskoslezského kraje v aktuálním znění, webové stránky obcí.

Pozn.: Pokrytí příslušným druhem technické infrastruktury nemusí být zdaleka úplné. Napojeny doposud nejsou některé místní části. V tabulce je uvedena převažující hodnota v rámci každé obce. Přesné údaje o množství napojených domů (příp. osob) nejsou v současnosti k dispozici, podrobnější vyhodnocení bude možné zpracovat až po zveřejnění pramenného díla ze Sčítání lidu, domů a bytů, které proběhlo v roce 2011.

3.6.4.1 Zásobování elektrickou energií

Území SO ORP Bohumín je zásobováno elektrickou energií z rozvodné soustavy VN 22 kV ve správě ČEZ – Distribuce a.s., která zajišťuje dodávku el. Energie k jednotlivým sídlům. Hlavním napájecím bodem rozvodné soustavy 22 kV je transformační stanice 110/22 kV Bohumín – Pudlov s instalovaným výkonem 2x40 MVA.

Do rozvodny 110 kV Bohumín – Pudlov jsou připojená vedení 110 kV číslo:

- 691 Elektrárna Dětmarovice
- 631,632 Teplárna Ostrava
- 629,630 Doubrava
- 635,636 ŽDB

Územím SO ORP Bohumín rovněž prochází nadřazená soustava VVN číslo 692 Dětmarovice – Vratimov. ŽDB jsou zásobovány ze dvou vlastních transformačních stanic 110/22 kV. Hlavní napájecí linky 22 kV jsou různého stáří a provedení, převážně s vodiči 3x120 AlFe. V souvislosti s výstavbou dálnice D1 byly realizovány přeložky vedení VVN 631 – 632 v Bohumíně – Vrbici a dále přeložka vedení VVN 691 v Bohumíně.

V řešeném území se nacházejí zdroje energie pracující na principu kogenerace při výrobě tepelné energie a také zařízení, která využívají plyn metan jímaný z uzavřených důlních děl. Využívání OZE představuje pouze několik domácích fotovoltaických instalací.

Tabulka 23: Zdroje elektrické energie ve SO ORP Bohumín dle typu a instalovaného výkonu v MW

Obec	typ energie			
	sluneční	plynový a spalovací	parní	Celkem
Bohumín	0,010	3,797	5,660	9,467
Dolní Lutyně	0,029	-	-	0,029
Rychvald	0,029	2,276	-	2,305
Celkový součet	**0,068**	**6,073**	**5,660**	**11,801**

Zdroj: Přehled udělených licencí ERÚ (http://licence.eru.cz) k 10. 9. 2012

V tabulce jsou uvedeny všechny zdroje elektrické energie určené pro připojení do veřejné rozvodné sítě s platnou licencí ke dni 9. 9. 2012. U každého zdroje je uváděn instalovaný výkon, což však nevypovídá o celkovém množství dodávané energie, neboť ne všechny zdroje dodávají proud nepřetržitě (např. fotovoltaika).

Předpokládaný rozvoj elektrické rozvodné sítě

Po rozšíření Elektrárny Dětmarovice (EDĚ), ležící na území SO ORP Karviná, bude zapotřebí pro vyvedení nového výkonu vedení 2 x 400 kV EDĚ – TR Nošovice (VVN), navržený koridor protíná území města Rychvald a obce Dolní Lutyně (záměr E4 dle ZÚR).

3.6.4.2 Zásobování plynem a CZT

Území SO ORP Bohumín je zásobována zemním plynem prostřednictvím soustavy vysokotlakých plynovodů:

- DN 300 Děhylov – Ostrava – Bohumín – Dětmarovice,
- DN 300 Suchá – Dolní Lutyně,
- DN 100 přípojka pro RS 29 Rychvald,
- DN 100 přípojka pro RS 104 Rychvald.

V distribuci zemního plynu nejsou v zájmovém území regionu vážnější problémy, distribuční sít VTL vyhovuje stávající poptávce a v podstatě je schopna zajistit i předpokládaný rozvoj plynofikace. VTL plynovody a regulační stanice – pro zajištění dodávek zemního plynu během návrhového období bude využívána především stávající soustava vysokotlakých plynovodů, která v zastaralých úsecích bude obnovena a pro zefektivnění provozu doplněna novými plynovody. Další rozšíření plošné plynofikace tepelných zdrojů bude v návrhovém období soustředěna zejména na dokončení plynofikace v okrajových částech Bohumína – například v Kopytově. Na území Rychvaldu se bude pokračovat v plynofikaci kolonie Václav a Stará kolonie, na ul. Větrná, Jabloňová, Souběžná, Slepá, Lípová, v lokalitě Podlesí – zahuštění sítě (ul. U školky, Michálkovická, Návrší) a na ulicích _– Výhonkovec, Porubská.

Pro území SO ORP Bohumín je charakteristické, že je zde především decentralizovaný způsob vytápění s vytápěním rodinných domů samostatnými domovními kotelnami. V centru Bohumína je vytvořena soustava CZT, ve které byla provozována soustava několika kotelen, na zemní plyn. Jejich životnost se blížila ke svému konci a bylo nutné zajistit kvalitní dodávky tepla. Za tím účelem byl v letech 2009-2010 vybudován společností ČEZ nový dálkový přivaděč tepla z Elektrárny Dětmarovice. Celkem bylo vybudováno 22 km tepelných sítí, a původní kotelny konvertovány na výměníkové stanice. Z elektrárny vede na okraj Bohumína přivaděč, který tvoří dvě roury (horká voda tam a vychlazená voda zpět) o průměru DN 400 (délka 1,5 km) a pokračuje průměrem DN 350 (délka 6,5 km). Na tento napáječ je napojeno 13 km rozvodů, které zásobují teplem jednotlivé výměníkové stanice. 92 % potrubí je realizováno jako předizolované potrubí v zemi, potrubí s minerální izolací v kanálech. 8% potrubí s minerální izolací je vedeno nad zemí. Provoz nového systému CZT byl spuštěn v září 2010.

Kromě zdrojů CZT jsou v Bohumíně decentralizované zdroje tepla (domovní kotelny), kterými je zajišťována výroba tepla pro 1500 bytů.

Z obnovitelných zdrojů tepla lze pro rodinnou zástavbu v širším měřítku uvažovat s rozšířením využití sluneční energie, jejíž přeměna na tepelnou energii ve slunečních kolektorech je stále nejjednodušší a nejhospodárnější metodou využití sluneční energie. Průměrná suma globálního slunečního záření dopadajícího na horizontální plochu velikosti 1 m^2 má v území regionu průměrnou hodnotu cca 1,0 MWh/m^2rok^{-1}. Uvedenou hodnotu lze využít prostřednictvím solárních systému pro ohřev TUV a dotápění. Využití solární energie je vhodné v oblastech, které nebudou zásobovány plynem nebo tam, kde je možno využít nízkopotenciální teplo. Podmínky pro širší využití obnovitelných zdrojů energie (biomasy z lesnictví a zemědělství) jsou vzhledem průmyslovému charakteru území a jeho vysoké urbanizaci méně vhodné.

Obrázek 22: Rozvod plynu a CZT ve SO ORP Bohumín

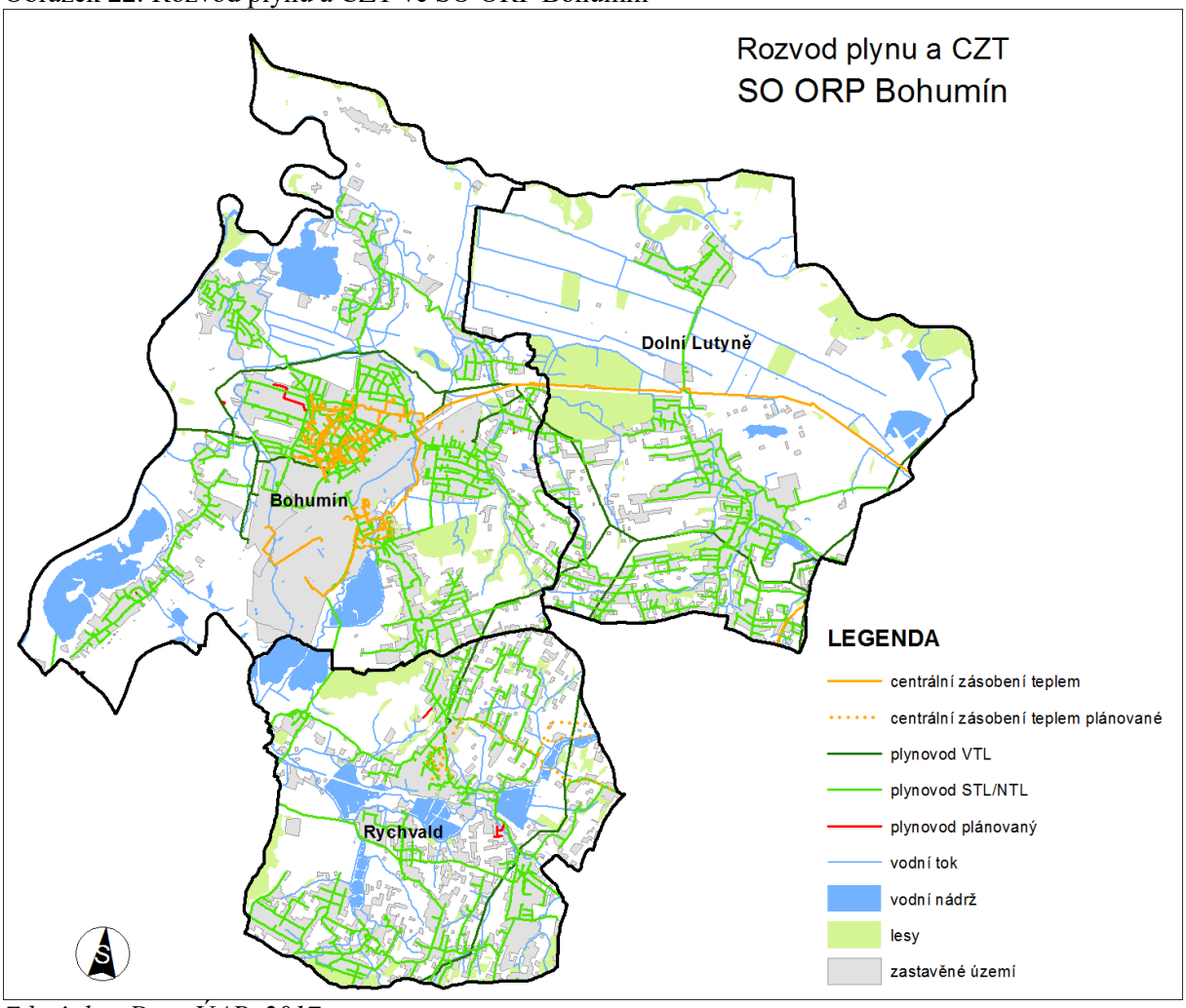

Zdroj dat: Data ÚAP, 2017.

3.6.4.3 Zásobování vodou a odkanalizování

Zásobování vodou

Vodovodní síť SO ORP Bohumín je součástí nadregionální vodárenské soustavy – Ostravský oblastní vodovod (OOV), který vznikl sloučením Kružberského a Beskydského skupinového vodovodu. Hlavním zdrojem vody jsou vodárenské nádrže Kružberk a Slezská Harta s úpravnou vody v Podhradí u Vítkova s kapacitou 2200 l/s. Dalšími zdroji OOV jsou vodní nádrž Šance s úpravnou v Nové Vsi u Frýdlantu s kapacitou 2200 l/s a vodní nádrž Morávka s úpravnou ve Vyšních Lhotách s kapacitou 450 l/s. Kvalita produkované pitné vody je velmi dobrá a trvale vyhovuje požadavkům na pitnou vodu, včetně nároku na vodu pro přípravu kojenecké stravy.

Bohumín

Akumulace pitné vody pro Bohumín je zajištěna řídícím vodojemem Záblatí 3 x 2500 m^3. Hlavní zásobovací řad DN 600 je veden z uvedeného VDJ podél jihovýchodní hranice katastru do centra města, kde z něj odbočuje řad DN 500 směrem západním do k.ú. Pudlov, odkud pokračuje řadem DN 250 přes k.ú. Starý Bohumín zpět do Nového Bohumína, čímž je hlavní rozvod zokruhován.

Vodovodní řady v jižní části Skřečoně jsou napojeny na hlavní řad DN 500, který prochází z části po okraji tohoto katastru a dále jsou propojeny v nejjižnějším koutu katastru se skupinovým vodovodem Orlová, konkrétně se zásobovací sítí ovládanou věžovým vodojemem Rychvald 500 m^3.

Technologická voda pro provoz průmyslového podniku Bochemie a.s. je zajišťována z vodního zdroje Baginec v Záblatí. Tento využitelný zdroj původně pitné vody je chráněn ochrannými pásmy I. a II. stupně. Voda je do podniku dopravována neveřejným vodovodem. Téměř všechny větší

průmyslové podniky v Bohumíně odebírají surovou povrchovou vodu a využívají ji pro provozní účely. Největším odběratelem jsou ŽDB GROUP a.s. Ty mají u řeky Olše vybudovánu úpravnu provozní vody Červín, odkud dvěma řady DN 500 z řeky Olše a řadem DN 500 z potoka Lutyňky přivádějí tuto vodu nejen do svých závodů, ale také do podniků Rockwool, a.s. (řadem DN 200), ČD depo kolejových vozidel Bohumín (DN 300 a 100), Bochemie a.s. (DN 200, 150, 100) a BM servis a.s. (DN 100). ŽDB GROUP a.s. odebírají rovněž vodu z Vrbických jezer potrubím DN 300, vodu z Bystřinky potrubím DN 200 a vodu z řeky Odry potrubím DN 300.

Rychvald

Město Rychvald má vybudovaný veřejný vodovod, který tvoří část provozního celku skupinového vodovodu Orlová. Zásobování probíhá z kružberského přivaděče OOV DN 700 pro Karvinou přes vodojem Rychvald 500 m^3, 290,70 – 285,00 m n.m., který je umístěn severovýchodně od města na území obce Dolní Lutyně (SO ORP Orlová). Jižní část území města je zásobena z čerpací stanice Marjánka na vodovodní síti Petřvaldu (SO ORP Orlová) s tím, že tlakové poměry v síti Rychvaldu jsou upravovány redukčním ventilem označeným RV 2, umístěným na přívodním potrubí DN 160 na hranici obou katastru. Malá část východní lokality města je zásobena z vodovodní sítě Orlové a to ve dvou tlakových pásmech – jednak z VDJ Výhoda 2 832 m^3, 286,90 – 278,90 m n.m. a z ATS u VDJ Orlová 5000 m^3. Celá vodovodní sít je vzájemně propojena.

Dolní Lutyně

Obec Dolní Lutyně je zásobována vodou ze skupinového vodovodu Orlová v rámci tlakového pásma ATS u VDJ Orlová 2 x 1 250 m^3 + 2 500 m^3 řadem DN 250. Jihovýchodní část obce je zásobena z vodojemu Rychvald řadem DN 250. Na východním okraji zástavby je vodovod propojen s vodovodem Dětmarovice.

Věřňovice jsou napojeny na vodovodní síť Dolní Lutyně řadem DN 160 délky cca 1 400 m. Pro Věřňovice je v rámci tlakového pásma VDJ Orlová vytvořeno podružné nižší tlakové pásmo, kde je tlak vody ovládán redukčním ventilem.

Obrázek 23: Zásobování vodou ve SO ORP Bohumín

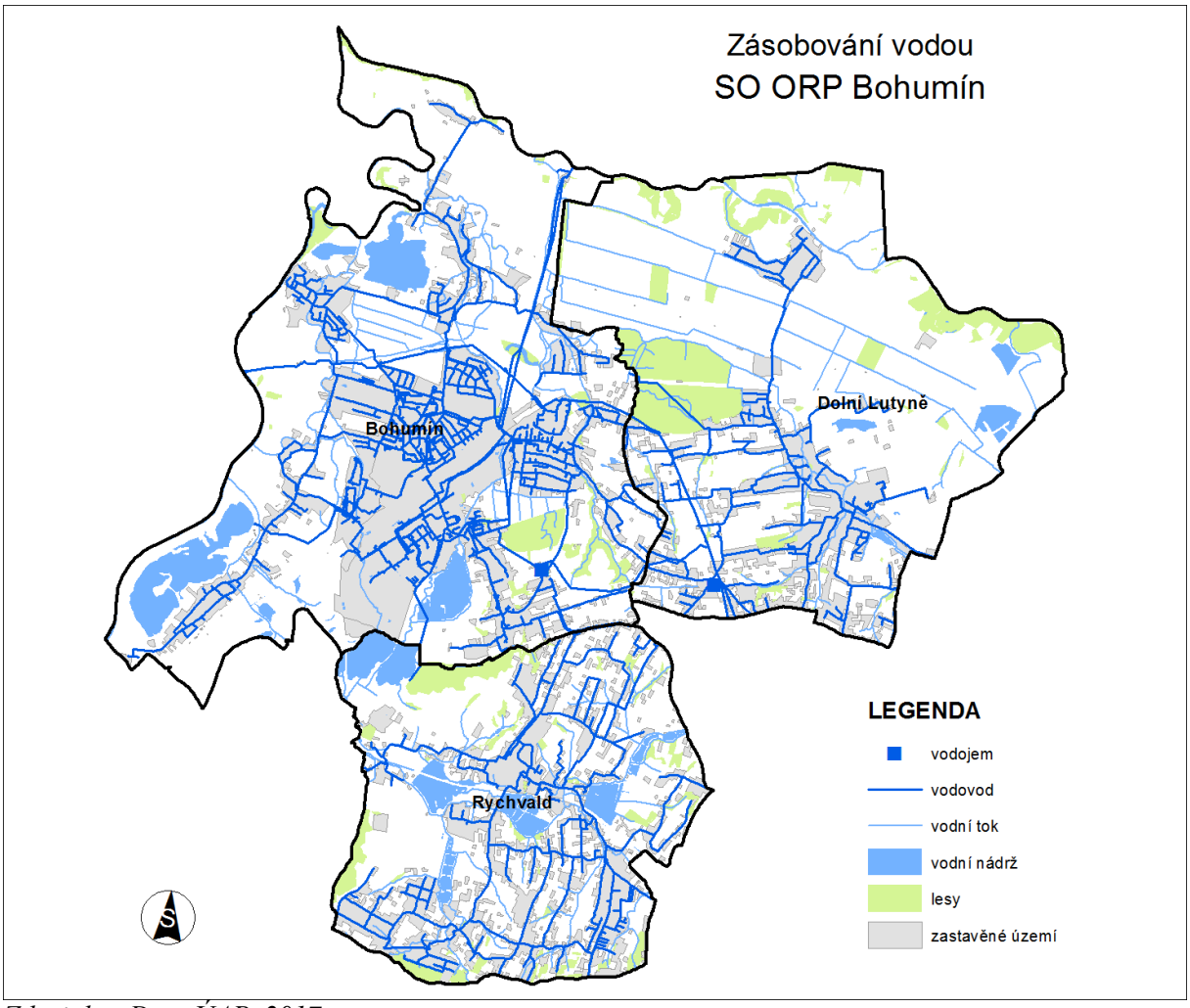

Zdroj dat: Data ÚAP, 2017

Odkanalizování území

Bohumín

Z centrální části města Bohumína, tvořené městskou částí Nový Bohumín, jsou veškeré splaškové odpadní vody odváděny prostřednictvím soustavné sítě jednotné kanalizace na stávající centrální mechanicko-biologickou ČOV. Provoz a údržbu ČOV stejně jako navazující stokové sítě zajišťuje SmVaK Ostrava a.s. Postupně se dokončuje „přepojování“ bytových domů v majetku města i jednotlivých bytových družstev na ČOV – tj. jsou rušena veškerá lokální zařízení – žumpy a septiky, vybudovaná v minulosti a sloužící k čištění odpadních vod především v době před výstavbou centrální ČOV. Starší úseky kanalizační sítě nebyly budované jako vodotěsné, často byly zřizované přímo pro zatrubněné znečištěné vodoteče. Stokami je tak odváděno velké množství balastních vod, což způsobuje hydraulické přetěžování čistíren, nepříznivé nařeďování splašků a horší účinnost biologického procesu čištění. Rovněž odlehčovací komory nemají vesměs parametry pro požadovaný poměr řešení a umožňují tak přítok znečištěných vod do vodotečí.

Centrální mechanicko-biologická ČOV byla uvedena do trvalého provozu v roce 1998 a má kapacitu pro likvidaci odpadních vod od cca 33 000 EO. Průmyslové odpadní vody a převážná část splaškových odpadních vod z průmyslových areálů jsou likvidované na podnikových ČOV (Rockwool, MS UTILITIES & SERVICES /dříve ŽDB GROUP/ a ŽDB Drátovna).

V roce 2004 došlo k napojení nových přivaděčů – výtlaků (včetně čerpacích stanic a odlehčovacích ramen) do kmenových kanalizačních stok z nejvíce obydlených okrajových městských částí Skřečoně (částečně i Záblatí) a Starého Bohumína (částečně i Pudlova), zároveň byla zrušena část kanalizačních

výustí do povrchových toků. Jmenované městské části mají tedy kombinovanou kanalizaci – jednotnou i oddílnou.

Ve zbývajících městských částech Záblatí, Vrbici, Pudlově, Šunychlu, Skřečoni – Nové Vsi a Kopytově je odpadní voda z nemovitostí likvidována lokálně v žumpách či septicích s přepadem do veřejné jednotné kanalizace. Takto předčištěná odpadní voda odtéká gravitačně 15 výustmi do povrchových recipientů. Tento systém odkanalizování již dnes neodpovídá požadavkům.

Rychvald

Město Rychvald nemá vybudovánu systematickou kanalizační síť, velká část zastavených ploch v intravilánu obce není uspokojivě odkanalizována. V roce 2002 byla ukončena rekonstrukce stávající čistírny odpadních vod. V současné době má ČOV dostatečnou kapacitu i čistící efekt pro likvidaci odpadních vod. Na mechanicko – biologickou ČOV je napojena jednotná kanalizační síť, která odvádí splaškové i dešťové vody na obytné zástavby soustředěné v centrální části města. Provoz a údržbu ČOV stejně jako navazující stokové sítě zajišťuje SmVaK Ostrava a.s. Dále je v současné době zajištěno odkanalizování kolonie Václav, kde je zbudována rovněž jednotná kanalizační síť. Odpadní vody jsou odváděny do dvojice nádrží a následně vypouštěny do Rychvaldské stružky.

Zbývající části obce nejsou systematicky odkanalizovány. Vyskytují se pouze úseky lokální kanalizace, ta ale v zásadě slouží k odvádění dešťových vod a k odvodnění místních komunikací. Zároveň jsou ale do ní bez povolení napojeny splaškové odpadní vody od obyvatelstva z přilehlé zástavby. Lze tedy obecně konstatovat, že odpadní vody z území obce Rychvaldu jsou po mechanickém předčištění, příp. úplně bez čištění vypouštěny přímo do recipientu, jako jsou Rychvaldská stružka, Michálkovický potok, respektive do místních odvodňovacích příkopů, rybníku apod. Část stávající zástavby a některé drobné průmyslové podniky ve spádovém území mají v současné době vybudovány vlastní akumulační jímky nebo septiky. Tyto objekty, však většinou nejsou vodotěsné ani funkční, často mají dokonce přepad s odtokem do přilehlých vodotečí. Uvedené skutečnosti přispívají k tomu, že do povrchových toků v zájmovém území jsou vypouštěny vody, které nevyhovují legislativním předpisům, zejména nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech.

Dolní Lutyně

V obci Dolní Lutyně je vybudována nesoustavná jednotná kanalizační síť. Jedna část kanalizace je vyústěna bez jakéhokoliv čištění do recipientu Lutyňka. Další část kanalizace je svedena na stávající mechanicko – biologickou ČOV Hydrovit S (8000 EO), která je hydraulicky i látkově nevytížena. V současné době je využívána jen polovina možného výkonu. ČOV provozuje SmVaK Ostrava a.s. Stávající jednotná kanalizace je ve špatném technickém stavu a vykazuje netěsnosti.

Mimo povodí ČOV je čištění odpadních vod z jednotlivých objektů obytné zástavby zajištěno v septicích či jímkách, jež mají přepady zaústěny do stávající kanalizace, povrchových příkopů a případně trativodů, kterými odpadní vody odtékají spolu s ostatními vodami do recipientu Lutyňka. Místní část Věřňovice má vybudovanou nesoustavnou jednotnou kanalizační síť v celkové délce cca 2700 m s vyústěním odpadních vod do okolního terénu (4 výusti).

Obrázek 24: Odkanalizování území SO ORP Bohumín

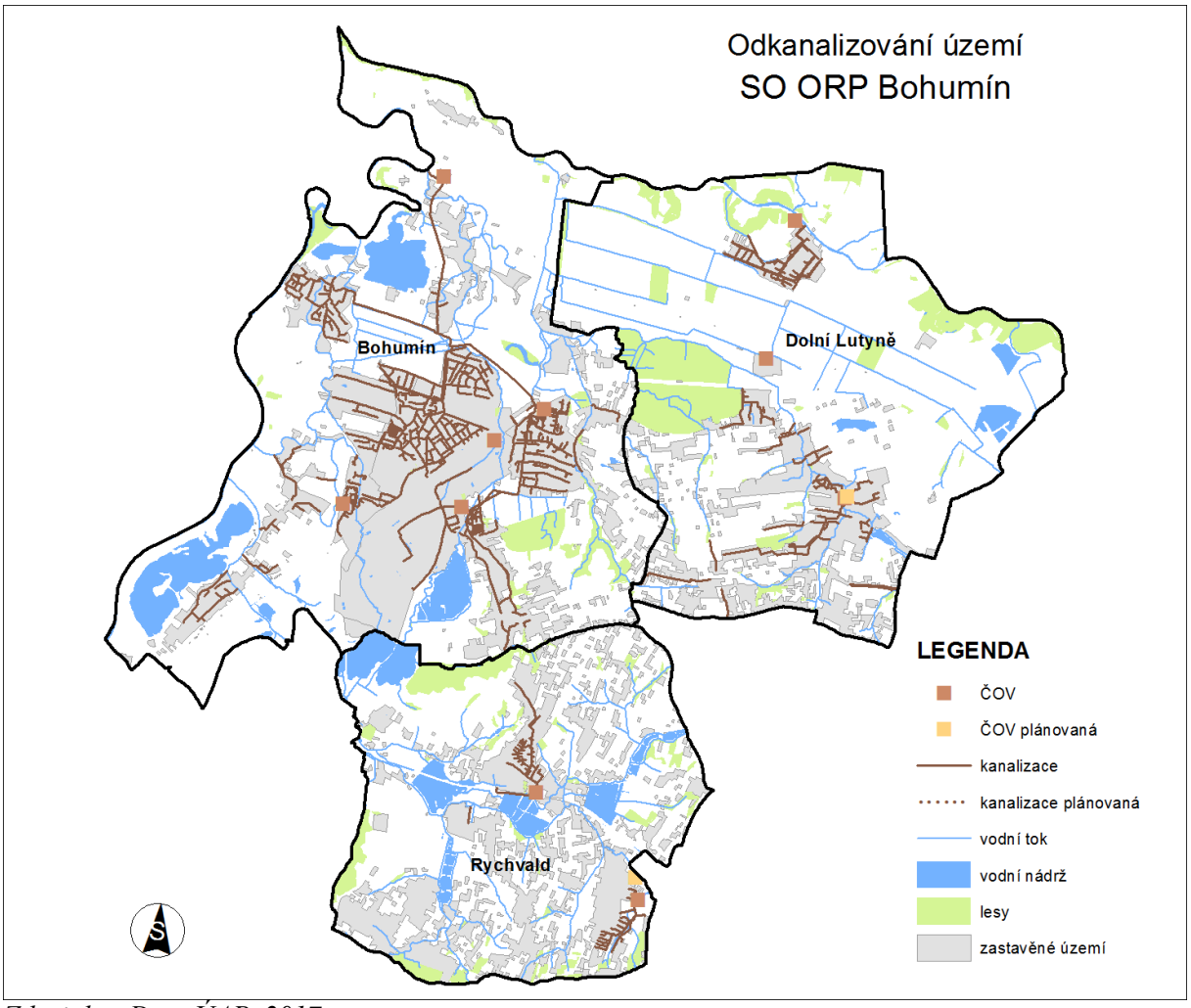

Zdroj dat: Data ÚAP, 2017.

Rozvoj vodovodů a kanalizací na území SO ORP Bohumín v nejbližším období

Stávající rozvody vody zajišťují dodávku pro všechny části města Bohumína, Rychvaldu i Dolní Lutyně. Další doplňování vodovodní sítě tedy bude záviset na postupu výstavby v rozvojových lokalitách. Vedle toho je uvažováno s doplněním sítě výstavbou propojení DN 150 v délce 1 500 m mezi hlavním řadem v Novém Bohumíně a sítí v severní části v k.ú. Skřečoň.

Po dobudování plánovaných kanalizačních sítí v jednotlivých místních částech bude možné považovat situaci ve městě Bohumíně za uspokojivou. Pro odkanalizování stávající zástavby nenapojené na stokový systém centrální čistírny odpadních vod je navrženo vybudovat nové stoky gravitační splaškové a jednotné kanalizace, která bude odvádět splaškové vody na stávající ČOV.
V západní části Pudlova je navržena výstavba kanalizace oddílné stokové soustavy o celkové délce 5 918,5 m. Celkem je navrženo 4 858 m gravitačního potrubí DN 250 – DN 300, 5 lokálních čerpacích stanic a 1 060,5 m výtlačného potrubí DN 100 – 150. Výtlačné potrubí z ČS bude napojeno na stávající jednotnou stokovou síť, která zajistí transport koncentrovaných odpadních vod na centrální ČOV. Obdobně je dostavba plánována také v dalších městských částech: Skřečoň (délka 5,5 km), Šunychl, Vrbice (6,2 km) a Záblatí (odhadovaná délka 1,4 km, částečně jednotná kanalizace). Vybudováním navrhované kanalizační soustavy budou zrušeny všechny volné vyústní objekty do povrchových recipientů na stávající jednotné stokové síti.

V městě Rychvald není vybudována systematická stoková síť. Odkanalizován je zejména střed města a lokalita Václav. Celková délka stávající kanalizace činí cca 4,6 km, stoky jsou vybudované z betonových, železobetonových, kameninových a plastových trub DN 300–800. Na síti je vybudována 1 kanalizační čerpací stanice, jež dopravuje odpadní vody na ČOV Rychvald. Odpadní

vody jsou likvidovány na mechanicko–biologické ČOV s likvidací organických a dusíkatých sloučenin. Původní mechanická ČOV byla uvedena do provozu v roce 1961. V roce 2001 – 2002 byla vybudována nová ČOV. V současné době má stávající ČOV dostatečnou kapacitu i čistící efekt pro likvidaci odpadních vod z celého zájmového území. Jihozápadní část města označená jako Václav je částečně odkanalizována jednotnou kanalizací, svedenou do štěrbinové nádrže. Pro vyhovující odkanalizování soustředěné zástavby v této části města je navržena oddílná stoková síť s čištěním odpadních vod na nové mechanicko-biologické ČOV s kapacitou 1 500 EO. Na novou ČOV bude napojená i navržená splašková kanalizace z obce Orlová, část Poruba s 300 EO.

V obci Dolní Lutyně je realizován projekt odkanalizování místní části Věřňovice, jehož součástí bylo i vybudování místní ČOV s vyústěním do vodního toku Olše.

3.6.4.4 Telekomunikace a Internet

Prostřednictvím telekomunikačních služeb Teléfonica O_2 a dalších operátorů na pevné telekomunikační příp. bezdrátové síti je v řešeném území zajišťován místní, meziměstský a mezinárodní telefonní styk spolu s dalšími službami jako je TELEFAX, POSTFAX, veřejná radiokontaktní služba, veřejná datová služba, pronájem digitálních okruhů pro přenos dat, služby euroISDN, INTERNET OnLine, ADSL a propojení s veřejnou sítí mobilních telefonu v systému GSM – O2, T–Mobile a Vodafone. Kapacita digitálních telefonních ústředen v území je dostatečná, dokončena byla také rekonstrukce účastnických přístupových sítí ve městech a ostatních sídlech s vyhovujícími parametry i pro výhledovou intenzitu telekomunikačního provozu. Nové žadatele o zřízení telefonní stanice lze na většině řešeného území okamžitě uspokojit.

Příjem televizního a rozhlasového signálu je možný z několika zdrojů (televizní vysílače, satelity). V centru Bohumína je k dispozici připojen na kabelové rozvody pro přenos televizního signálu a internetu.

Pokrytí území signálem GSM/GPRS všech tří národních mobilních operátorů je dobré, vzhledem k poloze na hranicích s Polskem existuje i určitý přesah operátorů z tohoto státu. Vysokorychlostní mobilní internet na bázi sítí třetí generace (UMTS/3G,4G) nabízí operátor T-mobile (zastavěná část Bohumína, Dolní Lutyně a částečně i Rychvaldu), Vodafone (celý Bohumín, prakticky celý Rychvald, Dolní Lutyně jen velmi omezeně) a O2 (pouze Nový Bohumín, Starý Bohumín, centrum Rychvaldu, střed Dolní Lutyně a Nerad).

3.6.5 Indikátory

Technická infrastruktura

Hodnocení indikátoru technické infrastruktury zahrnuje dostupnost daného typu infrastruktury pro větší část obce. Hodnotí se veřejný vodovod, plynofikace, veřejná kanalizace a čištění odpadních vod na ČOV:

2 obec je plně vybavena
1 obci chybí jedna z technických infrastruktur
0 obec má právě dvě z hodnocených infrastruktur
-1 obec má pouze jednu z hodnocených infrastruktur
-2 obec nemá žádnou technickou infrastrukturu

Hodnocení vychází z předpokladu, že by prakticky všechny odpadní vody by měly být před vypuštěním do vodotečí vyčištěny, čímž je minimalizován jak dopad na hygienickou situaci v obci, tak i na celkový stav životního prostředí a to nejen v samotné obci, ale všude dál po toku dané vodoteče. Proto je při hodnocení kladen největší důraz na existenci kanalizace s čistírnou odpadních vod. Plynofikace obcí přestává být významným ukazatelem kvality vybavení obcí především z důvodu strmého růstu ceny zemního plynu a k rostoucí závislosti na dodávkách z politicky nestabilních regionů (vč. Ruska). Rozvoj plynofikace stagnuje, i když má význam především v odbourávání podílu lokálních topenišť, jež se negativně podílí na kvalitě ovzduší v obcích, zejména v zimním období.

Tabulka 24: Hodnocení indikátoru technické infrastruktury

Obec	vodovod	plyn	kanalizace	ČOV	Hodnocení
Bohumín	ano	ano	ano	ano	**2**
Dolní Lutyně	ano	ano	ano částečně	ano částečně	**1**
Rychvald	ano	ano	ano částečně	ano částečně	**1**
SO ORP Bohumín	**3**	**3**	**2**	**2**	**---**

3.6.6 SWOT analýza technické infrastruktury

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Vysoký stupeň plynofikace území.	Chybějící nebo zastaralý systém odvádění a čištění odpadních vod.
Systém zásobování Bohumína CZT.	Zanedbatelný podíl využití obnovitelných zdrojů elektrické energie.
Dobrá úroveň zásobování obcí pitnou vodou, napojení na OOV a v rámci obcí zokruhované rozvodné řady.	Existující rozptýlená slezská zástavba (zejména v Rychvaldě a Dolní Lutyni) klade stále větší nároky na investice a provoz veřejné technické infrastruktury.
Existence centrálních čistíren odpadních vod v jednotlivých obcích.	Nízké procento obyvatel napojených na kanalizaci v obcích Dolní Lutyně a v Rychvaldu
Snadná dostupnost distribuční elektrizační sítě 110 kV.	
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
Dostavba kanalizační sítě	Prodlení při řešení řádného odkanalizování místních částí Bohumína, města Rychvaldu i obce Dolní Lutyně
Dobudovat plynofikaci do okrajových částí měst a obcí.	Postupné zastarávání technické infrastruktury
Dobudování sítě CZT v Bohumíně a vybudování nové sítě CZT pro centrum Rychvaldu	Přetížení jednotné kanalizace v Bohumíně v důsledku odvádění dešťových vod.
Možnost využití volné kapacity centrální ČOV Bohumín	Závislost na dodávkách vody, plynu, elektřiny a tepla mimo SO ORP Bohumín

3.7 SOCIODEMOGRAFICKÉ PODMÍNKY

3.7.1 Demografický vývoj

K 31.12. 2013 žilo v Moravskoslezském kraji 1 221 832 obyvatel. Oproti roku 2001 to bylo tedy o 3,3 % obyvatel méně. Tato změna počtu obyvatel však do území Moravskoslezského kraje nebyla rozložena rovnoměrně – největší nárůst zaznamenaly SO ORP s dobrou dostupností do velkých měst a zároveň s atraktivním životním prostředím resp. s vysokou scénickou atraktivitou krajiny. Nejvyšší nárůst tedy zaznamenalo SO ORP Frýdlant nad Ostravicí (8,3 %), Kravaře (2,3 %), Frýdek-Místek (2,0 %) a Frenštát pod Radhoštěm (1,9 %).
Naopak k nejvyššímu poklesu došlo ve správních obvodech s nepříznivými přírodními podmínkami v rámci ostravské aglomerace: Orlová (-12,0 %), Karviná (-9,6 %) a Havířov (-9,3 %) a v periferních oblastech Moravskoslezského kraje: Rýmařov (-7,8 %) a Bruntál (-4,7 %). SO ORP Bohumín, co se týče tohoto ukazatele, dosahuje v rámci Moravskoslezského kraje mírně nadprůměrných, byť stále negativních, parametrů - mezi lety 2001 a 2013 došlo v SO ORP Bohumín k poklesu počtu obyvatel o 662 (-1,9 %).

Tabulka 25: Počet obyvatel a jeho vývoj v SO ORP Moravskoslezského kraje mezi lety 2001-2013

SO ORP	Rok		Rozdíl mezi lety 2001 a 2013	
	2001	2013	Absolutně	Relativně (%)
Bílovec	25 863	25 885	22	0,1
Bohumín	34 699	34 037	-662	-1,9
Bruntál	39 542	37 786	-1 756	-4,7
Český Těšín	27 351	26 210	-1 141	-4,4
Frenštát pod Radhoštěm	18 765	19 135	370	1,9
Frýdek-Místek	108 428	110 645	2 217	2,0
Frýdlant nad Ostravicí	22 067	24 062	1 995	8,3
Havířov	99 589	91 151	-8 438	-9,3
Hlučín	39 789	40 284	495	1,2
Jablunkov	22 574	22 773	199	0,9
Karviná	74 808	68 249	-6 559	-9,6
Kopřivnice	41 782	41 209	-573	-1,4
Kravaře	20 802	21 280	478	2,3
Krnov	43 173	41 370	-1 803	-4,4
Nový Jičín	48 404	48 453	49	0,1
Odry	17 688	17 217	-471	-2,7
Opava	102 876	101 750	-1 126	-1,1
Orlová	43 327	38 693	-4 634	-12,0
Ostrava	342 310	326 874	-15 436	-4,7
Rýmařov	17 270	16 016	-1 254	-7,8
Třinec	56 151	55 057	-1 094	-2,0
Vítkov	14 245	13 696	-549	-4,0
Moravskoslezský kraj	**1 261 503**	**1 221 832**	**-39 671**	**-3,3**

Zdroj dat: ČSÚ, 2014; SLDB 2011

Následující graf ukazuje, jak se počet obyvatel SO ORP Bohumín vyvíjel od roku 2001. Zatímco první graf ukazuje vývoj celkového počtu obyvatel, druhý zachycuje vývoj hrubých měr přirozeného přírůstku, migračního salda a celkového přírůstku, které vývoj počtu obyvatel vysvětlují.

Obrázek 25: Vývoj počtu obyvatel (k 31.12.) SO ORP Bohumín mezi lety 2001-2013

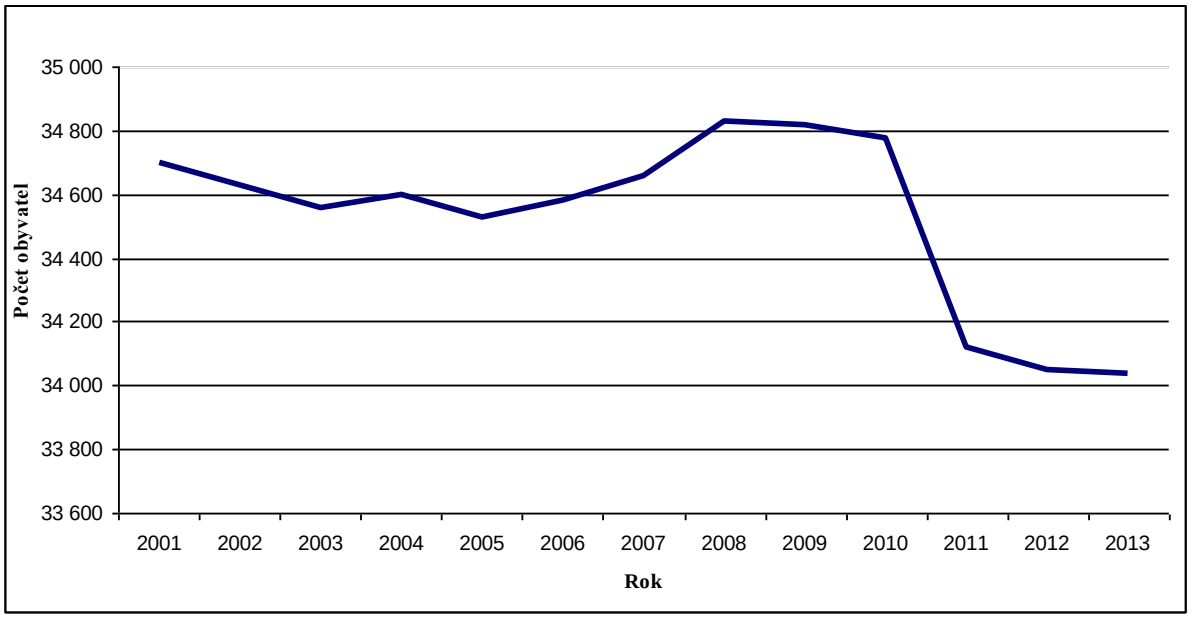

Zdroj dat:ČSÚ, 2014; SLDB 2011

Od roku 2001 docházelo k pozvolnému poklesu obyvatelstva až do roku 2005, poté se počet obyvatel až do roku 2008 zvyšuje. Graf výše dokumentuje významný pokles počtu obyvatel mezi lety 2010 a 2011.

Po celé období 2001-2013 byl migrační přírůstek v SO ORP kladný s výjimkou let 2010 a 2011. Přirozený přírůstek obyvatelstva byl po celé období záporný, nicméně v letech 2006-2008 zaznamenával růst. Celkový počet obyvatel SO ORP Bohumín tak v daném období víceméně stagnoval.

Obrázek 26: Ukazatel demografického vývoje SO ORP Bohumín

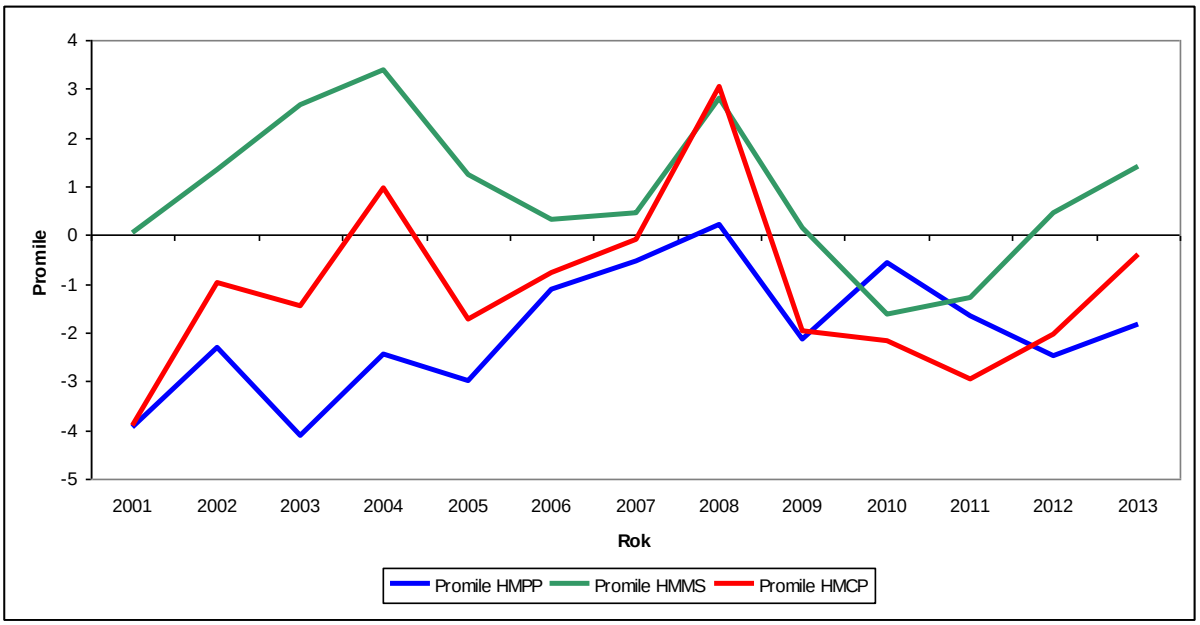

Zdroj dat: ČSÚ, 2014

Pozn.: Hrubá míra přirozeného přírůstku hmpp = (NAROZENI - ZEMRELI) / ss * 1000. Hrubá míra migračního salda hmms = (PRISTEH - VYSTEH) / ss * 1000. Hrubá míra celkového přírůstku hmcp = hmpp + hmms. SS je střední stav obyvatelstva vypočítaný jako průměr počtu obyvatel k 1. 1. a k 31. 12. daného roku.

Počet obyvatel města Bohumín (21 663) několikanásobně převyšuje počet obyvatel zbylých dvou obcí, avšak v posledních deseti letech město zaznamenalo úbytek obyvatelstva, který činil 1 497obyvatel. Na rozdíl od tohoto města obě menší obce zaznamenaly relativně velký přírůstek obyvatelstva – v Rychvaldu se počet zvýšil o 6,6 % a v Dolní Lutyni o 6,9 %.

Tabulka 26: Počet obyvatel a jeho vývoj v obcích SO ORP Bohumín mezi lety 2001-2013

Obec	Počet obyvatel			Rozdíl mezi lety			
				2001 a 2011		2001 a 2013	
	2001	2011	2013	Absolutně	Relativně (%)	Absolutně	Relativně (%)
Bohumín	23 160	21897	21 663	-1 263	-5,8	-1 497	-6,9
Dolní Lutyně	4 769	5053	5 123	284	5,6	354	6,9
Rychvald	6 770	7171	7 251	401	5,6	481	6,6
SO ORP Bohumín	**34 699**	**34121**	**34 037**	**-578**	**-1,7**	**-662**	**-1,9**

Zdroj dat: ČSÚ, 2014; SLDB 2011

Pro úspěšné hodnocení vývoje počtu obyvatelstva obcí SO ORP Bohumín a jejich rezidenční atraktivity je nutné rozdělit vývoj počtu obyvatel do dvou složek - do jeho přirozené složky, která je výsledkem procesů porodnosti a úmrtnosti, a dále migrační složky. Právě druhá z nich se častěji používá jako indikátor pro určení atraktivity dané lokality pro bydlení. Tato složka má také výraznější dynamiku a geograficky je mnohem více variabilní. Často má migrační složka výrazně selektivní tendenci, co se týče především věkových a vzdělanostních charakteristik migrantů. Následující tabulka ukazuje vývoj přirozené měny obyvatelstva a migračního salda v obcí SO ORP Bohumín ve srovnání dvou období – 2006-2008, 2009-2011 a 2012-2013.

Tabulka 27: Počet obyvatel a jeho vývoj v obcích SO ORP Bohumín mezi lety 2006-2013

Obec	Počet obyvatel			Přirozený přírůstek (abs.)			Migrační přírůstek (abs.)		
	2008	2011	2013	2006-2008	2009-2011	2012-2013	2006-2008	2009-2011	2012-2013
Bohumín	22 976	21 897	21 663	4	-131	-91	-56	-380	-143
Dolní Lutyně	4 936	5 053	5 123	-46	-50	-42	272	191	112
Rychvald	6 919	7 171	7 251	-53	-20	-14	181	285	94
SO ORP Bohumín	**34 831**	**34 121**	**34 037**	**-95**	**-201**	**-147**	**397**	**96**	**63**

Zdroj dat: ČSÚ, 2014

Co se týče přirozené složky vývoje obyvatelstva, ve všech obcích i celkově byl přírůstek obyvatelstva přirozenou měnou záporný (s nepatrnou výjimkou Bohumína v období 2006-2008). Migračně pozitivní byly obce Dolní Lutyně a Rychvald zejména v druhém sledovaném období (2009-2011), k poklesu došlo v období mezi roky 2012-2013, ale i přesto zůstává migrační přírůstek pozitivní. Výrazný úbytek obyvatelstva v Bohumíně byl zaznamenán především v druhém sledovaném období.

3.7.2 Věková struktura

V následujících tabulkách, které se věnují věkové struktuře obyvatel MSK a SO ORP Bohumín, je pro jednotlivé SO ORP a obce vypočten tzv. index stáří. Jedná se ukazatel, který vyjadřuje, kolik osob ve věku 65 a více let připadá na jedno dítě ve věku do 15 let. V tabulkách je tento ukazatel uveden v posledním sloupci.

Populačně „nejstaršími“ SO ORP v Moravskoslezském kraji jsou SO ORP Karviná a Havířov, kde hodnoty indexu stáří dosahují hodnot 1,37 a 1,33. Naopak nejnižší index stáří vykazují SO ORP Kravaře (0,91) a Jablunkov (0,92). V SO ORP Bohumín je počet lidí v postproduktivním věku o dva procentní body vyšší než počet obyvatel v předproduktivním věku, avšak oproti konci roku 2011 index stáří vzrostl o 0,09 na 1,16, a takový vývoj bude zřejmě pokračovat, protože i v Moravskoslezském kraji jako celku se zvýšil index stáří o 0,07 v posledních dvou letech, což poukazuje na pokračující proces demografického stárnutí kraje. Blíže viz tabulka.

S ohledem na věkovou strukturu a index stáří je situace horší v Rychvaldu, kde má hodnotu 1,19, v Dolní Lutyni 1,16 a v Bohumíně 1,15. Při pohledu na dynamiku vývoje indexu stáří lze zhodnotit, že mezi roky 2011 a 2013 se index stáří zvýšil ve všech obcích správního obvodu.

Tabulka 28: Věková struktura obcí SO ORP Bohumín k 31.12.2016

Obec	Věková skupina (%)			Index stáří	Index stáří	Index stáří
	<= 14	15 - 64	65+	(2011)	(2013)	(2016)
Bohumín	14,5	66,7	18,8	1,06	1,15	1,30
Dolní Lutyně	13,9	69,0	17,1	1,11	1,16	1,23
Rychvald	15,4	65,5	19,1	1,10	1,19	1,23
SO ORP Bohumín				**1,07**	**1,17**	

Zdroj dat: ČSÚ, 2016

Ve sledovaném období pokračoval mírný pokles obyvatelstva SO ORP Bohumín. V meziobecním porovnání měl tento jev však zcela odlišnou dynamiku. Zatímco u města Bohumína se počet obyvatel snižuje, u dalších obcí správního obvodu – Rychvald a Dolní Lutyně – došlo naopak k populačnímu růstu. Tento jev však byl způsoben migračními toky neboť všechny obce Bohumínska zaznamenaly přirozený úbytek obyvatelstva.

Ve všech obcích SO ORP Bohumín došlo ke zvýšení indexu stáří. I nadále bude pokračovat absolutní růst počtu obyvatel v postproduktivním věku. Tento proces staví před obce Bohumínska velkou výzvu - obce musí připravit komunitní infrastrukturu na takový nárůst obyvatelstva v postproduktivním věku zajištěním určitého spektra služeb pro lidi v tomto věku. Částečně se to daří, na území Bohumínska již částečně takové služby byly zajištěny (viz níže), avšak i tak bude poptávka po sociálních službách pro seniory stále růst v souvislosti s nastíněným populačním trendem.

3.7.3 Vzdělanostní struktura

Vzdělanost obyvatel představuje významný faktor ovlivňující hospodářské podmínky a soudržnost obyvatel obce. Vysoká úroveň lidského kapitálu je jedním ze základních předpokladů pro rozvoj obce, regionu či kraje. S rostoucí vzdělaností koreluje pokles nezaměstnanosti, roste sociální kapitál, občanská společnost a angažovanost v komunitách. Obecně deklarovaná vzdělanost obyvatelstva ČR roste, avšak její prostorová distribuce je značně nerovnoměrná.

V desetiletém období mezi roky 2001 a 2011 došlo k významné změně vzdělanostní úrovně obcí. Počet obyvatel dosahujících nejvyššího dosaženého základního vč. neukončeného vzdělání klesl o 27,5 %. Procento obyvatel bez vzdělání mírně kleslo v rámci celého ORP (o 9,8 %) i přesto, že v Dolní Lutyni a v Rychvaldu došlo k mírnému nárůstu. K poklesu (o 8,5 %) došlo i v případě obyvatel s nejvyšším ukončeným středním vzděláním vč. vyučení (bez maturity). Naopak k nárůstu (o 14,2 %) došlo u obyvatel s úplným středním vzděláním s maturitou (včetně vyššího odborného vzdělání a nástavby) a vysoký nárůst (o 55,2 %) byl zaznamenán v případě obyvatel s vysokoškolským vzděláním.

Tabulka 29: Srovnání vzdělanostní struktury v obcích SO ORP Bohumín v letech 2001 a 2011

Obec, SO	Obyvatelstvo ve věku	z toho nejvyšší ukončené vzdělání

ORP, kraj, ČR	15 a více let celkem		nezjištěno		bez vzdělání		základní vč. neukončeného	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Bohumín	19 395	18 568	239	1 012	180	145	5 715	4 151
Dolní Lutyně	3 999	4 285	28	105	16	19	1 180	865
Rychvald	5 752	6 046	54	161	28	38	1 607	1 147
SO ORP Bohumín	**29 146**	**28 899**	**321**	**1 278**	**224**	**202**	**8 502**	**6 163**
MS kraj	**1 051 687**	**1 032 341**	**14 147**	**42 625**	**5 568**	**5 888**	**265 452**	**201 832**
ČR	**8 575 198**	**8 947 632**	**113 127**	**476 691**	**37 932**	**42 384**	**1 975 109**	**1 571 602**

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001, SLDB 2011

Tabulka 30: Srovnání vzdělanostní struktury v obcích SO ORP Bohumín v letech 2001 a 2011

Obec, SO ORP, kraj, ČR	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let celkem		z toho nejvyšší ukončené vzdělání					
			střední vč. vyučení (bez maturity)		úplné střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového		vysokoškolské	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Bohumín	19 395	18 568	7 103	6 259	4 930	5 295	1 228	1 706
Dolní Lutyně	3 999	4 285	1 548	1 545	1 005	1 335	222	416
Rychvald	5 752	6 046	2 172	2 103	1 501	1 863	390	734
SO ORP Bohumín	**29 146**	**28 899**	**10 823**	**9 907**	**7 436**	**8 493**	**1 840**	**2 856**
MS kraj	**1 051 687**	**1 032 341**	**407 247**	**362 120**	**277 767**	**303 804**	**81 506**	**116 072**
ČR	**8 575 198**	**8 947 632**	**3 255 400**	**2 952 112**	**2 431 171**	**2 790 112**	**762 459**	**1 114 731**

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001, SLDB 2011

Z pohledu jednotlivých obcí je relativní podíl vysokoškoláků nejvyšší v obci Rychvald a nejmenší v Bohumíně. Obecně je úroveň vzdělanosti v SO ORP, co se týče vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva, nižší než průměr ČR a Moravskoslezského kraje.

Tabulka 31: Vzdělanostní struktura obcí ve SO ORP Bohumín v roce 2011 (v %)

Obec, SO ORP, kraj, ČR	Dosažené vzdělání

	bez vzdělání	základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení (bez maturity)	úplné střední s maturitou a vyšší odborné vč. nástavbového	vysokoškolské	nezjištěno
Bohumín	0,8%	22,4%	33,7%	28,5%	9,2%	5,5%
Dolní Lutyně	0,4%	20,2%	36,1%	31,2%	9,7%	2,5%
Rychvald	0,6%	19,0%	34,8%	30,8%	12,1%	2,7%
SO ORP Bohumín	**0,7%**	**21,3%**	**34,3%**	**29,4%**	**9,9%**	**4,4%**
MS kraj	**0,6%**	**19,6%**	**35,1%**	**29,4%**	**11,2%**	**4,1%**
ČR	**0,5%**	**17,6%**	**33,0%**	**31,2%**	**12,5%**	**5,3%**

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Celorepublikový trend růstu vzdělanosti se potvrdil i na příkladu SO ORP Bohumín, nicméně i přes tento pozitivní vývoj je index vzdělanosti v převážně většině pod průměrnou hodnotou za Moravskoslezským krajem či celou Českou republikou. Nejkvalitnější jsou vzdělanostní poměry v Rychvaldu a Dolní Lutyni. Je tak potvrzena dekoncentrační tendence lidského kapitálu z větších měst na venkov, avšak závislost venkovského obyvatelstva na městě stále přetrvává, což dokazují vysoké dojížďkové proudy do měst. Vzhledem k tomu, že nejprogresivnější typ služeb (služby pro podniky, finančnictví, poradenské služby apod.) se koncentruje do hierarchicky výše postavených středisek než je Bohumín, proto je, pro malou velikost tohoto města a jeho podřízenost krajskému centru Ostravě, růst vzdělanosti obyvatelstva pomalejší v porovnání s ostatními městy. Na druhou stranu právě krajské středisko posiluje lidský kapitál menších obcí SO ORP.

3.7.4 Školy a školská zařízení

V **Bohumíně** se nachází:

- dvě soukromé mateřské školy
  - **SMŠ BAMBINO s.r.o.** (kapacita 45 dětí)
  - **SMŠ TOVÁRNÍ s.r.o.** (kapacita 75 dětí)
- osm městských mateřských škol:
  - **MŠ na ul. Čáslavská (**kapacita 50 dětí)
  - **MŠ ul. Na Pískách** (kapacita 45 dětí)
  - **MŠ se speciální třídou na ul. Nerudova** (kapacita 75 dětí, logopedické třídy)
  - **MŠ na ul. Okružní** (kapacita 100 dětí, Fit školka)
  - **MŠ Rafinerský lesík** (kapacita 75 dětí)
  - **MŠ Skřečoň** (kapacita 70 dětí)
  - **MŠ na ul. Smetanova** (kapacita 70 dětí)
  - **MŠ Starý Bohumín** (kapacita 40 dětí)
- osm základních škol městských (fyzický stav) a jedna soukromá základní škola
  - **ZŠ Beneše** (kapacita 470 žáků)
  - **Masarykova ZŠ (**kapacita 750 žáků)
  - **Masarykova ZŠ Starý Bohumín** (odloučené pracoviště Masarykovy ZŠ)
  - **ZŠ Skřečoň** (kapacita 300 žáků)
  - **ZŠ Bezručova** (kapacita 325 žáků)
  - **ZŠ Záblatí** (odloučené pracoviště ZŠ Bezručova)
  - **ZŠ Čs. armády** (kapacita 700 žáků)
  - **ZŠ Pudlov** (kapacita 290 žáků)
  - **SZŠ PIANETA, s.r.o.** (prostory ve stávající ZŠ Bezručova)
- **Dětský diagnostický ústav, základní škola a školní jídelna** (zřizovatelem je MŠMT)
- **Základní umělecká škola Bohumín** (zřizovatelem je Moravskoslezský kraj)

- **Dům dětí a mládeže Bohumín** (zřizovatelem je město Bohumín)
- **MŠ, ZŠ a SŠ Slezské diakonie** (zřizovatelem je Slezská církev evangelická a.v.)
- **Gymnázium Františka Živného v Bohumíně** (zřizovatelem je Moravskoslezský kraj) - všeobecné čtyřleté, všeobecné osmileté; k 30. září 2013 gymnázium navštěvovalo 314 studentů, nejvyšší povolený počet žáků činí 480
- **Střední škola Bohumín, p.o.** (zřizovatelem je Moravskoslezský kraj) kde lze v současné době studovat maturitní obory, učební obory, nástavbový obor a dále škola nabízí rekvalifikační kurzy (přehled oborů a počet žáků podle jednotlivých oborů viz tabulka níže).

Tabulka 32: Přehled oborů a počet žáků podle jednotlivých oborů k 30.9.2013 na Střední škole Bohumín, p.o.

Obor	Název oboru	Název ŠVP	Počet žáků (k 30.9.2013)
Obory středního vzdělání ukončené maturitní zkouškou	Mechanik seřizovač	MECHATRONIK	**13**
	Mechanik elektrotechnik	MECHANIK ELEKTROTECHNIK	**46**
	Provoz a ekonomika dopravy	PROVOZ A EKONOMIKA DOPRAVY	**99**
	Gastronomie	GASTRONOMIE	**59**
	Sociální činnosti	SOCIÁLNÍ ČINNOST	**73**
	Výchovná a humanitární činnost	MŠMT 21 258/95-23, 1.9.1995	**26**
Obory středního vzdělání ukončené závěrečnou zkouškou	Strojní mechanik	ZÁMEČNIK	**12**
	Obráběč kovů	OBRABĚČ KOVŮ	**50**
	Mechanik opravář motorových vozidel	AUTOMECHANIK	**64**
	Elektrikář	ELEKTRIKÁŘ	**20**
	Autoelektrikář	AUTOELEKTRIKÁŘ	**10**
	Truhlář	TRUHLÁŘ	**9**
	Kuchař - číšník	KUCHAŘ - ČÍŠNÍK	**71**
	Prodavač	ASISTENT PRODEJE	**8**
	Kadeřník	VLASY A VIZÁŽ	**69**
	Provozní služby	PROVOZNÍ SLUŽBY	**10**
Obory nástavbového studia ukončené maturitní zkouškou	Podnikání – denní forma	PODNÍKÁNÍ - DENNÍ	**50**
	Podnikání – večerní forma	PODNIKÁNÍ - VEČERNÍ	**46**
	Podnikání – dálková forma	PODNIKÁNÍ - DÁLKOVÉ	**33**
	Obráběč kovů – dálková forma studia (záv. zkouška)	-	**22**
Celkem žáků	-	-	**790**

Zdroj: http://www.sosboh.cz, Výroční zpráva školy za školní rok 2012/2013

V **Dolní Lutyni** se nachází:

- **ZŠ s MŠ Aloise Jiráska** (ZŠ kapacita: 581 žáků, tři pracoviště), (MŠ kapacita: 152 dětí, čtyři pracoviště)
- **ZŠ a MŠ s polským vyučovacím jazykem** (ZŠ kapacita: 120 žáků), (MŠ kapacita: 20 dětí)

Obě tyto sloučené organizace jsou příspěvkovými organizacemi obce.

V **Rychvaldu** se nachází:

- **ZŠ Rychvald** (kapacita: 810 žáků, dvě pracoviště)
- **MŠ Rychvald** (kapacita: 203, tři pracoviště)
- **Základní umělecká škola Rychvald**
- **Dům dětí a mládeže Rychvald**

Základní škola Rychvald, Mateřská škola Rychvald a Dům dětí a mládeže Rychvald jsou příspěvkovými organizacemi města, zatímco Základní umělecká škola Rychvald je příspěvkovou organizací Moravskoslezského kraje.

Kapacita v mateřských školách ve SO ORP Bohumín byla ve šk. roce 2012/2013 téměř naplněna (z 99,12 %). Naplněnost žáků ve vztahu ke kapacitě je v jednotlivých obcích následující: Bohumín: 100 % (nepočítáme s MŠ, ZŠ a SŠ Slezské diakonie, jelikož kapacita je stanovena pro všechna pracoviště, údaj by nebyl relevantní). Mateřské školy fungují jak v centru města tak i v odlehlejších městských částech, např. v městské části Záblatí fungují hned tři (dvě soukromé a jedna městská).

V Rychvaldu se nachází pouze jedna mateřská škola, kde je naplněnost téměř 100 % (97,54 %).

V Dolní Lutyni jsou dvě mateřské školy, jež jsou součástmi škol základních, naplněnost je taktéž téměř 100 % (97,67 %).

Tabulka 33: Popis mateřských škol ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
	Celkem	1065	1019	46
Základní škola a Mateřská škola Bohumín Čs. Armády 1026 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	50	50	0
Masarykova základní škola a Mateřská škola Bohumín Seifertova 601 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	110	110	0
Základní škola a Mateřská škola Bohumín - Skřečoň 1. máje 217 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín - Skřečoň	70	70	0
Základní škola a Mateřská škola Bohumín Bezručova 190 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín - Záblatí	45	45	0
Základní škola a Mateřská škola Bohumín tř. Dr. E. Beneše 456 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	175	175	0
Mateřská škola se speciální třídou Bohumín - Nový Bohumín Nerudova 1040, příspěvková organizace	Bohumín	75	75	0
Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie	Český Těšín (místo poskytovaného vzdělávání Bohumín)	45	8	37
SOUKROMÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA BAMBINO s.r.o.	Bohumín - Záblatí	45	45	0
SOUKROMÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA TOVÁRNÍ s.r.o.	Bohumín - Záblatí	75	75	0
Mateřská škola Rychvald, Mírová 1744, okres Karviná, příspěvková organizace	Rychvald	203	198	5
Základní škola a Mateřská škola Aloise Jiráska Dolní Lutyně Komenského 1000 okres Karviná, příspěvková organizace	Dolní Lutyně	152	148	4
Základní škola a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Dolní Lutyně Koperníkova 652 okres Karviná,	Dolní Lutyně	20	20	0

příspěvková organizace				

Zdroj: Výroční zprávy mateřských škol 2012/2013

Naplněnost základních škol ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013 vzhledem ke kapacitě v základních školách byla 56,12 % (počítáno bez ZŠ Slezské diakonie + DDÚ, ZŠ a ŠJ, údaje nejsou relevantní).

Naplněnost v konkrétních obcích byla následující: Bohumín: 58,24 %, Rychvald: 53,33 % (pouze jedna ZŠ), Dolní Lutyně: 50,78 % (nízké procento dáno především kvůli nenaplněnosti žáků v ZŠ s polským jazykem vyučovacím). Naplněnost jednotlivých základních škol naleznete v následující tabulce.

Tabulka 34: Popis základních škol ve SO ORP Bohumín ve šk. roce 2012/2013

Název ZŠ	**Obec**	**Kapacita**	**Počet žáků**	**Volná místa**
	Celkem	4430	2486	1915
Základní škola a Mateřská škola Bohumín Čs. Armády 1026 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	700	399	301
Základní škola a Mateřská škola Bohumín Bezručova 190 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	325	112	213
Masarykova základní škola a Mateřská škola Bohumín Seifertova 601 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	750	547	203
Základní škola a Mateřská škola Bohumín-Skřečoň 1. máje 217 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	300	244	56
Základní škola T. G. Masaryka Bohumín - Pudlov Trnková 280 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	290	87	203
Základní škola a Mateřská škola Bohumín tř. Dr. E. Beneše 456 okres Karviná, příspěvková organizace	Bohumín	470	262	208
Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie	Bohumín	48	19	
Dětský diagnostický ústav, základní škola a školní jídelna, Bohumín - Šunychl 463	Bohumín	36	28	8
Základní škola Rychvald, okres Karviná, příspěvková organizace	Rychvald	810	432	378
Základní škola a Mateřská škola Aloise Jiráska Dolní Lutyně Komenského 1000 okres Karviná, příspěvková organizace	Dolní Lutyně	581	314	267
Základní škola a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Dolní Lutyně Koperníkova 652 okres Karviná, příspěvková organizace	Dolní Lutyně	120	42	78

Zdroj: Výroční zprávy základních škol 2012/2013

3.7.5 Zdravotnická zařízení a zařízení sociální péče

Největším zdravotnickým zařízením ve správním obvodu ORP Bohumín je Bohumínská městská nemocnice, a.s. V jednotlivých obcích SO ORP je dostupná i lékařská péče pro dospělé, stejně tak i lékařská péče pro děti a dorost.

V území jsou poskytování služby odborného sociálního poradenství, služby sociální péče i služby sociální prevence. Služby jsou poskytovány formou terénní, ambulantní nebo pobytovou.

Největší zastoupení sociálních služeb je ve městě Bohumín. V Rychvaldu a v Dolní Lutyni je zastoupená pouze pečovatelská služba. V Rychvaldu byla v roce 2012 zavedena služba tzv. „Senior taxi“, a to zejména pro dopravu seniorů starších 65 let a tělesně postižených občanů. V současné době se dokončuje výstavba tzv. „Senior parku“, což je aktivita soukromé společnosti pro seniory.

Jedním z významných poskytovatelů sociálních služeb v Bohumíně je Centrum sociálních služeb Bohumín, které je příspěvkovou organizací města. Tato organizace poskytuje celkem čtyři sociální služby (pečovatelskou službu, osobní asistenci, denní stacionář a sociálně terapeutické dílny). Cílovou skupinou jsou senioři a dospělé osoby s mentálním postižením.

Na území města poskytuje sociální služby rovněž Moravskoslezský kraj prostřednictvím své příspěvkové organizace Domova Jistoty. Jedná se o služby – domov pro seniory, domov se zvláštním režimem a chráněné bydlení.

Mezi další poskytovatele patří:

- Charita Bohumín - domov pro seniory, odlehčovací službu, odborné sociální poradenství v Občanské poradně, denní centrum pro osoby bez přístřeší a noclehárnu,
- Slezská diakonie - denní stacionář SALOME Bohumín, raná péče – Poradna rané péče SALOME, sociálně-aktivizační služby pro rodiny s dětmi SOCIÁLNÍ ASISTENCE, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež ve věku od 6 do 15 let KANAAN Bohumín a terénní služba s názvem KONTAKT Bohumín.

Další služby poskytuje na území Bohumína obecně prospěšná společnost NZDM Klub Bunkr (nízkoprahové zařízení pro děti a mládež ve věku od 13 do 20 let), Terénní program Ostrava (Renarkon, o.p.s.), a také Bohumínská městská nemocnice, a.s. (sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče – tzv. sociální lůžka).

Rozvoj sociálních služeb v Bohumíně není náhodný, opírá se o zjištěné potřeby občanů a je v souladu s Komunitním plánem sociálních služeb. Identifikované problémy spojené se sociálními službami ve SO ORP Bohumín jsou např.:

- nedostatečná bezbariérovost,
- nefungující dobrovolnické aktivity.

3.7.6 Rozvoj občanské vybavenosti

Obce se za účelem zajištění těch nejlepších podmínek pro život svého obyvatelstva snaží vylepšit komunitní infrastrukturu. Ve sledovaném období investovalo město Bohumín ve velké míře do revitalizací veřejných prostranství, zejména vnitrobloků, v rámci nichž došlo k úpravě dopravní situace, vybudování nových parkovacích míst, úpravě zeleně i městského mobiliáře (vše podpořeno dotací z EU).

Město Bohumín investovalo rovněž do rozvoje městských částí – vznikla nová parkovací místa (Záblatí, Skřečoň), chodníky (Žáblatí, Skřečoň, Šunychl) i cyklostezka ve Skřečoni. Pokračuje se také ve výstavbě nových úseků kanalizace (Záblatí, Skřečoň, Šunychl).

Zároveň yly zahájeny investiční akce, které přesahují svým významem i finančním rozsahem běžné investice města. Jedná se o rekonstrukci Národního domu ve Starém Bohumíně (je kulturní památkou), po jejímž ukončení v r. 2015 vznikne společenský dům s tanečním sálem, restaurací a hotelem, a výstavbu sportovní haly se čtyřmi hřišti s různými sportovními povrchy. Hala byla otevřena na konci roku 2014.

3.7.7 Indikátory

Tabulka 35: Indikátory a jejich hodnocení

Obec	Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním (%) 2011	Hodnocení indikátoru	Index stáří 2016	Hodnocení indikátoru	Změna počtu obyvatel (%) 2001-2013	Hodnocení indikátoru
Bohumín	9,2	**1**	1,30	**-2**	-6,9	**-2**
Dolní Lutyně	9,7	**1**	1,23	**-2**	6,9	**2**
Rychvald	12,1	**2**	1,23	**-2**	6,6	**2**
Škály:						
-2	*7,0*	*pod*	*1,0*	*a více*	*méně než -2*	
-1	*8,0*	*pod*	*1,00*	*pod*	*-2 – 0*	
0	*9,0*	*pod*	*0,90*	*pod*	*0*	
1	*10,0*	*pod*	*0,80*	*pod*	*0 – 2*	
2	*10,0*	*a více*	*0,70*	*pod*	*2 a více*	

Indikátor indexu stáří indikuje trend jeho vývoje ve všech obcích. Ve všech obcích dochází k jeho růstu. Avšak rozdíly jsou v dynamice vývoje počtu obyvatel jednotlivých obcích. V Dolní Lutyni a Rychvaldu dochází k růstu, naopak k populačnímu úbytku dochází v Bohumíně.

3.7.8 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Pozitivní migrační saldo v obcích Dolní Lutyně a Rychvald.	Zvyšující se index stáří Bohumína. Absolutní růst počtu obyvatel v důchodovém věku ve všech obcích.
Zvyšující se trend vzdělanosti ve všech obcí, nejvíce v Dolní Lutyni a Rychvaldu.	Negativní migrační saldo Bohumína.
Snižující se index stáří v obcích Dolní Lutyně a Rychvald.	Podprůměrná vzdělanostní úroveň obyvatel v SO ORP Bohumín v kontextu krajské i národní úrovně.
Existence nemocnice ve SO ORP Bohumín.	Záporný přirozený přírůstek ve všech obcích SO ORP.
Vysoká úroveň sociálních služeb.	Problémová sociální struktura některých lokalit.
Stagnující počet obyvatel celého ORP.	
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
Atraktivita suburbanizační zóny Ostravy, přistěhovávání vyšších příjmových skupin.	Zvýšení negativního migračního salda zejména ve městě Bohumín v důsledku nezlepšujícího stavu životního prostředí (koncentrace průmyslu, zhoršené ovzduší)
Využití finančních prostředků ze strukturálních fondů EU na podporu sociálních služeb a řešení sociální inkluze.	Rozšiřování vyloučených oblastí v důsledku nárůstu sociálních problémů.
Aktivizace místních autorit (veřejná, podnikatelská i nezisková sféra) a zvýšení iniciativy občanů s využitím komunitního strategického plánování.	

Hlavním úkolem obcí v následujících letech by mělo být vytvoření co nejlepších podmínek pro život obyvatel všech věkových skupin, především však nejstaršího obyvatelstva, protože i v budoucnosti se bude podíl této složky obyvatelstva výrazně zvyšovat. Rostoucí vzdělanostní úroveň obyvatelstva bude přinášet nové a snad i inovativní impulzy pro rozvoj Bohumínska, což by měly územně plánovací koncepce jednoznačně podporovat. Proto bude třeba zvážit v územním plánu nabídky nových ploch pro bydlení a rekreaci za účelem urychlení tohoto pozitivního vývoje.

Při formulaci zadání územních plánů jednotlivých obcí by měly být zohledněny jejich specifické problémy (výrazný pokles či růst počtu obyvatel) spolu s dalšími vazbami, které je nutno prověřit, tj. zejména na komunitní plánování (stárnutí obyvatel) obcí, problémy sídlišť apod.

3.8 BYDLENÍ

Ukazatele bydlení jsou jedny ze stěžejních pro hodnocení socioekonomických poměrů, protože podávají svědectví o ekonomickém růstu a konkurenceschopnosti domácností, o kvalitě domovního a bytového fondu a celkové atraktivitě sledovaného regionu. Sledování mezidobých změn také napomáhá k hlubšímu zamyšlení se nad chováním obyvatel daného regionu a hledání širších kontextových příčin a souvislostí. Datovou základnu tvoří především data ze Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) za rok 2001 a data za rok 2011, které umožňují srovnání a hlubší náhled do vývoje bydlení během poslední dekády. Další data pocházejí především z Veřejné databáze ČSÚ.

3.8.1 Základní údaje o domech a bytech

Základním sledovaným ukazatelem v SLDB do úrovně obcí, který vychází z konceptu přihlášení k trvalému bydlišti alespoň jednou osobou, jsou trvale obydlené domy (TOD) a trvale obydlené byty (TOB). Při srovnání výsledků SLDB 2001 a 2011 můžeme ve všech obcích správního obvodu pozorovat poměrně rozdílný vývoj, který má vliv na stav za celé sledované území. Zatímco v Bohumíně sledujeme pouze mírný přírůstek individuální výstavby a mírný pokles trvale obydlených bytů, Dolní Lutyně se vyznačuje přírůstkem 12,4 % TOD a solidním nárůstem TOB o 8,9 %. V Rychvaldu také pozorujeme vysoký 13,4 % nárůst TOD a vysoký přírůstek i na straně TOB (7,4 %). Jako vysvětlení se nabízí posilující sídelní funkce Dolní Lutyně a Rychvaldu, jakožto zázemí pro bydlení v rámci správního obvodu Bohumín a průmyslové ostravské aglomerace.

Tabulka 36: Srovnání počtu trvale obydlených domů a bytů v obcích SO ORP Bohumín

obec, SO ORP	Trvale obydlené domy (TOD)			Trvale obydlené byty (TOB)		
	2001	2011	Změna (%)	2001	2011	Změna (%)
Bohumín	2 719	2 867	5,4	9 121	9 097	-0,3
Dolní Lutyně	1 241	1 395	12,4	1 656	1 804	8,9
Rychvald	1 544	1 751	13,4	2 540	2 729	7,4
SO ORP Bohumín	**5 504**	**6 013**	**9,2**	**13 317**	**13 630**	**2,4**

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001, SLDB 2011

Tabulka 37: Obydlené byty podle právního důvodu užívání a počtu obytných místností v obcích SO ORP Bohumín

Obce/města/ORP	Obydlené byty celkem	Právní důvod užívání bytu				Počet obytných místností				
		ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní	družstevní	1	2	3	4	5 a více
Bohumín	9 097	2 204	202	4 439	1 426	620	1 353	2 791	2 296	1 298
Dolní Lutyně	1 804	1 353	21	106	56	37	106	368	548	663
Rychvald	2 729	1 643	24	561	176	87	323	639	711	800
SO ORP Bohumín	**13 630**	**5 200**	**247**	**5 106**	**1 658**	**744**	**1 782**	**3 798**	**2 844**	**2 761**

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

3.8.2 Domovní fond

Stav domovního fondu doznal v období mezi sčítáními v r. 2001 a 2011 určitých změn, a to především co se týče kvantity domovního fondu, která se zvedla o 8,3 % a dosahuje 6 443 domů v roce 2011. Hlavní podíl na růstu měla výstavba rodinných domů v Rychvaldu (přírůstek 14,5 %) a v Dolní Lutyni (přírůstek 13 %), která předčila přírůstek zaznamenaný v Bohumíně (5,8 %). Bytových domů přibylo 22 v Bohumíně, žádný v Dolní Lutyni a k úbytku o 13 bytových domů došlo v Rychvaldu.
Počet neobydlených domů se snížil za celé období celkem o 14 domů.
Domy sloužící k rekreaci sice neměly na tomto ukazateli majoritní podíl (15 % v roce 2001, 23,7 % v roce 2011), ale jejich počet se v meziobdobí zvedl o 52,2 %.

Tabulka 38: Domovní fond na území obcí SO ORP Bohumín v roce 2001

Obec, SO ORP	Domy celkem	Trvale obydlené domy				Neobydlené domy		Slouží k rekreaci
		Celkem	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatní budovy	Celkem	Podíl (%)	
Bohumín	2 898	2 719	2 136	546	37	179	6,2	15
Dolní Lutyně	1 334	1 241	1 207	25	9	93	7	19
Rychvald	1 716	1 544	1 462	79	3	172	10	33
SO ORP Bohumín	**5 948**	**5 504**	**4 805**	**650**	**49**	**444**	**7,5**	**67**

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001

Tabulka 39: Domovní fond na území obcí SO ORP Bohumín v roce 2011

Obec, SO ORP	Domy celkem	Trvale obydlené domy				Neobydlené domy		Slouží k rekreaci
		Celkem	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatní budovy	Celkem	Podíl (%)	
Bohumín	3 039	2 867	2 260	568	39	172	5,7%	33
Dolní Lutyně	1 490	1 395	1364	25	6	95	6,4%	18
Rychvald	1 914	1 751	1 674	66	11	163	8,5%	51
SO ORP Bohumín	**6 443**	**6 013**	**5 298**	**659**	**56**	**430**	**6,7%**	**102**

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Hrubou představu o kvalitě domů můžeme získat z jejich stáří. V tomto případě je vodícím údajem podíl domů postavených před rokem 1970 na celkovém počtu obydlených domů. Za celý SO ORP Bohumín dosahuje podíl 56,4 %, což odpovídá hodnotě o 8,9 procentního bodu vyšší, než je průměr za celou Českou republiku. V případě srovnání s krajskou hodnotou se jedná o rozdíl dosahující 7,9 procentního bodu ve prospěch kraje.

Relativně vysoký podíl staršího domovního fondu je ovlivněn starší zástavbou obce Bohumín, která je o 4,2 procentního bodu vyšší než v případě obce Rychvald a dokonce o 6,9 procentního bodu vyšší než u obce Dolní Lutyně.

Ve všech třech obcích jsou trvale obydlené byty v časové řadě podle období výstavby velice rozkolísané, avšak podobně se projevujícím mírným útlumem nové výstavby v posledních dvou dekádách. V regionu SO ORP Bohumín tak výstavba nových domů v posledních dvou dekádách nepřekročila hodnoty předrevolučních let.

Tabulka 40: Trvale obydlené domy podle období výstavby ve SO ORP Bohumín

Obec, SO ORP, kraj, ČR	Období výstavby domů						Podíl domů postavených před r.1970 na celkovém počtu domů (v %)
	1919 a dříve	1920–1970	1971–1980	1981–1990	1991–2000	2001–2011	
Bohumín	402	1 296	390	261	229	243	59,2
Dolní Lutyně	129	601	173	158	147	177	52,3
Rychvald	189	774	168	203	181	215	55,0
SO ORP Bohumín	**720**	**2 671**	**731**	**622**	**557**	**635**	**56,4**
Moravskoslezský kraj	**15 008**	**70 135**	**27 868**	**21 641**	**18 291**	**19 212**	**48,5**
Česká republika	**230 908**	**623 757**	**269 255**	**213 648**	**196 874**	**219 379**	**47,5**

Zdroj: SLDB 2011

3.8.3 Bytový fond

Počet trvale obydlených bytů se v meziobdobí sčítání zvýšil o 2,4 %, a to díky výraznému přírůstku trvale obydlených bytů v Rychvaldu (přírůstek 7,4 %) v Dolní Lutyni (přírůstek 8,9 %). Tyto dvě obce se stávají čím dál častěji atraktivnějším a vhodným místem pro bydlení. V Bohumíně se počet trvale obydlených bytů v meziobdobí sčítání snížil o 0,3 procentního bodu.

V poslední dekádě došlo k určitým změnám ve struktuře právní formy bydlení zejména díky privatizaci bytového fondu. Výrazně se zvýšil počet trvale obydlených bytů ve vlastním domě (o 10,3 %). Přibylo také bytů v osobním vlastnictví (v Bohumíně a Rychvaldu), ačkoliv se nejedná o závratně vysokou změnu stavu, jakou lze pozorovat v jiných částech České republiky. Tato situace do určité míry reflektuje nižší ekonomickou konkurenceschopnost domácností v Moravskoslezském kraji.

Nejpopulárnějším způsobem bydlení přetrvává nájemní forma bydlení, která se sice snížila (v Bohumíně a Rychvaldu), ale nájemní byty přesto tvoří přes 33,3 % bytového fondu. Družstevní nájemnictví změnilo svou strukturu zejména v Rychvaldu, kde jejich počet mírně klesl. Situace v Bohumíně a v Dolní Lutyni zůstává téměř beze změny.

Družstevní byty jsou nejrozšířenější formou bydlení v panelových sídlištích, které jsou v SO ORP Bohumín lokalizovány v hojném počtu. Bytová politika intenzivního prodeje městských a družstevních bytů do soukromého vlastnictví není ve zkoumaném regionu stále tak silná, jako je tomu na území ekonomicky vyspělejších regionů České republiky.

Tabulka 41: Srovnání trvale obydlených bytů členěných podle právních důvodů k užívání

Obec, SO ORP, kraj	Počet trvale obydlených		Právní forma užívání trvale obydlených bytů							
			ve vlastním domě		v osobním vlastnictví		nájemní		družstevní	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Bohumín	9 121	9 097	2 127	2 204	149	202	4 892	4 439	1 425	1 426
Dolní Lutyně	1 656	1 804	1 190	1 353	25	21	98	106	55	56
Rychvald	2 540	2 729	1 396	1 643	13	24	634	561	216	176
SO ORP Bohumín	**13 317**	**13 630**	**4 713**	**5 200**	**187**	**247**	**5 624**	**4 545**	**1 696**	**1 658**

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001, SLDB 2011

Rychlost a objem bytové výstavby jsou důležitými hospodářskými ukazateli ekonomické prosperity sledovaného regionu. V období s ekonomicky příznivou situací se zvyšuje poptávka po novém bydlení a tím logicky roste i samotná výstavba. Uvedená data prezentují vývoj dokončených bytů mezi lety 2005 a 2013 na čtyřech úrovních – obce, SO ORP Bohumína, Moravskoslezského kraje a České republiky. Vývojový trend je ve sledovaných letech i pětiletých obdobích značně nevyrovnaný s nepravidelnou distribucí minim a maxim. Zatímco v případě Bohumína je minimem rok 2007 a období 2006–2010, v Dolní Lutyni a Rychvaldu jsou to roky 2005 a 2006 a období 2005–2009. Velký nárůst byl zaznamenán v roce 2013 v Rychvaldu, přestože údaje jsou uvedeny pouze do 31. října 2013.

Tabulka 42: Dokončené byty v období 2005-2013

Obec, SO ORP, kraj, ČR	Dokončené byty v letech								
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bohumín	27	16	9	23	57	14	18	42	12
Dolní Lutyně	15	12	21	24	34	20	23	25	19
Rychvald	12	12	16	24	27	44	31	20	61
SO ORP Bohumín	**54**	**40**	**46**	**71**	**118**	**78**	**72**	**87**	**92**
Moravskoslezský kraj	**1 924**	**1 632**	**1 958**	**2 453**	**2 984**	**2 898**	**2 523**	**2 698**	**2 396**
Česká republika	**32 863**	**30 190**	**41 649**	**38 380**	**38 526**	**36 442**	**28 630**	**29 467**	**25 238**

Zdroj: ČSÚ, 2014

Tabulka 43: Dokončené byty celkem v období 2005-2013

Obec, SO ORP, kraj, ČR	Dokončené byty v letech celkem				
	2005 - 2009	2006 - 2010	2007 - 2011	2008 - 2012	2009 - 2013
Bohumín	132	119	121	154	143
Dolní Lutyně	106	111	122	126	121
Rychvald	91	123	142	146	183
SO ORP Bohumín	**329**	**353**	**385**	**355**	**447**
Moravskoslezský kraj	**10 951**	**11 925**	**12 816**	**13 556**	**13 493**
Česká republika	**181 608**	**185 187**	**183 627**	**171 445**	**158 250**

Zdroj: ČSÚ, 2014

3.8.4 Indikátory

Jako indikátory charakterizující udržitelnost bydlení a výstavby byly zvoleny následující:

- Změna počtu trvale obydlených bytů v letech 2001–2011
- Průměrný roční počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel

První indikátor znázorňuje, jak je území obcí atraktivní z hlediska trvalého bydlení.

Druhý indikátor vyjadřuje, jak rychle probíhá na daném území bytová výstavba, tj. kolik se postaví za rok nových bytů v přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu. Indikátor je sledován ve dvou pětiletých obdobích 2005–2009 a 2008–2012, protože samotný proces výstavby bytů trvá většinou více než jeden rok. Indikátor nepřímo vyjadřuje jednak atraktivitu dané oblasti z hlediska bydlení, ale také životní úroveň a konkurenceschopnost nabídky nového bydlení ve vztahu k poptávce domácností.

3.8.4.1 Změna počtu trvale obydlených bytů v letech 2001 – 2011

Limitem udržitelnosti je zde zvolen nulový přírůstek za dané období. Úbytek trvale obydlených bytů a současný nárůst neobydlených bytů je vnímán jako riziko udržitelného vývoje. Nárůst počtu trvale obydlených bytů charakterizuje jednak atraktivitu dané obce pro trvalé bydlení, ale také postupný růst kvality bydlení.

Hodnocení indikátoru:
-2 84,9 % a méně
-1 85,0 – 94,9 %
0 95,0 – 104,9 %
1 105,0 – 114,9 %
2 115,0 % a více

Tabulka 44: Hodnocení vývoje počtu trvale obydlených bytů v letech 2001-2011

obce, SO ORP, kraj, ČR	Trvale obydlené byty		Změna počtu obydlených bytů v letech 2001–2011		Hodnocení indikátoru
	2001	2011	abs.	%	
Bohumín	9 121	9 097	-24	99,7	**0**
Dolní Lutyně	1 656	1 804	148	108,9	**1**
Rychvald	2 540	2 729	189	107,4	**1**
SO ORP Bohumín	**13 317**	**13 630**	**313**	**102,4**	**0**
Moravskoslezský kraj	**470 235**	**480 158**	**9 923**	**102,1**	**0**
Česká republika	**3 827 678**	**4 104 635**	**276 957**	**107,2**	**1**

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001, SLDB 2011, vlastní výpočet

Hodnocení indikátoru vývoje trvale obydlených bytů dosahuje shody na všech sledovaných úrovních, v SO ORP je mírně vyšší než v Moravskoslezském kraji. Hodnotu indikátoru „0“ můžeme interpretovat jako stagnující. Fakticky se však jedná o velmi mírný pokles na úrovni města Bohumína. K vysokému nárůstu došlo v obci Dolní Lutyně, který je o 1,7 procentního bodu vyšší než na úrovni České republiky (v Rychvaldě o 0,2 procentního bodu). Dolní Lutyně se stává atraktivním místem pro trvalé bydlení v rámci regionu SO ORP Bohumín i ostravské aglomerace. Zvyšující se počet trvale obydlených bytů hovoří o zvyšování pozitivní image regionu.

3.8.4.2 Průměrný roční počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel

V úvahách založených na tradiční analýze vývoje cenzových domácností a odpadu bytů je obecně uvažováno s potřebou nové bytové výstavby v České republice s tempem 40 000 bytů ročně, tj. intenzitou asi 3 až 4 bytů na 1 000 obyvatel ročně. Dle této skutečnosti byla nastavena škála pro hodnocení indikátoru.

Hodnocení indikátoru:
-2 menší než 0,99
-1 1,00 – 1,99
0 2.00 – 2,99
1 3,00 – 3,99
2 4,00 a více

Tabulka 45: Průměrný roční počet dokončených bytů na 1 000 obyvatel v období 2005-2009 a 2009-2013

Obec, SO ORP, kraj, ČR	Dokončené byty		Roční průměr		Průměrný roční počet dokončených bytů na 1000 obyv.		Hodnocení indikátoru	
	2005 -2009	2009 - 2013	2005 - 2009	2009 - 2013	2005 - 2009	2009 - 2013	2005 - 2009	2009 - 2013
Bohumín	132	143	26,4	28,6	1,2	1,3	-1	**-1**
Dolní Lutyně	106	121	21,2	24,2	4,4	4,8	2	**2**
Rychvald	91	183	18,2	36,6	2,6	5,1	0	**2**
SO ORP Bohumín	**329**	**447**	**65,8**	**89,4**	**1,9**	**2,6**	**-1**	**0**
Moravskoslezský kraj	**10 951**	**13 493**	**2 190,2**	**2 698,6**	**1,8**	**2,2**	**-1**	**0**
Česká republika	**181 608**	**158 250**	**36 321,6**	**31 650,0**	**3,5**	**3,0**	**1**	**1**

Dynamiku průměrného ročního počtu dokončených bytů na 1 000 obyvatel můžeme ve zkoumaném SO ORP Bohumín považovat za podprůměrnou a silně ovlivněnou neblahými makroekonomickými podmínkami, jež jsou charakteristické pro většinu Moravskoslezského kraje.

Výsledek 1,3 za obec Bohumín v období 2009–2013 je mnohem nižší než je indikovaná celorepubliková hodnota. Na novou výstavbu bytů působí v daném regionu celá řada místních faktorů, které se nenachází ve velmi příznivé konstelaci. Světlou výjimku tvoří obec Rychvald a obec Dolní Lutyně. Rychvald svými 5,1 průměrně dokončenými byty na 1 000 obyvatel za rok vysílá signál pozitivního vývojového trendu. Vysokého hodnocení indikátoru dosahuje i Dolní Lutyně (4,8 dokončených bytů na 1 000 obyvatel za rok).

Obec Dolní Lutyně a obec Rychvald se stávají vyhledávanými lokalitami pro bydlení v regionu, což je dáno jejich rurálnějším charakterem a polohou v zázemí velkých měst ostravské aglomerace.

3.8.5 Analýza disponibilních zastavitelných ploch pro bydlení a potřeby nových zastavitelných ploch v jednotlivých obcích

Následující kapitola byla zpracována pořizovatelem v rámci zpracování územně plánovacích dokumentací jednotlivých obcí. Jedná se o analýzu ploch bydlení na základě podkladů, které měl pořizovatel k dispozici v první polovině r. 2014.

BOHUMÍN

Využití zastavěného území

Při vymezování hranice zastavěného území bylo shledáno, že v území obce se nevyskytuje větší rozsah nezastavěných pozemků zahrnutých do zastavěného území a proluk.

Územní plán Bohumína řeší komplexně účelné využití zastavěného území a vymezuje zastavitelné plochy různého funkčního využití vyváženě – v souladu s principy udržitelného rozvoje území. V zastavěném území stanoví územní podmínky pro dostavbu dosud nevyužitých ploch uvnitř vymezeného zastavěného území a stanoví také podmínky pro využití některých ploch bývalých průmyslových areálů (zejména v centru města), které jsou v současnosti nevyužívané – tyto plochy jsou vedeny převážně jako plochy přestavby.

S ohledem na značný rozsah ploch určených pro výrobu a podnikání, které jsou součástí již zastavěného území, další zastavitelné plochy pro tento účel jsou v územním plánu navrhovány pouze v omezené míře. Územní plán rovněž vymezuje plochy přestavby vymezená ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území.

Vyhodnocení potřeby vymezení zastavitelných ploch pro bydlení v obci Bohumín

Při posouzení potřeb (nároků) obce pro plochy bydlení vyplynuly tyto závěry:

- V obci mezi lety 2012–2017 došlo k úbytku obyvatel, a to v absolutním počtu o 746 obyvatel (3,4 %), což bylo způsobeno jak negativním migračním saldem tak i záporným přirozeným přírůstkem:
  - Negativní migrační saldo je mezi léty 2012 – 2016 v absolutním počtu 658 obyvatel
  - Záporný přirozený přírůstek obyvatel je mezi léty 2012 – 2016 v absolutním počtu 259 obyvatel
- Mezi léty 2012 – 2016 pokračovala stagnace v přírůstek individuální výstavby. Intenzita bytové výstavby je ve srovnání s celorepublikovým průměrem nízká. Počet dokončených bytů se mezi roky 2012–2016 v průměru pohyboval kolem 16 bytů za rok, z tohoto počtu je evidováno ročně 10 dokončených rodinných domů.
- Početná panelová zástavba klade větší potřebu na požadavky vyplývající z nechtěného soužití a potřeby mít vlastní bydlení.
- Město Bohumín se nachází v Metropolitní rozvojové oblasti Ostrava (OB 2), v blízkosti centra této metropolitní rozvojové oblasti a s výborným dopravním napojením na město Ostravu.
- Plochy pro bydlení jsou ve většině případů dostatečně napojeny na veřejnou technickou a dopravní infrastrukturu.
- Negativní hodnocení sociodemografického, environmentálního a hospodářského pilíře zapříčiňuje nevyváženost v celkovém hodnocení udrženého rozvoje území.

Pro zamezení dalšího prohlubování negativních trendů a zvýšení atraktivity bydlení je žádoucí vymezit nové plochy pro bydlení a navrhnout jejich napojení na dopravní a technickou infrastrukturu.

Tabulka 46: Potřeba zastavitelných ploch pro bydlení

Řádek č.		Počet bytových jednotek
1	Požadavky vyplývající z demografického vývoje	4
2	Požadavky vyplývající z nechtěného soužití	13
3	Požadavky vyplývající z potřeby mít vlastní bydlení	13
4	Požadavky vyplývající z polohy obce v rozvojové oblasti (vliv blízkosti centra rozvojové oblasti)	15
	Celkem	**45**

Vzhledem k charakteru obce a předpokládanému zájmu žadatelů o byt se stanovuje poměr bytových jednotek následovně:

Tabulka 47: Poměr bytových jednotek

20 % bytů v bytových domech	9 bytových jednotek
80 % bytů v rodinných domech	36 bytových jednotek
Celkem	**45 bytových jednotek**

1 bytová jednotka v bytovém domě = potřeba cca 400 m^2 plochy
1 bytová jednotka v rodinném domě = potřeba cca 1500 m^2 plochy

Na základě odborného odhadu je předpokládaná realizace 45 nových bytů ročně tj. ve střednědobém horizontu očekávané platnosti územního plánu do roku 2033 přibližně 675 nových bytů.

Tabulka 48: Výpočet potřeby zastavitelných ploch pro bydlení

Řádek č.		Plocha (ha)
1	Potřeba ploch pro bydlení v bytových domech	5,4
2	Potřeba ploch pro bydlení v rodinných domech	81,0
3	Potřeba ploch pro bydlení (ř. 1 + ř. 2)	86,4
4	Rezerva 30 %	25,9
	Potřeba ploch pro bydlení celkem (ř. 3 + ř. 4)	**112,3**

V obci Bohumín je celková potřeba 112,3 ha plochy pro bydlení v bytových a rodinných domech.

V územním plánu jsou vymezeny zastavitelné plochy pro bydlení (B) v ploše 55,92 ha, plochy bydlení individuálního (BI) 43,61 ha a plochy smíšené obytné (SO) 12,98 ha. U zastavitelných ploch většího rozsahu, bylo podmíněno jejich další využití zpracováním územní studie, která má zejména prověří koncepci dopravní a technické obsluhy, případně prostorové regulace zástavby a budou vymezeny plochy veřejných prostranství. Využití některých zastavitelných ploch bylo dále podmíněno uzavřením dohody o parcelaci s cílem ověření racionálního vnitřního uspořádání ploch parcelací území a nalezení dohody mezi jednotlivými vlastníky pozemků v dané ploše. Všechny zastavitelné plochy navazují na zastavěné území obce, nacházejí se u stávajících místních, popř. účelových komunikací. Návrh zastavitelných ploch poskytuje variabilní nabídku pro potencionální zájemce o výstavbu rodinných domů s dostatečným převisem nabídky ploch nad poptávkou pro udržení přijatelné ceny pozemku navrženého k zástavbě. Současně lze konstatovat, že další zastavitelné plochy pro bydlení by již na území obce neměly být vymezovány, pokud nedojde k jejich využití pro účel, pro jaký jsou navrženy, popř. nedojde k jejich směně za pozemky zemědělské.

S ohledem na reálnou potřebu vymezení zastavitelných ploch zejména pro bydlení a také s ohledem na požadavky na ochranu zemědělského půdního fondu jsou v územním plánu navrženy také plochy územních rezerv – i tyto plochy navazují na již vymezené plochy zastavitelné. Navržením ploch územních rezerv je do budoucna naznačen směr možného dalšího územního rozvoje města, který může nastat po zastavění vymezených zastavitelných ploch – rozsah potřeby využití těchto územních rezerv je otázkou dlouhodobého rozvoje města.

RYCHVALD

Město Rychvald patří k menším městům v silně urbanizovaném okrese Karviná. V minulosti prošlo vývojem poznamenaným z hlediska vývoje počtu obyvatel těmito zásadními skutečnostmi:

- Poloha v silně urbanizované a průmyslové krajině Ostravské aglomerace, v minulosti s těžbou uhlí.
- Omezujícím faktorem je vysoká úroveň nezaměstnanosti v širším regionu.
- Blízkost měst Ostravy, Orlové a Bohumína.
- Specifickým faktorem je tradice rozptýlené zástavby.

Počet obyvatel v řešeném území po r. 1991 stagnoval. K výraznému růstu počtu obyvatel došlo v cca posledních 5 letech, v návaznosti na rozvoj bytové výstavby. Očekávaný rozsah nové bytové výstavby během návrhového období vychází z následujících předpokladů:

1. Je možno předpokládat odpad bytového fondu (trvale obydlených bytů) v rozsahu asi 0,2% z výchozího počtu bytů ročně, přitom většinou nepůjde o fyzický odpad (demolice), ale spíš o slučování bytů, převod na druhé bydlení apod., tj. cca 5 bytů ročně. Odpad na úrovni 0,2% ročně je stanoven velmi nízko, odráží i předpoklad výrazně lepšího hospodaření s bytovým fondem.
2. Na přírůstek počtu bytů (jejich potřebu) vyvíjí tlak i neustálé zmenšování průměrné velikosti domácnosti (růst podílu domácností důchodců, rozvedených a samostatně žijících osob apod.). Okrajovým faktorem je i možné snížení rozsahu soužití cenzových domácností. Růst soužití domácností, který probíhá v posledních letech, však není možno považovat (především v zástavbě rodinných domků) za jednoznačně negativní proces. Takto vzniká potřeba cca 10-12 bytů ročně.
3. Pro předpokládaný mírný nárůst počtu obyvatel, celkem cca 100 bytů.

Pro úplnost je nezbytné konstatovat, že při odhadu reálné potřeby nových ploch pro obytnou výstavbu v řešeném území byly vzaty tyto faktory:

- Z pohledu regionu, kraje jsou tržní ceny stavebních pozemků v spíše Rychvaldu průměrné (vzhledem k Ostravě výrazně nižší), úroveň daně z nemovitostí je všeobecně nízká (obec nepřijala zvýšené koeficienty daně z nemovitostí), neexistuje výraznější tlak na prodej nemovitostí a zejména pozemků.
- Tradice držby pozemků v rozptýlené zástavbě, která je prodávána spíše rodinným příslušníkům, známým.
- Zda nová výstavba bude na plochách vymezených územním plánem realizována, závisí na připravenosti a tržní dostupnosti pozemků (zda budou k prodeji nabídnuty), jejich ceně, na celkové ekonomické situaci (např. veřejné podpoře nové bytové výstavby apod.).
- S ohledem na poměrně atraktivní příměstskou polohu obce nelze vyloučit zájem o novou výstavbu bytů i ze širšího okolí (suburbanizační tlaky).

Na základě odborného odhadu je předpokládána realizace cca 15-20 nových bytů ročně, tj. do roku 2028 cca 280 nových bytů. Z uvedeného počtu bude cca 1/5 realizována bez nároku na nové plochy (přístavby, nástavby, na místě demolic, v prolukách zahrad apod.). Ve střednědobém období očekávané platnosti územního plánu tak vzniká potřeba nových ploch pro cca 180 bytů, v naprosté většině v rodinných domech. Do obce mohou směřovat zájmy jednak jednotlivých investorů z okolního regionu, jednak i zájmy realitních firem, které se zajímají o realizaci ucelených lokalit obytné výstavby. Zda však bude nová výstavba skutečně realizována, závisí na reálné dostupnosti pozemků, jejich ceně, na celkové ekonomické situaci apod. Z uvedeného důvodu je doporučováno uvažovat s vyšší plošnou rezervou cca 50-70% ploch. Nabídka ploch by neměla být „úzkým“ místem rozvoje obce.

BILANCE POČTU OBYVATEL A BYTŮ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ

obec-část obce	obyvatel		obydlených bytů		úbytek bytů
rok	**2013**	**2028**	**2013**	**2028**	**do r. 2028**
celkem	7150	7450	2750	2950	80

obec-část obce	nových bytů do r. 2028				druhé bydlení	
	v bytových domech (BD)	v rodinných domech (RD)	plocha [ha]		obytných jednotek	
			BD	RD	r. 2013	r. 2028
řešené území	(40)	(240)			300	320
řešené území	20-40	180-200	BH* 1,3 SM* 2,2	BI* 160,9		

Poznámka:

- *Plochy s rozdílným způsobem využití:*

* *BH* - *bydlení – hromadné v bytových domech*

* *BI* - *bydlení – individuální v rodinných domech městské a příměstské*

* *SM* - *smíšená obytná – městská*

- Údaje v závorkách odpovídají očekávanému počtu bytů realizovaných na nových plochách vymezených v územním plánu obce jako návrhové. Mírný nárůst druhého bydlení o cca 20 bytů se realizuje zejména formou „odpadu“ trvale obydlených bytů.

Údaje v závorkách odpovídají očekávanému počtu bytů realizovaných na nových plochách vymezených v územním plánu obce jako návrhové. V řešeném území je cca 740 bytů v bytových domech, jejich počet zůstane zachován. Mírný nárůst druhého bydlení o cca 20 bytů se realizuje zejména formou „odpadu-úbytku“ trvale obydlených bytů.

DOLNÍ LUTYNĚ

Využití zastavěného území a zastavitelných ploch

Tabulka 49: Disponibilní plochy určené územním plánem pro bydlení

Řádek č.		Plocha v ha
1	Zastavitelné plochy určené územním plánem k bydlení (plochy hromadného bydlení a smíšené obytné)	119,21
	Z toho:	
2	Již zastavěné plochy (zjištění z podkladů poskytnutých příslušným stavebním úřadem, z leteckých snímků, šetření v terénu, z katastru nemovitostí) – zahrnuty jsou pouze plochy, kde již byla realizována či zahájena výstavba	8,53
3	Plochy zastavěné v období od vymezení zastavěného území do doby vydání územního plánu 10/2008-04/2010 (zjištění kvalifikovaným odhadem za použití leteckých snímků a údajů z katastru nemovitostí)	3,2
4	Volné zastavitelné plochy (ř. 1 – ř. 2 – ř. 3)	107,48
9	Zastavitelné plochy s prokazatelnou nemožností jejich využití k zastavění celkem	0,00
10	Disponibilní zastavitelné plochy určené územním plánem k bydlení (ř. 4 – ř. 9)	107,48

Nulová hodnota výměry zastavitelných ploch s prokazatelnou nemožností jejich využití k zastavění v řádku č. 9 je pouze relativní. Lze jen těžko odhadnout, jaký podíl zastavitelných ploch tvoří „čisté“ pozemky a pozemky „hrubé“, na nichž bude realizována např. dopravní infrastruktura či zeleň. Z grafické části územního plánu vyplývá, že nemalá část vymezených zastavitelných ploch smíšených obytných je zároveň zatížena průchodem sítí technického vybavení včetně jejich ochranných a bezpečnostních pásem a také záměry na realizaci např. technické infrastruktury. Část takto vymezených ploch smíšených obytných je pro samotnou bytovou výstavbu prakticky nevyužitelná.

Z šetření v terénu a zejména z aktuálních leteckých snímků je patrné, že část zastavitelných ploch se přirozeným procesem stala zastavěným územím (založení okrasných soukromých zahrad, výstavba rodinných domů na nadstandardně rozsáhlých pozemcích) nebo naopak územím využívaným k zemědělským účelům (chov ovcí, koní, pěstování plodin).

V dalších kapitolách zprávy je vymezen požadavek na úpravu resp. redukci takto změněných zastavitelných ploch resp. požadavek na navrácení nevyužitých ploch do nezastavěného území.

Je nutné konstatovat, že absolutní hodnota disponibilních zastavitelných ploch určených k zastavění, uvedená v řádku č. 10, nevypovídá o skutečném stavu území. Teprve aktualizací zastavěného území v rámci pořízení změny územního plánu bude zpřesněna výměra reálně využitelných „čistých“ zastavitelných ploch.

Pro úplnost uvádíme, že ve sledovaném období došlo také k poměrně intenzivnímu využití zastavěného území, v němž bylo k výstavbě rodinného bydlení využito dalších 5,42 ha pozemků – proluk uvnitř zastavěného území.

Vyhodnocení potřeby vymezení zastavitelných ploch pro bydlení v obci Dolní Lutyně

Počet dokončených rodinných domů se v letech 2008-2010 v průměru pohyboval kolem 20 za rok, ve sledovaném období 2010–2013 pak 16 rodinných domů za rok.

Přírůstek obyvatel v obci v desetiletí 2001–2010 byl 231 osob (ze 4769 na 5000, tj. o 4,6 %). Ve sledovaném období se počet obyvatel v obci měnil následovně:

Obec / rok (k 31.12)	2010	2011	2012	2013
Dolní Lutyně	5 000	5 048	5 094	5 105

Z uvedeného vyplývá, že předpokládaný vývoj počtu obyvatel, uvedený v platném územním plánu (prognóza v r. 2015: 4750 obyvatel) neodpovídá skutečnosti. Počet obyvatel obce v hodnoceném období stále mírně rostl – absolutně o 105 obyvatel, relativně o 2,1 % (oproti prognóze je už nyní vyšší o 355 obyvatel). Migrační atraktivita obce je vzhledem k okolnímu regionu mírně nadprůměrná, v nejbližší budoucnosti lze předpokládat také mírně rostoucí saldo migrace.

Tabulka 50: Odborný odhad potřeby zastavitelných ploch pro bydlení

Řádek č.		Počet bytových jednotek
1	Požadavky vyplývající z demografického vývoje	6
2	Požadavky vyplývající z nechtěného soužití	4
3	Požadavky vyplývající z potřeby mít vlastní bydlení	6
4	Požadavky vyplývající z polohy obce v rozvojové oblasti (vliv blízkosti centra rozvojové oblasti)	10
	Celkem	26

Vzhledem k charakteru obce a předpokládanému zájmu žadatelů o byt se stanovuje poměr bytových jednotek následovně:

10 % bytů v bytových domech	2 bytové jednotky
90 % bytů v rodinných domech	24 bytových jednotek
Celkem	26 bytových jednotek

1 bytová jednotka v bytovém domě = potřeba cca 300 m^2 plochy
1 bytová jednotka v rodinném domě = potřeba cca 2000 m^2 plochy (viz kap. a.1)

Tabulka 51: Výpočet potřeby zastavitelných ploch pro bydlení - do roku 2025

Řádek č.		Plocha
1	Potřeba ploch pro bydlení v bytových domech	7 200 m^2
2	Potřeba ploch pro bydlení v rodinných domech	576 000 m^2
3	Potřeba ploch pro bydlení (ř. 1 + ř. 2)	583 200 m^2
4	Rezerva 20 %	116 600 m^2
5	Potřeba ploch pro bydlení celkem (ř. 3 + ř. 4)	699 840 m^2 70,00 ha
6	Doposud zastavěno v zastavitelných plochách	11,73 ha
7	Navrženo vrátit do nezastavěného území	10,17 ha
8	Zastavitelné plochy nad rámec potřeby 119,21 ha – (ř. 5 + ř. 6 + ř. 7)	27,31 ha

S ohledem na postavení obce v Rozvojové oblasti Ostrava OB2 a její značnou obytnou atraktivitu v širším regionu je potřeba nové bytové výstavby výrazně vyšší v porovnání s okolními obcemi. Je žádoucí, aby Územní plán Dolní Lutyně obsahoval dostatek ploch určených k bydlení – převis nabídky brzdí růst cen pozemků nad obvyklou úroveň a přispívá k optimálnímu fungování trhu s pozemky pro bydlení.

V obci Dolní Lutyně je odhadována do roku 2025 potřeba 70 ha plochy pro bydlení v bytových a rodinných domech. Z celkové výměry vymezených zastavitelných ploch bylo již využito 11,73 ha ploch, zároveň je 10,17 ha ploch navrženo k navrácení do nezastavěného území.

V územním plánu je vymezeno o 27,31 ha více zastavitelných ploch určených pro bydlení - nutno upozornit, že jde o zastavitelné plochy smíšené obytné, kde je sice obytná funkce dominantní, nicméně je možné ji doplnit i funkcí obslužnou, výrobní a rekreační. Uvedené výměry navíc nezahrnují zastavitelné plochy s prokazatelnou nemožností jejich využití k zastavění.

3.8.6 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Atraktivní poloha všech sídel v blízkosti Ostravy (centrum rozvojové oblasti)	Velmi nízká intenzita bytové výstavby především v Bohumíně
Dostatečné napojení ploch bydlení na veřejnou technickou infrastrukturu ve všech obcích	Plochy bydlení v Bohumíně umístěné v blízkosti sesuvných území (Bohumín-Záblatí)
Dostatečný rozsah disponibilních zastavitelných ploch pro bydlení na celém území ORP	Umístění ploch pro bydlení v místech negativních vlivů průmyslové výroby (emise, hluk, prašnost) jak z území ORP, tak mimo toto území (elektrárna Dětmarovice, průmyslová základna Ostravy)
Pokračující proces zkvalitňování hromadného bydlení ve formě regenerace sídlišť v Bohumíně i Rychvaldu	Plochy bydlení v Bohumíně umístěné v území s vysokým stupněm rizika záplavy (místní část Vrbice, Pudlov, Starý Bohumín, Šunychl a Kopytov)
Velký podíl bytů vlastněných městem Bohumín	Početná panelová zástavba v Bohumíně
Relativní nízká cena pozemků určených pro bydlení	Zhoršené podmínky pro zakládání staveb způsobené vysokou hladinou spodní vody a existencí subglaciálního koryta (zejména Bohumín)
	Značný podíl rozptýlené slezské zástavby
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
Větší poptávka po zastavitelných plochách určených pro bydlení v důsledku stěhování obyvatel z míst rozšiřování těžby černého uhlí	Zhoršení pohody bydlení realizací dopravních záměrů nadregionálního významu (VRT, vodní cesta DOL, silnice R68)
Snížení rizika záplav v plochách bydlení dokončením výstavby protipovodňových opatření na Bohumínsku	Pokračující stárnutí či chátrání domovního a bytového fondu
Urbanistické zefektivnění rozptýlené slezské zástavby zejména v Rychvaldě a Dolní Lutyni	Klesající poptávka po novém bydlení v důsledku zhoršení ekonomických podmínek obyvatel
Příprava ploch pro novou bytovou výstavbu	Snižující se podpora státu na rozvoj bydlení

3.8.7 Závěry kapitoly bydlení

Jedním z předpokladů spokojeného života občanů SO ORP Bohumín je zajištění důstojného bydlení. Jeho dostupnost je ovlivňována především rozsahem bytové výstavby a využitím existujícího bytového fondu. Ačkoliv zájem samospráv, soukromých investorů a developerů o dostavbu proluk, v nichž by vznikaly nové byty i nebytové prostory, stoupá, bytová výstavba naráží na nízkou poptávku a ekonomickou konkurenceschopnost domácností v regionu.

Je potřeba zvýšit úroveň společenského a kulturního života a využít potenciál zázemí Ostravy jako místa pro život v přirozené suburbanizační zóně. Ke kvalitnímu bydlení neodmyslitelně patří kvalitní veřejná prostranství z pohledu obnovy či výsadby veřejné zeleně, zřizování dětských hřišť a rekreačních ploch, vybudování dostatečného počtu parkovacích míst pro nájemníky a zdokonalení systému místních komunikací (zejména chodníků a cyklostezek). Tyto investice nejsou zdaleka tak nákladné pro obecní rozpočet, jako příprava nové výstavby, a přesto mají zásadní vliv na úroveň bydlení a spokojenost občanů.

K výstavbě nových bytů se dají využít nevyhovující byty, nebytové prostory a objekty nebo průmyslové *brownfields*. Připravené pozemky pro individuální bydlení a nabídka bytů za přijatelné ceny by měla napomoct ke stabilizaci obyvatel a tím i ke zvýšení příjmů obou obcí. Na rozvoj bydlení by obce měly efektivně využívat státních programů a především také evropských fondů.

3.9 REKREACE

Cestovní ruch a rekreace se v posledních desetiletích stávají stále významnějším jevem promítajícím se do území. Významně ovlivňují jak vlastní rozvoj systému osídlení, tak antropogenní transformaci krajiny. V systému osídlení vytvářejí podněty především pro lokalizací druhého bydlení, ubytovacích a obslužných kapacit.

V úvodu této kapitoly je nutné nejprve objasnit pojmy rekreace, cestovní ruch a turismus.

- rekreace - krátkodobá forma odpočinku obyvatel v prostředí jiném než místo bydliště nevyžadující přenocování,
- cestovní ruch - ekvivalent slova turismus, dlouhodobější forma odpočinku obyvatel mimo místo bydliště spojená s jedním či více přenocováními.

Rozvoj rekreace je mnohdy spojován i se zásadním hospodářským rozvojem území, jeho prosperitou. Na druhé straně v mnoha případech i s negativními dopady na přírodní podmínky a životní prostředí. Je nutné vnímat i omezenou stabilitu tohoto rychle rostoucího odvětví, zejména v období zhoršené hospodářské prosperity.

Z hlediska marketingové rajonizace cestovního ruchu ČR je SO ORP Bohumín součástí turistického regionu Severní Morava a Slezsko a dále turistické oblasti Těšínské Slezsko. Pro svou výhodnou polohu (leží na hranici dvou států, na soutoku řek Odry a Olše, na křižovatce železničních tratí) má region významnou roli v celém Moravskoslezském kraji. Na druhou stranu jeho poloha v silně průmyslové ostravsko-karvinské aglomeraci je z pohledu rekreace a rozvoje cestovního ruchu velmi limitující. Vysoce urbanizovaná a industrializovaná krajina je vhodná především pro příměstskou rekreaci se zaměřením na sport.

Při bližším pohledu na krajinu SO ORP je možno ji rozdělit na dvě části. Území obce Bohumín je možno charakterizovat jako hustě zastavěnou oblast s průmyslovou zástavbou a zatopenými štěrkovnami v okolí řeky Odry. Území obcí Dolní Lutyně a Rychvald je pak charakteristická svou kulturní krajinou s rozvolněnou až rozptýlenou zástavbou slezského typu. I přes tlaky na krajinu spojené s bouřlivým rozvojem Ostravska, v území se zachovaly cenné meandry řeky Odry na severu a drobná údolí a strže s lesíky, se zachovanými vodními plochami – rybníky.

3.9.1 Lokalizační předpoklady rekreace

3.9.1.1 Přírodní předpoklady rekreace

Přírodní podmínky území vytvářejí základní lokalizační předpoklady rekreace a cestovního ruchu. V rámci SO ORP Bohumín se přírodní podmínky téměř neliší, kromě meandrů řeky Odry a přilehlých jezer nenabízí území správního obvodu výjimečné přírodní atraktivity. Území správního obvodu je v porovnání s celorepublikovým průměrem **velice podprůměrně zalesněno**, plochy lesů zde dosahují jen 7,4 % území, vyšší je dokonce i rozloha vodních ploch (8,1 %). Z přírodního hlediska území není příliš cenné, několik výjimečných lokalit však lze definovat:

PP Hraniční meandry Odry

Úsek meandrujícího toku Odry na česko-polské hranici od soutoku s Olší po Starý Bohumín, lužní porosty. Ve střední Evropě unikátní rezervace obsahuje meandry, slepá ramena a tůně vzniklé neregulovanými korytotvornými procesy řeky. Zhruba sedmikilometrový úsek vodního toku mezi Starým Bohumínem a Kopytovem vytváří štěrkové náplavy a lavice, čímž dochází k neustálé mírné změně státních hranic mezi Českou a Polskou republikou. Hlavním a dlouhodobým cílem ochrany přírody a krajiny v přírodní památce je v co největší možné míře zachování přirozeného vývoje vodního toku a na něj vázaných přírodních stanovišť. Zasahuje pouze na území Bohumína, k.ú. Kopytov, Nový Bohumín a Starý Bohumín.

PR Skučák

Rybník se vzácnou květenou (plavín leknínovitý) a bohatou avifaunou (rozloha 30,08 ha v obci Rychvald). PR Skučák se skládá z vodní plochy, z pásu rákosin, zbytek tvoří zazemněná část. Z zemních vegetačních jednotek se zde nachází společenstva plovoucích rostlin, vodních rostlin, rákosin, vysokých ostřic, zblochanu, kulturní louky, degradované louky, bažinné olšiny a ruderealizované břehové porosty.

PP Věřňovice

Jedná se o území výrazné říční terasy řeky Olše s téměř přirozeným lesním porostem a výskytem chráněných druhů rostlin a živočichů (sněženka podsněžník, bledule jarní, jezevec lesní). Jižní část tvoří kosená pastvina s řadou teplomilných rostlin, východní okraj lemuje lužní les. Přirozená druhová skladba byla na několika místech narušena výsadbami nepůvodních druhů např. dubu červeného (*Quercus rubra*) a buku lesního (*Fagus sylvatica*).

Na území SO ORP se nachází také několik lokalit NATURA 2000 – EVL Hraniční meandry Odry, Niva Olše – Věřňovice a Heřmanický rybník. Do ptačích oblastí patří Heřmanský stav Odra Poolší.

Co se týče rekreace v tomto území - řeka **Odra se dá spolu s Olší využívat vodácky**. Jedná se o klidné až mírně proudící řeky. Zatímco Olše je ve svém dolním úseku (Dětmarovice – ústí do Odry) sjízdná pouze na jaře nebo po deštích (obtížnost ZWB: klidná voda – slabě proudící voda), je Odra v úseku od Suchdola nad Odrou až po státní hranici sjízdná celoročně (obtížnost ZWC: mírně proudící). Samotné zázemí pro vodní turistiku je zde ovšem málo rozvinuté.

Těžba štěrku, která je stále v některých lokalitách v současné době dosti intenzivní, vytvořila umělá jezera, která jsou vyhledávána zejména v létě ke **koupání** a relaxaci. Jedná se o následující jezera:

- **Vrbické jezero** – k dispozici je sportovní hřiště, kurty
- **Kališovo jezero** – minigolf, beach volejbal, jachting, občerstvení

Níže zmíněné vodní toky i jezera se využívají také k **rybaření:**

- Odra – celoročně v celé délce hranice katastru, včetně Bohumínské a Vrbické stružky,
- Olše – celoročně v celé délce hranice katastru,
- Slepé rameno Odry – celoročně,
- Vrbické jezero, malé Kališovo jezero, Kališovo jezero.

Pro hodnocení přírodního potenciálu pro rekreaci a cestovního ruchu je možno použít hodnocení tzv. **potenciálních rekreačních ploch**. Tento ukazatel zobecňuje vliv celkových přírodních podmínek na současný stav a intenzitu funkčně prostorového využití území a podává pohled na souhrnný přírodní potenciál území pro jeho rekreační využití. Hodnota ukazatele vzniká součtem ploch rekreačně využitelných v katastrálních územích jednotlivých obcí, který je poté vydělen celkovou rozlohou obce. Za rekreačně využitelné plochy jsou v našem pojetí považovány plochy lesní půdy, luk a pastvin, zahrad, sadů, dále vodní plochy (tekoucí a stojaté vody). Hodnota ukazatele se na území ČR pohybuje od 0,8 do 98,6 %.

Z hodnocení potenciálních rekreačních ploch je zřejmé, že přírodní potenciál území pro jeho rekreační využití je nízký. Dle Atlasu cestovního ruchu (2006) Bohumín a Dolní Lutyně leží ve většinou zemědělsky využívané venkovské krajině v nížinách a pahorkatinách – pro cestovní ruch a rekreaci

jsou zde málo vhodné přírodní podmínky, zatímco průměrné podmínky pro rekreaci jsou v Rychvaldu.

Obrázek 27 : Chráněná území v SO ORP Bohumín

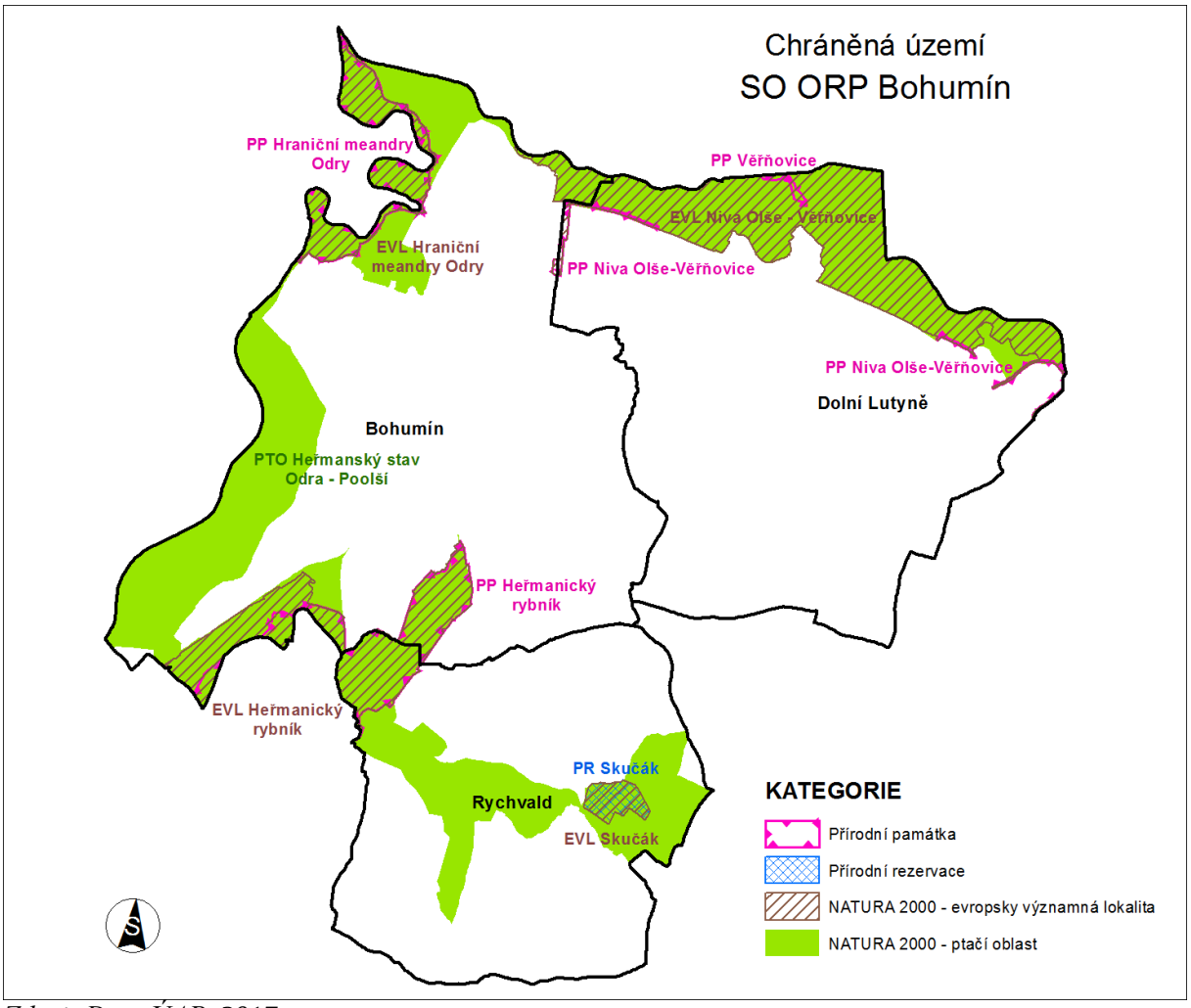

Zdroj: Data ÚAP, 2017

Tabulka 52: Podíl potenciálních rekreačních ploch v jednotlivých obcích SO ORP Bohumín

Obec	**Podíl potenciálních rekreačních ploch [%]**
Bohumín	25,9
Dolní Lutyně	24,4
Rychvald	38,0
SO ORP Bohumín	**28,2**

Zdroj: ČSÚ, 2017

3.9.1.2 Historické a kulturní památky

V SO ORP Bohumín se nachází celkem **25 nemovitých kulturních památek**, které jsou zapsány v Ústředním seznamu kulturních památek ČR, a které zasluhují největší ochranu. Nejvíce z nich se nachází v **Bohumíně** (celkem 18), z nichž nejvýznamnější jsou:

- Architektonický komplex současné budovy radnice,
- Katolický kostel Božského Srdce Páně,
- Evangelický kostel Slezské evangelické církve augsburského vyznání,
- Farní kostel Narození Panny Marie ve Starém Bohumíně – významné poutní místo,
- Národní dům č. p. 37,
- Výpravní budova železniční stanice,
- Pevnostní srub MO-S-5 „Na trati“ - jedna z největších zajímavostí pro turisty na území SO ORP; srub je součástí systému vojenského opevnění pocházejícího z druhé světové války a díky aktivitě Klubu vojenské historie Bohumín se postupně stává skanzenem vojenské historie.

V **Dolní Lutyni** se nachází pět nemovitých kulturních památek, z nichž jednou je zámek ve zchátralém stavu ve vlastnictví obce. Další nemovitou kulturní památkou je kostel sv. Jana Křtitele či socha sv. Jana Nepomuckého v části obce Věřňovice.

V **Rychvaldu** se nachází dvě nemovité kulturní památky, z nichž jednou je kostel sv. Anny a druhou, významnější, je **zámek**, který je v rekonstrukci. Po jejím skončení může významně zvýšit rekreační potenciál obce.

3.9.1.3 Kulturně municipální předpoklady rekreace a infrastruktura pro volnočasové aktivity

Každá z obcí SO ORP Bohumín může nabídnout spektrum kulturních akcí a podmínek pro rekreační a volnočasové aktivity.

Bohumín
Střediskem kulturního dění je zrekonstruovaný objekt kina v centru města a přírodní amfiteátr s letním kinem v Parku Petra Bezruče. Kulturní akce se však celoročně pořádají především ve venkovním prostředí na tradičních místech v rámci celého města, např. na náměstí v Novém i Starém Bohumíně, v hobbyparku, Sokolovně v Záblatí. Na konání kulturních akcí v Bohumíně se kromě města podílejí i četná občanská sdružení a spolky, nejznámějším je občanské sdružení Maryška (pořadatel populárního řezbářského plenéru Léto-kruhy), jež má své stálé zázemí na náměstí T. G. Masaryka. O volnočasové aktivity dětí se stará Dům dětí a mládeže Fontána na ul. Janáčkově, pro bohumínské umělce funguje středisko BART. V Bohumíně se nachází také podnikové muzeum bývalých železáren, jehož expozice mapuje historii podniku od jeho vzniku až po současnost, a to v souvislosti s historií města Bohumína. Provoz muzea je omezený.

V oblasti rekreace a cestovního ruchu je město Bohumín v posledních letech spojováno především s místním Aquacentrem s pětadvacetimetrovým plaveckým bazénem s průplavovým bazénem a vodními atrakcemi. Součástí aquacentra je whirpool, saunový svět, masáže, v letní sezóně pak adventure golf, hřiště na plážový volejbal a pétanque. Na Aquacentrum bezprostředně navazuje zastřešený zimní stadión, který lze využívat celoročně. Letní využití (květen až září) pro míčové hry nabízí tenis, badminton, stolní tenis, volejbal či nohejbal. V roce 2014 byla otevřena nová víceúčelová sportovní hala, zároveň byla zahájena regenerace bývalého atletického hřiště FAJA na sportovně-rekreační areál s bikrosovou dráhou a skateparkem. Ve městě se nachází rozmanitá vybavenost pro sport – fotbalová hřiště, tenisové kurty, tělocvičny, posilovny, dětská hřiště apod.

Dolní Lutyně
V obci je aktivně činných mnoho spolků – např. TJ Sokol Dolní Lutyně, TJ Sokol Věřňovice, myslivecká sdružení, dvě zastoupení PZKO, Český svaz zahrádkářů, Český svaz chovatelů, vodácký oddíl a jiné spolky.
V obci se nachází tenisové kurty, atletický ovál, fotbalová hřiště a jiná základní vybavenost.

Rychvald
Po roce 1989 byla obnovena činnost ochotnického souboru, pravidelně jsou pořádány adventní koncerty v husitském sboru a koncerty v rámci Svatováclavského hudebního festivalu, tradiční plesy

a novou tradicí se staly Rybí slavnosti, Vánoční trhy a Živý Betlém. Ke starým tradicím patří pouti pořádané 6. července. V obci jsou tři tělovýchovné jednoty: Sokol (tenisový oddíl, oddíl stolního tenisu, oddíl taekwonda a taneční soubor RITMO), SLAVOJ (oddíl kopané a ledního hokeje) a BANÍK s fotbalovým a šachovým oddílem. V obci se nachází kulturní středisko s velkým sálem s kapacitou 200–250 míst a dvěmi klubovnami.
V Rychvaldu se nachází víceúčelové hřiště s umělým povrchem na tenis, nohejbal, volejbal a travnaté fotbalové hřiště TJ Slavoj Rychvald, dále také víceúčelové hřištěm na malou kopanou, atd.; travnaté fotbalové hřiště, pět tenisových kurtů a fitcentrum.

Cykloturistika
Významným fenoménem poslední doby se stala cykloturistika. Regionem prochází dálková cyklotrasa národního významu č. 56: Bohumín/Chalupki (CZ/PL) – Orlová – Havířov – Těrlicko – Střítež – Smilovice – Jablunkov – Bukovec/Jasnowice (CZ/PL). Tato cyklotrasa II. třídy je součástí cyklistického okruhu Euroregionem Těšínské Slezsko (Śląsk Cieszyński). Dále na ní navazuje cyklotrasa IV. třídy č. 6109 Starý Bohumín – Antošovice (délka: 4 km). V Bohumíně se nachází také místní cyklotrasy (A, B, C, D), které vedou několika částmi tohoto města, síť těchto cyklotras byla doplněna trasou K v roce 2011.

Turistika
Vedle zmíněné sítě cyklistických tras vedou regionem trasy turistické. Územím Bohumína i Rychvaldu prochází zelená turistická trasa, ve Starém Bohumíně nalezneme také červeně označenou trasu. V roce 2011 byla naučnou stezkou zpřístupněna PP Hraniční meandry Odry.

Celková turistická atraktivita byla hodnocena na základě pěti ukazatelů:
- přírodní turistické atraktivity (přírodní památka, přírodní rezervace, přírodní park, CHKO, NP),
- nemovitosti pod památkovou ochranou,
- kulturně-historické turistické atraktivity – tento ukazatel slouží pro zdůraznění kvality jednotlivých památek, nikoli jejich kvantity, tak jak tomu je u ukazatele nemovitosti pod památkovou ochranou, zahrnuty jsou tedy pouze nemovité kulturní památky s vyšším než místním významem (památky s místním významem jsou akcentovány právě u ukazatele nemovitosti pod památkovou ochranou) – hrady, zámky, významné kostely, kláštery, technické památky ale i památky mimo památkovou ochranu – zoo, významná muzea aj.,
- sportovně-turistické atraktivity liniové – cyklostezky, turistické stezky (každá trasa je hodnocena zvlášť),
- bodové – krytá a nekrytá koupaliště; lyžařské vleky (každé koupaliště či vlek jsou hodnoceny a zaznamenány zvlášť).

Těmto ukazatelům byl přidělen příslušný počet bodů podle tabulky níže. Jejich výsledný počet je uveden v další tabulce. Celkový součet bodů za jednotlivé ukazatele představuje celkovou turistickou atraktivitu jednotlivých obcí.

Tabulka 53: Bodování jednotlivých ukazatelů pro vyhodnocení turistické atraktivity

Kategorie ukazatelů	Počet bodů	Kritérium
Přírodní atraktivita	0	Nevyskytuje se
	1	Plocha menší než polovina katastru obce
	2	Plocha větší než polovina katastru obce
Počet nemovitostí pod památkovou ochranou	0	Počet objektů nižší než 4
	1	Počet objektů nižší než 7
	2	Počet objektů 7 a více
Kulturně-historické atraktivity	1	Regionálního významu.
	3	Národního významu.
	5	Evropského/globálního významu.
Sportovně-turistické atraktivity liniové (cyklostezky, turistické trasy)	0	Nevyskytuje se
	1	Prochází extravilánem obce či její místní části
	2	Prochází intravilánem obce či její místní části
Sportovně turistické atraktivity bodové (krytá či nekrytá koupaliště, lyžařské vleky)	0	Nevyskytuje se
	1	Vyskytuje se, lokální význam
	2	Vyskytuje se, regionální význam

Tabulka 54: Průběžné hodnocení turistické atraktivity jednotlivých obcí SO ORP Bohumín

Obec	Přírodní atraktivita	Nemovitosti pod památkovou ochranou	Kulturně-historická atraktivita	Sportovně-turistické atraktivity liniové	Sportovně-turistické atraktivity bodové	Celková turistická atraktivita
Bohumín	1	2	1	8	1	**13**
Dolní Lutyně	1	0	0	2	0	**3**
Rychvald	1	0	1	1	0	**3**

Zdroj: Data ÚAP, 2014, Národní památkový ústav (http://monumnet.npu.cz, 2012), vlastní výpočty

Z hodnocení jasně vyplývá, že nejvíce atraktivní z pohledu rekreace a cestovního ruchu je město Bohumín, za ním se nachází obce Dolní Lutyně a Rychvald, jejichž turistický potenciál je nízký.

3.9.1.4 Ubytovací kapacity

Ubytovací zařízení můžeme rozdělit na dva základní typy – na hromadná ubytovací zařízení a objekty individuální rekreace. Sledování jejich kapacity je však v obou případech velice náročné, protože neexistují konzistentní databáze o ubytovacích zařízeních. Ubytovací kapacity v území vytvářejí jeho realizační předpoklady rekreace, ale i celkovou zátěž území, která může negativně ovlivnit zejména vlastní přírodní předpoklady rekreace. Pro posouzení této zátěže jsou nezbytné úplné bilance ubytovacích kapacit.

Hromadná ubytovací zařízení (HUZ) lépe vystihují atraktivitu území pro turismus a rekreaci. Jejich rozložení v území je více variabilní a více koncentrované do nejatraktivnějších turistických oblastí, z důvodu vyššího tlaku na jejich rentabilní provoz v porovnání s objekty individuální rekreace.

Objekty individuální rekreace (OIR) jsou dvojího druhu – jednak jde o chalupy (jejich původní funkcí byla funkce rekreační, až vlivem rozsáhlé migrace do měst a následného opouštění tohoto domovního fondu byla jejich funkce transformována na rekreační) a o chaty (jejich původní funkcí byla již od počátku funkce rekreační). V ČR je podíl domácností vlastnících rekreační bydlení (OIR) odhadován na 20–25 % domácností. Rozsah tohoto historicky a hodnotově vzniklého fenoménu je mimořádný i v mezinárodním srovnání. Druhé a rekreační bydlení je tak přirozeným projevem preferencí obyvatel podobně jako druhý automobil v rodině. Z hospodářského a sociálního hlediska (snižuje napětí na trhu

bydlení, umožňuje velmi individuální formy rekreace, posiluje sociální soudržnost rodin) je tak v případě samotného předkládaného hodnocení vnímáno pozitivně.

Následující tabulka udává počet lůžek jak v HUZ (zdrojem byl turistický portál Těšínské Slezsko.cz), tak i v objektech individuální rekreace – avšak jen za chalupy resp. dle definice ČSÚ rodinné domy sloužící k rekreaci (dle předběžných výsledků SLDB 2011). Je předpokládáno, že v rámci této kategorie jsou zahrnuty také nejrůznější ubytovací zařízení, které mají název apartmány, ubytování v soukromí či dokonce penziony (jejichž součástí však není stravovací zařízení). Nejrůznější chaty, zahradní chaty, hospodářské budovy pro uskladnění výpěstků, včelínů apod. tak nejsou do tabulky níže zahrnuty.

Dlouhodobým cílem ÚAP obcí by měla být úplná a aktuální evidence objektů individuální rekreace. Tyto bilance jsou nezbytné i pro dimenzování vlastní technické infrastruktury obcí, posuzování přiměřenosti potřeby ploch pro novou výstavbu.

Tabulka 55: Hromadná ubytovací zařízení na území SO ORP Bohumín

Obec	Název	Typ zařízení	Kapacita	Stravování v restauraci	Poznámky
Bohumín	Hotel Elba B + B	hotel	14 lůžek + 6 přistýlek	ANO	možnost pořádání společenských akcí
	Penzion Tágo	penzion	10 lůžek	ANO	
	Montaspol – Hotel/ Penzion Drátovny	ubytovna	35 lůžek v hotelu	NE	v areálu hotelu a dvou penzionů je k dispozici obchod
	Penzion ve věži***	hotel garni	24 lůžek	ANO	vyhlídková restaurace (28 míst), kavárna, součástí areálu aquacentra (sauna, solárium, masáže) a hobbypark
	Carrabbas – penzion	penzion	6 lůžek + 2 přistýlky	ANO	vinárna pro 36 osob, letní zahrada s dětským koutkem
	Motel Max	motel	14 lůžek + 6 přistýlek	ANO	letní zahrada
	Turistická ubytovna – Domov mládeže Střední školy	ubytovna	130 lůžek	ANO	k dispozici tenisové kurty, gymnastická tělocvična
	Ubytovna u nádraží HPF Clean s.r.o.	ubytovna	60 lůžek	NE	
	Villa Club – U staré pekárny	hotel, hostel	50 lůžek	NE	denní bar, salónek, internet
	Penzion Eva	penzion	7 pokojů, (16 osob)	NE	
	Č.E.Š.I. restaurant			ANO	
	Hotel Crystal		100 osob		
	HPF Clean s .r .o.	Turistická ubytovna			Možnost využití kuchyňky, půjčení TV na pokoj, úschovna kol.
	Restaurace s ubytováním SPORT		11 osob	ANO	
Rychvald	Hotel Silma	hotel	21 lůžek	ANO	zahrada s kuželkami, sauna, masážní vířivá vana, dětské hřiště

Zdroj: Těšínské Slezsko (www.tesinskeslezsko.cz), 2014

Tabulka 56: Ubytovací zařízení a jejich kapacity v obcích SO ORP Bohumín v roce 2014

Obec	Hotely		Penziony		Ubytovny		Kempy		Chalupy, apartmány*		HUZ celkem	Počet lůžek celkem
	celkem	lůžek	celkem	lůžek	celkem	lůžek	celkem	lůžek	celkem	lůžek		
Bohumín	2	70	6	54	7	245	0	0	20	132	15	501
Dolní Lutyně	1	0	1	0	0	0	0	0	20	120	2	120
Rychvald	0	21	1	0	0	0	0	0	54	324	1	345
SO ORP Bohumín	**3**	**91**	**8**	**54**	**7**	**245**	**0**	**0**	**96**	**576**	**10**	**966**

Zdroj: http://www.tesinskeslezsko.cz, 2014; SLDB 2011

Na Bohumínsku se dle *Turistického portálu Těšínské Slezsko* nachází v hromadných ubytovacích zařízeních 390 lůžek, avšak z toho jen 145 v ubytovacích zařízeních vyšší kvality (hotely a penziony), zbytek pak v ubytovnách vyhrazených především pro dělníky. HUZ se nachází z naprosté většiny v Bohumíně, v Dolní Lutyni takové zařízení chybí. Co se týče počtu lůžek v objektech OIR, ten převyšuje počet lůžek téměř o dvě stě (nejvíce lůžek je lokalizováno v Rychvaldu). Celkově tak nejvyšší ubytovací kapacitu má Bohumín.

3.9.2 Turisticko-rekreační funkce

Výše uvedená absolutní data o počtu lůžek nám však neříkají nic o jejich vlivu na dané území. V tomto ohledu je třeba je relativizovat vzhledem k počtu trvale bydlících obyvatel v jednotlivých obcích. Tento ukazatel se nazývá turisticko-rekreační funkce území a je tedy vyjádřena poměrem počtu stálých turistických lůžek (v hromadných ubytovacích zařízeních a v objektech individuální rekreace) ku počtu trvale bydlících obyvatel (udávaná obvykle v %).

Tabulka 57: Turisticko-rekreační funkce obcí v SO ORP Bohumín

Obec	Počet lůžek na jednoho obyvatele (*100)	Turisticko-rekreační funkce
Bohumín	2,3	malá
Dolní Lutyně	2,4	malá
Rychvald	4,8	malá
SO ORP Bohumín	**2,8**	**malá**

Zdroj: : http://www.tesinskeslezsko.cz, 2012; Atlas cestovního ruchu České republiky, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2006

Jak je vidno z tabulky výše, turisticko-rekreační funkce SO ORP Bohumín je minimální.

3.9.3 Indikátory

Turistická atraktivita

Jedním z hlavních indikátorů hodnotící celkový turisticko-rekreační potenciál zkoumaného území byla zvolena celková **turistická atraktivita**, syntetizující v sobě atraktivity přírodní, kulturně-historické a sportovně-turistické.

Hodnocení indikátoru turistická atraktivita:
-2 3 a méně
-1 4 – 7
0 8 – 11
1 12 – 15
2 15 a více

Podíl potenciálních rekreačních ploch

Hodnocení indikátoru podílu potenciálních rekreačních ploch:

-2	*do 20,0 %*	*zemědělsky velmi intenzivně využívaná venkovská krajina – pro cestovní ruch a rekreaci jen velmi málo vhodné přírodní podmínky,*
-1	*20,0 - 37,9 %*	*většinou zemědělsky využívaná venkovská krajina v nížinách a pahorkatinách pro cestovní ruch a rekreaci málo vhodné přírodní podmínky,*
0	*38,0 - 56,9 %*	*venkovská krajina s průměrnými přírodními podmínkami pro cestovní ruch a rekreaci,*
1	*57,0 - 74,9 %*	*podhorská a vysočinná venkovská krajina s příznivými přírodními podmínkami pro cestovní ruch a rekreaci,*
2	*75,0 a více %*	*povětšinou horské oblasti s velmi příznivými přírodními podmínkami.*

Turisticko-rekreační funkce

Hodnocení indikátoru turisticko-rekreační funkce:

-2	*25 a méně*	*malá*
-1	*26 – 50*	*rozvojová*
0	*51 – 100*	*významná*
1	*101 – 200*	*velmi významná*
2	*201 a více*	*zcela dominantní*

Tabulka 58: Hodnocení indikátoru potenciální rekreační plochy a turisticko-rekreační funkce obcí

Obec	Turistická atraktivita	Hodnocení indikátoru	Podíl PRP (%)	Hodnocení indikátoru	Turisticko-rekreační funkce	Hodnocení indikátoru
Bohumín	13	**1**	25,9	**-1**	2,3	**-2**
Dolní Lutyně	3	**-2**	24,4	**-1**	2,4	**-2**
Rychvald	2	**-2**	38,0	**0**	4,8	**-2**

Zdroj: Atlas cestovního ruchu ČR, 2006

Celková turistická atraktivita jednotlivých obcí SO ORP Bohumín se nezměnila. **Podíl potenciálních rekreačních ploch** (PRP) u jednotlivých obcí oproti hodnotám z roku 2009 osciloval jen v řádech několika málo desetin procent, nedošlo tedy k žádné výrazné změně v tomto indikátoru. **Počet lůžek na obyvatele** se rovněž výrazně nezměnil, oproti minulé aktualizaci se hodnoty liší odlišným způsobem výpočtu kapacit objektů individuální rekreace (v rámci kterých však chybí údaje za rekreační chaty).

Po zhodnocení přírodních i kulturních/infrastrukturních předpokladů obcí můžeme tvrdit, že obce Bohumínska nemají z hlediska přírodních předpokladů výrazný potenciál pro turismus (tedy dlouhodobou formu odpočinku obyvatel vyžadující přenocování mimo místo bydliště), avšak co se týče rekreace (jako krátkodobé formy odpočinku obyvatel nevyžadující přenocování) zde existuje velký potenciál. Tento potenciál je třeba i nadále rozvíjet za účelem podpory ekonomického a sociálního pilíře udržitelnosti SO ORP Bohumín - ohrožení ekologického pilíře rekreací a turismem v krátkodobém ani střednědobém časovém horizontu nehrozí.

Nicméně potenciál Bohumínska pro příměstskou rekreaci může být ohrožen intenzivní výstavbou, která využívá přednosti Bohumínska v podobě jeho lokalizace v rozvojové oblasti dle ZÚR MSK.

Jak již bylo naznačeno výše, pravděpodobně nemá moc velký význam spoléhat na to, že cestovní ruch na Bohumínsku bude jednou ekonomicky velmi důležitým ekonomickým sektorem pro obecní pokladny správního obvodu. V tomto směru by měla být činěna i opatření, která by měla podporovat spíše rekreační formy odpočinku obyvatel – tj. takové formy, která nemá velké nároky na rozsah ubytovacích kapacit. V rámci SO ORP Bohumín pravděpodobně není nutné rozšiřovat ubytovací kapacity, nýbrž je nutné usilovat především o zlepšení jejich kvality. Rovněž napojení obcí Bohumínska na cykloturistické trasy jak ze strany města Ostravy, tak i z polské strany je žádoucí pro

urychlení difúze turistů z hustě zalidněných oblastí na Bohumínsko, a tímto i pro zvýšení ekonomických přínosů města z rekreace.

Kvantitativní a kvalitativní změna rekreace v SO ORP Bohumín mezi lety 2012–2014

Mezi roky 2012-2014 nedošlo k výraznému růstu intenzity cestovního ruchu a zřejmě ani rekreace. Jako jeden z důvodu stagnace počtu návštěvníku lze zmínit nedostatečnou atraktivitu Bohumínska pro cestovní ruch.

Potenciál Bohumínska jako rekreační oblasti pro Ostravu a příhraniční polské obce však nesmí být opomíjen, proto je nutné podporovat projekty zaměřené na příměstskou rekreaci.

3.9.4 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Existence sportovních, kulturních a společenských zařízení a aktivit pro trávení volného času (např. sportovně-rekreační areál v Bohumíně, lokalita „za parkem“).	Malá turistická atraktivita regionu.
Kvalitní kulturní zázemí (kino v Bohumíně, rozšíření nabídky kulturních programů).	Velmi malá turisticko-rekreační funkce regionu.
Zpřístupnění PP Hraniční meandry Odry naučnou stezkou a pro vodácké účely.	Nízký přírodní potenciál území pro rekreační využití.
Lokalizace území ORP Bohumín v ostravské aglomeraci generuje dostatečný počet zájemců o příměstské sportovní a kulturní zařízení.	Malá atraktivita většiny nemovitých kulturních památek s lokálním významem.
Pořádání tradičních kulturních a společenských akcí v jednotlivých obcích.	
Propojená síť cyklotras na území ORP.	
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
Potenciál návštěvníků a turistů ze sousedního Polska. Oblast v zázemí města Ostravy je vhodná pro příměstskou rekreaci.	Sílící pozice konkurenčních sousedních regionů ve vztahu k trhu cestovního ruchu.
Využití vodních ploch po ukončené těžbě pro příměstskou rekreaci	Pokračující neatraktivní image regionu, ovlivněná polohou v ostravské aglomeraci.
Propojení cyklostezek a cyklotras na Ostravu a Polsko (cyklostezka Greenways Vídeň – Krakov, lávka přes ř. Olši v Kopytově)	
Využití vybudovaných protipovodňových hrází pro účely rekreace a sportu.	
Získání investora pro další wellness aktivity v lokalitě „za parkem“ v Bohumíně.	
Obnova nevyužívaných areálů zámků v Rychvaldě a v Dolní Lutyni.	

3.10 HOSPODÁŘSKÉ PODMÍNKY

3.10.1 Nezaměstnanost

Data k výpočtu průměrné roční míry nezaměstnanosti a průměrného počtu uchazečů na 1 volné pracovní místo byla čerpána z portálu Ministerstva práce a sociálních věcí. Průměrné roční hodnoty v tabulkách jsou vypočítány z údajů za každý měsíc daného roku. Takto vypočítané hodnoty mají daleko větší vypovídací schopnost než data k nezaměstnanosti uváděná na ČSÚ, jež se vztahují vždy jen k měsíci prosinci.

Míra nezaměstnanosti

Průměrná roční míra nezaměstnanosti správního obvodu byla v roce 2013 10,1 %. Nejvyšší PRMN vykazoval za období 2007 až 2011 Bohumín (11,4 %). Všechny obce měly za posledních 5 let velmi vysokou míru nezaměstnanosti.
Jak ukazuje následující graf, vývoj míry nezaměstnanosti byl v obcích správního obvodu v posledních pěti letech velmi obdobný. Nejdříve docházelo k poklesu nezaměstnanosti (r. 2007, 2008), po kterém následoval v důsledku ekonomické krize prudký nárůst až do začátku roku 2010. Od té doby pozvolna klesá.

Tabulka 59: Průměrná roční míra nezaměstnanosti (%) v období 2007 až 2014

Obec	Průměrná roční míra nezaměstnanosti					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bohumín	12,44	12,29	11,76	-	-	11,2**
Dolní Lutyně	11,38	11,79	10,65	-	-	7,4**
Rychvald	11,20	11,50	9,98	-	-	8,4**
SO ORP Bohumín	**13,10**	**11,95**	**11,21**	**11,61***	**10,11***	**10,1****

Zdroj: Úřad práce ČR (Kontaktní pracoviště Bohumín).
Pozn: Změna ukazatele míry nezaměstnanosti - od roku 2013 je místo míry nezaměstnanosti podíl Nezaměstnaných osob vypočítaný z dosažených uchazečů ve věku 15 - 64 let k obyvatelstvu ve stejném věku.

* *Údaje k roku 2012 a 2013 byly získány z Úřadu práce ČR, Kontaktní pracoviště Bohumín, údaje pro jednotlivé obce se nesledovaly.*

** *Údaj ČSÚ k 31.3.2014. Jedná se o podíl nezaměstnaných osobo (%).*

Dlouhodobým problémem území je nezaměstnanost, jejíž míra nad průměrem České republiky, je vyšší než v sousední Ostravě, ale zároveň je dlouhodobě nejnižší v rámci okresu Karviná. Dopady krize se v regionu začaly projevovat v roce 2009, kdy se míra nezaměstnanosti navýšila o 4,4 p. b. V meziobecním srovnání měly všechny obce za posledních 5 let vysokou míru nezaměstnanosti (pohybující se mezi 12 %). Největší nabídka volných pracovních míst je dlouhodobě v Bohumíně, ale právě zde došlo k nejvýraznějšímu poklesu nabídky oproti roku 2008 o cca 90 %. Z hlediska evidence uchazečů se zdravotním postižením, se snížil jejich počet od začátku sledovaného období do roku 2011 o 50 %. V posledních dvou letech ale vzrostl počet registrovaných absolventů (o 40 %).

Co se týče množství volných pracovních míst, docházelo k postupnému navyšování v souvislosti s příznivou situací ekonomiky až do roku 2008. Za rok 2012 a 2013 jsou ukazatelé dostupné pouze za úroveň ORP.

Obrázek 28: Míra nezaměstnanosti a počet uchazečů v ORP Bohumín

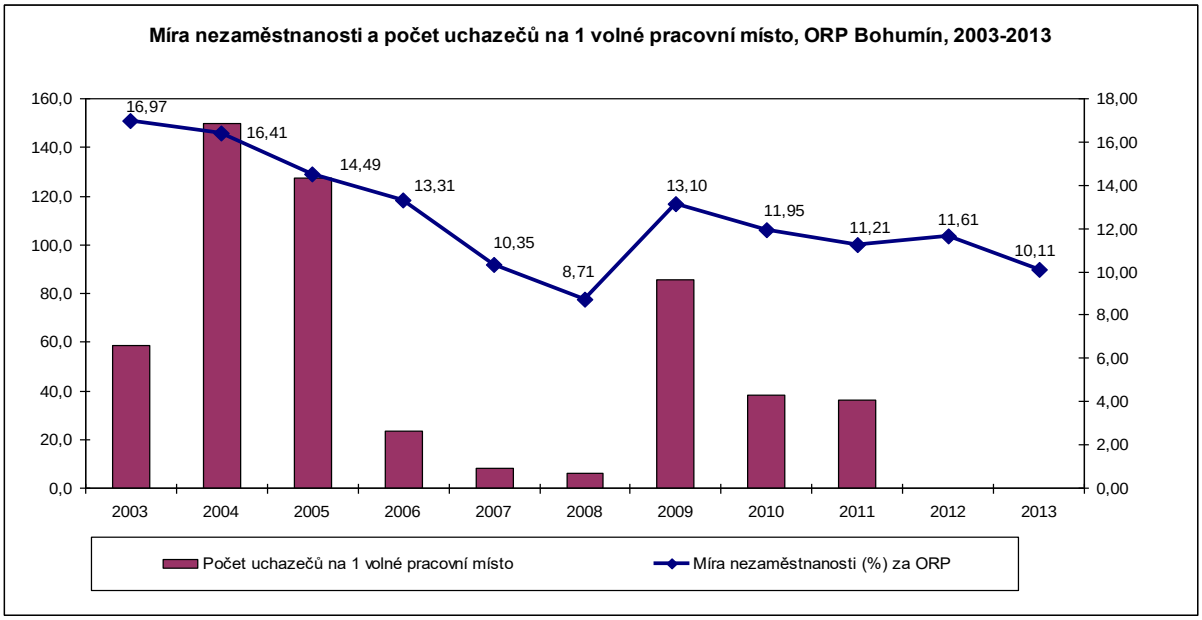

Zdroj: ČSÚ, ÚP ČR, Kontaktní pracoviště Bohumín.

3.10.2 Podnikatelská struktura

Na území SO ORP Bohumín působí celkem 4771 firem, což je o 225 firem více než v roce 2009. Z firem, jež uvádějí počet svých zaměstnanců, je 1428 firem bez zaměstnanců, 328 firem zaměstnává 1–5 osob a dalších 35 firem má 6–9 zaměstnanců. S rostoucím počtem zaměstnanců počet firem rychle klesá.

Tabulka 60: Počet firem podle počtu zaměstnanců (31.12.2011)

Počet zaměstnanců	**Počet firem**
Bez zaměstnanců	1 428
1 - 5 zaměstnanců	328
6 - 9 zaměstnanců	35
10 - 19 zaměstnanců	33
20 - 24 zaměstnanci	15
25 - 49 zaměstnanců	17
50 - 99 zaměstnanců	11
100 - 199 zaměstnanců	10
200 - 249 zaměstnanců	1
250 - 499 zaměstnanců	1
500 - 999 zaměstnanců	1
1000 - 1499 zaměstnanců	1
2500 - 2999 zaměstnanců	1
Neuvedeno	2 889
Ekonomické subjekty celkem	**4 771**

Zdroj: ČSÚ

Následující tabulka ukazuje celkový počet registrovaných subjektů ve správním obvodu a u kolika z nich byla zjištěna aktivita. Podle CZ-NACE[1] je možné zařadit největší počet firem (664) do oblasti maloobchodu (kromě motorových vozidel) a do oblasti velkoobchodu (kromě motorových vozidel) (582 firem), dále pak do oblasti specializované stavební činnosti (356 firem) a stravování a pohostinství (279 firem). Firem, u nichž byla zjištěna aktivita, je však výrazně méně. Z celkového počtu registrovaných subjektů 4771 byla zjištěna aktivita jen u 2308. Od roku 2009 se zvyšuje celkový počet ekonomických subjektů, přičemž největší nárůst zaznamenal velkoobchod.

Tabulka 61: Počet subjektů podle NACE (31.12.2011)

NACE [1]	Registr. subjekty	
	celkem	zjištěná aktivita
Maloobchod, kromě motorových vozidel	664	195
Velkoobchod, kromě motorových vozidel	582	239
Specializované stavební činnosti	356	163
Stravování a pohostinství	279	149
Poskytování ostatních osobních služeb	210	122
Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti	172	81
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	171	87
Výstavba budov	165	105
Právní a účetnické činnosti	161	110
Velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel	135	85
Činnosti organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů	132	37
Činnosti v oblasti nemovitostí	128	70
Sportovní, zábavní a rekreační činnosti	121	62
Pozemní a potrubní doprava	116	68
Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti	105	59
Činnosti vedení podniků; poradenství v oblasti řízení	88	20
Vzdělávání	75	41
Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy	70	44
Ostatní finanční činnosti	56	36
Výroba oděvů	55	16
Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku	55	23
Zdravotní péče	51	43
Reklama a průzkum trhu	49	32
Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	49	27
Opravy a instalace strojů a zařízení	48	33
Činnosti v oblasti informačních technologií	47	30

[1] Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) nahradila Odvětvovou klasifikaci ekonomických činností (OKEČ) s účinností od 1. ledna 2008. Nová klasifikace CZ-NACE má zohlednit technologický rozvoj a strukturální změny hospodářství za posledních patnáct let, a tedy být relevantnější s ohledem na hospodářskou realitu, jako i lépe srovnatelná s jinými mezinárodními klasifikacemi, protože je součástí systému statistických klasifikací, které vznikly pod záštitou Statistické divize OSN.

NACE [1]	Registr. subjekty	
	celkem	zjištěná aktivita
Finanční zprostředkování, kromě pojišťovnictví a penzijního financování	46	36
Výroba potravinářských výrobků	34	22
Výroba nábytku	34	19
Výroba elektrických zařízení	31	15
Ostatní zpracovatelský průmysl	30	12
Bezpečnostní a pátrací činnosti	25	13
Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny	18	9
Činnosti v oblasti pronájmu a operativního leasingu	17	6
Skladování a vedlejší činnosti v dopravě	15	8
Činnosti v oblasti filmů, videozáznamů a televizních programů, pořizování zvukových nahrávek a hudební vydavatelské činnosti	14	8
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	13	5
Shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití	13	4
Vydavatelské činnosti	11	8
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	11	2
Tisk a rozmnožování nahraných nosičů	10	9
Ubytování	10	6
Administrativní, kancelářské a jiné podpůrné činnosti pro podnikání	9	8
Výroba chemických látek a chemických přípravků	8	3
Výroba strojů a zařízení j. n.	8	4
Činnosti cestovních agentur, kanceláří a jiné rezervační a související činnosti	8	5
Ambulantní nebo terénní sociální služby	7	2
Výroba textilií	6	-
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	6	5
Lesnictví a těžba dřeva	5	-
Výroba pryžových a plastových výrobků	5	4
Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství	5	3
Veterinární činnosti	5	5
Tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti	5	3
Inženýrské stavitelství	4	3
Ostatní těžba a dobývání	3	1
Výroba nápojů	3	1
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	3	3
Telekomunikační činnosti	3	3
Informační činnosti	3	2
Činnosti související se zaměstnáním	3	3
Pobytové služby sociální péče	3	3
Rybolov a akvakultura	2	1
Výroba papíru a výrobků z papíru	2	2
Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a	2	2

NACE [1]	Registr. subjekty	
	celkem	zjištěná aktivita
zařízení		
Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	2	-
Výzkum a vývoj	2	1
Podpůrné činnosti při těžbě	1	1
Výroba usní a souvisejících výrobků	1	1
Shromažďování, úprava a rozvod vody	1	-
Činnosti knihoven, archivů, muzeí a jiných kulturních zařízení	1	1
Činnosti heren, kasin a sázkových kanceláří	1	1
Nezařazeno	182	78
Ekonomické subjekty celkem	**4 771**	**2 308**

Zdroj: ČSÚ

Míra podnikatelské aktivity

Míra podnikatelské aktivity vyjadřuje počet podnikatelů – fyzických osob připadajících na 1000 obyvatel. Čím je míra podnikatelské aktivity v obci vyšší, tím lze obec považovat za hospodářsky silnější.

Od roku 2009 se ve všech obcích správního obvodu zvýšil počet fyzických osob a to hlavně podnikajících dle živnostenského zákona nezapsaných v OR. Nyní připadá v SO ORP Bohumín téměř 145 podnikatelů na 1000 osob (v roce 2011 to bylo 141). Nejvyšší míru podnikatelské aktivity vykazuje Rychvald (158), následuje Bohumín (142) a Dolní Lutyně (135).

Tabulka 62: Míra podnikatelské aktivity (údaje k 31.12.)

Obec	Celkem fyzických osob 2013	Míra podnikatelské aktivity			
		2009	2011	2013	Vývoj 2011 - 2013
Bohumín	3090	129,4	140,2	142,3	+
Dolní Lutyně	693	122,8	132,6	135,5	+
Rychvald	1146	138,7	149,2	158,4	+
SO ORP Bohumín	**4929**	*****	**141,0**	**144,8**	+

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: * nehodnoceno, jelikož v roce 2009 nepatřila Dolní Lutyně do SO ORP Bohumín

Plochy výroby

Následující tabulka obsahují plochy určené pro produkční funkci, s převažujícím charakterem hromadné, tovární a velkosériové výroby a jsou určené zejména pro průmyslovou a zemědělskou výrobu, dále sklady, skladové hospodářství a navazující výrobní zázemí a technická zařízení.

Tabulka 63: Plochy výroby

Obec	Průmyslová výroba	Zemědělská výroba
Bohumín	Plocha areálu nástupnických podniků ŽDB	Statek Šunychl
	Plocha areálu Bonatrans Group, a.s.	Statek Pudlov
	Plocha areálu Bekaert Bohumín s.r.o.	Statek Kočendovec
	Plocha areálu Bochemie s.r.o.	
	Areál na ul. Lidické	
	Plocha areálu Rockwool a.s.	
	Areál DB trans ve Skřečoni	
	Areál bývalé Rybeny a firmy Čemat	
	Areál štěrkoven (Kamenolomy s.r.o.) ve Starém Bohumíně a v Pudlově	
	Areál fa Progres	
Rychvald	Areál Visteon-Autopal	Areál Rybářství Rychvald
	Areál Dvorek (VKK I. Rychvald) - Jedná se o bývalý velkokapacitní kravín.	Areál Eurobrojler (na hranici katastru Orlové a Petřvaldu)
	Areál VKK II. – Jedná se o areál OKD rekultivace (dekontaminační středisko) na ul. Březová	
Dolní Lutyně	Sorites, spol. s r.o.	
	Realing CZ, spol. s r.o.	

Zdroj: Územní plány obcí a doplňující průzkumy území

3.10.3 Indikátory

Hodnocení indikátoru podíl nezaměstnaných osob (v %)
-2 12 % a více
-1 11,0 – 11,99 %
0 10,0 – 10,99 %
1 9,0 – 9,99 %
2 méně než 9,0 %

Hodnocení indikátoru míra podnikatelské aktivity
-2 méně než 120,0
-1 120,0 – 149,99
0 150,0 – 179,99
1 180,0 – 219,99
2 220 a více

Tabulka 64: Hodnocení indikátorů průměrné roční míry nezaměstnanosti a míry podnikatelské aktivity

Obec	Podíl nezaměstnaných osob (%) k 31.3.2014	Hodnocení indikátoru	Míra podnikatelské aktivity 2013	Hodnocení indikátoru
Bohumín	11,2*	**-1**	142,3	**0**
Dolní Lutyně	7,4*	**2**	135,5	**-1**
Rychvald	8,4*	**2**	158,4	**0**
SO ORP Bohumín	**10,1**	**0**	**144,8**	**0**

Zdroj: MPSV, ČSÚ, 2014

Pozn.: Škála pro hodnocení indikátorů byla použita stejná jako v roce 2010, aby bylo možné sledovat změnu obcí ke zlepšení/zhoršení. Přesto už 10% míra nezaměstnanosti je velmi vysoká, tudíž by zde bylo vhodné bodovat přísněji.

3.10.4 SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Poloha v rámci rozvojové oblasti ČR se silnými vazbami na Polsko (Hornoslezská pánev).	Vysoká míra nezaměstnanosti ve všech obcích správního obvodu ve srovnání s průměrem ČR.
Bohumín je centrum LSS (místní pracovištní systém) a FUA (funkční urbanizované území).	Nízká míra podnikatelské aktivity na území správního obvodu.
Umístění velkých zaměstnavatelů a různorodost ekonomických aktivit.	
Snížení počtu uchazečů na 1 volné pracovní místo.	
PŘÍLEŽITOSTI	**HROZBY**
Dobrá dopravní infrastruktura, která může pozitivně ovlivnit rozvoj podnikatelského prostředí.	Nedostatečná technická infrastruktura pro rozvoj nových výrobních kapacit.
Nové využití starých průmyslových ploch (brownfields).	Neúměrná ekologická a jiná omezení hospodářského rozvoje území

4 VYHODNOCENÍ ROZBORU UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ

4.1 VYHODNOCENÍ VYVÁŽENOSTI PILÍŘŮ

Podstatou udržitelného rozvoje je naplnění tří základních cílů:

1. **Sociální rozvoj**, který respektuje potřeby občanů;
2. Účinná **ochrana životního prostředí** a **šetrné využívání přírodních zdrojů**;
3. Udržení vysoké a stabilní úrovně **ekonomického růstu** a zaměstnanosti.

Pro samotné vyhodnocení kvality území byla použita metoda stanovení indikátorů, které naznačují stav/vývoj daných skutečností v jednotlivých oblastech (v rámci zákonem stanovených témat). Tyto indikátory sice nemohou popsat reálný stav/vývoj území v celém jeho rozsahu, nicméně napomáhají charakterizovat stav/vývoj v jednotlivých pilířích udržitelného rozvoje území (dle doporučené metodiky MMR z 05/2010 – klíčové faktory). Následující tabulka ukazuje, jak byla témata (resp. indikátory daných témat) rozdělena do jednotlivých pilířů za účelem vyhodnocení jejich vyváženosti. Témata, která není možné jednoznačně zařadit do jednoho pilíře, jsou zahrnuta ve více pilířích.

Tabulka 65: Zařazení témat do pilířů za účelem vyhodnocení vyváženosti pilířů

Environmentální pilíř	Ekonomický pilíř	Sociodemografický pilíř
• horninové prostředí a geologie • vodní režim • hygiena životního prostředí • ochrana přírody a krajiny • ZPF a PUPFL	• hospodářské podmínky • veřejná dopravní a technická infrastruktura • bydlení • rekreace	• veřejná dopravní a technická infrastruktura • sociodemografické podmínky • bydlení • rekreace

Zdroj: Metodika MMR, 2010

Hodnocení jednotlivých pilířů vychází z předchozích hodnocení v rámci jednotlivých témat. Pro vyhodnocení vyváženosti jednotlivých pilířů bylo využito 5-bodového systému, kdy každý indikátor pro dané území obce obdržel buď záporný bod (–2 nebo –1) - hodnocený jev/proces je negativní, 0 bodů - hodnocení jevu/procesu je neutrální, nebo kladný bod (1 nebo 2) - hodnocený jev/proces je pozitivní. Sečtením všech bodů za všechny indikátory daného pilíře v hodnocené oblasti byl získán součet, jenž však ještě nereprezentuje sílu a stav daného pilíře, neboť v každém pilíři je v principu možno pro vyhodnocení použít různého počtu indikátorů. Oproti hodnocení použitému v předchozí aktualizaci ÚAP byl výběr indikátorů mírně upraven, rovněž byly v některých případech upraveny meze indikátorů tak, aby lépe charakterizovaly hodnocený jev/proces.

Tabulka 66: Přehled a hodnocení použitých indikátorů pro vyhodnocení vyváženosti pilířů

Pilíř	Téma	Indikátor	Bohumín	Dolní Lutyně	Rychvald
environmentální	1	Indikátory geologických rizik	-1	0	-1
	2	Sklonité orné pozemky	2	2	0
	2	Záplavové území Q_{100}	-1	-1	1
	2	Stav povrchových a podzemních vod	-1	-2	-1
	3	Kvalita ovzduší	-2	-2	-2
	4	Koeficient ekologické stability	-2	-2	1
	5	Změna výměry zemědělské půdy	-1	0	1
ENV celkem			**-6**	**-5**	**-1**
ekonomický	6	Hodnocení dopravní obslužnosti	2	2	2
	6	Technická infrastruktura	2	1	1
	8	Změna počtu trvale obydlených bytů v letech 2001–2011	0	1	1
	8	Dokončené byty/1000 obyvatel/rok (2009-2013)	-1	2	2
	9	Turistická atraktivita	1	-2	-2
	9	Turisticko-rekreační funkce	-2	-2	-2
	10	Podíl nezaměstnaných osob	-1	2	2
	10	Míra podnikatelské aktivity	0	-1	0
EKO celkem			**1**	**3**	**4**
sociodemografikcý	6	Hodnocení dopravní obslužnosti	2	2	2
	6	Technická infrastruktura	2	1	1
	7	Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním (2011)	1	1	2
	7	Index stáří (2013)	-2	-2	-2
	7	Změna počtu obyvatel mezi lety 2001–2013	-2	2	2
	8	Změna počtu trvale obydlených bytů v letech 2001–2011	0	1	1
	8	Dokončené byty/1000 obyvatel/rok (2009-2013)	-1	2	2
	9	Podíl potenciálních rekreačních ploch	-1	-1	0
	9	Turistická atraktivita	1	-2	-2
SOC celkem			**0**	**4**	**6**

Pozn.: ENV = environmentální pilíř, EKO = ekonomický pilíř, SOC = sociodemografický pilíř

Aby bylo možné správně posoudit vyváženost pilířů, bylo nutné nejprve eliminovat rozdíly v počtu použitých indikátorů v jednotlivých pilířích, a to pomocí přepočtového koeficientu. Každému pilíři byla nejprve určena hodnota 100 bodů, které byly použity jako základní hodnota pro výpočet daného koeficientu. Poté byl stanoven maximální počet bodů, který může daný pilíř získat. Přepočtový koeficient pro každý pilíř byl následně vytvořen vydělením 100 bodů, stanovených jako základní hodnota pro výpočet koeficientu, maximálním počtem bodů, které může daný pilíř získat. Tímto postupem bylo zajištěno, kdy váhy všech indikátorů v rámci jednotlivých pilířů jsou shodné. A váha všech indikátorů jednoho pilíře je různá od vah indikátorů ostatních pilířů, pokud má daný pilíř jiný celkový počet indikátorů. Tímto způsobem by neměl být upřednostněn žádný pilíř oproti ostatním dvěma pilířům udržitelného rozvoje.

Vynásobením přepočtového koeficientu a součtu bodů dosažených v jednotlivých pilířích vznikla bodová hodnota, kterou již bylo možné použít pro posouzení vyváženosti pilířů v jednotlivých obcích.

Na základě kladného nebo záporného znaménka u této bodové hodnoty byly obce zařazeny do jedné z osmi skupin (viz následující tabulka). U neutrálního hodnocení pilíře (0 bodů) je nutné obec vyhodnotit subjektivně. Sociální pilíř v případě města Bohumín byl tedy vyhodnocen jako spíše negativní.

Tabulka 67: Zařazení obce do skupiny na základě hodnocení pilířů

Zařazení obce do skupiny	Environmentální pilíř	Ekonomický pilíř	Sociodemografický pilíř
1	+	+	+
2 a	+	+	-
2 b	+	-	+
2 c	-	+	+
3 a	+	-	-
3 b	-	+	-
3 c	-	-	+
4	-	-	-

Zdroj: Metodika MMR, 2010
Pozn.: + pozitivní hodnocení, - negativní hodnocení

Zvlášť se vyhodnotily jednotlivé pilíře udržitelného rozvoje, přičemž přepočtená bodová hodnota charakterizuje stav jednotlivých obcí ve vztahu k celkovému bodovému zisku. Čím více se bodové hodnocení blíží k nule, tím je vliv konkrétního pilíře na udržitelný rozvoj území menší (ve smyslu pozitivním i negativním).

Obce jsou řazeny od nejhůře hodnoceného území (s relativně největšími problémy a nedostatky) po území nejlépe hodnocené.

Tabulka 68: Přehled získaných bodů v jednotlivých obcích a SO ORP Bohumín

Obec	Počet dosažených bodů			Přepočtená bodová hodnota			Celkem	Zařazení obce
	ENV	EKO	SOC	ENV	EKO	SOC		
Bohumín	**-6**	**1**	**0**	-42,84	6,25	0	-36,6	**3 b**
Dolní Lutyně	**-5**	**3**	**4**	-35,7	-18,75	22,24	-32,21	**3 c**
Rychvald	**-1**	**4**	**6**	-7,14	25	33,36	51,22	**2 c**
Přepočtový koeficient	**7,14**	**6,25**	**5,56**					
SO ORP Bohumín				**-85,7**	**12,5**	**55,6**		

Pozn.: ENV = environmentální pilíř, EKO = ekonomický pilíř, SOC = sociodemografický pilíř

Ve všech pilířích se podařilo nashromáždit dostatečný počet dat, z nich zpracovat a vyhodnotit patřičný požadovaný počet indikátorů, jejichž váha se projevila ve vyhodnocení území jednotlivých obcí.

Vlastní vyváženost jednotlivých pilířů může být dána vyrovnaným počtem získaných bodů v jednotlivých pilířích (jako lepší jsou brána hodnocení v kladných číslech).

Za každý pilíř mohla každá obec získat body v rozmezí -100 až +100, v součtu všech tří pilířů tedy v rozmezí od -300 až +300 bodů.

4.1.1 Vyhodnocení environmentálního pilíře

V environmentálním pilíři získaly obce bodové ohodnocení v rozpětí od -42,84 po -7,14 bodů. Všechny 3 hodnocené obce byly tedy ohodnoceny záporně.

Mezi slabé stránky všech obcí v environmentální oblasti patří zejména výrazně špatná kvalita ovzduší, špatný stav povrchových a podzemních vod a nízký koeficient ekologické stability krajiny. Negativní je rovněž nemalý podíl sesuvných nebo poddolovaných území v zastavěnému území resp. částečně v zastavitelných plochách, což představuje omezení event. potenciální riziko pro rozvoj obcí.

Negativně je v Bohumíně a Dolní Lutyni hodnocen indikátor ohrožení povodní. V Bohumíně zasahuje záplava při rozlivu Q_{100} na 16,5 % zastavěného území, v Dolní Lutyni pak na 14,4 % zastavěného území.

V Bohumíně byl zaznamenán výraznější úbytek zemědělské půdy, což souvisí s výstavbou dálnice D1.

Jediným pozitivně (v případě Rychvaldu neutrálně) hodnoceným indikátorem je množství sklonitých orných pozemků, což zcela logicky souvisí s geografickou polohou obcí (údolní nivy řek Odry a Olše).

Přehled hodnocení a problémových oblastí environmentálního pilíře

Bohumín: hodnocení -42,84
- v zastavěném území a částečně zastavitelných plochách se vyskytují sesuvná nebo poddolovaná území, jež představují potenciální riziko pro rozvoj obce (-1 bod),
- špatný stav povrchových a podzemních vod (-1 bod),
- zhoršená kvalita ovzduší – překročen 24h imisní limit pro suspendované částice velikostní frakce PM_{10}, roční imisní limit pro PM_{10} a cílový imisní limit pro benzo(a)pyren (-2 body),
- nízký koeficient ekologické stability – území ekologicky nestabilní (-2 body),
- vysoký úbytek výměry zemědělské půdy mezi lety 2007–2013 (-1 body),
- 16,5 % zaplavené plochy při Q_{100} zasahuje do zastavěného území obce (-1 bod).

Dolní Lutyně: hodnocení -35,7
- špatný stav povrchových a podzemních vod (-2 body)
- zhoršená kvalita ovzduší – překročen 24h imisní limit pro suspendované částice velikostní frakce PM_{10}, roční imisní limit pro PM_{10} a cílový imisní limit pro benzo(a)pyren (-2 body),
- nízký koeficient ekologické stability – území ekologicky nestabilní (-2 body),
- 14,4 % zaplavené plochy při Q_{100} zasahuje do zastavěného území obce (-1 bod)

Rychvald: hodnocení -7,4
- nejlépe hodnocená obec z pohledu environmentálního pilíře,
- v zastavěném území a částečně zastavitelných plochách se vyskytují sesuvná nebo poddolovaná území, jež představují potenciální riziko pro rozvoj obce (-1 bod),
- špatný stav povrchových a podzemních vod (-1 bod),
- zhoršená kvalita ovzduší – překročen 24h imisní limit pro suspendované částice velikostní frakce PM_{10}, roční imisní limit pro PM_{10} a cílový imisní limit pro benzo(a)pyren (-2 body),

4.1.2 Vyhodnocení ekonomického pilíře

Vlastní rozpětí bodových hodnocení ekonomického pilíře se pohybuje v rozmezí hodnot od -18,75 po 25 bodů. Obec Dolní Lutyně je hodnocena záporně, Bohumín a Rychvald kladně. Nutno předeslat, že jde o nejobtížněji hodnotitelný pilíř v rámci udržitelného rozboru území, neboť rozdílnost největšího města ORP Bohumína ve vztahu k ostatním dvěma obcím je natolik velká, že nelze zvolit indikátory objektivně mapující stav/vývoj území jednotlivých obcí.

Oproti neutrálně či spíše negativně hodnocenému Bohumínu v minulé aktualizaci ÚAP je zaznamenáno mírné zlepšení. Mimo hodnocení pomocí zvolených indikátorů je nutno konstatovat, že díky nově vydanému územnímu plánu přibyly plochy pro výstavbu domů mimo území ohrožená povodněmi či sesuvy půdy a byla provedena revize ploch ohrožených sesuvy půdy. Výstavba pravobřežní hráze na řece Odře zajistila ochranu zastavěného území městské části Vrbice a části Pudlova. Podstatná část bytového fondu města (cca 4500 bytů) je revitalizována.

Pozitivně byla ve správním obvodu hodnocena dopravní obslužnost a technická infrastruktura. Indikátory poukazují na dostatečná spojení veřejnou dopravou do ORP Bohumín a krajského města Ostravy a tomu odpovídá také vybavení technickou infrastrukturou. V obcích Dolní Lutyně a Rychvald je potřeba dořešit nakládání s odpadními vodami (dostavbu kanalizací i zefektivnění využití stávajících ČOV).

Úroveň bydlení je téměř shodná v obcích Dolní Lutyně a Rychvald (4,8 resp. 5,1 dokončených bytů/1000 obyvatel ročně v období let 2009-2013). Naopak nejnižší intenzita bytové výstavby je v obci Bohumín, pouze 1,3 dokončených bytů oproti uvažované ideální výstavbě 3-4 byty/1000 obyvatel ročně. V Bohumíně je rovněž vysoká průměrná roční míra nezaměstnanosti.

Nízká zůstává úroveň podmínek pro hospodářský rozvoj (ve srovnání s celou ČR). Území rovněž nenabízí (a zřejmě ani v budoucnu nabízet nebude) výjimečné přírodní ani jiné turistické atraktivity.

Obec Dolní Lutyně vychází v ekonomickém pilíři jako nejhůře hodnocená, a to především kvůli zápornému hodnocení indikátorů popisujících úroveň rekreace. Turisticko-rekreační funkce území je obecně slabá ve všech obcích ORP Bohumín.

Přehled hodnocení a problémových oblastí ekonomického pilíře

Bohumín: hodnocení 6,25
- nízký průměrný počet dokončených bytů/1000 obyvatel/rok (-1 bod),
- malý poměr počtu stálých turistických lůžek (v hromadných ubytovacích zařízeních a v objektech individuální rekreace) ku počtu trvale bydlících obyvatel (-2 body),
- vyšší průměrná roční míra nezaměstnanosti (-1 bod).

Dolní Lutyně: hodnocení -18,75
- nízký turistický potenciál – celkově velmi nízké hodnocení turistické atraktivity (-2 body)
- malý poměr počtu stálých turistických lůžek ku počtu trvale bydlících obyvatel - Počet lůžek na jednoho obyvatele (-2 body)
- nízká míra podnikatelské aktivity - počet podnikatelů – fyzických osob připadajících na 1000 obyvatel je 132,6 (-1 bod)

Rychvald: hodnocení 25
- nízký turistický potenciál – celkově velmi nízké hodnocení turistické atraktivity (-2 body)
- malý poměr počtu stálých turistických lůžek ku počtu trvale bydlících obyvatel - počet lůžek na jednoho obyvatele (v %) – 4,8 (-2 body).

4.1.3 Vyhodnocení sociodemografického pilíře

Jelikož se dle požadavku MMR zařazují témata 6, 8 a 9 do ekonomického pilíře (navíc zahrnuje téma 10) i sociodemografického pilíře (navíc zahrnuje téma 7) za účelem vyhodnocení vyváženosti pilířů, je i hodnocení těchto pilířů velmi obdobné.

Vlastní rozpětí bodových hodnocení sociodemografického pilíře se pohybuje v rozmezí hodnot od 0 po 33,36 bodů. Město Bohumín je hodnoceno neutrálně, Dolní Lutyně a Rychvald kladně. S ohledem na velmi dobrou znalost stavu/vývoje území Bohumína v oblastech náležejících do sociodemografického pilíře, přiklonili jsme se v případě Bohumína při zařazení do skupiny dle metodiky MMR k zápornému hodnocení.

Negativně hodnoceným indikátorem ve všech obcích je index stáří a také turistická atraktivita území (mimo Bohumína). Stárnutí obyvatelstva je bohužel celorepublikovým trendem, absence výrazných turistických atraktivit souvisí s celkovým historickým vývojem a geografickou polohou území ORP.

Co se týká srovnání počtu obyvatel v roce 2013 s rokem 2001, došlo k úbytku pouze v obci Bohumín, zatímco obce Dolní Lutyně a Rychvald díky pozitivní migrační složce zaznamenaly přírůstek obyvatelstva.

Také podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním je výrazně lepší v obou menších obcích než v Bohumíně. Obecně je však úroveň vzdělanosti v SO ORP nižší než průměr ČR a Moravskoslezského kraje.

Stejně jako v ekonomickém pilíři se i zde projevilo negativní hodnocení všech tří indikátorů popisujících úroveň rekreace v celém SO ORP. Nejlépe je z pohledu turistické atraktivity hodnocen Bohumín, je třeba však uvést, že se zde nacházejí vesměs rekreačně-turistické atraktivity lokálního významu. V budoucnu by se zajímavým prvkem mohl stát rychvaldský zámek, který nyní prochází rozsáhlou rekonstrukcí.

Dlouhodobě nízká je intenzita bytové výstavby v Bohumíně.

Přehled hodnocení a problémových oblastí sociodemografického pilíře

Bohumín: hodnocení 0,0
- nízký průměrný počet dokončených bytů/1000 obyvatel/rok (hodnocení v období 2009-2013) – 1,1 (-1 bod),
- pro cestovní ruch a rekreaci málo vhodné přírodní podmínky - podíl potenciálních rekreačních ploch 25,9 % (-1 bod),
- vysoký index stáří – 1,06 (-2 body),
- pokles počtu obyvatel mezi lety 2001-2013 o 6,9 % (-2 body).

Dolní Lutyně: hodnocení -5,6
- nízký turistický potenciál – celkově velmi nízké hodnocení turistické atraktivity (-2 body)
- pro cestovní ruch a rekreaci málo vhodné přírodní podmínky - většinou zemědělsky využívaná venkovská krajina v nížinách s podílem potenciálních rekreačních ploch 24,4 % (-1 bod)
- vysoký index stáří – 1,11 (-2 body)

Rychvald: hodnocení 11,1
- nízký turistický potenciál – celkově velmi nízké hodnocení turistické atraktivity (-2 body)
- vysoký index stáří – 1,10 (-2 body)

4.1.4 Celkové hodnocení obcí

Sečtením dosažených přepočtených bodů v jednotlivých pilířích (viz tabulka výše – *Přehled získaných bodů v jednotlivých obcích a SO ORP Bohumín*) lze vyhodnotit celkové umístění jednotlivých obcí v rámci SO ORP Bohumín. Každá obec mohla získat bodové ohodnocení v rozmezí od -300 až po +300 bodů (3 x 100 bodů za každý pilíř). Bohumín a Dolní Lutyně jsou hodnoceny záporně, přičemž přepočtená bodová hodnota je v případě obou obcí velmi podobná – Bohumín -36,6 bodů, Dolní Lutyně -32,21 bodů. Kladně je hodnocen Rychvald s 51,22 body.

Hodnocení vyváženosti pilířů udržitelného rozvoje a zařazení obcí do skupin dle metodiky Ministerstva pro místní rozvoj je následující: Obec Rychvald je hodnocena kladně ve dvou pilířích (skupina 2c), obec Dolní Lutyně v jednom pilíři (skupina 3c) a obec Bohumín v jednom pilíři (skupina 3b).

Obrázek 29: Vyhodnocení vyváženosti pilířů udržitelného rozvoje - celkové hodnocení

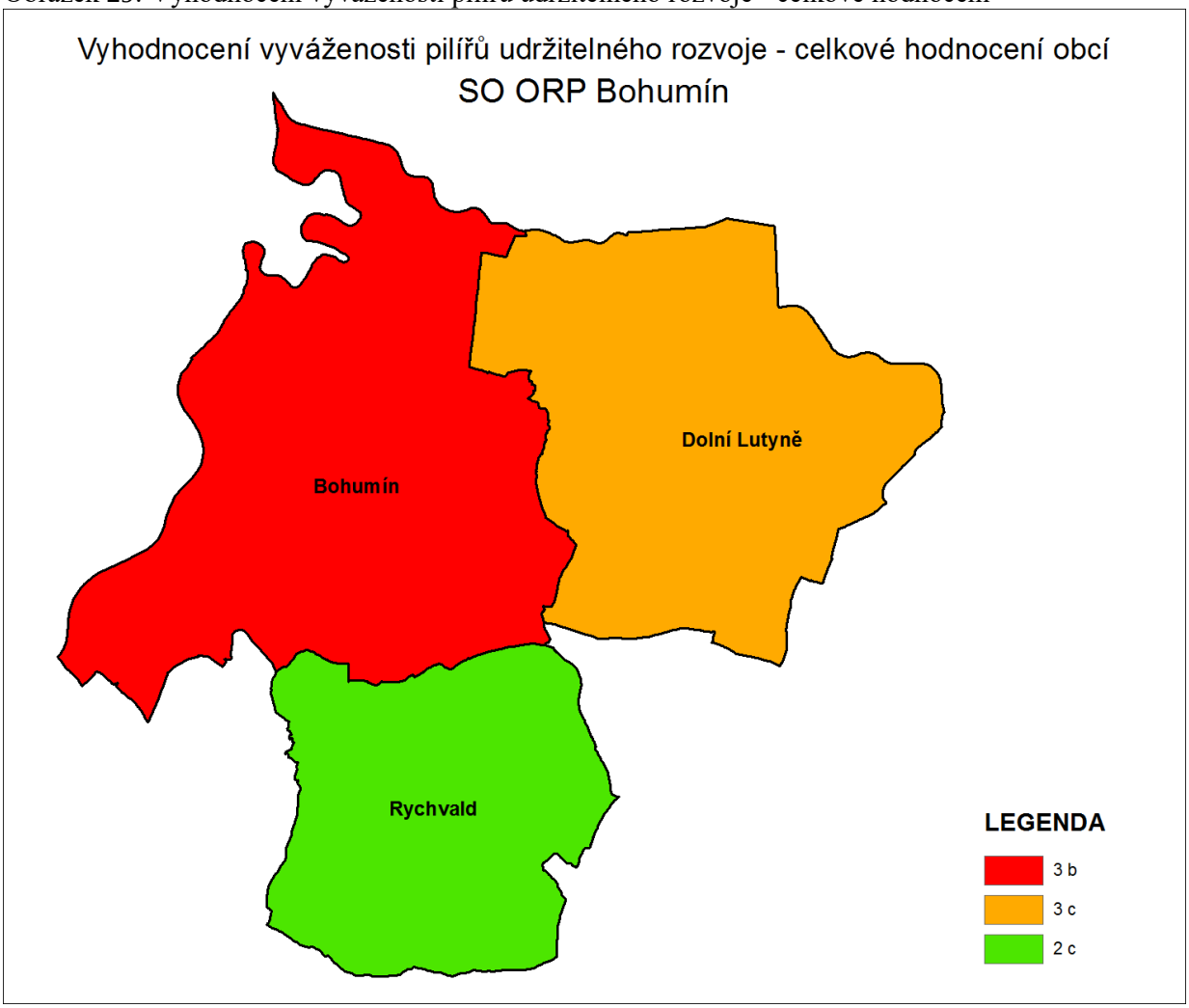

Nejlépe je v rámci celého ORP klasifikován sociodemografický pilíř s celkovou přepočtenou bodovou hodnotou 55,6, kdy žádná z obcí nezískala záporné bodové hodnocení.

Celkově kladně je rovněž hodnocen pilíř ekonomický s celkovou přepočtenou bodovou hodnotou 12,5. Kladné hodnocení ekonomického pilíře získal Rychvald a Bohumín, záporně je hodnocena Dolní Lutyně.

Jako nejslabší se při daném způsobu hodnocení jeví pilíř environmentální s celkovou přepočtenou bodovou hodnotou -85,7, kdy všechny tři obce ORP získaly záporné hodnocení.

Situaci za celý ORP znázorňuje obrázek.

Obrázek 30: Vyhodnocení vyváženosti pilířů udržitelného rozvoje SO ORP Bohumín

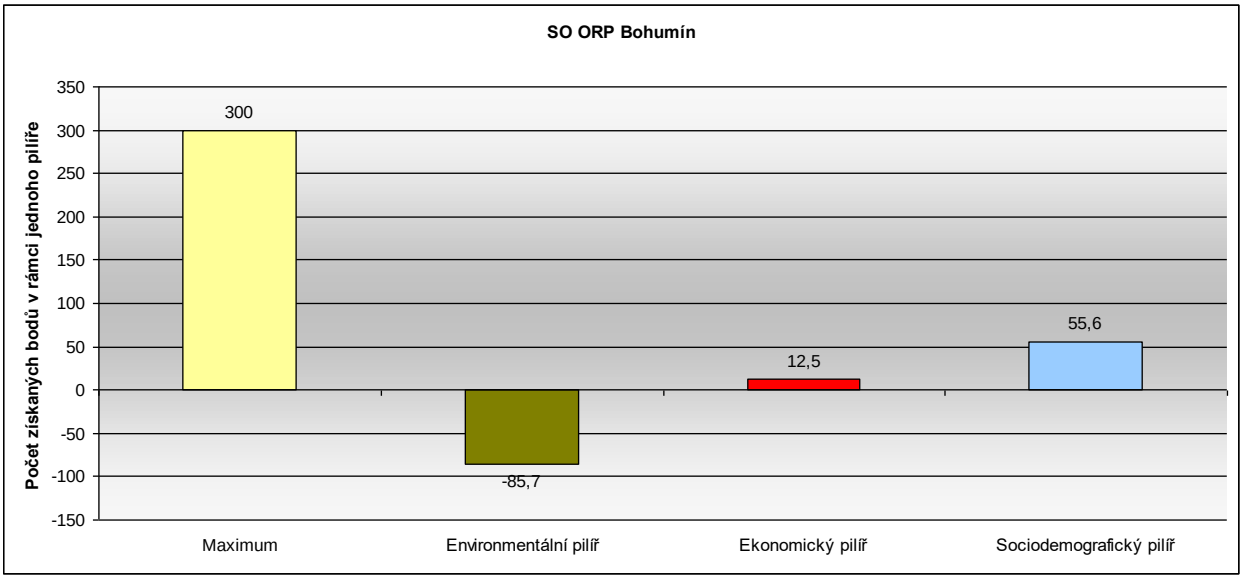

Obrázek 31: Vyhodnocení vyváženosti pilířů udržitelného rozvoje jednotlivých obcí SO ORP

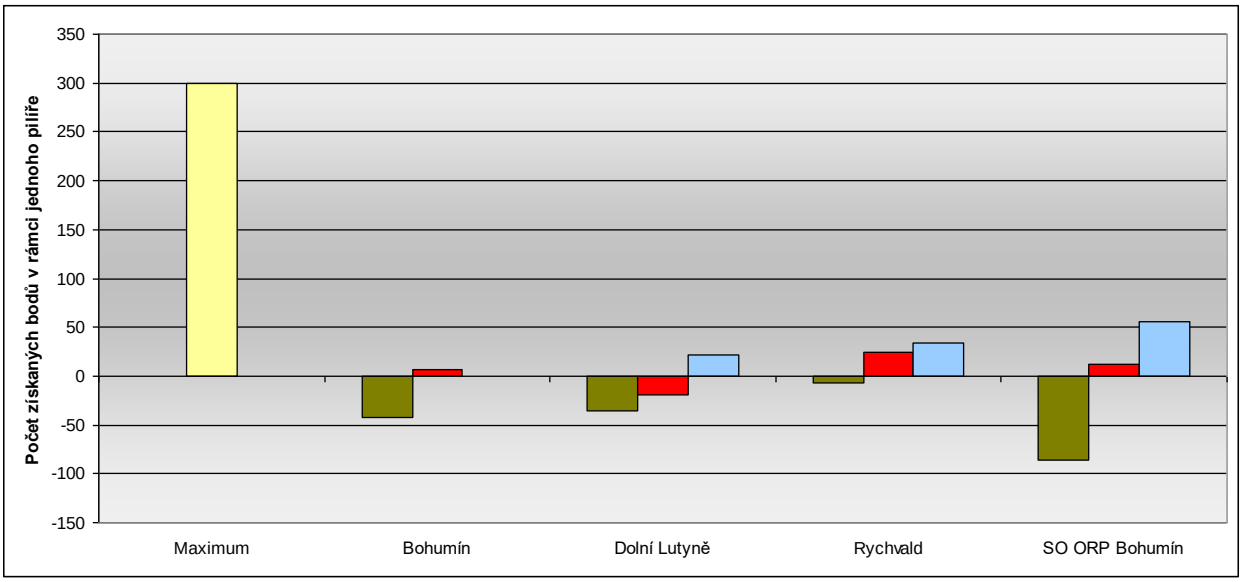

Zdroj: vlastní zpracování, 2017

Pozn.: Obrázek znázorňují pouze maximum získaných bodů v rámci jednoho pilíře (300 bodů). Je zřejmé, že minimum je -300 bodů

Další obrázek znázorňuje hodnocení pilířů udržitelného rozvoje po jednotlivých obcích vztažené k bodové hodnotě dosažené za celý ORP.

Obrázek 32: Vyhodnocení vyváženosti pilířů udržitelného rozvoje v jednotlivých obcích

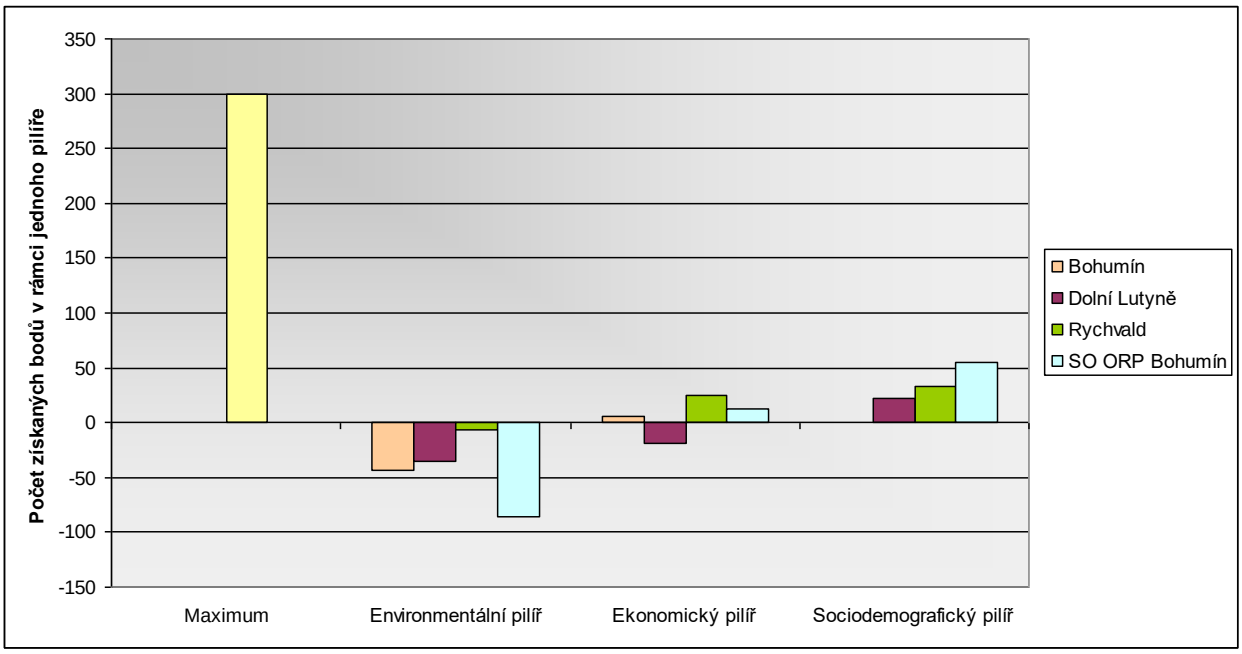

Zdroj: vlastní zpracování, 2017

Pozn.: Obrázek znázorňuje pouze maximum získaných bodů v rámci jednoho pilíře (300 bodů). Je zřejmé, že minimum je -300 bodů

Zvoleným způsobem hodnocení udržitelnosti je možné konstatovat, že pilíře nejsou příliš v rovnováze. V počtech získaných bodů je vzhledem k maximálnímu/minimální možnému počtu dosažených bodů poměrně výrazný rozdíl. Úpravou hodnocení oproti minulé aktualizaci ÚAP však bylo dle názoru autorů dosaženo reálnějšího hodnocení stavu a vývoje území v rámci ORP. Nicméně i tak nelze zvolenými indikátory postihnout všechny oblasti jednotlivých pilířů při dané škále hodnocení indikátorů.

Nízké hodnocení environmentálního pilíře, založené na zvolených indikátorech, podtrhují také mnohé slabé stránky týkající se dalších, již nehodnocených oblastí životního prostředí: snížená přirozená retenční schopnost krajiny způsobená urbanizací, vysoká intenzita silniční dopravy v intravilánu Bohumína a Dolní Lutyně, existence lokalit se starou ekologickou zátěží na území všech obcí SO ORP, nefunkční části ÚSES zejména v Rychvaldě, velmi nízké zastoupení lesa ve všech obcích a další.

Ekonomický a sociodemografický pilíř jsou si velmi blízké, zvolené indikátory se prolínají v hodnocení obou pilířů. Provedenou úpravou hodnocení se mírně zlepšilo hodnocení obou pilířů zejména v případě Bohumína, který vykazuje ve srovnání s dalšími většími městy v rámci mikroregionu Karvinska (Orlovou, Karvinou) daleko pozitivnější vývoj v oblasti atraktivity bydlení, krátkodobé rekreace atd.

5 URČENÍ PROBLÉMŮ K ŘEŠENÍ

Okruh problémů k řešení v územně plánovací dokumentaci je dán vyhláškou č. 500/2006 Sb. V rámci řešení RURÚ SO ORP Bohumín je takto členěn i problémový výkres. Podkladem pro problémový výkres jsou údaje a informace o jevech v území, které vstupují jako předmět nebo součást závad nebo střetů v území do vyhodnocení nebo popisu problémového výkresu. Jejich součástí jsou i záměry, které vstupují a zasahují do stávající struktury limitů a hodnot.

Problémy zobrazené ve výkresu a uvedené dále v tabulkách jsou členěny na:

- problémy vyplývající z rozboru udržitelného rozvoje území (ozn. Px),
- závady území v členění na hygienické (ZHx), environmentálního charakteru (ZEx), dopravní (ZDx), technické infrastruktury (ZTx) a urbanistické (ZUx)
- ohrožení území (ozn. Ox)
- územní střety mezi záměry a limity využití území (ozn. SZx)
- územní střety mezi záměry (ozn. Zx).

Číslování problémů, závad, ohrožení a střetů v území je provedeno pro celé území SO ORP Bohumín. Označeny jsou pouze problémy řešitelné nástroji územního plánovaní, ostatní problémy k řešení jsou vedeny na závěr v další kapitole. Pokud se označené problémy objevují pouze v některých obcích je problém lokalizován v podrobnějším měřítku a je mu přiděleno za kódem číslo. V některých případech v přehledu objevují i problémy neočíslované, protože nemají jednoznačné bodové průměty do území.

Kolonka „druh problému/nástroj řešení“ je dělena na místní (M), nadmístní (N) a celorepublikovou (R). Z úrovně řešené problematiky současně vyplývá její řešitelnost v ÚPD (zde v ÚP, ZÚR a PÚR). V kolonce „stav“ problému byla snaha o jeho časové zařazení - od prvního zpracování ÚAP-RURÚ v roce 2008, přes aktualizace v letech 2010-2014. V kolonce „důvod vymezení“ je uvedeno zdůvodnění a argumenty pro definování problémů z jednotlivých témat RURÚ. Návrh řešení pak definuje výrok do zadání ÚPD.

5.1 PROBLÉMY K ŘEŠENÍ V ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACI

Úplnou aktualizaci ÚAP 2017 pořizovatel projednal v rozsahu určení problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích s obcemi ve svém správním obvodu. Na základě projednání byly problémy upraveny.

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
P1	**Chybějící vymezené území pro rozliv povodňových vod**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín Dolní Lutyně	Pudlov Věřňovice Dolní Lutyně	místní / ÚPD obcí nadmístní / ZÚR	trvá od r. 2008, řešeno v ÚP Bohumín, částečně řešeno v ÚP Dolní Lutyně, neřešeno v ZÚR
Důvod vymezení	Zvýšení retenční schopnosti krajiny.			
Návrh řešení	Vymezit plochy pro rozliv povodňových vod s cílem zvýšit retenční schopnost území SO ORP i v celém povodí řeky Odry. Hledat území vhodná pro rozliv povrchových vod (povodí Olše).			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
P2	**Nedostatečná protipovodňová ochrana území**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín Dolní Lutyně Rychvald	Vrbice nad Odrou, Pudlov, Skřečoň, Nový Bohumín, Dolní Lutyně, Věřňovice, Rychvald	místní / ÚPD obcí nadmístní / ZÚR	trvá od r. 2008 řešeno v ÚP Bohumín, neřešeno v ZÚR
Důvod vymezení	Nedokončená protipovodňová ochrana na Bohumínsku. Lokality Bohumín-Pudlov, Bohumín-ul. Bezručova a Bohumín-Nová Ves, Dolní Lutyně-Věřňovice. Na území SO ORP Bohumín zasahují záplavová území Q_{100} šesti vodních toků – Michálkovický potok, Odra, Olše, Orlovská stružka, Bohumínská stružka a Lutyňka. Záplavové území Q_{100} zasahuje do zastavěného území obcí v Bohumíně z 16,5 %, v Dolní Lutyni 14,4 %, v Rychvaldě 2,5 %. V již zastavěných částech obcí, kde zasahuje plocha záplavového území Q_{100}, je potřeba navrhnout a realizovat opatření chránící toto území.			
Návrh řešení	Stabilizovat koridory a dokončit realizaci protipovodňových opatření na Odře a Olši a na místních tocích (Bohumínská Stružka, Orlovská stružka, Lutyňka, Flakůvka)			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
P3	**Akumulace vnitřních vod**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín	Starý Bohumín Nový Bohumín Pudlov	místní / ÚPD obce	trvá od r. 2010 částečně řešeno v ÚP Bohumín
Důvod vymezení	V území ochráněném před povodněmi dochází k akumulaci tzv. vnitřních vod, které v době zvýšených vodních stavů nemají možnost z území odtéct.			
Návrh řešení	V lokalitách vymezených Povodím Odry pro akumulaci vnitřních vod nenavrhovat další zástavbu.			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
P4	**Fragmentace krajiny**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín, Rychvald, Dolní Lutyně	všechna k.ú.	místní / ÚPD obcí	trvá od r. 2008
Důvod vymezení	Hrozba další fragmentace krajiny propojováním sídel, rozptýlené zástavbou, výškovými objekty, intenzifikací krajiny velkým množstvím antropogenních ploch pro průmyslové využívání a sítěmi technické infrastruktury			
Návrh řešení	Zachovat v maximální míře kompaktnost zástavby a ochranu volné krajiny (tedy nezastavěného území), zachovat prostupnost této volné krajiny, k rozšiřování zástavby přednostně využívat stávající proluky. Pořídit územní studii krajiny.			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
P6	**Nízká lesnatost území.**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín, Rychvald, Dolní Lutyně	všechna k.ú.	místní / ÚPD obcí	trvá od r. 2008, částečně řešeno v ÚP Bohumín
Důvod vymezení	Zvýšení lesnatosti území. Nízká ekologická stabilita území ve všech obcích. Obec Bohumín má koeficient ekologické stability KES = 0,35, Dolní Lutyně 0,32 a Rychvald 0,61. Dále pro snížení prašnosti a hluku je vhodné zajistit dostatečné plochy pro zvýšení lesnatosti a výsadbu účelové zeleně, například pásů zeleně podél průmyslových areálů, podél komunikací a na návětrných stranách obcí.			
Návrh řešení	V nezastavěném území obce prověřit možnost realizace nových ploch rozptýlené zeleně (remízky, aleje podél cest a vodních toků) s cílem zvýšit lesnatost území resp. zvýšit koeficient ekologické stability.			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
P7	**Zvyšování záborů ZPF a pozemků s provedenými melioracemi**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín, Rychvald, Dolní Lutyně	všechna k.ú.	místní / ÚPD obcí	trvá od r. 2008
Důvod vymezení	Ochrana ZPF v I. a II. třídě ochrany a na pozemcích s provedeným odvodněním (meliorace)			
Návrh řešení	Minimalizovat zábory zemědělské půdy, zejména zemědělské půdy s vysokým stupněm ochrany nebo vysokou bonitou a zemědělské půdy s provedeným odvodněním pozemků (melioracemi). K rozšiřování zástavby využívat přednostně ploch, které jsou již vyjmuty ze zemědělského půdního fondu a stávající proluky v zástavbě.			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
P8	**Zhoršené sociodemografické podmínky v Bohumíně**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín	všechna k.ú.	místní / ÚPD obce	trvá od r. 2012
Důvod vymezení	Negativní hodnocení - migrační saldo, zvyšující se index stáří, záporný přirozený přírůstek, vzdělanostní struktura, problémová sociální struktura některých lokalit.			
Návrh řešení	Omezené možnosti řešení v územních plánech. Zohlednit specifické problémy s vazbami na další pilíře udržitelného rozvoje území (životní prostředí, hospodářské podmínky).			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
P9	**Nedostatek ploch pro příměstskou rekreaci**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín Rychvald Dolní Lutyně	všechna k.ú.	místní / ÚPD obcí	trvá od r. 2010 částečně řešeno v ÚP obcí
Důvod vymezení	Vysoká koncentrace obyvatel v ORP i celé rozvojové oblasti Ostravsko a poptávka po aktivitách příměstské Potřeba vytvářet podmínky pro krátkodobou rekreaci a trávení volného času těchto obyvatel.			
Návrh řešení	Využít potenciál území pro rozvoj příměstské rekreace. Vytvářet územní podmínky pro výstavbu cyklostezek a hippostezek. Prověřit možnost budoucího využití okolí vodních ploch pro rekreaci (nyní využíváno k těžbě nerostných surovin).			

5.2 ZÁVADY ÚZEMÍ

5.2.1 Závady hygienické

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
ZH1	**Zhoršená kvalita ovzduší**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín, Rychvald, Dolní Lutyně	všechna k.ú.	místní / ÚPD obcí nadmístní / ZÚR	trvá od r. 2008 částečně řešeno v ÚP obcí
Důvod vymezení	Celé území ORP Bohumín je v oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší. Z hlediska ochrany ovzduší (plošného rozsahu překročení imisních limitů) patří území SO ORP Bohumín opakovaně k nejhorším v kraji i v rámci České republiky. Zhoršená kvalita ovzduší v důsledku působení emisí z průmyslu, dopravy a plošných zdrojů (vytápění domácností). Imisní limity pro suspendované částice frakce PM_{10} a polycyklické aromatické uhlovodíky vyjádřené jako benzo(a)pyren byly překročeny na 100 % území obce. Jedná se o stálý dlouhodobý problém. Imisní limit pro NO_x byl v roce 2010 překročen na 57 % území obce Bohumín, 5 % území obce Dolní Lutyně a 36 % území obce Rychvald.			
Návrh řešení	Závada není komplexně řešitelná na území obce. - v obci se nacházejí stávající velké zdroje znečišťování ovzduší, jejichž rozvoj však není možné územně plánovací dokumentací regulovat, - územní plán další plochy pro umístění těchto zdrojů znečišťování ovzduší nenavrhuje, - zvýšení dopravní zátěže a zvýšené emise prachu a hladiny hluku může představovat např. pokračující těžba štěrkopísků - uvedené riziko se dá alespoň částečně eliminovat tím, že v blízkosti ploch těžby nebude podporován rozvoj bydlení, Nerozšiřovat kapacity stávajících velkých a zvláště velkých zdrojů znečišťování na území ORP a v oblastech s přímým imisním vlivem na území ORP Bohumín. V ÚP navržen koridor pro dobudování sítě CZT v Bohumíně (napojení větších podniků) i pro centrální část Rychvaldu. Zajistit dostatečné plochy pro zvýšení lesnatosti a výsadbu účelové zeleně, například pásů zeleně podél průmyslových areálů, podél komunikací a na návětrných stranách obcí, s celou řadou pozitivních dopadů na životní prostředí (zachycení a snížení prašnosti v ovzduší, omezení hluku).			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
ZH2	**Negativní ovlivnění území z areálů průmyslové výroby v Bohumíně**			
ZH2.1	Pudlov - lokalita „ul. Jeremenkova“			
ZH2.2	Pudlov - lokalita „ul. Na Výsluní“			
ZH2.3	Šunychl - lokalita „Šunychelská-Ovocná“			
ZH2.4	Skřečoň - území západně od ul. 1. máje k areálu Rockwool			
ZH2.5	Skřečoň - území mezi železniční tratí a Novou Vsí			
ZH2.6	Skřečoň - ochranné pásmo výroby Bochemie			
ZH2.7	Nový Bohumín - ul. Bezručova			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín	všechna k.ú.	místní / ÚPD obce	trvá od r. 2008

Důvod vymezení	Ovlivnění okolní zástavby stávající průmyslovou výrobou (hluk, prach, vibrace).
Návrh řešení	Vytvářet podmínky pro realizaci ochranné zeleně. V blízkosti ploch pro výrobu zvážit míru regulace nové výstavby a stanovit podmínky pro plochy výroby. Nové plochy bydlení navrhovat mimo území s přímým negativním vlivem průmyslových podniků.

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
ZH3	**Zdroje negativního ovlivnění okolního území zemědělskou výrobou**			
ZH3.1	Bohumín - Statek v Šunychlu			
ZH3.2	Bohumín - Statek Kočendovec			
ZH3.3	Areál firmy Eurobroiler s.r.o. v Rychvaldě			
ZH3.4	Bohumín - Statek v Pudlově			
ZH3.5	Areál statku v centru Dolní Lutyně			
ZH3.6	Areál statku Nerad v Dolní Lutyni			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín, Rychvald, Dolní Lutyně	všechna k.ú.	místní / ÚPD obcí	trvá od r. 2008 částečně řešeno v ÚP Bohumín
Důvod vymezení	Ovlivnění okolní zástavby stávající zemědělskou výrobou (pachy).			
Návrh řešení	Vytvářet podmínky pro realizaci ochranné zeleně. V blízkosti těchto ploch zvážit míru regulace nové výstavby a stanovit podmínky pro využití těchto ploch s cílem snížit či eliminovat negativní vlivy (pachy) na plochy bydlení (případně vyhlásit hygienické pásmo). V blízkosti ploch pro výrobu zvážit míru regulace nové výstavby.			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
ZH4.x	**Zatížení území hlukem a emisemi z dopravy**			
ZH4.1	Vedení silnice I. třídy (I/67) přes místní část Bohumín-Skřečoň (ul. 1. máje).			
ZH4.2	Vedení silnice I. třídy (I/67) přes obec Dolní Lutyni.			
ZH4.3	Nedostatečná protihluková ochrana zástavby kolem dálnice.			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín Dolní Lutyně	Skřečoň Dolní Lutyně	místní / ÚPD obcí nadmístní / ZÚR	trvá od r. 2008, koridor přeložky silnice I/67 vymezen v ÚP Bohumín i Dolní Lutyně
Důvod vymezení	Zatížení zastavěného území obcí dopravou (emise, hluk).			
Návrh řešení	Výstavba přeložky silnice I/67 mimo zastavěná území (Bohumín-Dětmarovice-Karviná) na základě zpracované technicko-ekonomické studie. Vytvořit podmínky v území pro realizaci ochranné zeleně kolem dálnice D1. Zajistit dostatek ploch pro zvýšení lesnatosti a výsadbu účelové zeleně s cílem zvýšit			

	pozitivní dopad na životní prostředí, zejména zachycení prašnosti v ovzduší a omezení hluku,

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
ZH5	**Negativní ovlivnění území z jiných zdrojů**			
ZH5.1	Negativní ovlivnění území m.č. Bohumín-Vrbice ze skládky a kompostárny umístěné na území města Ostravy.			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín	Vrbice nad Odrou	místní / ÚPD obcí nadmístní / ZÚR	trvá od r. 2008
Důvod vymezení	Ovlivnění zástavby v m.č. Bohumín-Vrbice pachy ze skládky TKO a kompostárny OZO Ostrava (lokalizace Ostrava-Hrušov).			
Návrh řešení	Vytvářet podmínky pro realizaci ochranné zeleně. Stanovit podmínky pro skládku a kompostárnu pro snížení negativních vlivů na plochy bydlení a rekreace (případně vyhlásit hygienické pásmo). Nelze komplexně vyřešit na území ORP.			

5.2.2 Závady environmentálního charakteru

Identifikace	*Popis problému – charakteristika*			
ZE1.x	**Ekologické zátěže území**			
ZE1.1	Areál bývalé Benziny v Novém Bohumíně			
ZE1.2	Neregistrovaná skládka Prefizolu v Kopytově v blízkosti Odry			
ZE1.3	Rekultivace území Vrbice			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín	Nový Bohumín Kopytov Vrbice nad Odrou	místní / ÚPD obce	trvá od r. 2008 částečně řešeno v ÚP Bohumín
Důvod vymezení	Neprovedené nebo nedokončené rekultivace ekologických zátěží v území.			
Návrh řešení	Na území starých ekologických zátěží navrhnout jejich rekultivaci nebo asanaci.			

5.2.3 Závady dopravní

Identifikace	*Popis problému – charakteristika*			
ZD1.x	**Zhoršená prostupnost krajiny pro pěší a cyklisty**			
ZD1.1	Starý Bohumín (lokalita pevnostního opevnění MO-S-5) – centrum Nového Bohumína			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín	Starý Bohumín	místní / ÚPD obcí	od r. 2016
Důvod vymezení	Chybějící bezpečné dopravní propojení kulturní památky – pevnostního opevnění MO-S-5 „Na trati“ a centra Bohumína pro cyklisty a pěší.			
Návrh řešení	Nové dopravní propojení prověřit ve studii řešení. Pro celé území ORP zpracovat územní studii krajiny, která navrhne opatření na zlepšení prostupnosti krajiny.			

Identifikace	*Popis problému – charakteristika*

ZD2.x	**Nízká kapacita komunikací**			
ZD2.1	v Bohumíně ul. Vrbická ve Vrbici a Pudlově ul. Lounská v Pudlově ul. Rolnická v Pudlově ul. Školní v Pudlově ul. P. Cingra ve Starém Bohumíně ul. Mlýnská v Šunychlu, ul. V Chalupkách v Šunychlu, ul. Boční ve Skřečoni ul. U Borku ve Skřečoni ul. Úvozní ve Skřečoni ul. Blatná ve Skřečoni silnice II/471, ve Skřečoni a Záblatí – ul. Rychvaldská ul. Anenská v Záblatí silnice III/4711 v Záblatí – ul. Sokolská a Bezručova ul. Rovná v Záblatí ul. Na Pískách v Záblatí ul. Rybničná v Záblatí ul. Na Úvoze v Záblatí ul. Budovatelská v Záblatí ul. Tovární v Záblatí a Novém Bohumíně ul. Nerudova v Novém Bohumíně			
ZD2.2	v Rychvaldě ul. Severní, ul. Jarošovická, ul. Okrajová, ul. Záblatská, ul. Husitská, ul. Mírová, ul. Na Výsluní, ul. Krátká, ul. Myslivecká, ul. Třešňová, ul. Mezi lány, ul. 1. máje, ul. Lipová, ul. Slepá, ul. Souběžná, ul. Jabloňová, ul. Stromořadí, ul. Větrná, ul. U školky, ul. Revoluční, ul. Vlečná, ul. Lesnická, ul. Lesní, ul. Sportovní, ul. Zahradní, ul. Mlékárenská, ul. Potoční, ul. Zemědělská, ul. Průjezdní, ul. Eldorádo, ul. Hornická, ul. Vyhonkovec, ul. Landek, ul. Porubská, ul. Luční, ul. Lutyňská, ul. Husitská, ul. Zbytky, ul. Šachetní			
ZD2.3	v Dolní Lutyni komunikace k areálu těžby štěrkopísku na ul. K pískovně v Dolní Lutyni ul. K Vrchům, ul. Luční, ul. Zbytecká			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín Rychvald Dolní Lutyně	všechna k.ú.	místní / ÚPD obcí	trvá od r. 2010, řešeno v ÚP Bohumín a Rychvald
Důvod vymezení	Dopravně vytížené komunikace spojující větší plochy bydlení (rozvojové lokality), areály s dopravou surovin nebo napojení průmyslových areálů. Komunikace nevyhovují svým šířkovým uspořádáním s ohledem na návrhové plochy zejména vymezené pro bydlení.			
Návrh řešení	Pro zajištění dostatečné kapacity místních komunikací příp. zajištění prostoru pro místní úpravu komunikace (např. výhybny) jsou v územních plánech navrženy dopravní či smíšené koridory. Realizovat záměry na provedení těchto úprav, dál prověřovat a konkretizovat technická řešení.			

Identifikace	*Popis problému – charakteristika*
ZD3.x	**Kritické úseky komunikací a křižovatek (bodové závady)**
ZD3.3	Křižovatka ČS Armády-Jateční-Osvoboditelů v Bohumíně

ZD3.7	Křižovatka Rychvaldská-Hraniční-Bohumínská (hranice Bohumín-Rychvald)			
ZD3.8	Křižovatka silnice I/67 s ulicí Koperníkova v centru Dolní Lutyně			
ZD3.9	Křížení ul. Neradské s železniční tratí (Dolní Lutyně – Věřňovice)			
ZD3.10	Křížení silnice I/67 s ul. Zbytecká v Dolní Lutyni			
ZD3.11	Křižovatka Orlovská-Petřvaldská (u pekárny v Rychvaldě)			
ZD3.12	Křížení ul. Šachetní s železniční vlečkou Bohumín-Rychvald-Orlová			
ZD3.13	Křižovatka na silnici I/67 s ul. Bezručova v Dolní Lutyni			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín Rychvald Dolní Lutyně	všechna k.ú.	místní / ÚPD obcí	trvá od r. 2010 částečně řešeno v ÚP obcí
Důvod vymezení	Neuspokojivý stav dopravně nejvíce zatížených křižovatek.			
Návrh řešení	Navrhnout a aktualizovat dopravní koridory pro vyřešení dopravních závad v území.			

5.2.4 Závady technické infrastruktury

Identifikace	*Popis problému – charakteristika*			
ZT1.x	**Chybějící odkanalizování okrajových části obcí**			
ZT1.1	Bohumín – Pudlov, Vrbice, Šunychl, Skřečoň, Záblatí			
ZT1.2	Dolní Lutyně – lokalita Zbytky, Výšina a Olmovec, Nerad, centrum obce			
ZT1.3	Rychvald – Dolní Podlesí a Horní Podlesí, Václav, Akátová-Lutyňská			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín Rychvald Dolní Lutyně	všechna k.ú.	místní / ÚPD obcí	trvá od r. 2008 řešeno v ÚP jednotlivých obcí
Důvod vymezení	Chybějící odkanalizování okrajových částí obcí a přepojení stávajících kanalizací na hlavní stokovou síť. Dále většina útvarů povrchových vod je z hlediska chemického stavu hodnocena jako potenciálně riziková. Jako riziková je uváděná Olše. V městských částech Bohumína Záblatí, Vrbici, Pudlově, Šunychlu, Skřečoni – Nové Vsi a Kopytově je odpadní voda z nemovitostí likvidována lokálně v žumpách či septicích s přepadem do veřejné jednotné kanalizace. Takto předčištěná odpadní voda odtéká gravitačně 15 výusťmi do povrchových recipientů. Velká část zastavených ploch v intravilánu obce Rychvald není uspokojivě odkanalizována. V obci Dolní Lutyně je vybudována nesoustavná jednotná kanalizační síť. Jedna část kanalizace je vyústěna bez jakéhokoliv čištění do recipientu Lutyňka. Další část kanalizace je svedena na stávající mechanicko – biologickou ČOV Hydrovit S (8000 EO), která je hydraulicky i látkově nevytížena. V současné době je využívána jen polovina možného výkonu. ČOV provozuje SmVaK Ostrava a.s. Stávající jednotná kanalizace je ve špatném technickém stavu a vykazuje netěsnosti.			
Návrh řešení	Hájit resp. zpřesnit koridory pro umístění kanalizací (dle zpracovaných projektů a studií, pokud existují) s cílem dobudovat chybějící části kanalizace se zaústěním do existující ČOV. Případně hledat jiná řešení likvidace odpadních vod dle místních poměrů.			

5.2.5 Závady urbanistické

Identifikace	*Popis problému – charakteristika*			
ZU1.x	**Nevyužívané areály – prověření dalšího využití**			
ZU1.3	Dolní Lutyně – areál býv. hospodářského dvora zámku			
ZU1.4	Bohumín – areál býv. Benziny v Novém Bohumíně			
ZU1.5	Bohumín – areál na ul. Lidické			
ZU1.6	Bohumín – areál úpravny vody na ul. Ovocné			
ZU1.7	Rychvald – areál na ul. Úvozní (Úpadní)			
ZU1.8	Bohumín – část areál býv. vlakového nádraží Bohumín-Vrbice (lokalita Pudlov-Louny)			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín Rychvald Dolní Lutyně	Nový Bohumín Rychvald Dolní Lutyně	místní / ÚPD obcí	trvá od r. 2010 částečně řešeno v ÚP obcí
Důvod vymezení	Existence nevyužitých zastavěných ploch, zhoršující se technický stav budov v těchto plochách i jejich okolí v důsledku trvale neexistující údržby.			
Návrh řešení	Hledat a prověřovat další využití nevyužívaných areálů v obcích.			

5.3 OHROŽENÍ ÚZEMÍ

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
OPx	**Ohrožení zastavěného území rizikem povodní**			
OP1	Reziduální ohrožení území			
OP2	Nízké ohrožení území			
OP3	Střední ohrožení území			
OP4	Vysoké ohrožení území			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín Rychvald Dolní Lutyně	všechna k.ú.	místní / ÚPD obcí	trvá od r. 2010
Důvod vymezení	Ohrožení zvýšeným rizikem povodní dle Studie vyhodnocení a zvládání povodňových rizik na řece Odře v úseku Bohumín – Polanka nad Odrou.			
Návrh řešení	Ve vymezeném území s vysokým, středním i nízkým ohrožením nenavrhovat nové zastavitelné plochy.			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
OGx	**Plochy bydlení umístěné v sesuvných územích**			
OG1	Plochy bydlení v m.č. Bohumín-Záblatí (ul. Budovatelská)			
OG2	Plochy bydlení v m.č. Bohumín-Záblatí (ul. Bezručova)			
OG3	Plochy bydlení v m.č. Bohumín-Záblatí (ul. Na Úvoze)			
OG4	Plochy bydlení v lokalitě Mezi Lány v Rychvaldě			
OG5	Plochy bydlení v blízkosti lokality Waroschův les v Dolní Lutyni			
OG6	Plochy bydlení v ul. Pod Kostelem v Dolní Lutyni			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*

	Bohumín, Rychvald, Dolní Lutyně	všechna k.ú.	místní / ÚPD obcí	trvá od r. 2008
Důvod vymezení	Ohrožení ploch bydlení plošným sesuvným územím			
Návrh řešení	V území ohroženém sesuvy nenavrhovat další zástavbu a nezvyšovat intenzitu dopravy.			

5.4 STŘETY ZÁMĚRŮ S LIMITY VYUŽITÍ ÚZEMÍ

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
SZ2.1	**Střet koridoru pro záměr silnice I/68 s limity ochrany přírody**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín Rychvald	Vrbice nad Odrou Rychvald	místní / ÚPD obcí nadmístní / ZÚR	trvá od r. 2008, částečně řešeno v ÚPD
Důvod vymezení	Střet koridoru pro záměr silnice I/68 s územím NATURA 2000, střet s územím s výskytem zvláště chráněných druhů živočichů (Malý Cihelník) a Přírodní rezervací Skučák v Rychvaldě			
Návrh řešení	Vyřešeno v ÚP Rychvald, dál prověřovat zpřesnění koridoru, územní studie, konkretizovat technická opatření.			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
SZ2.2	**Střet koridoru pro záměr silnice II/471 s limity ochrany přírody**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín Rychvald	Nový Bohumín, Záblatí u Bohumína Rychvald	místní / ÚPD obcí nadmístní / ZÚR	trvá od r. 2010
Důvod vymezení	Střet koridoru územní rezervy silnice II/471 s územím NATURA 2000 (EVL Heřmanický rybník)			
Návrh řešení	Prověřit celou trasu koridoru v územní studii, zpřesnit koridor v ZÚR.			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
SZ2.3	**Střet koridoru pro záměr VRT s limity ochrany přírody**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Dolní Lutyně	Dolní Lutyně	místní / ÚPD obce nadmístní / ZÚR	trvá od r. 2010
Důvod vymezení	Střet koridoru VRT vymezeném v ZÚR MSK s VKP Borek, s nadregionálním biokoridorem K98 a s územím NATURA 2000.			
Návrh řešení	Prověřit celou trasu koridoru v územní studii, zpřesnit koridor v ZÚR.			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
SZ2.4	**Střety koridoru vodní cesty D-O-L s limity ochrany přírody**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín	Vrbice nad Odrou, Pudlov, Starý Bohumín, Nový Bohumín, Kopytov	místní / ÚPD obce nadmístní / ZÚR, PÚR	trvá od r. 2008, částečně řešeno v ÚP Bohumín
Důvod vymezení	Střet koridoru územní rezervy pro zabezpečení zájmů státu vyplývajících z mezinárodních závazků (vodní cesty D-O-L), vymezené v ZÚR MSK, s vedením nadregionálního biokoridoru podél řeky Odry, přírodní památky Hraniční meandry Odry, území NATURA 2000 (EVL Meandry Dolní Odry a Ptačí oblastí Heřmanský stav-Odra-Poolší).			
Návrh řešení	Prověřit vedení vodní cesty v úseku Starý Bohumín – Kopytov územím Polské republiky v PÚR a ZÚR.			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
SZ3.1	**Střet rekreace s dobývacím prostorem**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín	Vrbice nad Odrou, Pudlov, Starý Bohumín	místní / ÚPD obce	trvá od r. 2014
Důvod vymezení	Střet záměru na rekreační využití Kališova a Vrbického jezera k příměstské rekreaci s vymezeným dobývacím prostorem Vrbice (Pudlov) 7/0679 a Bohumín 7/0678.			
Návrh řešení	Ověřit aktuální rozsah dobývacích prostorů a projednat možnost na části území vymezit plochu pro rekreaci.			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
SZ4.1	**Střety koridoru vodní cesty D-O-L se zastavěným územím**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín	Vrbice nad Odrou, Starý Bohumín, Nový Bohumín, Kopytov	místní / ÚPD obce nadmístní / ZÚR, PÚR	trvá od r. 2010, částečně zpřesněno v ÚP Bohumín
Důvod vymezení	Střet koridoru územní rezervy pro zabezpečení zájmů státu vyplývajících z mezinárodních závazků (vodní cesta D-O-L), vymezené v ZÚR MSK, se zastavěným územím, zejména s plochami bydlení a rekreace a s areálem centrální ČOV Bohumín (varianty trasy formálně zachovávají ČOV, ale realizací východní varianty dojde k odtržení ČOV od stávající zástavby). Nepřímá stavební uzávěra v trase uvažovaného kanálu, následkem čehož jsou značně omezeny rozvojové možnosti území podél uvažované trasy. O prodloužení platnosti územní ochrany koridoru průplavního spojení rozhodla v květnu 2010 vláda ČR.			
Návrh řešení	Prověřit vedení vodní cesty v úseku Starý Bohumín – Kopytov územím Polské republiky v PÚR a ZÚR.			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
SZ5.1	**Střet rekreace se záplavovým územím**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín	Vrbice nad Odrou, Pudlov, Starý Bohumín	místní / ÚPD obce	trvá od r. 2014
Důvod vymezení	Střet záměru rekreačního využití Kališova a Vrbického jezera k příměstské rekreaci se stanoveným záplavovým územím vodního toku Odra.			
Návrh řešení	Ověřit možnost vymezit na části území mimo aktivní záplavovou zónu plochu pro rekreaci.			

5.5 STŘETY ZÁMĚRŮ

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
Z1	**Střet záměru rozšíření těžby písku s koridorem vysokorychlostní tratě (VRT)**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Dolní Lutyně	Dolní Lutyně	místní / ÚPD obce nadmístní / ZÚR	trvá od r. 2010
Důvod vymezení	Střet záměru rozšíření těžby písku (vymezen v ÚP obce) s koridorem územní rezervy pro záměr VRT.			
Návrh řešení	Plochu pro rozšíření těžby písku koordinovat s podmínkami pro ochranu koridoru územní rezervy VRT v ZÚR.			

Identifikace	*Popis problému - charakteristika*			
Z3	**Střet koridoru vodní cesty DOL se záměrem lávky přes Olši v Kopytově**			
	Lokalizace / dotčené obce	*Lokalizace / dotčená k.ú.*	*Druh problému / nástroj řešení*	*Stav*
	Bohumín	Kopytov	místní / ÚPD obce nadmístní / ZÚR	trvá od r. 2012
Důvod vymezení	Střet koridoru územní rezervy pro zabezpečení zájmů státu vyplývajících z mezinárodních závazků (vodní cesta D-O-L), vymezené v ZÚR MSK, se záměrem vybudování lávky pro pěší a cyklisty přes Olši.			
Návrh řešení	Prověřit, resp. zpřesnit trasu vodní cesty, navrhnout řešení umožňující realizaci obou záměrů.			

6 ZÁVĚR

Byla zpracována požadovaná témata včetně SWOT analýz, které shrnují pro dané území její silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby.

Součástí vlastních témat je i zpracování problémových oblastí, z nichž některé jsou určeny pro řešení v územně plánovací dokumentaci, jiné problémy jsou definovány obecněji.

6.1 HODNOCENÍ METODIKY RURÚ

Hodnocení stavu/vývoje jednotlivých indikátorů a témat vychází z dat různě „starých“. Některá data jsou k dispozici relativně často (s frekvencí i několikrát za rok, např. data o nezaměstnanosti). Jiná data jsou zjišťována a zejména na odborných pracovištích verifikována i s dvouletým zpožděním (imisní data o znečištění atmosféry a následně vyhlašování oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší). Další data jsou poměrně konstantní a neměnná (poddolovaná území) nebo se jedná o data získaná při speciálních šetřeních ČSÚ (1x/10 let) a získat tato data v novější, aktuální verzi platné k danému roku není v podstatě možné (vyjížďky a dojížďky do škol a zaměstnání). V době zpracování hodnocení bylo snahou používat maximální množství dostupných aktuálních dat.

Je logické, že informace v každém písemném materiálu zastarávají (vypracované strategie a koncepce daných území) vzhledem k měnícím se podmínkám (zejména ekonomickým – např. nezaměstnanost). Navržené, zpracované a vyhodnocené indikátory nemohou a ani se nesnaží popsat komplexně reálný stav/vývoj území v celém jeho rozsahu, ale jde spíše o vybrání těch hlavních oblastí, které charakterizují stav/vývoj v jednotlivých pilířích udržitelného rozvoje území. Na základě (nejen) těchto indikátorů byly v řešených tématech identifikovány především problematické oblasti. Použití metodiky indikátorů navíc umožňuje porovnat jednotlivé obce správního obvodu mezi sebou a v určitých případech i s hodnotou pro vyšší územní celek.

Je možno i nadále diskutovat o vhodnosti a případně i účelnosti jednotlivých indikátorů, stejně jako o metodě hodnocení vyváženosti pilířů udržitelného rozvoje území, je však vhodné a nezbytné si uvědomit, že je možno na něj v budoucnu vždy navázat buď opětovným vyhodnocením všech již zpracovaných indikátorů, případně indikátorů nově navržených (nebo patřičně upravených), které mohou lépe vystihovat potřeby územního plánování.

Tento materiál nemůže nahradit speciální a relativně nákladné strategické a koncepční materiály vypracované pro dané oblasti rozvoje (ať už na úrovni kraje, mikroregionů nebo obcí) a stejně tak nemůže nahradit průzkumy a rozbory daného území jednotlivých obcí při zadání a zejména při zpracování územních plánů obcí. Je to jen jeden z podkladů pro zadání a vypracování územních plánů obcí.

Předložený dokument naopak přináší celkový pohled na území v širokém spektru jeho specifik a vlastností napříč mnoha obory. Snaží se o analýzu a syntézu informací vedoucí k posouzení udržitelného rozvoje daného území a vykreslení průmětu zjištěných jevů a problémů v území do procesu územního plánování včetně návrhu námětů pro územní plánování a územní politiku. Zařazeny jsou zde také takové jevy a problémy, jejichž sledování a řešení je v zájmu udržitelného rozvoje území a s územním plánováním souvisejí jen sekundárně.

7 LITERATURA

Data ÚAP ORP Bohumín 2017 a RURÚ SO ORP Bohumín, aktualizace 2014.

Další odkazy jsou uvedeny pro každé povinné téma RURU zvlášť:

Horninové prostředí a geologie
- Registr svahových nestabilit ČGS
  http://www.geology.cz/extranet/sgs/svahove-nestability
  www.mapy.cz
- Národní geoportál INSPIRE
  http://geoportal.gov.cz

Vodní režim
- HEIS VÚV T.G.M.
  http://heis.vuv.cz
  http://www.dibavod.cz/
- Plán oblasti povodí Odry
  http://www.pod.cz/plan-oblasti-povodi-Odry/
- Veřejný registr půdy – LPIS
  http://eagri.cz/public/app/lpisext/lpis/verejny/

Hygiena životního prostředí
- Český hydrometeorologický ústav
  www.chmi.cz
  http://kontaminace.cenia.cz
- Integrovaný registr znečištění
  www.irz.cz
- Data o intenzitě dopravy
  www.rsd.cz

Ochrana přírody a krajiny
- Natura 2000
  www.natura2000.cz
- Chráněná území
  www.nature.cz
- Koeficient ekologické stability
  www.czso.cz
- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR:
  www.nature.cz
- ÚSOP (ústřední seznam ochrany přírody)
  http://drusop.nature.cz
- Český statistický úřad:
  www.czso.cz

Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa
- Český statistický úřad
  www.czso.cz
- Český úřad zeměměřičský a katastrální
  http://www.cuzk.cz/
- Výměry zemědělské půdy a lesa
  www.czso.cz
- Přírodní lesní oblasti
  www.mezistromy.cz

Veřejná dopravní a technická infrastruktura
- Jízdní řády ČD a autobusových dopravců, září 2014
- Internetový jízdní řád IDOS

http://jizdnirady.idnes.cz.
- Knižní jízdní řády
  http://www.szdc.cz/provozovani-drahy/knizni-jizdni-rady.html
- Internetové stránky obcí
- Sčítání dopravy 2010
  http://www.scitani2010.rsd.cz
- Sčítání dopravy 2005
  http://www.scitani2005.rsd.cz/start.htm
- Český statistický úřad
  http://www.czso.cz
- Přehled udělených licencí Energetického regulačního úřadu
  http://licence.eru.cz
- Ministerstvo dopravy ČR
  http://www.mdcr.cz
- Ředitelsví silnic a dálnic ČR.
  http://www.rsd.cz
- Správa železniční dopravní cesty, s. o.
  http://www.szdc.cz
- O2 mapa - pokrytí
  https://www.o2.cz/osobni/199436-mapa_pokryti_a_prodejen/
- T-Mobile - mapa pokrytí
  http://www.t-mobile.cz/web/cz/podpora/mapa-pokryti
- Vodafone – mapa pokrytí
  http://www.vodafone.cz/mapa-pokryti/
- Jedlička, J., Dostál, I. Hodnocení vlivů na dopravu“ (Traffic Impact Assessment) v procesu posuzování vlivů na životní prostředí. Brno: CDV, 2012, 59 s.
- Politika územního rozvoje ČR 2008
- Plán oblasti povodí Odry
  http://www.pod.cz/plan-oblasti-povodi-Odry/
- Malý lexikon obcí 2009. Český statistický úřad, 2010
- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
- Koncepce rozvoje dopravní infrastruktury Moravskoslezského kraje, schválená usnesením zastupitelstva kraje č. 24/2096 dne 26. 6. 2008
- Koncepce rozvoje cyklistické dopravy na území Moravskoslezského kraje, schválená usnesením zastupitelstva kraje č. 17/1486 dne 26.4.2007
- Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje, vydané zastupitelstvem kraje dne 22.12.2010
- Bílá kniha - Investiční stavby na silniční síti II. a III. tříd MSK – aktualizace listopad 2013
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Moravskoslezského kraje v aktuálním znění
- Územní energetická koncepce Moravskoslezského kraje
- Nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech
- Webové stránky:
  http://www.gddkia.gov.pl
  http://www.smvak.cz
  http://www.cez.cz
  http://www.mesto-bohumin.cz/
  http://www.rychvald.cz
  http://www.kodis.cz

Sociodemografické podmínky
- Český statistický úřad: www.czso.cz
  - Běžná evidence obyvatelstva
  - Městská a obecní statistika

  - Sčítání lidu, domů a bytů 2001 a 2011
  - Veřejná databáze ČSÚ,
- Komunitní plán sociálních služeb města Bohumína na období 2011 – 2014
- Město Bohumín, http://www.mubo.cz/,
- Město Rychvald http://www.rychvald.cz/
- Obec Dolní Lutyně, http://www.dolnilutyne.org/
- Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko http://www.rr-moravskoslezsko.cz/
- Střední škola Bohumín, p.o. http://www.sosboh.cz

Bydlení

- Český statistický úřad www.czso.cz
- Binek, J., Svobodová, H., Holeček, J. et al. (2009): Synergie ve venkovském prostoru – Aktéři a nástroje rozvoje venkova. 1. vyd. Brno: GaREP, 33 s.
- Brestičová, Z. (2008): Analýza suburbanizace v zázemí Brna s důrazem na kvalitu života. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta, 56 s.
- ČSÚ (2012): Bytová výstavba v územích České republiky v letech 1997–2010. Praha: Český statistický úřad, 107 s.
- ČSÚ (2012): Předběžné výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 - Jihomoravský kraj. Brno: Krajská správa Českého statistického úřadu, 50 s.
- ČSÚ (2012): Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Jihomoravského kraje v roce 2011. Brno: Krajská správa Českého statistického úřadu, 64 s.
- Kolínková, A. (2011): Populační vývoj venkovských oblastí: problémy a možnosti řešení. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 50 s.
- MMR ČR (2011): Koncepce bydlení ČR do roku 2020. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 115 s.
- MMR ČR (2012): Vybrané údaje o bydlení 2011. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 146 s.
- Poledník, M. – Hadlač, M. (2011): Prognózování celkové potřeby bytů v současných podmínkách ekonomické recese. Brno: Institut regionálních informací, 59 s.
- Ouředníček, M. (2002): Suburbanizace v kontextu urbanizačního procesu. In: Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky. Praha: Ústav pro ekopolitiku. s. 39-54.
- Sýkora, L. (2004): Mezi státem a trhem: obecní samospráva a bydlení v České republice. In: Bytová politika: koniec alebo nový začiatok. Bratislava: Institut bývania a Local Government and Public Service Reform Initiative, s. 43-86.
- Temelová, J. – Novák, J. – Ouředníček, M. – Puldová, P. (2011): Housing Estates in the Czech Republic after Socialism: Various Trajectories and Inner Differentiation. Urban Studies 48 (9). 1811-1834 pp.

Rekreace

- Turistická mapa KČT 1:50 000
- Atlas cestovního ruchu České republiky (2006)
- Český statistický úřad
- http://www.czso.cz/, Sčítání lidu, domů a bytů 2011
- Národní památkový ústav http://monumnet.npu.cz/,
- Národní geoportál INSPIRE http://geoportal.gov.cz/
- Moravskoslezský kraj,

http://www.kr-moravskoslezsky.cz/
- Město Bohumín – http://www.mesto-bohumin.cz/
- Město Rychvald – http://www.rychvald.cz/
- Obec Dolní Lutyně http://www.dolnilutyne.org/
- Národní památkový ústav http://monumnet.npu.cz/
- Obec Dolní Lutyně http://www.dolnilutyne.org/
- Regionální rada regionu soudržnosti Severovýchod http://www.rr-moravskoslezsko.cz/
- Turistický portál Těšínské Slezsko http://www.tesinskeslezsko.cz/.

Hospodářské podmínky
- Ministerstvo financí ČR http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/
- Ministerstvo práce a sociálních věcí www.mpsv.cz
- Český statistický úřad www.czso.cz